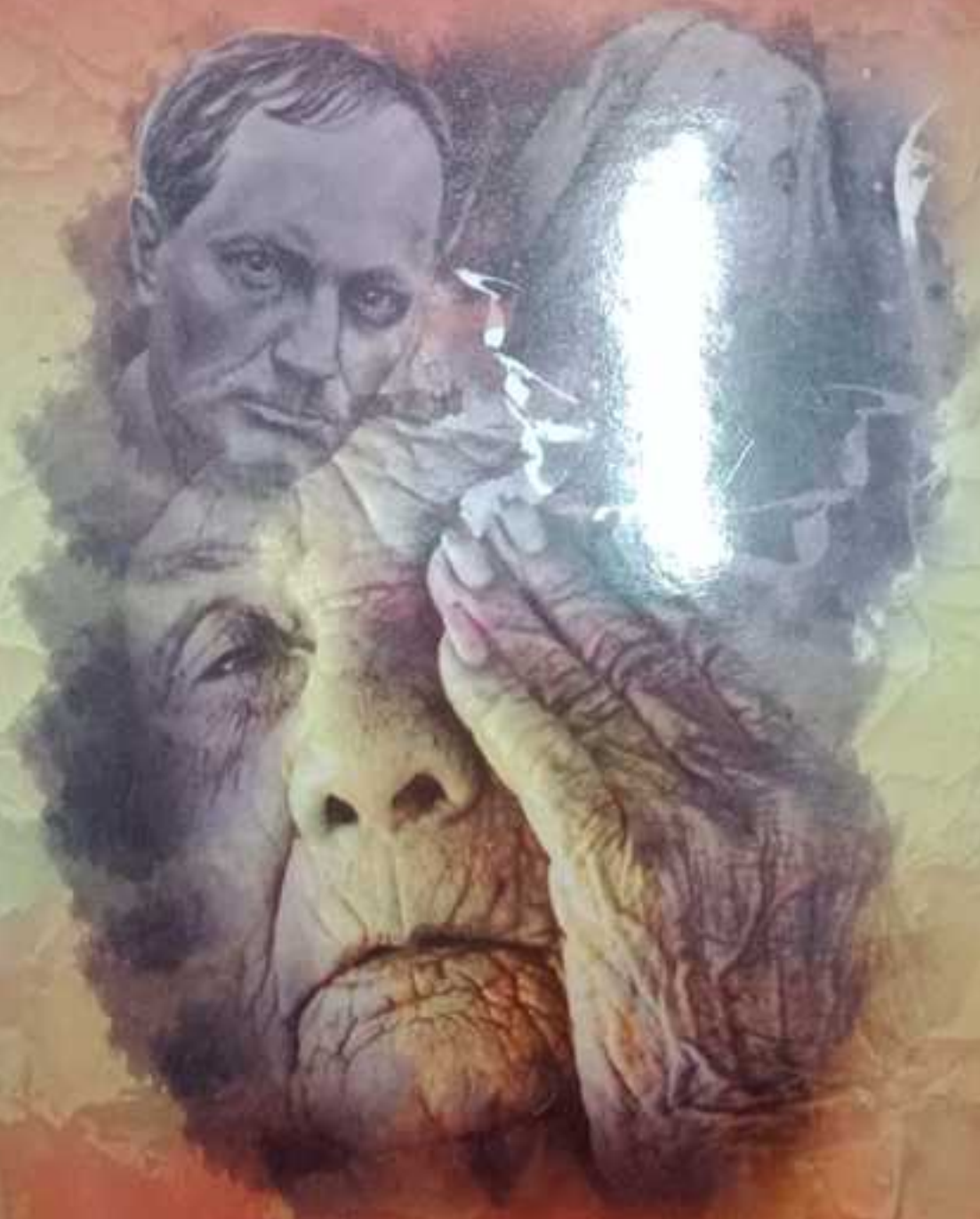

مَلْغُزَارِی

غوث بخش صابر

ملگزار

غوث بخش صابر

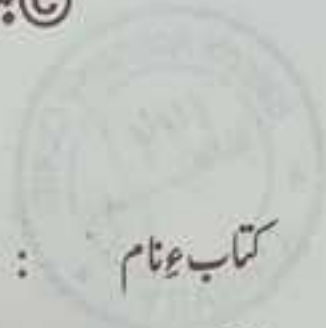

بلوچي اڪيڊمي ڪوئٽه

www.balochiacademy.org

Email: balochiacademy@gmail.com

© بلوچي اكيڏمي ڪوئٽه

ملڪوار	:	ڪتاب ۽ نام
غوث بخش صابر	:	مصنف
گوهرام بلوچ	:	ڪپوزنه اڏيزائينگ
شوڪت برادرز پريس، ڪراچي	:	پرنٽرز
1973ء	:	اڏلي چاپ
2015ء	:	دومي چاپ
500	:	دانگ
150/= ڪلدار	:	بها

ISBN: 978-969-9768-73-6

لڑ

نمبر	نام آزمائک	زبان	شہ نویس	تاکدیم
1	سر نوشت			
2	تہل و اب انت خدا زورا کیں	اردو	جاوید جعفری	3
3	واب	بلوچی	احمد علی	18
4	گل سہر و بانک	کشمیری	زیب النساء بیگم	24
5	حتی بند	براہوئی	نادر قمرانی	29
6	بانڈم و مہکان	پنجابی	سید رضا کاظمی	32
7	کافر	سندھی	میاں نسیم کھریل	41
8	نیکی بد حرام	پشتو	عبداللہ جان اسیر	51
9	گلگ و پانگ	ملائی	بخاری	56
10	شکار	بنگالی	سرت	62
			چندر چیر جی	
11	آر	سندھی	غلام ربانی	69
12	زر و تھانگی	مدراسی	بدری نرائن	77
13	مردے مریت پہ نامء	ہندی	یشپال ناتھ	87
14	حاجی مراد	فارسی	صادق ہدایت	95

102	اُخ بوگامد	ترکی	15	بدریں زہگ
108	یوسف السباعی	عربی	16	شووم
118	دکٹر ہیوگو	فرانسیسی	17	نیکیں گناہ
132	چارلس لیور	انگریزی	18	وصیت
140	رچرڈ کافمان	جرمنی	19	لوچیں آزماں
156	ایلیوٹورینی	اطالوی	20	ارواحِ عوٹپ
160	الیکزینڈر گیروف	بلغاری	21	من تہناؤں
165	شوکا ومان	چینی	22	جز میں واہگ وچکند
175	مسیو موکاتاشی	جاپانی	23	ہونانی بادگیر
179	ایوان بانگیو	چیک	24	پوریات میارے نہ ایں
185	ولیم بلیک	انگریزی	25	واہیں زیر
203	ڈیوڈ اود پیلے	سیلونی	26	اومیت و پاد برمش
211	شام بار کپوری	گجراتی	27	مات و مہر
215	جی الائن	انڈونیشی	28	پورا بنٹورہ
224	محمد کامل حسن	مصری	29	زند و محرم
232	لیوکا وٹ ٹالسٹائی	روسی	30	دل و رُژن
241	لیوکا وٹ ٹالسٹائی	روسی	31	نان و شیطان

سرنوشت

پراہ شاہگانیں گلزمین و چتر و سربازو بے لیکہ نین قوم و راج و سم انت۔ بنی
 آدم چم گندہ ڈرہ یک ڈول انت ہماچم و پونز ہما دست و پاد۔ یک وڑ و وردن و آپ و
 سرازندگ انت او آہانی فطری پکار ہم یک پیم انت دوستی و مہر، کست و کینگ، نیکی و
 تب و بدی و نوء کس ہو رگ نہ انت بلے ہر یک و دو در بیدگ شدہ دومی و کم و زیاست
 پرکھ کنت۔ یکے خدا دوست انت۔ دومی خدا نہ نیت۔ یکے رنگ و در و شم و دیمتر
 چاریت و دگر و نزع و رنگ، در و شم زیبائی و کھوجائی ہج شے نہ انت جوانی اصلیں جہور
 انت یکے نزع و برہنگی پوچھیں بہر و مز نہیں عیے دومی ہمیشی و بنی آدم و آزاتی و نشانی و
 شون خیال کنت، راجانی ہے عجب تہر و جتا رنگیں ر بیدگ و چتور زانت کناں ایسی
 زانگ و پک زبان انت۔ زبان ہر کجام یکے بہ بیت و تی راج اور اج و دو در بیدگ
 و شوندار و وکیل انت۔ ہے زبان انت کہ مارا قومانی وطن دوستی آجوتی و جہد آہانی
 سرچاری و حال و دنت او زبان انت کہ بنی آدم و ہمسنگیں شور و شریک داری کیلواں
 سر حال و سر پد کنت۔ ہمیشی کمک و زانت بیت کہ گلزمین و کجام یک پہنادے و بنی
 آدم آدگر و چنکیاس و از مندگ انت۔ ”مملکزار“ و سر حال ہمیش انت۔
 لوزانت سمارانی گوشگ انت ہما زبان زندگ و پرتوانیں زبانے کہ آدگ
 لوزانتانی ترندیں رواج و گول آہاں گول دات بکنت او دیمر میں زبانانی تہر تہر و
 رنگ رنگیں ہل و واہگاں کار بست بکنت بلوچی لوز انت و بکیروی بار یک انت۔
 مے نوشتہ و راہ بند نہ کیشمتہ مے گال بھیر و انگت و تی جند و رنگ نہ ز رنگ او مے

خیال و سیم و بدریں ہما زبان انت کہ آہاں ماوانگ بنا کرتگ ماچوش گوشت کنناں کہ
 اے درگت و اندگہ لوزانتانی بدل و ماگون بلوچی و حق کرتگ بلے چوش گوشگ
 از ریت کہ بلوچی و تہا ہما در سیں لوز استت کہ بدل و ہے گا لوارانی ہند و گپت بکنناں
 ”ملگزار“ ہے جہد و واہگ و شون دنت کہ در آمدیں زبانانی شہہ نویس و شہکر دگاں کہ
 لوزانتی نکلش رستہ گنت بلوچی و بدل کنگ و چے مارگ بیت؟ اے نکلش زیباودی
 بیت یا کھوجہ گندگ بیت۔

”ملگزار“ و نوشتہ تہانی رد و ما اے خیال داشته کہ ہر یک دری آزمانک ہما زبان
 و راج و ہر و شئی نند و نیاد او دگہ جہل و برز و شون دار بہ بیت بلے چوش ہم گوشت کنناں
 کہ بنی آدم و شریکی و ہم سہرا و پدرا بکنت او ہما ڈکت کہ جنگ و ایمنی، مہر و دوستی،
 انصاف و ناشری و راہ و دیمہا کوشتمت آہانی پچار ہم بہ بیت۔

بلوچی و اے ”ملگزار“ در آمدیں پھلتانی یک گلزارے کہ ایشی تہا ملکی زبانانی
 شہ نویسانی آزمانک ہم دری دیرنیں زبانانی آزمانکانی رد و سار تکت من و سیں جہد
 کرت کہ من و عبرانی و یونانی زبان و ہم یک یک آزمانک دست بکپیت بلے اردو و
 ایشانی جوانیں بدلے منی چم دیم و گلوست او شہ اے زبانانی جند و من بلد نہ اول کہ
 تچک و چہیشاں بدل بکرتیں ہر ڈول و من جہد کنگ کہ اے کتاب شہ ردیگاں پہک
 بہ بیت بلے بنی آدم و ت رد و جوڑینگیں انت۔ شمارا کہ جاگے ردے دیمہا بیت
 در گنڈر بکن ات کہ کم علمی نیٹ پہل لوٹیت۔

من و تی اے کتاب و آ یوکیں عہد و نام و کنناں کہ لوزانت چکاس و جوانیں
 منصفے بیت۔

جاوید جعفری

اُردو آ زمانک

تہل و اب انت، خدازوراکیس

ہے زوتیں روچانی ہبرانت، پاکیں رب ء شہ قرنائی و اب ء دریبہ کرت پاد
 آحت و نشت۔ دیریں دلاستے ء بینگ مکسکانی ہیوگ ء آراشہ و اب ء گڑیہ نت و آئی
 بُت کرت۔ جنت ء درگہ ء دپ ء ”پطرس“ ماں بریں خیالے ء مامر ء سنگیں
 پدیا نکانی گوں کلیجاں نشتگ لیب ء دلگوش ات۔ آئی بے توار و تہل زریں جم پہ بے
 گوانزیں جہلائکیاں سک داتلقتت کہ شہ ہے جہلائکیاں توارے چست بو ان ات
 ہے توار ء اللہ جل شانہ ء قرنائی گرانیں و اب ء را تہل و اب کرت۔ جنت ء چاریں
 پلو آں سکیں مج ء مانشا نکت در چکانی سراگی نیں نودتالان بو آن ات گوں ز میں
 چرک ء انگلاں آپ ء تر مپ چوترنگل ء دانگ ء ”پطرس“ ء گلاکاں مینگ ء رند
 سنگیں پدیا نکانی سراکپان آپ بو ان اتنت بے آ شہ گہر ء بے خیال تہاری و روشنائی ء
 میان سند ء گوں تریں تلاراں جو کہ دانگ ہر دمان کیش بیوکیں پے توار ء گوش درنگ
 کرتکت۔ بگو شے ہزاراں لکھاں مردم گر بو ان پخان سر جناں دیم پہ جنت ء سرکپان
 انت۔ جنت ء تہا گہر ء ڈس نیست ات بلکن دشیں موسم و ساچ ء ہینگ ء جنت
 چاگرد کرتکت شہ عرش معلیٰ روشنیں نور ء دریائے ماں جنت ء سراسا ہیل ات کوثر و تسنیم
 ء کندہاں شررنگیں پھلانی رینگ ء بختاوریں جنتی گوں حوراں تروتاب سیل و دزبازی
 ء دوش نیاد اتنت ساسیل ء اے آکش ء نورانی شکل ء لہتیں بزرگ نندوک اتنت شہ نور

ء شنگ ۽ واردمان جنت ۽ درودر گبه جلسک وراں تر پان اتنت عرش ۽ کھال نڈز
 ترس طبق ۽ اللہ جل شانہ وتی تنگہیں تخت ۽ سراپہ زہرنی و بیچار نندوک ات۔ چپ
 راست ۽ عزت مندیں پر شنگ پہ شہم وادب اوشتوک اتنت تانکہ جم کارکت کم درجہ
 ۽ پر شنگ سجدہ ۽ کپوک اتنت۔ ناگت ۽ دروازگ پانچ بوت ”پطرس“ گول
 سواساں تہا آتک،

”یارب العالمین! تنی جہان ۽ لکھانی لکھ گون و برہنکیں اُلس گریوان پنان ۽
 آتکنت، درس جنت ۽ روگا دل مانگ انت پرچہ کہ آیاں گلزمین ۽ سراج آسرات
 نڈتگ۔“

”بیارش!“ اللہ پاک ۽ پرماں کت۔ گول پاکیں رب ۽ پرمان ۽ لکھاں پنی و
 زبکی ڈل ڈل اوٹولی ٹولی ۽ تخت ۽ دیم ۽ مچ بوتنت۔ ایشانی پادترکتہ گنت، پادشادہ
 در، دپ دیم شہ حاک و پکاں اوریش وگلا لک شہ دهنز و دوت ۽ پُر، چمانی کڈھ وچم
 کلونٹ ۽ خون بادینگ ات۔ پریشنگانی دل ۽ کواک کرت آیاں وتی دیم چرینت۔
 پاکیں رب ۽ تب ہم گراں بوت۔

”شماکل چوش مچ ۽ پرچہ شہ گلزمین ۽ جتہ آتکنت جتہ ۽ ہنچورونت؟ کسی سر
 پُرشہ کسی پاد۔ چہ شما بازینے ۽ دست و باسک گون نہ انت۔ شما ہے رنگ ۽ پیدا کنگ
 بوتگت؟“ اللہ پاک ۽ زہرنی پہ ایشاں چمشانک دات پُرس۔

یک کماشیں مردے کہ آئی ریش ۽ کپ سنگ ات یک چہ ہم کورات پہ
 لہرزی دیمادرکت۔

”اے ذات پاک کہ تو ہر شے زانے وگندے۔ ماراہ گریگ ۽ ساعت ۽ وتی
 گاریں از بہہ بازپٹ پول کرتنت بلے آ سوچک و زر ۽ دور دیمگ بوتکنت مارا دست
 نہ کپتنت پمیشا باہے رنگ ۽ آحکاں۔ درگوز کنوکیں ولجہ مارا پہل بکن کہ تو پہل

کنوک اودتی بندہانی سرا سک مہربان ۽ "پیر مرد ۽ یکیں چم اریک بوت۔
حق تعالیٰ ۽ نور ۽ شہم دات وزهر ۽ پُریں تو ارے ۽ چست بوگا عرش ۽ لرزگا
گپت۔

"زائک اے ملکموت ۽ کارانت۔ بلے ساہ وارواج ۽ قبض کنگ ۽ اے کجام
ڈول انت؟ چوشیں سکت دلی!" شہ اے زہریں تو ارے پریشنگ بتر استنت آیایں
وتی شکونیں گردن زیارت جہل کنتت ملکموت ۽ شہ ترس ۽ وتی بانزل شہ سر ۽ بُرز
کرتنت گول زاری ۽ تحت ۽ دیما سجدہ ۽ کپت۔

"پما بزرگ یکن اے سر جہیں عقل ۽ واہند کہ تنی رحمت بے لیکہ و بے پایان
انت تو وت دلانی حال ۽ سئی ۽ اے کار ہمیشانی چندیک انت۔ سک دلی ونا شری
ہمیشاں وت کنگ تنی جوڑ کر تگیں بنی آدم ۽ کہ شہ ہر مہلوک ۽ شرف کیش انت۔ من
ہے ہمیں سہکندن ۽ کپتگیں مردمان ۽ شہ سکیں عذاب ۽ چپیننگ۔ ایش منی فرض ات
بلے شہ چشیں مردمانی ساہ ۽ قبض کنگ ۽ منی دل و ما زگان ۽ شل کرتگ من دم برنگ۔
الہی! تو وت زانے کہ شہ ہزاراں لکھاں سالاں من پہ چونیں جم و جوشے شگر ب و
مگر ب پہ وتی کارانی سرجمی ۽ گولتہ گنت۔ روم و انطاکیہ ۽ پٹ و پوٹواں گوزان،
ابولہول ۽ کوپک سراں ننداں نیل ۽ تیاب ۽ آتکنوکیں راجانی راہدر بری کنگ۔ سیر مر
۽ انطوتی ۽ شہ مصر ۽ ستر ۽ من سر حال کنگ۔ بابل و نینوا ۽ سے ہزار سا لگیں دود
ر بیدگ من ماں جا کاں ہوار کرت۔ چندی گشتاں لہر کنوکیں آس ۽ دریا ۽ رنگ ۽
مزن نامیں شہران ۽ بانڈ ماں بدل کرت۔ سکندر و دارا ۽ ہمراہ بوتن ملک ملک ۽ گشتن
منگولانی لشکر ۽ ہمراہ ہر ہند ۽ مرک ۽ دروشم ۽ گول بوتکن، ارس و فرانس ۽ دک
و ستر کاں ہون ۽ جو من پر کنا یمنت انت ہے زوتیں جنگاں کروڑانی لیکہ ۽ بنی آدم گارو
بیگواہ کرتنت۔ بلے جنگانی نواشیں پٹ ۽ ہون واری دگہ ہبرے انت۔ اودت

زانے کہ بے اچھی رضاء ایک تاکے ہم نہ سُریت۔ البت آجوتی نامہ اولی رندہ
 من چوشیں بیرانی دیستگنت لہتیں کلاک ءتہا لکھاں مردم سر پہ گنوکی کشنگ انت اسے
 ندارہ من پیش ءندےتگ۔ ایشانی ناشری ورستری ءمن ءحیران وہہکے کت۔ ہون
 آء منی بانزل مین بوتنت بلے آ انگت راہ نیاہنت۔ ایشنت رب العالمین ہون
 تریں منی بانزل۔ نون من ءشہ وتی جند ءبد کیت اے پاکیں رب!“
 آئی تو اردان مدان ءگار بوت اوسر ماں سجدہ ءا پر کرت۔

اللہ جل شانہ پہ سک بیچارو گرتی ملکمو ت عزاری و دسبندی ء دلگوش ات۔
 ”بلے۔ چوش آیاں پر چیا کتہ۔ پرچہ۔ ہما کجام سبب انت۔ نیٹ آیاں ہے
 تلو سنگ ات؟“ اللہ تبارک تعالیٰ ء تران ء ملوری جاہ کا تک۔
 گول رُو سستگیں ریش ء پیر مرد پہ ترس لرز پدا دیمابوت۔
 ”آ گوشتنت گلزمین ء سر امارا ہج حق نیست آپہ تئی نام ءے کوش ء روادینت
 اے رب!“

”منی نام ء؟“ پرچہ بلے۔ اللہ تعالیٰ ء تو ار گوشاں کپت۔
 ”من ہر وار ء، ہر دور باری ء آسمانی کتاب و دپتراں ہے پر ماں ندا تگ کہ
 ”گلزمین ء سر انا بود و ناشرانی ہج حق نیست“ آپہ شرین و نیکیں مردمان
 انت۔ من زانکہ نکیشدت۔ یا کہ آہان منی پرمان جوانیہ نہ اشکنگ۔“
 دیخی ریسگ ء کڑ دے ورنہ کہ جان ءسک لاگراتنت بلے شہ چمان اش لہجی
 جاہ کا تک اے تران ء اشکنگ ء زوریں شہکوے دات کندتنت۔ بلے زوت حجات
 بوتنت او وتی دیمش گول دوئیں دستاں چیر دات ایشانی ہشیں لچری پرشتگاں
 دوست نہ بوت آہاں وتی مورک محینت انت
 ”شمئے ہمراہ ہستمدیں مردم سک کتر گندگا کائنت آچہ یشاں چوں نکلت

انت؟“ خدا پاک ء وئی چم ہے ورنالگل ء سراسک دانتت وپرست ورنالگل ء دیم
 ہر دودستانی تھا چیرا ت بے جان درہگا ات چوزانگ نہ بوت کہ آ شہ جالتی ء گر یوگا
 انت یا انگت کندگا انت۔

”ہستمدیں مردم باز بوتگنت اے پاکیس خدا۔ بے آہانی کور ء ہنچوشیں
 آدینکے کہ شہ آئی سہر سبزا سپتیں روشنائی شنزیت اے روشنائی ء ناشرائی چم کور
 کرتگنت“ پیر مرد ء وئی اسپتیں سرچندنت ودر آ کینت۔
 نون ”پطرس“ دیما کنزت۔

”ایشاں پرتی پہلکیں نام ء وئی جان ندر کرتگنت پروردگار پرتی جنت ء ہیل ء
 شہ جہان وگلزمین ء سرگیت انت ایشانی سرا وئی رحمت ء ساهیل کن اوخت ء ہندے
 بدے ایشانی گناہاں پہل کن کہ تو ہر کسی عیب پوش و بخشوک نے۔“
 دوشر رنگیں پریشنگ کہ راستیں دست ء اولی ریگ ء اوشتوک اتنت او شہ
 ہے لیگاریں عالم ء آہانی دل ء بزرگ بوت یک توار ء نیام کپت انت۔ رب
 العالمین! ایشاں ساری ء دوزہ ء دیم دے، کہ گناہش بسچت دیگارش کم بہ بنت۔“
 بے ہنچو کہ آہانی چم گوں اللہ پاک ء نورانی شہم ء دوچار کپتت آ یک دیم بوتنت او ترا
 چچی ء تھا چیرش دات۔

”جنت ء درگہ پر ایشاں بوجگ بہ بنت۔“ گوں ہے عرش پرمان ء درسانی
 سرشگوں بوتنت۔

حق تعالیٰ جل شانہ ء شہ اے جنجال ء سہرینگ وگیشینگ ء رند وئی زمیں
 سرجہ ء سرا پہ کلہے تکہ داتگت کہ اناگت ء زار و پھوہاڑے رست۔ بہشت ء وہ
 پریشنگ یکبارگی آ تک و سجدہ ء شگوں بوتنت۔

”یارب العالمین! حوراں زہر کنگ گوں چشیں مردماں وش نہ انت۔ جنت

عالم ہم زہر پکتے۔“

عرش معلیٰ شدہ وحدہ لا شریک عزہر گپتن ء جببت
”حوراں گرتت بیارت۔“

گوں ہے پرمان ء حورانی ریسگ اللہ پاک ء دیما پیش بوتنت۔

”شما گوں اے مردماں پرچہ نہ جالنگ۔ من گوں بنی آدم ء قول کرتگ شاپہ
پیم منی اے قول ء چپ رویتگ ات؟“

حور بے دانک اتنت اوگوں وتی نرم و آبریشمیں ملگوراں دلگوش۔ پداہا
پریشنگ دیما بوتنت۔

”یارت پاک! اے عالم ء کوثر و تسنیم ء پہلیز گیس جو ء وتی جرو پچانی دوت
ولیکار ششتت او آپ لرد کرتگ شیر و بیتگ ء جو آنی سراچو ملسک ء ترپل انت آہانی
لاپ چومشک ء پُر انت بلے سیرگانی نگندنت۔ ایش اچ تنی رحمت ء نا اومیت و دل
ایکیم انت۔ حورگوں ایشاں وش نہ بنت۔“
یک تی پریشنگے ء دسبندی کت۔

”ہشیں نادیت انت کہ جنت ء درشکانی تاک و پخل ہم وارنگنت۔ رب
الغزت ایشاں پہ جو انتریں ہندا عرف انت کہ اوداں پراہیں کو چگے جنگل ء کنر باز
انت بلکن سیر بکناں“

سہی پریشنگ دیما بوت۔

”ذات پاک۔ ایشاں جنت ء بان و باد گرانی دُر و مر و ارد کرتگ در کرتگت
او گر نچ بستہ وتی پوشاک ء تل ء چیر داتگنت۔“

اللہ جل شانہ پدمانے مونجا بوت اوچم گوں پریشنگاں سک داتنت۔

ہے دمان ء دگہ چار نچ پریشنگ پدوریسگ ء تچان ء درگاہ ء دپ ء آتگت

آہاں وتی دیم ماں بانزلاں چیر دا تگنت۔

”اے شان و واہند! اے بنی آدم سک پو چڑانت ایشانی زاکار جنت و شہ
دگ و وتی چکاں مچینگان انت۔ جنت و دگ راہے بوج کہ بے پردگی ممیت۔

دگہ دو پر شتگ و دیمابوت دز بندی کرت۔

”ولجہ ایشانی چکت باز لیگارنت آچوگٹی آں وتی چکاں جنت۔ جنت و اندر و
یک جاک و پھو ہاڑے رتگ تئی اے بنی آدم شہ سہدار و رستراں ہم کپتہ گنت۔ تو
بے گمان و عبادت و لائق و تراستا کرزیت۔“

رب پاک انگت جہل آسریں پگرے و ات۔

ایش انت رب ذوالجلال و عیم و خیال و ہما بنی آدم کہ آہاں خدا تعالیٰ و نائب
لیکھگ بیت؟ ہمیش انت خدا و ہمانا پروریں بندہ کہ پریشتگاں سجدہ کرت۔ ہے
لیگار و پوچھیں بنی آدم انت کہ آنہی سراپہر بندگ او آراشہ ہر یک مہلوک و کشین تر
گوشگ بوتگت؟ پے بنی آدم و راہر بری و چوشیں مزن شرفیں پیغمبر و نبی ششتائیگ
بیت انت کہ آہاں علم و نیکی، دودر بیدگ و شائستگی ہیل بدینت ایشاں خدا پاک وتی
عادلیں فطرت و نشاں ناہینت و جہان و راہ دات ایش کہ شہ ازل و پھک و بیگناہ
انت کئے و ایشاں و چوشیں جہلیں گدارے و تیلانک دات۔ ”کئے بوت کنت ہما
کس؟“

جبرئیل تو زانے۔۔۔۔۔؟ ”گو تگمیں قرن و پیڑیاں تو باز رنداں گلزمین و
شگنے۔“ خداوند تعالیٰ و زہر و پھریں تو ار و عرش و ہفت طبق جمبت انت۔ حضرت
جبرائیل پہ کہیے دیمابوت او پادب و تراچنگ کت گوشت وے۔

”الہ العالمین! راست انت کہ من تئی ربالو و منصب و بازگشاں گلزمین و
تروتاب گنگ من اوداں اے ہبرمارت کہ بنی آدم و راستیں راہ اشتہ موج ماخری و

باج بَران انت بلے چشیں پیرانی من پہ آہاں ندیست کہ ایداں گنداں۔ غفور رحیم!
شہ قرن و پیریاں تہ نوں من گلزمین ء دیم ہم نکرنگ بلکن اے ابلیس ء کرنگیں کار
انت۔“

”نہ۔۔ نہ۔۔ ابلیس چو شیں کار نہ کنت آ یک سیر چمیں پریشنگے، آ بنی آدم ء
زرو سہر ء گروشک ء پیش داریت شہ منی راہ ء رودنت بلے چشیں بے راہ بندی
چشیں پوچیں ناہودگی جوڑینگ ء ملام دات نہ بیت۔ بنی آدم ء اے ڈل شہ ابلیس زرو
وسہر ء دروہ کاری ء ناسر پد گندگ بنت۔“

نوں حضرت اسرافیل گوں وتی کرنا ء پہ ادب دیما کنزت و دسبندی کرت۔
”قدرتانی واہند کہ تو بے نیازے ترا چہر فنا نیست تو ہر یک سر ء جوان
زانے۔ ہما کہ اے جہاں ٹہتہ میں یک چہے ء سرا گوں وتی کرنا ء واندائی ء نندوکوں او
من پہ وتی خیال ء جہاں ء ہر یک ہبر شری ء مارتگ من خیال کناں کہ بنی آدم ہما کہ
شہ جنت ء رمینگ بوتہ آ سرگردان و دل رنج انت او جنت ء واہگ ء تہا ہگول انت
اچ جنت ء دُوری اچ تئی پہلکیں نور ء بے بہری انت چوش آ نہی جین وت سرا سیاہ
گردان بوتگ او ہے پوچی ء سبب وت سراں ٹہنگ۔“

اسرافیل ء ہبردپ ء ات کہ پہلکیں رب ء امر بوت او آ بے تو اربوت۔
”اگہ تئی گشتن ء راست بزاناں گڈ ابا ندانت کہ اے حال درستیں بنی آدم ء
بوتین، کڑدے مردم یا ڈلے پرچہ چوش خوار و بزرگ انت کہ آرا بنی آدم گوشگ ء دل
جالت بیت۔ راستے کہ مردم ء اے بے نجیں مڈی جنت ء رنگ ء گار کرنگ بلے اے
ہراندوہ گیش کت کنت اے حال ء نہ رسیت۔“

”تو ذات پاک ء اچ ہر کس ء زیاست زانندگ! گڈاں بیت مہیت ابلیس
اے باروا سئی انت تئی رحمت بے گنج انت اگہ تو رضا بہ بے تو ابلیس ء لوگ بہ

بیت۔ "جبرائیل ء گوشت

اللہ تبارک و تعالیٰ عرحمت ء رضادات۔ دیرنگوست کہ پریشنگ ابلیس ء کوتل
کت آورتنت۔ ابلیس ء در اثریں گلاک شہ کاه و بوج شہ لچ و گل ء مینہ گنت آئی
دمان پہ ساعت وتی تریں بانزلان ء بچ شانت اورب ء درگاہ ء تخت ء دیما شکوں دیم
کپت۔

اے تو اب الرحیم، تنی پریشنگاں من ء شہ زر ء جہلانکیاں سردیاں سنگ
آورتگ کہ اوداں من زر ء آپ ء ہفتمی طبق ء تلانگانی تہا و تراچیر دانکت۔ من تنی دعویٰ دار
ء بار و بچ زاناں۔ من وتی وس ء وتی کلیم شیطانی رپک کار بست انت بلے تنی بنی آدم
ہر دمان ء نوک و نوکسریں گناہ ء واہگ دارنت نوں آ منی ہم استاد جوڑ بوتگنت من آہانی نز
ء چو گوئیں تبلے ء ناسر پد و ناز انتن۔ نوں ہما بار یک نہ انت کہ تو پیغمبر شہ شمانت او آ تنی
مزنیں شان ء ادب ء پوہ اتنت۔ تو بنی آدم ء نیکی و راستی ء راہد ربری کت من درودہ و مکر ء
دام ء آہانی رُ مَب رُ مَب ء مانچت انت ماہر دو وتی کارانی تہا و دگوش پیترگاں ہے درگت ء
بنی آدم پہ چیر اندری ہاروت ماروت ء کوریں چاہ ء شت و سحر و جادو حیل کرت نوں آ من ء
کلاگ گرت نوں نہ آ تنی مزنی ء شرف ء مقنت نہ منی سنگتی ء لوٹت۔ من شہ بنی آدم ء
شیواری ورپک ء شزاروں تنی بنی آدم ء پہ وت ید بیضا ہم جوڑ کرتگ اوموسی ء عصا ہم
در گہتہ من پیروز ہیراں پوانکہ زر ء ہفتمی طبق ء تلانگانی اندر ء دوارے کپتگ۔"

ابلیس دم توں بوت تخت ء پدیا نکانی سراوتی سرایر کرت۔

اللہ پاک دگوش ات او پریشنگ بے تک تو اراتنت۔

”بلے ہمہ بنی آدم ء کہ تو گوشے ایشانی ہمراہ شہ آہاں یکے ہم نیست من اسے

الس ء باروا سوج کنناں کہ چو خوار و زہیر انت، کئے انت کہ ایشان ء پراسے حال
آورنگ ء؟“

عالم الغیب تو تے کہ کس تئی کج ء نہ زانت، منی خیال ء تئی قول ء دوم

آتکہ۔ آجوج ماجوج شہ کوہانی گروگٹاں درکپتہ گنت اے کرد، ہمیشانی مہیت۔۔۔“

بلے آہانی گنت کنگا پہ من شہ ذوالقرنین ء کہ برزیز حصارے جوڑ کنائنت

آہاں اے دیوال ء چہ ڈول ء دورکت؟ رب پاک ء جُست کت۔

”عرش ء واجہ بلکن آہاں شہ دومی نیمگ ء زر ء اوژنا کنگ درکپتہ گنت بلے

آماں گوات ء پہ بال ہم آتک کنناں۔ آنہانی سحر ء دیماد ذوالقرنین ء گٹ و حصارفج
چیزے نہ انت۔“

”شما درستاں پمنی جہان ء غمبادی یے سازنگ۔“ حق تعالیٰ ء زہر ء پھریں

توارچست بُوت۔“ یکے ہم بنی آدم ء ہے دژمن ء زانت۔“

رب العالمین! تئی پہلکیں رضا بہ بیت تہ ماگلزمین ء روآں ہمے پٹ و پول ء

بکناں“ دو پریشنگ ء پہ ترس لرز جست کت

ناگت ء گروک ء شہم دات۔ عرش و کرش لرزنت۔ دوئیں پریشنگ شہ ترس ء

یک دگر ء تیلانک دیاں کپان پرشاں حورو غلمان ء لتاژان ء بے پاندیں تہترین ء

سرشیوگ بوتنت۔ آہاں تاں جوانیں ساعتے ء سار نیست ات فوں کہ ہوش و سار ء

آنکھت چے گندنت کہ آہانی بانزلی نیست انت او ہر دوورنائیں دوہنی آدم ۽ رنگ ۽ یک
 نرزیں کوہے ۽ میڑ ۽ تندوک انت۔ ہر دو راہ گیت انت کوہ ۽ دامن ۽ آہاں یک سوزیں
 گورے دیست یک پیر مردے یکدار ۽ تہا تندوک انت او گر یوگا انت رنگ و دروشم ۽
 اشل چو ہما پیر مرد ۽ انت کہ آہاں پاکیس رت ۽ درگاہ ۽ ہماہنی آدمی ڈل ۽ پیشوکی ۽ دینہ
 گت۔

”تو پرچہ گریوے؟“ پریشنگاں جست کت

”ناشراں منی کڈک شنگ، منی سروپ و بادام ۽ درشکانی شمر پلت انت، منی
 نوک ورنائیں جنگ آوار جت و برت۔“ پیر مرد ۽ ہڑوسلگ دل ۽ پروشنگ ات۔
 ہر دو دیمتر اراہی بیت انت۔ یک کسانیں شہرے ۽ رستت، بازار ۽ نیام ۽
 اس ۽ مچی یے دیست اش کہ کڑدے مردماں لٹھ و چماک گوں ات ایشاں چو پکا اتنت
 پریشنگاں سوچ کرت۔

”ایشانی ڈوہ چے انت؟“

”اے پورگ ۽ جاک کنگا انت۔ اے یک مزنیں ڈوہے“ آہاں پوسوترینت
 ”بے وردن ۽ ہم کس زندگ مانیت؟ پریشنگ حیران بوتنت
 ”زندگ نہ مانیت۔ بمرنت۔ اے زیبائیں گلزمین پہ چشمیں نامراداں نہ

انت۔“ سرزوریں مرداں درائینت

پریشنگ بے تک تو ار ۽ راہدگ بوتنت۔ آہاں شہ گلزمین ۽ بیم ۽ زریگ۔ نوں

آہاں زانت کہ ہمانی آدمانی امر ہی گرون و نادہ بستگی ء سبب ہے اے۔

پریشنگ تران و گرداں شہر ء یک گورے ء زرے کندہ ء آتکنت ایواں مزنی
 مچی یے اے، رنگ رنگیں بشانگانی پشت ء اطلس و کھواب ء پوشاکاں مردم نندوک انت
 آہانی دیماوڑ و ژنیامت و شراب ایرات ایشانی لاپ ہنچو الماتکنتت چو کہ ہمانہ بستگی
 آدم کہ آہاں کوڑ و سلسیل ء جو پو شتہ گت دومی کند ء ریکانی سرا بزگیں مردم نندوک انت
 ایشانی دیما یک پھل گدیں تگار لاپیں مردے گشتانک دیگا اے۔

شما جہد بکنے زیاست کار بکنے کمیں بورے او کمیں واب بکنے تے مے اے
 زوت یک مزنیں شہرے جوڑ بیت مازوت دیر و بودناک ہاں۔ شماوت باپاری و ہستمد
 بوہیگ ء خیال ء مکن ات ہمانی کمک ء بکنے کہ آشہ پیش ء ہستمد و باپاری انت۔۔۔۔
 شما۔۔۔۔۔“

پریشنگاں ہمینکہ اشکت یک وارے ء پدات او او داں نندوکیں مردم آہانی رند
 ء کپت انت ”بگرے بگرے۔۔۔۔۔ دزانت۔۔۔۔۔ نیلے۔۔۔۔۔“

نیٹ یک سپاہی یے ء دوئیں پریشنگ دسکیر کنت۔

”ما بے گناہاں۔ ماراچ ڈوہ نیست“ پریشنگاں گلو تکی منت کرت۔

سپاہی ء دوئیں پریشنگ کوتل کرت نزیکیں تھانہ ء سر کرتنت ایواں مزں بروئیں

یک زندیں تگار لاپے ء دیما اوشتارینت انت۔ اے کو تو ال اے۔

”اگہ شما راست راست وقی حال ء بدیت کہ شما کجام ”ڈل“ ء ہیراں کاریں

باسک ات اوشہ کجام بندی خانہ ء ذر شنگ ات۔ تہ شمسے سزا کمتر بیت۔“ کو تو ال ء پ
ہڈیاں جست کت

”ماپریشنگاں۔ مارا گوں کسے ء پچہ آرنیست۔ نہ مارا درستی و شگتی ء شہ خدا تعالیٰ
ء مودہ انت۔ مارا حق تعالیٰ ء گلزمین ء ششینا تگ۔“ ہر دو پریشنگاں پہ منت گوشت۔
”ہوں۔۔۔ جو ان۔۔۔ شاپریشنگ ات۔ شامن ء نزانہ کہ من جبرئیل آں۔
بگرے وتی۔ گوشاں۔“ کو تو ال ء آہان ء زاباران کت او گوں شپانک ء شریں
مارا پاسے کشت۔

”چوں۔ شاپریشنگ ء مردم بوتگے اگہ انگت۔۔۔۔۔، کو تو ال ء پاترپ
دانت ہر دو پریشنگ لرزگا آنت آہانی چم نزانہ اوشہ خدای دعا کنگا اتنت۔
”اے موسیٰ و ہارون ء خدا، تو قدر تانی کمالے پہا بزرگ بکن۔ مارا مرگی بانزل
پرکن۔“ بلے آہانی دعا ء پسونرست۔

”بگو شہ شاکے ات؟“ کو تو ال ء ہکل دات انت۔

”ماپریشنگاں“ دو بیناں نہاردت و گوشت۔ ”مارا خدا تعالیٰ ء گلزمین ء راہ
داتگ ماہمانی آدم ء بدواہ ء شوہاز ء آتنگاں کہ اللہ پاک ء پیدا کرتگیں لکھاں بنی آدم ء را
خدا، نازانتی و بدی ء راہ ء رائی کت اوشہ رستراں ہم بتر کنت۔“
”انگت ایشانی عقل بر جاہ نیا تگ، سپاہی! ہر دو بینانی پشت ء سراسر من نہیں
سنگ ایرکن“ کو تو ال ء وتی بروت تاب دانت و پرماں کرتے۔

پر شتگانی سریں شہ بارے چنگ بوتنت۔

”کجانت شے ہما خدا و دوار کہ شمارا بنی آدم و وکیل کرنگ ورواں دانگ۔ من

ء آئی ڈس نشان ۽ راست راست بگو شے۔ من شہ چنگ و ہد ۽ ہمانی پد جنگا جہداوں۔ آئی
تہ دسکیری ۽ وارنٹ ہم جوڑ بوتنت۔“

”آہر ہند ۽ انت، آپشیں ناشری و ظلم زور ۽ موہ نہ دنت روچے الحم آبد کردیں

مردماں جست پرس کنت اے پروردگار مئے سریں پر شگی انت تووت ایشانی چک ۽ عاد
”شمود“ ۽ قہرے بیارتو ایشاں نوح ۽ آراء گرک بکن۔“

”یک یک مز نہیں کوہ دگہ ایشانی چک ۽ ایر بکن ات“ کو تو ال ۽ رومات۔

اوپر شتگانی سرین پر شت انت۔ آچہ سار ۽ شنت، ہر وہدے آیاں سارکت

آنیکلیں آسمان ۽ برزگوات ۽ بال اتنت، دمانے ۽ رند آ خدا ذوالجلال ۽ زرنکارین تخت ۽
دیباچی کپوک اتنت

”اے وحدہ لاشریک کہ ترانیت بیج جوڑہ، تو کرزے وتی خدائی ۽۔ ماتئی

دعویٰ داردرگہت انت۔ آ لکھاں ہزارانی لیکھ ۽ تئی گلزمین ۽ سراتلان انت تئی بے

شماریں بندہ آیاں خوار وزہیر کرتکت آیاں تئی بندہاں ۽ وتی بندہ لیکھتگ آہانی ہون و

ہڈانی سرا آہاں وتی بادگیر چست کرتکت مہذب و دین ۽ راہد بر آہانی سوج ۽ پداکار

کنت اوندہب ۽ را آہاں پر اے شاہینتگ۔

الہ العالمین! تئی دعویٰ داراں علم و زانت ۽ سرچمگ ۽ مکر ۽ جور ہورکتگ آہاں

زائندگانی زبان برتکنت اوسر پدوسریالانی دست گڈتہ گنت تئی بیوس و ملوریں بنی آدم
شد یک، برہنگ و ملورنت آیک دگہ فوجی آرے عراہ چارانت۔ نول تو کئے عہ جنت عراہ
دئے۔ تو تئی گلزمین عہ چوں شد بدی آل پہک کئے۔ چوں کئے۔“

ہے زار و پریات عہ ناگت عہ پریشنگاں گیر آتک۔ ”بلے دو جہان عہ واہندا تئی
جند عہ دسکیر کنگ عہ پہ وارنٹ در کنگ بوتکنت۔ أف اللہ! مئے سریں، مولائے سریں
پریشکنت مئے سریں۔“

بلوچی آزمانک

احمد علی

واب

نہہ شنبہ ء شپ ست وانگریزی ماہ عسی و شیخ تاریخ من نزا نین پر چے من چوت
 ء دل رنج اتوں۔ شپ ء کمیں تیلانک دیگ ء حاطر ء پہ وتی دوست ء لوگ ء شتوں
 دیستوں کہ منی دوست واب ست۔ چہ دوستی ء دل ء مناجازت نجات کہ پاد بکنیں پیشازم
 نرم ء ہمائی ء تحت ء سر ء تچک بوتوں۔ آ آ گاہ بوت و مناجست کت کہ اے و ہدی چو نیاتی
 آ آگ بوت منی پسو ء چہ پیسر گوشت کہ نوں آرام بکن من وتی دوست ء حبر ترینت نہ کت
 وہائی ء کز ء و پتوں۔

شپ ء چارنج بوت کہ من وابے دیست کہ من چہ شہر و بازار ء باز دورا نچو دور کہ
 اودا مردم ء نام و نشانے نیست ست۔ یک ملگزاریں میدانے ء تہا اوشتا تگوں۔ دیم ء
 دور یک کوہے و کوہ ء کز ء یک باگے ء منی چم کپت۔ ہمودا شتوں۔ تہاے یک مزنیس
 باگے ست۔ آئی تہا جو و چمگ تچک ء اتنت۔ باگ ء پلانی بوہ ء نہ تہنا من بلکیں باگ ء تہہ
 ء درستیں مرگ وش اتنت۔ من چہ وشئی ء بے ارادگ دیم پہ باگ ء نیمگ ء روان بوتوں۔
 مرگانی چری چری۔ پلانی وش بوہی، کوش ء کشگ، چہ کوش ء کشگ ء در چکانی شاخ و تانکانی
 توار ء پلانی و شیں ندارگ جو ء آ دینک ء صاف و پتر و شک منی واسطہ وشئی و شادمانی ء کلن ء

دپ پچ گنگ نت۔ روان روان ء منا وتی ہما دوست یات اتک کہ شپ ء کزائے
 وپتون۔ من حیال کت کہ اگہ منی دوست ادا بوتیں ما دوئیناں ہمد جا کہ کت ہے خیال منی
 دل ء نت کہ من دیم ء شتون، من چٹ شک و حیران ء منتوں پرچے کہ من حیال کت او
 چارت کہ اے شتریں باگ ء چارگ و دلگوش ء کئے کت چہ باگ ء ڈیل و ڈول و صفائی ء
 معلوم بوت کہ ادا چندی بزگر و شریک کار کنت۔ من گوشاں ء بزبان وتی حیالانی تہا غرق
 دیم ء روگا اتوں۔ کہ منا یک بانے گندگ ء اتک اے بان باگ ء تہا یک کو ہے ء کز ء
 ات کوہ ء سر ء ہم لوگ استت بان ء چپ و چاگرد ء یک حوضے نت و چہ بان ء پتکلیں
 حشت ء او آسن ء پہلے شت۔ من بان ء کز ء شتون و برز ء چارت حیران بوتوں کہ یک
 چنت طبق ء ماڑی ءے و بید چہ ایشی کہ آئی ء نیم پہ شیشگ ء بستہ منی دل ء پہ روگ ء حب
 کت و من چہ ہما پہل ء برز ء رواں بوتوں۔ چہ پدیا نکان برز ء شتون بلے ہر طبق ء چپ و
 چاگرد ء برانڈہ استت۔ من چہ برز ء باگ ندرہ کت کہ چتکس دور ء ہے باگ انت۔ سہی
 طبق ء برانڈہ ء من اوشتاتوں۔ بان ء تہا یک بازسکہ دار ووش رنگیں جکتے دیت پرچے
 کہ بان ء دیوال شیشگ ء اتنت منی دل ء کت کہ ہے جنک ء کز ء برنیں بلے صدانسوس
 و لکھ ارمان کہ دروازگ گوں من پچ نہ بوتنت اے بان ء تہا باز کرشی و میز، رنگ رنگیں جل و
 غالی در انتنت۔ جکت ء منی دروازگ ء پچ گنگ ء کوششانی سر ء برچکندت۔ یک ساعت
 ء چہ رند دروازگ پچ کت۔ من تہا پترتوں و سلام دات بلے جکت ء چہ نہ گوشت۔ بان ء
 یک میزے ء سر ء یک ریڈیو ءے، بلوچی ماہ نواد پاکستان السٹریڈ ویکلی ء یک یک

تاک بند ایراتنت۔ من زانت نہ کت کہ کجام زبان ءتہا گورائی ءگپ بجنہیں۔ چہ آئی
 لیس و پوشاک ءہم درانہ بوت کہ چہ قوے۔ من حیال کت کہ اے چہ بہشت ءحوران
 یکے چو کہ ملا ہانی گوشگ ءڈول ءاے حور منی دست ءانت و باگ چہ بہشت ءباگان
 یکے۔

آشر رنگیں جنک ءرنگ ہے خدء کہ اڈکت۔ اگہ دنیا ءدرستیں در چک قلم
 بو تیناں، دریاب سیاہی وزمین کا گدواہم آپری رنگیں جنک ءشر رنگی نبشتگ کنگ نہ بوت
 منا آئی ریڈیو ءجنگ ءاشارہ کت ءوت دو کرشی چست کت برانڈہ ءجت نشت۔ من
 ہم ریڈیو ءکہ کسانیں میزے ءسر ءایرات چست کت وڈن ءبرت گوں۔ اے و ہدی
 شپ ءہشت بچ نت۔ ڈن ءماہکافی نت و بان ءتہا بجلی روک نت۔ اے و ہدی منی حیال
 ءآسمان باز جہل نت و آئی ءسر ءماہ و استال روکیں ندرگے پیش دارگ ءانت۔ من
 ریڈیو چچ کت اے ریکاٹ اولی نت کہ

میں نے چاند اور ستاروں کی تمنا کی تھی

مجھ کو راتوں کی سیاہی کے سوا کچھ نہ ملا

ایشی ءسر ءجنگ ءمنا بلوچی ءتہا گوشت کہ اگہ تو ماہ و استالاں لوٹے نہ آسماں
 نزیک انت جہد بکن و بگرش من درائینت کہ منی واسطہ تھی دیم وت یک دنیاے وتی دپ و
 چم ماہ و استال نت۔ من دگہ چے لوٹیں۔

گوشت زندگی ارس رہیچک و محبت ءنام نہ انت اے دنیا ءتہا ہما کس شر گوہگ

بیت کہ آئی حیاں باز بلند بنت و آہانی دست آرگ و واسطہ کوشش کنت۔ منا یقین بوت
کہ اے حورے نہ انت و نہ اے چہ بہشت و باگان کیے من نام ئے جست کت۔
گوشت ”ماہتاپ“ منی نام ہم جست کت دیما گوشت منی برات اے دنیا و تہا انسان پہ
ہمدردی و واسطہ پیدا کنگ بوت و اردو و دو بند ئے گوشت

درد دل کے واسطے پیدا کیا انسان کو

ور نہ طاعت کے لئے کچھ کم نہ تھے کرو بیاں

گپ گپ و تہا گوشت ئے کہ من چہ وتی جہد و کوششاں ماہ و استالانی کر و
رستگوں و اے ماڑی و باگ و بانگوں بلے یک ارمانے دل و تہا پشت کچنگ۔ پہ آئی دست
کپگ و واسطہ منی مدت و بکن۔“

من تاں ہنگہ پسوند اتنگ مت کہ آئی گوشت۔

"serve others first then you will be served"

بزان پیسرو دگرانی خدمت و بکن۔ رند و تہی خدمت کنگ بیت۔

من گوشت کہ حاضر و وتی کار و بگوش۔ گوشت منا یک دوستے است انت
منہائی و کر و ببر۔ پرچے کہ من نزا نہیں کہ آ کجا انت۔ من جست کت کہ نام ئے کئے
انت و کجا نندیت۔ گوشت ئے ”نام گواہرام انت و بمپور و شہر و تندیت“۔

من چارت کہ اے منی ہما دوست انت کہ من آئی کر و شتون و و اب کت۔
من فکر جست کہ نوں من گوں یک دست و دو کار کنیں۔ یکے وتی دوست و خدمت و دوئی

مخلوق و من گوشت کہ سرگر برویں ماجہل اتکاں و آئی موئل و سوار بوتان
 بہ راہ و جست کت کہ تو گوہرام و زانے من گوشت ہو آ منی دوست انت۔
 موئل داشت و منا گلاش کنگ و لگت و گوشت کہ تو گوہرام و بوہ و کفے من گوشت کہ منا
 گلاش مکن کہ من گنہگار ہیں۔ گوشت تو منی براتے دل و مکن۔ پد و گوشت کہ منی و گوہرام
 و زوت سور بو یگا انت۔ مے سور و ضرور بیائے من روگ و قول دات۔ منا گوشت کہ
 ”بلوچی“ ماہتاک و تہاتی ہشتانک ”سور“ من و نت بلے من و گوہرام یک دومی و راوت
 دوست کتہ من گوشت شہا باز شرکتہ۔ گہا ہرام و گول من تی نام پکتہ۔

مے موئل و راہ گپت و چہ باگ و دراتک ماہمپور و شہر و رستاں۔ گوہرام و لوگ
 و شتاں کہ آتہنا کرشی و سر و شکت مارا دیست مے دیم و پادا تک و بازوش بوت ہرے
 شتاں من آہان و سورا دات و نکاح و نت و نت چیا کہ کسے دگہ نیست نت۔ گوشت

دودل گول و ت و گرہنت و لہجہ اراضی

نہ ملا و حاجت نہ شرح و نہ قاضی

گوہرام و مارا حلوہ دات۔ حلوہ و ورگ و چہ رند ماہتاپ و گوشت کہ من
 گوہرام و وتی آراتیں ملک و بریں گول۔ چیا کہ بمپور آساری و آراتیں بمپور نہ
 انت۔

انوں گول و تی بلوچان بندی و گلا میں ایران شہر بوتہ او مے بدان بلوچی میں نام
 ہم چہ مے شہر و دورکتہ و وتی زبان و حاکمی و ولجہ کی و نام پرکتہ۔ اے بلوچ انوں نہ انسان

گوشگ بنت و نہ زانت بنت۔ نہ ایرانی آیان ء انسان زانت کہ چو انسان ء گوں آیاں
 سلوک بکشت ملکہ یا شہرے کہ رسترانی دست ء بیت ما او دانشت کت نہ کنناں۔ نہ مارا
 و شیں ساعت و آزاتیں روج ادا نصیب بیت۔ اگہ تو ہم کائے تہ بیا۔ من گوشت کہ نہ منا
 اودا باگے است نہ منی ملک و شہر ء کہ رسترانی دست ء انت بہ اے حال ء یلہ دات کنیں چیا
 کہ وہدے من زانت کہ منی ملک و شہر بندی و گلام انت۔ تہ بمنی سر ء فرض انت کہ من بہ
 آئی میار ء تہا و ترا بگجاں و پہ آئی آزاتی ء خاطر اپہ سرو مال و ترا قربان بکناں۔ وتی اے
 چاریں نچان ء گوں وتی خون ء آپ بدیاں تا نکہ آدمام سر سبز بنت و بردینت۔ آئی
 گوشت کہ اے تہ حالی پنج صد میل ء گپے تئی واسطہ ہر ماہ ء موئل ء راہ دیاں تو منی و گواہرام
 ء چارگ ء بیا۔ من گوشت باز شتر انت۔ من آیان ء رخصت و خدائی میار ء کت۔

گواہرام چھ و اب ء پادا تکت گوشت لالا ترا چے بوت من وتی در سیں و اب
 گوں آئی ء گوشت و بیان کت۔ گواہرام گوشت اے باز و شیں و ابے یک روچے ضرور ما
 ہم و شیں ساعت ء گنداں و ملک مئے آزاتیں روج۔ گڈا ماہر دو کیں مزنیں مردم باں۔

کشمیری آزما تک

بیگم زیب النساء

گل سہر عبا تک

گورم ء شیشکلیں ڈوبر ء گوں شیر ء جانشود داتگلیں گیئیں پھلانی کرومگاں
چترے تالاں کرتکت اودپ پُچکنگ ء اتنت گورم ء کندہ ء اسپیدار ء درچک پر نیاز
وہد ء گردانک ء روک روک چارگا اتنت آسرات دے تواریں گورم ء آپ ء چول سیر
نُمت اوزیباو ڈولداریں یکدارے چولاں تیلانک دیاں شہ یک دیے ء ودی بوت۔

”چونیں زیبائیں پھل انت!“ یکدار ء تہا نشکلیں چورو ء وتی پت ء راپیش
داشتنت۔

”سک زیبانت“ پت ء چم پھلانی سراسک بوتنت اوہے دمان ء شہ لُج ء

پھلانی اینشگ شہ ہید ء تربوت۔ ہے دمان ء سمین ء گوں پھلاں انگل و دزبازی کرت اد
ڈاہ داتنت۔ ”آپ ء شرتگلیں دردانگاں شُمئے رنگ شُمئے رنگ و صورت ء دوہنی آدمانی سار
پلے شماچکے بختورت۔“ بلکن دزبازی ء ہے ساعت ء سمین چم درچم کرتگ و پھلانی
کندوکیں دپ ء پکتے ہم کپتے اے خاطر ء کہ پھلاں شہ لُج ء وترا آپ ء تل ء حیردانگ اد
سمین تاں کہ جواں گستہ و دیرنہ شت آہاں سرنہ کشمت۔

”ابا! اے پھلانی نام جی انت؟“

”کجام پھل؟“ پت ء شہ خیالانی واب ء گوشے دریہہ کرت، بلے آئی چم

انگت ”پریانی بادگیر“ ء سک اتنت۔

”اے مزں تاکیں گورگیں پھل“ چک ء در آئینت

”گل سہرانی گوشے۔۔۔۔۔“ ناگت ء پت ء دپ ء در پکت بلے زوت بہر

ء بدل کرت۔ ”نہ منی بیج، ایثاں تہ آپ ء پھل گوشنت۔“

”آپ ء پھلانی گوشاں۔ انوں تو دگہ نامے نہ گیت۔“

پت ء چک ترینت پشت ء چارت نوں آوتی سار ء آتگت۔ ”اے سہریں

پھلاں گوشے؟ ابا ماچہ وتی پت و پیر کا پنچو اشکتہ کہ ایثاں بانک ء گل سہر گوشنت۔“ پت

ء وتی چک ء راسر پد کرت۔

”بانک ء گل سہر پرچہ؟“ بیج ء پول گھول کرت۔

”اے دراجییں کہہہ نے صداں سالاں چہ اے کہہہ شہ یک یاتے ء پہ دگہ

ترانگے ء او شہ یک ڈوبرے ء پہ دگہ ڈوبرے بدل بو آن انت پت ء گوشکیں پیڑی

و کر نانی دھنز پہک کرتنت او بانک گل سہر او گل سہر ء دپتر بیج کرت بچک دلگوش بوت۔

دیر زمانگ ء کہہہ انت کہ اے گورم ء کندہ ء یک میدے ء دوارات۔ میدو

بو جگ ء تو زانے یک دگر ء باسک و بازوانت۔ مید ء نام ات شعبان ایثرا یک گونڈیں

جکے استت گل سہر، گل سہر آئی نام پرے خاطر ایر کرت کہ چو ہے پھلاں جنک ہم سہر

سُہرات۔ اے پھل و نام ہم گل سُہرانت او کشمیری ملگزار و باز بیت۔ گل سُہر و شعبان
ہے دو ساہد اراتنت کہ اے پھولوں ہند و زند و روچان تیلانک دیرگاتنت۔

گل سُہر درسیں روچ و وتی کلن و گور و ہے گورم و کندہ و گوں ہے سُہریں
پھلاں سروہیزت۔ شعبان و لوگ بانک بیراں پتہ گت۔ گل سُہر و وتی لوگ و کاروت
کرتنت۔ پت و جرائی ششت شود، نان و دیگ، لوگ و کلیں کار۔ ہر وہدے کہ آئی دل
مونجا بوت پت و پر آئی گونڈیں یکدارے اڈ کرتکت ہمیشی تھاوتی دستگہارانی گند و گدار و
کاتک وشت نہ کہ ہے خیال و اسپیدارانی ساہگ و پڑم و آبریشم و شنگ و وتی ساعت
تیر کرتت۔

کسانکیں گل سُہر ابریشم شنگ و شہ کسانکی و نام پتہ گت۔ میتگ و لوگانی شیر
زالاں اے زیبائیں دتگ و پتہ سکی و مہر کرت۔ ہر لوگ و کہ بہ شتیں لوگ و بانک و آرا
گھاشکت۔

”لالی! ترامات نیست۔ غم مکن من تئی مات اُن“ گل سُہر و دل چو گرومک و بچ
پھلت۔

بہار گاہ و ہتم ماں باریں چتکہ تاک ریتچاں بدل بوتنت۔ گل سُہر و کسانکی ماں
ملائک پڑائیں ورنائی و بدل بوت نوں آ کسانکیں دتگے نہ ات گردیں کاڑے پتکت۔
لج بروگراں سنگنیں گل سُہر درسیں روچ و وتی لوگ و کشیدگی و دوچ و سوچین کاری و آبریشم و
تارانی بچ ریتچک و گوازینت۔ آئی گرانی ادب و مند و نیاد و حال دیر گوراں پڑشتہ گت شہ

ہر جاگہ پرانی سا نگہ قاصد و ربالو کا تکنت ہے حال و میٹک سردار و ہم گپت آئی گل
 سہر پہ وتی بیج و لوٹت۔ پدا یک روچے عالم و اشکت کہ گل سہر و پت و سردار و بیج رحمان
 وتی زامات کرتگ اے حال و اشکنگ و عالم اے سبب و حیران گشتت کہ سردار و لوگی
 سلکین ناشر او آئی بیج رحمان لُج و لونڈانی سنگتی و بنا م اتنت۔ گل سہر و پت شہ اے حال و
 سنی ات بلے بزگی و عزت ہستندی و عطا کاریں بشانگ و پشت و چیر بیت سردار و زرنانی
 بلینگار و کڑدے لونڈانی سر شہ ملار و پھر کت آہاں گل سہر و پت و راپا ترپ دات کہ گل
 سہر و سا نگ یا وتی مرک دو بیناں یکے کشین کن۔ شعبان و زانت کہ زور و آپ بالا تجیت
 جنک دارگی شے یے نہ انت مردمن و کشنت ہم سیہ سر و برنت پرچہ و ترا کندگی بکناں آئی
 سپارت پہ خدا کت اوہان دات لہتمیں ماہ و رند گل سہر و سیر بیت چشیں شر کردیں دنگ ماں
 جہلو کیس آس و دور دینگ و گورم و سینگ و ہم لہڑ و پاہار کرت۔ سیر و چاری روج و
 رحمان و یکدازر و لاپ و ایرنشت۔

گورم و چوٹ بروتے نوشگ و رند دل سرد کرت بلے سردار و لوگی و سنگیں دل
 سارت نہ بوت آتر ہڑی گشت گل سہر و سیر و چاری روج و وتی ملگزار و پیلشگ و آہ
 سردے کشت وتی جنجی رجنکیں دستاں وتی سہت و پوشا کاں وتی بانوری ڈیل بالاد و یک
 ہجشا کے دات اوزر و کند و آتک اوشتات۔ گو شے آشہ گورم و گلگ دارت۔ ”رحمان
 ہرچوں کہ بدآت پمن محرم ات نوں من کجا برو آں۔ لوگ و سی و شران و تیر کو و کور کاں زند
 غذا بے جوڑ کرت۔ پت و لوگ و ظلم و زور و ترس نیلیت کہ سر آ تلگیں عزت پلگ بیت۔

نیٹ دیم گوں تو انت۔“

گورم یک موجیں لاگے آتک او گل سُہر رُپت وتی نر میں بگل ء کرت آپ پرا

چو پیشی ڈول ء سنگرت واپے دارانی عکس ماں شیشگ ء ترپت۔

ہے گل سُہر عیات انت کہ اے گورم ء کندہ ء نوں گل سُہر ء پھل ہر موسم ء دائم

استنت پت ء کسبہ کثینت اوچم ء جہلیں آپ ء سبزگ ء سک دانتنت۔ آپ ء عکس ء

گل سُہر ء پھل گوں یکدگر ء انگل دز بازی ء انتنت۔

نادر قمرانی

براہوئی آزما تک

حسی بند

بانورے دستاں حسی لوجک پیتہ گت گوں آبر شمسیں دستمالے ء دست پیرگ
 بوتلقت دسگہاراں آراچپ چاگرد کرتکت نشنگیں جنک سیری میں جنین، نوک سیریں
 کاڑ۔ بانورے چاگرد چوہما سہریں گل ء ات کہ چاگردے ء وشرنگیں پھل رُ دنت۔ بلے
 بانورے چند ء چم اریگ اتنت، گل بہارے جوش ء گمرنگ ات۔ بانورے دیم ء ارسانی چرگ
 ء مے راج خیال ء نیاریت۔ بازیں مردمانی مچی، بان ء تنگی وتر شہی بانورے ساہ چہ خب ء
 گت گیر ات دگہ زند ء اندوہ سر بار، انارکانی ہیداں پہ جیگ ء سر شیوگ کرتکت
 بانورے۔۔۔۔۔ گل وشادہ بانوری اندوہ ء انبازے۔

دورے ڈھل و سرناء ء شیں لسان گوں دلانی مراد وار ماناں دسبازی کنگا ات، تھا
 دیرگ ء لرز وکیں زیملانی سرا بانورے چاگردے نشنگیں ند یتنگیں مرادانی چھاپ ات۔ بانور
 خیالانی بے گوانزیں زرے اوژنا کناں ات۔ دیر سیریں خیال کہ آہانی جلگہیں جہان ء بندر
 نہ بیت۔ آنہی وتی خیالانی تھا کئے ء سالونک دیستہ گت او نیام ء آوار کئے ء برت۔ دو
 ہزار ء کپڑ وکیں نوٹ، چنک ہزار ارمانانی بہا انت۔ ارمان کہ چہ زند ء گراں بہا انت
 ارمان کہ آئی بہارنگی میں کاگد ء چنت ٹکر انت۔ چوشیشگ ء باہیکاں کہ کیگد ء دست ء

زیب انت اوپر شگ و رند پہ چکاں لیب انت۔

بانور بے گنجیں خیالانی سالونک و نام بخت انت، بخت کہ ہر کس و بہر نہ بیت
بلے کس کسے و بہر بیت۔ بلے بانور و دل و بن تل و توارے پہ جزم و سد کی چست یوان
ات۔ ”دو ہزار تئی بہانہ انت“۔ بنی آدم و بت بہانہ بیت، بہا ایوک و دور بنت۔ بہا
گراں مہذ ہیں کاڑانی ہرمانی سر و گردینیت بلے مہر و عہد بہانہ بیت۔“

بانور ہے خیالانی سر و ہیز و ات کہ پہ دو ہزار کلدار ”لب“ و آوتی مہر و مراد
بہانہ کنت۔ بلکن آئی بت بہا بہ بیت بلے ساہ بہانہ بیت آ نہی گر میں انباز بہانہ بنت۔
دوستی و داتگلیں عہد و بہانہ نیست آ نہی و توی سودا پاشیتہ۔ گوں مرک و گوں تنگ دپیں قبر و۔
دَر و ڈھل و سُر ناء و زیمیل شنگان اتنت۔ ورنہ چھاپ و در یسوء مست اتنت۔
شپ دیما کنزان ات۔ چھاپ کنوکانی پادگام ترند ترند و چست ایر یوان اتنت۔ اناگت
و ورنائے چھاپ و ریسگ و دَر و در کپت۔ ڈھل و سُر ناء و توار جہل کپتت۔

جئی و دود ہلاں بوتکت، بازیں دست جئی و لوجگ پیتہ گنت۔ بازیں رنگ
زرتکت، دست سہر اتنت۔ پاد سہر۔ نوں ڈگار و جئی لوجگ و وار ات۔ ڈگار و سہر کتلی
ات۔ سیر و لوگ و یک جاک و کوکارے چست بوت، چھاپ و ریسگ و در کپتگلیں ورنہ
و شل سیریں کاٹار ایک دمانے و روشنائیں چیلکے وارت پدا کاٹار و دپ ڈگریں ہوناں
گپت کاٹار و دیما ہر کس کہ آتک و توی بہرے گپت۔

سالونک کہ چہ پیری و سرے چندت، دپ و دنٹاں نیست ات بلے پہ دو ہزار

وزور ورناء ناز کہیں مرادانی بہا گر نیک ء آ تلکت سالونکی تخت ء سراجک ات۔ بانور ء
ہزم ہر کس ہون واریں کانار ء دیما آ تک چہ زند ء دست ء ششت انت۔

چوشدھیکیں مزار ء، چو ہڑی نمیں نہار ء ہر دیے ء آنہی جلو کرت زوریں یک
چہانے اوبس سیر و شادہ ء لوگ غم ء ہدیہ یے جوڑ بوت۔ زار و توار رست۔

”ناشر ء مے سیر ء شادہی وتی ہر جان ء کرت۔“۔ ”گنوک بوت۔“۔

بلے کس ء چوش نہ مارت کہ آنہی ورناء ہزار مرادیں زند ء را عالم ء پے دو ہزار ء بہا
کرتگ، زہر ء لوڑ اوشتات، چراگ ء پداساہ کپت۔ ورناء دیوال ء ساہگ ء بے تک توار
اوشتوک ات۔ کانار ء وتی کار کرتگ اونوں یک کشے ء بے غرض کیوک ات۔

کئی سیری، کئی سالونکی بانوری، نون کہ کوش ترہت، نون کہ شب ء تاموری
سگرت بانوری سگرت بانور ء کلہ ء گندنت بانور پے کہیے واب انت۔ ادوتی عہد ء
مراداں گوں وش نیاد انت۔ آئی چم خمار اتنت او جہان ء ناشریں دوداں چارگ ء ات۔
اے جہان ء ہماظماں چارگ ء ات کہ لکھ مرادیں زنداں پے زر ء چنت ہزار ء
بدل کمت۔

ڈھلانی توار بند پیتہ گت۔ سرناء زیملاں گنگ اتنت دود ء واہنداں دود ء نام
ء ہر بدے کہ کرتکت آسر آہانی دیما ات۔ نیلیں آسمان ء دیم ء تاموریں مجے ء
مانشا تلکت۔ بلکن ہے پکر ء ات کہ ”کوہ سرائی لچ پالیں اُلس چہ سبب ء وتی ناز کہیں
جنکال پے زر ء بہا کمت۔“

بانڈم ومہکاں

سہب ءِ حالے گشت۔۔۔ ڈاکٹر مہیندر ءِ لوگی ءِ واب آریں بازیں گولی
 پلٹکت۔ نون آئی زند گوں بارگیں دستکے ءِ لونجاں انت۔ چہ حال ءِ اشکنگا میگ ءِ
 مہلوک ہبکہ بوتنت۔ لُنٹ گوشاں پہ ہوت ءِ نر یک آتکت
 چاشت ءِ حال آتک۔ ڈاکٹر مہیندر ءِ لوگی اسپتال ءِ سر کرتگ، ہیل انت ڈراہ
 بیت۔ اے حال ءِ اشکنگا چمانی ہبکا میں روشنائی گار بوت۔ ہوتیں لُنٹ چہ گوشاں
 کیشنت۔ حال ءِ کہیں بوت بلے چوگرانیں دوار ءِ میگ ءِ دلاں ترس ءِ بزیں ساہگے
 پشت پت۔

ڈاکٹر مہیندر او آئی لوگی ءِ نام ءِ اشکنگ ءِ یاتانی ہنچوشیں جہانے چم دیما کیت کہ
 دو کس ءِ شکل چہ ہر چیز ءِ زیاست سہرا انت۔ یکے ءِ زند گوازیگ ءِ ناکام اودومی ءِ زردیں
 مہکان ءِ غم جتیں شینکانی پدا بانڈمے ءِ عکس ودی بیت مردماں اے ہبر ءِ زانگ ءِ رند
 حیران نہ بیت کہ مہیندر ڈولیں پھر کندگیں گرد دروشم و ہلیں مرد ءِ ڈور ءِ دل چہ تہا گبرنگ
 ارکس دا ولوم انت یا چوکمان ءِ تائیں سرین ءِ بانک مہیندر ءِ چار چکانی مات بویگ ءِ رند
 کئے مارت کہ اے ول وار تگیں سرین چہ اند وہانی بار ءِ اندر ءِ دوتل انت

زانگ ہم نہ بیت کہ اول رندء گند و نندء ڈاکٹر مہیندرء شک و چادر چہ نیامء

ہیات۔ پھوک و چرک آئی گوشت۔

”جوان انت یک سنگتے دگہ دپ کپت میتگ ء کڑدے تون و شان ء تہ بہر

کت۔“

”چونیہ باریں؟“

”ہنچا نیام گوشاں، میتگ ء مردماں مدام گوشاں جنت میتگ ء ڈاکٹر ء آئیگ ء

جہان ء ناڈ راہی آں اے جاگہ درست کرتگ۔ تی ء رندنوں کمیں سر بار بیت کہ چہ وکیل

ء آئیگ ء جہان ء لُج میتگ ء لُج بوتگنت۔“ مئے کندگ ء توار ء بانک مہیندر ء وتاک ء

سرت۔ جم ء پمن کپت زوت پدی گشت۔ ڈاکٹر ء گوانک جت

”بیا۔ بیا! اے در آمدے نہ انت مئے ہمایگ انت ولجہ وکیلے ہم است۔

مئے تی وہدے جنگ بیت بازیں کمک دنت۔“

ڈاکٹر ء ہے بے چستیں ٹوک ء بانک ء سک تورنت۔ آئی گھلیں انارکانی سرا

اندوہ ء ساہگ پر گو سنت، لُٹ لرتنت بلے آئی گٹ چقت و بہر ایر برت۔ وتاک ء پہ

دمانے ء بے توارے ء ماں شانے چہ ڈاکٹر ء مشکولی ء وش نیادی ء واہگانی نیام ء برزیں

دیوالے چست بوت۔ من ہے دیوال بھورینگ ء جہد کرت۔

”چشمیں ویل ء خدامیاریت ڈاکٹر، جن جو دے جمیرہ نہ عدالت ء گیشنت، نہ

روح ء روشانی ء“

ڈاکٹر ء چکلند تاوتی لوگی ء تک ء چارست بانک مہیند ر شہرت بوت پر ہنگلیں
رکانی کش گور ء دل بودیں چکلند ء شہم کرت او انارکانی سر ء سہری برگشت۔

ہے گندند ء رند من اینکہ دست گٹ بوتن کہ تاں ماہے ء دگہ نیاد ء وہندہ رست
بلے اے نیام ء بانک مہیند ر منی لوگی ء چارگ ء مئے گس ء یک دورند ء آ تلگت۔ منی گس
بانک کلد یپ ء پ شرف و عزت بیا پ خیر کرتگت او جوانیں ساعتے مئے گس ء آئی او
کرتگت گس ء ہر یک چیزے ء باروا آئی سر و سوج ہم کرتنت

”شمئے اے سینگار دان پہک نوکیں وڑ ء گنت۔ اینکہ عطر و ز باد، منی چن ء وکیل
باز شوکی نیں مردے۔ تنی سینگار ء ہم بازیں چیز انت۔ تنی جو دتر ا باز گور کنت۔ ہونوک
سیرات“ سیر ء روج ء مئے جن مردانی عکس آرا اینکہ دوست بوت کہ جوانیں پاسے
روک روک چارست ء۔

”منی لوگی ء توازہ کرت“

”ادی عکس ء تہا ز اں کہ دگہ صورت ء گندے؟“

بانک مہیند ر کمیں کو چر ابیت۔ دپ دیم ء حیا ء سہری پر گو ست بلے زوت دل
ء خیالے ء سبب ء ہے سہری ء ہند ء تاموری یے تالاں کرت۔ بزیں سیاہ گے دیم ء وشی
پلت۔ چہ عکس ء آئی وتی چم گردینت انت پہ مونجائی در آئینتے۔

”ادی۔ نوک سیرانی عکس مارا شمشکلیں شادہانی ترا نگ ء پڑینیت بلے ہر
دیشکلیں و اب کدی مانا بیت“ چہ اے ہبر ء کلد یپ ء ارمانے دل ء نشت۔ موٹل و ماڑی ء

بانک ۽ ڊپ ۽ آڙا چشمن دانڪ ۽ اوميت نيسنت - ڏاڪٽر ۽ ڊوسٽ گله ۽ رند يڪ روڇي
 من آڻي گندگ ۽ لوگ ۽ مڻتا، بله لوگ ۽ ساڙي نہ آت - بانک مہیندر ۽ حال دات -
 ”يڪ دمانه پيش آوتی درماں جاہ ۽ شتہ - نیلی فون آتلکت کہ نادر اہے گیش
 نکویت -“

”بہ ننداں - بزاں کہ دمانه ۽ کیت -“

ننگ ۽ و من ننداں ”من پہ کندگ گوشت، بله نادر اہانی سرا باور نہ بیت،

ڏاڪٽر ۽ ساڙي بویگ ۽ جوڙ چکین تب ناچاڙ ہم بنت -“

بانک مہیندر روش ڇکندت - پداکے زانت چے پهمت کہ گوشتہ -

شرانت بیاتنی بہر ۽ مروچی چکاساں، درماں جاہ ڊیر نہ انت، ہنوں جاہ کیت

کہ ڏاڪٽر ۽ گندگ ۽ نادر اہے دو ابیت یا کہ - - - - -“

پدا بانک ۽ زوریں ٺہکوے جت -

”من مدام چہ چوشیں چرک ۽ ٺرساں - آروچی ہم ڏاڪٽر ۽ بے وچیں ٹوک ۽

مئے وڙدلی دیوان ۽ دیوالے بست او مروچی بانک ۽ توازه ۽ گوشے ناگماں جہلیں چاتے

ہر اسر کرت - من نیون کرت -“

”دگہ روڇے گنداں درماں جاہ ۽، اے دمان ۽ ڏاڪٽر ۽ کار ۽ کھوٹ کنگ شر نہ

انت باریں نادر اہ ۽ چہ حال انت -

”راستیں ہر ایش انت کہ من پروت کمیں درماں ہم کاریں بیارواں تو درمان

جاہ ء ہم بلد بے نادراہ ء حال ء ہم چم ء وت گندے۔“ بانک مہیندر ء گوشت۔ راہون
انت۔ مارا وینیاں ناگماں وتی درماں جاہ ء گندگا آسک بہکہ بیت۔“

بانک مہیندر سک گل ات چہ گل ء آئی اتارکائی زردی بدل بوتکت چوہا شرین
چکے ء آئی چم ترپان اتنت مادونیں ہمراہ بوتناں۔ درماں جاہ ء نزیک ء بانک مہیندر گوشتے
بدرہت۔

آلہ اے موئل؟ اے موئل تہ ہمائی انت۔ درماں جاہ ء نزیک ء سیاہیں موئل ء
چم کپگ ء آئی گوشت کس نزاننت اے سیاہیں موئل ء چککہ تہلیس یات گون اتنت کہ بانک
مہیندر ء شہم کنوکیں گل بالیں چمانی ترپگ ایر ماد بوت، کندوکیں رک گوشتے دوچک
بوتنت پہ کہیے ون گروکیں سرین چودار ء شک بوت
”چے انت بانک؟ کئی انت اے موئل زانکہ؟“

”بلے آئی منی سوج نہ اشکت، یا اشکت او وتی گرانیں غمانی تہا چیر دات۔ من
مارنت کہ آئی جان ء آس کپتہ۔ چوخرندیں لوڑ ء درماں جاہ ء پدیانکاں دور کنناں تہا
پترنت۔ من پہ رند ء تگان ء زرت۔“

درماں جاہ ء پترگ ء رند چے گنداں ڈاکٹر دریگ ء دیم ء سنگ سیہ اشتوکت و
چہ دریگ ء ڈن چارگ ء انت۔ نزیک ء یگی نمیں پوشاکاں نیاڑی یے آئی گور ء
اوشتاگ۔ منی چن ء گوشتے عجائب خانہ ء ہے ہر شے تراشکیں سنگ اتنت البت ڈاکٹر
ء دیم ء سادل کہری و نیاڑی ء چماں حیرانی و بہکائی ء گروہکے گندگا کاتک۔

دیر نگوست کہ عجائب خانہ ہے بے وانگی پرشت۔ بانک مہیندرے دوئیں
دستاں وتی دیم چیر دات و پدر ویں چہہا لے غرنہ کپت و بے سار بوت۔

چہ ہے دوریں چہہا لے ڈاکٹر و دیم و دل کہری مچ تنک بوت و نیاز می و چمانی
اندرے گرتح کشوکیں حیرانی ہم آپ بوت اور نزت۔ ماہر سیناں بانک مہیندرے دست
پدست کرت کٹ و سراجچک کرت۔

بیگاہ دیم و کہ ڈاکٹر مئے گس و گردان و آتک چہ آئی شکل و دی ات کہ دیر
زماگی نادر اہی و پا د آتک من پول گپت۔

”خیر انت ڈاکٹر؟“

آئی پسہ نہ دات کرسی و سراج کش و کرت او سگریٹ و دوت و لیب و
مشکول بوت۔

”بانک و تب نوں چون انت“ من پد اچھیر دت

ڈاکٹر گوشیکہ چہ تخت روان و ایر آتک۔ چہ پیش و شرانت دُراہ بیت یک دو
روح و ڈاکٹر و لدی دات

ساری و ہم ہنچوشیں اسرارے جان و استت۔ من دل ڈڈ کرت و جست
کرت۔

بلے من اچ وتی جست و وت پشومان بوتن من چارنت کہ ڈاکٹر و رنگ بدل
بوت گوشے زہیریں یاتے و ٹپ و ترک ہنچ شانت انت۔

”یک دورند ساری ہم بوتہ۔“ ڈاکٹر ء کہیں اڈکرت۔ پدا پچار ء کپت۔

ہماں نیاڑی کہ مروچی درمان جاہ ء گوں من تو دیست اے ہند ء نامی میں جس
ڈاکٹرانٹ بانک نوتج۔ من آئی جو دے پے زوت ء در دوج ء گرانیں کار ء مکک دانگ
ہماروچ نیاڑی من ء باز شرف دنت، دگہ نیمگے منی لوگی انت کہ۔۔۔۔۔“

ڈاکٹر ء پہ دمانے ء چپ کرت، وتی لنٹ ہمنچو گٹ چنت گو شے تہل و کلین
درمان ایر برت، پدا لوگ ء چاریں کنڈاں چم شاک داننت و پہ ہلوت ء در آینت۔
”گو شیت بانک نوتج ء ڈائے است۔“

”توت بگو“ آئی ساعتے اڈکرت و گوشت ”منی اے وہی عشق کرزیت۔ برو
عاروسی مردم، چار چکانی پت۔ راج ء عزت ء واہند بلے تی نثار ء گپ ہے یک انت۔
بانک نوتج منی گندگ ء چیا کنیت؟ اگہ نادرا ہے ء کلہ بریت۔ آہے شک ء کت کہ
بانک نوتج ء قاصد انت۔ منا گمان بیت کہ بانک نوتج ء رند ء منی لوگی ء شک ء حال
رستہ۔ نوں آئے لوگ ء نہایت۔ و ہد ء سرا درمان جاہ ء راہگداری سرکشیت۔ آہم دو
چک ء مات انت۔ جو دے انجینیر انت۔ جوانیں آسرات و سیریں زند۔ بلے منی لوگی
ء شک نہ روت۔ ذی سارکنگا رند ہے یکیں ڈوبارگ انت کہ۔ نادراہ ء بے چاڑی
نیونے بوتہ اصل ء من بانک نوتج ء گندک ء شکن۔ چے سوج ء کئے چونیں روچانی
تیلانک دیگ انت!“ من ڈاکٹر ء دیم ء چم سکت داننت آئی گر دیں دیم ء چیر ء دگ
درو شے ء عکس ات کہ گوں زند ء اندوہانی سلگ ء پیر پتہ گت او ہمیشی چپت ء دگ

سورتے جزکت کہ نوک سیریں سالونک بانوری عکسانی چارگ ء سیر نہ بوت، آئی پھمانی
 تہاشک ءنخ ءمانشا تکت ولنغانی سرالد ء ہوشام ء کیرے بستکت پر شکلیں بانڈم ء مہکان
 ء شینک جمار ء زبہری واہگاں کد تو سنت؟

ڈاکٹر یک دمانے نشت پداشت شت۔ رند ء من ء حال ء گیت کہ سار کن گارند

آئی گوں وتی لوگی ء ہبر ہبر کتہ اوز ہر ء تہا یک دو شہمات ہم جکت۔

ہے شپ ء ڈاکٹر ء چہ در مان جاہ ء لوگ ء وا تر نکر تکت شپ آئی گوں دگہ سنجے

ء روج کر تکت۔ سہب ء گس ء آتک تہ بانک وتی کٹ ء سرا بیسار کپتہ۔ سر جہ ء چیر ء

واب آرو کیں گولیانی ہور کیں شیشگ ایر انت۔ جھٹ ء تہا آرا در مان جاہ ء سر کنگ

بوت۔

زاناں پر چہ من ء مدام ڈاکٹر و آئی لوگی ء باروا شینگ بیت۔ راہ ء وہدے

ڈاکٹر راہداری ڈک لکیت نزوریں در ہباتے کنت او گوشے آئی دیم ء سرا تالانیں

ناکام ء چنت کر نچ گیش بنت۔ بانک مہیندر ہم وہد وہدے دیما کپیت۔ من ء گوں

کلدیپ ء گندیت تہ پھمانی تہے شروع تامور بیت اولنغانی سرالد ء تالانیں ہوشام جہ

بنت۔

ہر کدیں کہ ڈاکٹر ء در مان جاہ ء دیم ء سیاہیں موٹل ء چم کپیت تہ شینگ

نہہ شکلیں ٹرسے ء بدل بیت او گوش پھا تو اء راہاں بنت۔ چو گرانیں بانڈم ء کہ مہکان ء

شینک آئی اسراء ء گیش کنت او ہا حال تو اءے بیت و گوانک بنت۔

با تک مہیندر ء و اب آرو کیں بڈے در ماں وار تہ۔۔۔ نوں آئی زندہ بارگیں

د سنگے ء بستہ لونجان انت۔

خدا میاریت ہے بارگیں د سنگ در ماں جاہ ء رسگ ء ساری مہ سدیت !!

سندھی آزما تک

میاں نسیم کھریل

کافر!

ہماروچ ء کہ سیتل پو ہڑاگون وئی پو ہڑی ء مسلمان بوگی ات مسیت چہ نمازی
 ء ہنچو پھرات کہ پاد ء جاگہ نہ بوتت، مسیت ء تہ ء ہیلی وچا گرد ء نمازیاں جاگہ نہ کرت
 تہ دور یسگ چہ مسیت ء ڈن جوڑ بوتنت۔ اینکہ نمازی ابید چہ عید و بزرگیں روچاں یا ہما
 روچ ء کہ میگ ء ہستمد و شاہوکارے وئی پت برات و سیادے ء چہل پاد بکرتیں و کہ
 روچاں بہ سچ نہ بوتت۔ میگ ء ملاء ء باز روچ پیش ء ڈاہ داتک کہ مرو چگیں روچ چہ
 عید ء ہم زیاست بزرگیں روچے، میگ ء مہلوک ہم دین ء باز ہدوک اتنت میگ ء
 دریں ورنہ پیر مردن آ حمتت و ت میگ ء ملاء امید علی ہم پہ کہیے سنہنگت سبزیں دستارگی
 نہیں جہ، نوکیں پازوار، دست ء براہ داریں آسا و آسا ء سرا آسن ء چگیں سح آئی وئی
 آسا مخراب ء گور ء نریں ڈگار ء تہا ہنچو جک داتک گوشے دین ء لکھی نہیں بیرک انت۔
 مروچی ملاء ء وئی خطبہ ء دپتر گون نیست ات ساری ء ملاء ء قرآن پاک ء کڑدے آیات
 و نت انت رندتر ء رسول اللہ ﷺ ء سپت و آئی چاریارانی شرف ء تراں کرت ملاء ء گٹ ء
 وئی و قرآن پاک ء شان ء ہر یک نمازی ء دل گرم دات ہر یکے ء واہگ ہمیش ات کہ ملاء
 پیشیں دشیں تران ء دیرتر ء بداریت۔ ملاء ء ہم کسانیں آیت ء زورگ ء بدل ء سورہ

رُحْمَن بنا کرت۔ ”قبائلی اکا ۽ ربکا تکذبان“ ۽ چرما نجر ۽ ہتاں ۽ ملارے تالاں کرت، نماز
 رند ملاء ۽ میٹگ ۽ مسلماناں پشیں نیکیں پاس ۽ مچ بویگ ۽ مباح دات رند ۽ ملاء ۽ یک نماز
 پوشیں مردے راہ دات کہ بروت ستیل چو ہڑا آئی لوگی ۽ بیاریت دوینیاں وتی جروچ
 مٹ کرتکتت اوسرجان ششنگ ستیل مسیت ۽ زند ۽ اولی رند ۽ پترتکت آمل ۽ دیما چار
 زانوندوک ات کمیں آنکشر آئی لوگی ٹلی نندوک ات ملاء امید علی ۽ کمیں زور ۽ تو ارہ

جت۔

”تو گوں وتی لوگی ٹلی ۽ محمد ۽ دین ۽ منئے؟“

”جی ولجہ“

”وتی دل ۽ رضا ۽ یا کسی ٹرس وزور ۽؟“

”وتی جند ۽ رضا انت۔“

”تو چہ گوشے ٹلی!“

”من ہم ولجہ“ ٹلی ۽ سر جہل کرت پہ ادب پسہ دات۔ ملاء ۽ زور زور ۽ تو ارہ

جت چہ نمازیاں پول گپتے ۽ شاکل شاہدات براساں

”ما شاہداں“ بازیاں نمازیاں یک تو ارہ پسہ گردینت۔

ملاء ۽ وتی موردانگ مسیت ۽ بان ۽ نیمگائال کرت سے رند ۽ پدا گوانک جت

۽، ”اللہ تو ہم شاہدے۔ تو ہم شاہدے“ نوں ملاء ۽ چہ ستیل ۽ جست کرت۔ ”روچک

دارے۔ پنچ نیل ۽ گوں جماعت ۽ نواش پڑے؟“

”بلے ولجے“

”ریش ء ہم نہ سائے؟“

”ریش ہم داراں، ستیل ء در آ نینت

ناگت ء مٹا ء چم ستیل ء گوشانی دراں کپت، سہر ء دو کسانیں بچہ در۔ مٹا ء

پرماں کرت۔ سہر ء دراں چہ گوش ء در کن وتی لوگی ء بدئے اسلام ء پہ مردین چک ء سہر

پوشگ حرام انت۔ ستیل ء سہر چہ گوش ء ترکت در کرتنت وپہ وتی جن ء نیمگ ء تچک

کرتنت ثلی ء زرت وتی کشان ء لمب ء بستت، مٹا ء پدا سوج گت

”شراب نہ ورے؟ بھو اے لیب ء توبہ یکن“

”توبہ انت ولجے“

”جزاک اللہ، جزاک اللہ“ مٹا ء بے میار گوشت۔ ”کمیں دیما بکنز“ ستیل

دیتر ابوت مٹا ء دیم ء نشت، مٹا ء پرماں کرت

”بگو! لا الہ۔“ ستیل ء وپ ء در دکت ”لا یلا“

”نہ۔ نہ۔“ مٹا پدا یک یک لوز گیشنت و گوشت۔ ”لا۔ لا۔ لا۔ ہا“ ستیل ء

نیٹ کلیمہ در برت۔

”ہاں۔ بگو باریں۔ لا الہ الا اللہ محمد الرسول اللہ۔“

”لا الہ الا اللہ محمد الرسول اللہ شری ء سر اکھیمہ ونت

کلیں نمازی یک دین ء دریں مردے ء اللہ و آئی رسول ء درس کنگا گل شات

بو تنت نمازیاں مُلّا، سیتل و آئی لوگی ء رامباہ دات یک نمازی یے ء گٹ ء پھڑ ء اللہ اکبر
 ء ہکل دات درسیں نمازیاں ہنچیں پسے دات کہ مسیت ء بان لرزگا کپت۔ رند ء ملی ء
 کلیمہ وشہادت دپ ء دمیگ بُو ت۔ اے کاراں رند ء مُلّا ء سیتل ء نام مٹ کرت ”نوں تئی
 اسلامی نام انت۔ عبد اللہ“ او گوں رٹلی ء دیے چرینت ”تئی نام انت فاطمہ“ نمازی پاد
 آئیگی بو تنت مُلّا ء گوشت کمیں اڈکن ات ایشانی نکاح بندگی انت، مُلّا ء عبد اللہ و فاطمہ
 درینائی رضا گپت و ”آمنت باللہ“ ء وانگ بنا کرت۔

چہ میگ ء کمیں گتہ بھیل و چو ہڑ آئی کلانی توک ء جاک و کوکارے رُستہ گت
 جنیں جتاچ اتنت دست ء شانگ و زور زور ء چہال کنگ ات۔ مردیناں وتی سردار
 پھکن مل چاگرد کرتکت جتاتات و پچار ء اتنت۔ سردار پھکن مل چہ اے ہبر ء سک پدرد
 چتکت۔ ہنچو کہ آہے حال ء سئی بوت آئی سیتل ء پہ میٹر مرکہ بُو ت۔ وتی دینی کتاب ”گیتا“
 ء سوگند دات آخر ء پنچاست ء چھی و دیوان ء دیماں وتی زردیں دستار آئی پادانی چک ء
 دور دات بلے آئی سردار ء پدا چودر آئینت۔ سردار چوں کہ ترا بھیت بکن من وتی دین ء
 الحم ء بدل کنناں“

”بلے تو دین ء پر چہ بدل کنگائے؟“

”ہر کس ء رضا“

”نیٹ سببے؟“

”من ء وتی دین دوست نہ بیت“، سیتل ء گوشتہ گت

”رام۔ رام، تئی دین مذہب ءے چے انت کہ ترا دوست نہ بیت بچہ؟“

”شر سردار تو بگو مائے آں؟“ سیتل ء پول گپتہ گت

”ماہندو آں مابکالاں“

”ماچونیس بکالاں، بکال مُردگ ء سوچنت، ماہراں کڈے کنناں؟“

”مے دود انت“ سردار ء ڈرائینت

”بلے ماسہدار ء پرچہ حلال کنناں وراں“

”مے دود انت، چہ پت پیرک ء اے دود مارا گون انت“

”اے تہ مسلمانانی دود انت۔“

”آہانی دود ہم ہے پیم انت مے ہم ہے وڑ انت“

”گڈاں تو چہ پیم گوشے کہ مابکال آں؟“

”بکال نیاں گڈاں ماچے آں بے نصیب“ سردار چڑت

”نیم بکال نیم مسلمان، جون میٹش ء گردن بڑے“

سردار پھکن مل پہ دمانے بے دانک بوت آرانہ بھت چے بگو شیت آئی ہبر

چرکینت

”خیر ماہر کس کہ ہستاں پرچہ وتی دین ء بدل بکناں؟“

”منا مسلمانانی دین دوست بیت“

”مے مہذب مے دین زانکہ دروگ بڑیت؟“

”ہو، مئے دین ردانت“ سیتل نوں ڈڈبوان ات

پنچاٹت ء دیوان ء نشنگیں بھیلانی ہون گرم گپت، موتی گوں سئے درتاہا
چست بوتنت کہ سیتل ء تل بدینت بلے سردار ء دست بست، منت کرت۔ ”لالہ پہ جنگ
چوب بیج کارے شر نہ بیت، مسلماناں اے مرد ء راسحر و تائیت کتہ۔“

اے ہبر دیوان ء دل ء نشت ملّا امید علی پہ چٹ تائیت ء پیش ء نامدار ات
دیر گوراں آلم پہ تائیت ء ملّا ء گور ء کاتکت۔

”ترا مسلمان دین ء چہ دوست بیجگ؟“ سردار ء پر نشنگیں ہبر پدا بنددات۔

”مسلمان چو حقی نیں برات ء یک دگر ء برات و تپاک انت بلے مئے مہلوک

نیم بکال انت کہ و تر ابرز لیکھنت نیم بھیل انت کہ کمذات زانگ بنت“

سردار پدا چپ بوت، ہبر پہک راست ات

سردار ء کمیں گرتی کت پدا گوشتنے ”سیتل تو مسلمان بوتے پدا ترا وتی نزیک

ء نیلاں“

”بکند گڈاں تو چہ جسوء ہم دل ء بشود سردار ء نوں پاتر پے دات جسوء لوگ ء

سیتل ء حقی نیں گہارات

”من شے پاڑہ ء نیایاں گوں وتی مسلمانیں براساں رواں، من ء سکی و سوری

ء دور نہ دینت، بزاں گہار پتمن مرت شت۔“

تنے دمان ء سردار ء ڈول میڑ و منت ات آرا خیال ات کہ سیتل پشوماں بیت

بلے سیتل ء نفدیں جو اب ء اوزندگیں گہار ء مردگ مارگ ء سردار ء دل ء دوت کرت آئی
سکوت۔

”سیتل یات کنئے۔ اسپ ء زین تنگ و سازاں حر ء سردار ڈگ ء آ ہزاری
بورے نہ بیت۔“

پنچاست ء دیوان ء پرشگ ء سردار پھکن ء جسو سیتل ء کند ء ششبات۔ بلے
سیتل ء جسو اووتی حقیں گہار ہم نہ مر ینت گوں ملّا امید علی ء داتگیں قول ء آ جمعہ ء روج ء
گوں وتی لوگی ء مسیت ء رست او کلیمہ ءے و نت مسلمان بیت۔ ہے بہر ء خاطر ء
چو ہڑانی کلئیں زال کار و مردیں جتا جتا مچ اتنت زار و جاگ رستہ گت۔

مسلمان بوئیگ ء رند سیتل پہک بدل بوت، نوں آئی ریش داشتہ گت، ہر پنجیں
نماز جماعت ء پشت ء وانگ، مسیت ء رپت روپ، آپ پھر کنگ، بگڑ دو تھڈا ہانی چیر
گیجگ و پتا یگ آئی پیشگ ات۔ قرآن پاک ء حُب ء آئی ما ہے کئے ء سری و بگی کتاب
دربرت نوں آ سپارہ ء وانگ ء ات سہب ء پاس ء نماز ء گڈ ہم روج قرآن پاک ء
وانگ و وظیفہ بزاں پکائیں مومن ٹہنتک۔

ملّا امید علی گل ات او بے نمازان ء پنت و سکیں ء آئی ہر وہد ء عبد اللہ ء درور
ڈستت۔ میٹگ ء مسلماناں ہم عبد اللہ و آئی لوگی ء باز خیال داشت ات ہر سکی و سوری ء
گوں اتنت۔ عبد اللہ چہ وتی نوکیں زند ء شات و دلجم ات۔ یک روچے عبد اللہ ء گونڈیں
گہار زاتک پنچو وتی ماما لوگ ء آحت آ باز ملو رات گوشت ءے، ”ماما مات سک نادراہ

انت پس ء گوشتہ زوت بیائے۔“

”تئی مات نادراہ انت؟ خدا دراہ بکنتے۔ پنچو، من گوں سردار پھکن مل ء قول داتے

کہ آمیتگ ء نیائیں۔ وتی مات ء سلام سرکن۔“

بلے پنچو ء حال دات کہ ”دوشی منی پت جسو سردار ء گور ء پر تو موکل گریتگ ء شہ

او وتی پاگ ء سردار ء پاداں دور داتے۔ آئی موکل داتگ۔ تو مات ء چارگ ء بی

بروآں۔“

”جوان انت سردار ء کہ موکل داتے منی گردن بند نہ بیت۔“ عبداللہ ء

در آینت رند ء گوں پنچو ء دیم پہ بھیل وچو ہڑانی میتگ ء رواں بوت گہار ماں وتی کلن ء

بھونڈانی تل ء ات عبداللہ جوانیں ساعتے نشت۔ در ء ہوکا بوت، عبداللہ مروچی پدا

چو ہڑانی میتگ ء گردگا انت۔ حال ملا امید علی ء سر بوت آئی یک نماز پوشیں مردے

سلطان ششتات راہ ء سلطان گوں سردار پھکن مل ء دچار کپت، سردار ء سونج کرت۔

”مئے میتگ ء بخت چہ طور پادا آحتہ کہ تو ایداں گردے“

”من عبداللہ ء رند آتکوں“

”عبداللہ؟ ہو، ہو سیتل ء گوشے۔ آوتی گہار ء چارگ ء آحتہ سردار پھکن ء

تو نہیں پچکند گے ء گوشت۔ بلے تو آئی دُوب ء پر چہ گوں گے؟“

”آئے براتے، مسلمانے“ سلطان ء گوشت

”بلے آندہ جیت۔ تو بروآ کتیت“ سردار ء مور کہ کھینت گوشت

”ملا ء گوشتہ ہے دمان ء بیت“ سلطان ء گوشت

تے دمان ء سردار و سلطان ء ہبر ء تواریقوار اشکنگ ء سلطان ء دیست کہ
عبداللہ در کپتہ پیدا کنت آنزیک آحت او گوشت ء ”پہل کئے منی گہار نادراہ انت
من جست ء آتگلوں۔“

”شازاں کہ سیتل و ثلی ء وارث و ہزم انت کہ آڑا مئے تک ء نیلت“ سردار ء
زہر ء سوچ کرت۔

”ہو“ سلطان ء ہم نترسی پسہ دات

”شر، یک سوچہ کنناں اگہ سلطان بمریت گڈاں شما آئی جن ء گور کن
ات؟“ سردار ء و نچھ گیت

”پرچہ نکناں۔“ سلطان ء گوشت

”چوں گور ء کن ات۔“ مولدی ء پر مانت؟“ سردار پھکن مل ء
گوشت۔

”نہ مئے مسلمانیں نیاڑی ء یک نہ یک مردے چشیں جنوزام ء سیر کنت“
سلطان ء در آئینت آئی خیال ات کہ بلکن پھکن مل ہم مسلمان بیت۔ بلے پھکن ء
ناگت ء دگہ سوچ کرت۔

”اگہ ثلی بمریت گڈاں شما گوں سیتل ء ساگ بندی ہم کن ات۔ سلطان
اے جست ء ہبکہ گرت اے خاطر ء کہ پت پیرک ء چہ دود ہمیش انت کہ قاضی گوں

قاضیانی تک ء شیخ گوں شیخاں، کارائی وانصاری وت ماں وت ء سانگ بندی گفت۔
 کس ہم وتی جنک بدریں ذات ء نہ دنت۔ سلطان ء ہبر نہ کرت۔ عبداللہ پہ بے تاہیری
 سلطان ء دیم ء برے وتی سردار ء نیمگا چارست۔ سردار پھکن ء وتی بخت پدما پنجرینت۔
 ”اگہ ٹلی بمریت گڈاں شما گوں سیتل ء۔۔۔ سی۔ سانگ۔۔۔؟ سلطان ء
 جوریں ہکلے دات۔ وتی دپ ء پلن۔ کس وتی پت پیرکی دود ء پنر وشیت تو مار ابد گوشگائے۔
 زانے ایشی آسرے۔“

سردار ء ہے ہبر چہ سلطان ء دپ ء اشکنگی ات آئی عبداللہ ء نیمگا چارست
 او گوشت ءے۔

”سیتل دیست ءے؟ ایش انت تئی مسلمان۔ تئی او ایشانی دوستی میست ء
 چھترانی چیرگ ونماز ء ہواری انت۔ دیست ءے۔“

عبداللہ ء گوشاں زوریں ہیو گے پُرشنت آئی چم تہار بوتنت پاداں یلہ دات،
 سارکنگارند آئی سردار ء چنجگ گپت او پہ چو ہڑانی کلاں برگشت۔ دومی روج ء آئی دیوان
 ء ڈنڈ پھر کرت نزیکیں گندیں گورم ء جاں ششت او پدا وتی دود ء پیا چو ہڑہ بوت۔ عصر
 ء بانگ ء یک نمازی یے ء شہ ملا ء سوج کرت۔

”ملا عبداللہ ء وتی دین چوں زوت مت کرت؟“

”ہو برات! کافر نیٹ کافر انت“ ملا ء درزا کینت۔

پشتو آزماک

عبداللہ جان اسیر

نیکی بد حرام

نوروز کہ موکل ۽ روچانی گوازیگ ۽ چہ شہر ۽ آتک عمران ہماروچاں پہ پوریات
 ۽ حیران ات او جہیں روچ میگ ۽ چلنڈت عمران ۽ پت چہ دیر زمانگ ۽ پہ پوریات ۽
 شوہاز ۽ ہندوستان ۽ شتہ گت او ہمود ۽ بوت۔ ملک ۽ بہروبانگ ۽ رند عمران ۽ بیگو ایہں
 پت ۽ ترک آئیگ ۽ ذیل ات بلے پاکستان ۽ ٹہگ ۽ رند کہ عمران ۽ پت نیاحت پہ عمران
 ۽ زند ۽ تیر کنگ سک گراں بوت۔

عمران ۽ دہ درجہ و تکت و چکاس ۽ سوب مند ہم بوتکت بلے نوکری و پوریات ۽
 راہ و در بند اتنت، ہر سہب مات ۽ تون و تیر کو کہ چو گوک ۽ گلگ رد دینت گت بنجاہ ۽ سرا
 وگ ۽ ابید ہج کارے ۽ نیائے برو ہندے ۽ نوکری ۽ پت و شوہاز ۽ بھومبار بو“ پہ عمران ۽
 چہ سگ ۽ در اتنت۔ بلے نوکری و پوریات پٹ ۽ نہ کپتہ کہ عمران ۽ بہ چہین بیارتین ات۔
 عمران ۽ ہے روچاں دو کار اتنت گیشتر و ہد داش ۽ گور ۽ نندگ یا میگ ۽ تر و گردا ایشی ۽ گڈ
 کہ ساعت مہ گوشتیں چہ جنگل ۽ دار یا بگے ۽ بھری بست و کارتت اے پیم ۽ وتی دل و ش
 کرتت کہ باز نہ دو آنہ ۽ پوریات تہ کرتگ او آئی ہے بھری پہ دو آنہ ۽ تند و واہنداں
 زرتنت۔ مات ۽ چنگ ۽ روچے دو آنہ ۽ ایر کنگ ۽ ہم عمران ۽ دو نیل نان بھر سیر نہ تہ نیم

سیرۂ رستت۔ مات ۽ ہم لوگ ۽ چشمیں مڈی یے پشت نہ کپتہ گت نہ جوانیں پوریا تے
دست ۽ ات چہ ہمسایگاں چنکے دان یا تا سے آرت پہ و ام پور زرتت، خدا ہر کسی والیوںک
انت چوش ایشانی و ہد گوزان ات۔

روچے ۽ عمران گوں نوروز ۽ دُچار کپت باز پہ منت و دسبندی دز آئینتے ”نہا کو!
پہن جا گے نوکری ۽ در کچھ“

نوروز ۽ عمران ۽ کند ۽ چارنت چہ روج ۽ زراب و نیست گاری ۽ تاڑ تیلانکاں
آئی دیم چومک ۽ سبز گشتہ گت جنڈے چولا گریں میش ۽ دکا وراں ات، ہے خیال ات
کہ انوں نہ انوں ترگز گپت کپت۔

عمران چہ نوروز ۽ دیر سیادان ات۔ آئی دل پدر د بوت، عمران ۽ نہ کچھ چوچ ۽
نہ رنگ چورنگ ۽ نوروز ۽ آراوتی پلگار ۽ پنت سکین کرت پدا سوج ۽ کرت۔
”بچہ، چٹکس ونگلے؟“

”امبراں دہمی درجہ ۽ چکاسوں در برنگ“

”چونیں نوکری کرت کنے؟“

”جا گے وانگ جا ہے ۽ استاد ۽ ہند برتیں شر ات“

”بچہ، پرچہ دیمتر انہ وانے“

”پہ پے بواناں، ما پہ یک نیلے ۽ نان ۽ مستجاہاں“

”من اگہ ڈولے بکناں کہ تو نوکری ہم پہ بے اودیمتر اہم بوانے گڈاں صلاح“

جی انت۔

”ایشی ء جو انتر دکہ چے بیت ناکو“

”عمران ونوروز دیر سیاد اتنت بلے ایشانی کہول گوں یکدگر چہ مدام ء ڈر مند ارو
لنائی اتنت ایشی سبب چہ بن ء عمران ء پت ء بے شکاری آت کہ دوئیں کہول ء گوں یک
دگر ء نہ کپت گت، اے حال نوروز ء کہول ء سر بوت آیاں نوروز ء پنت سکین کرت کہ گوں
عمران وائی کہول ء اے نیکی ء ممکنت بلے نوروز ء اے بہر نہ زورت آئی گوشتن ایش آت
کہ دوئیں کہولانی نہ ٹہندی ء سبب عمران ء پت ء کرتگیں کار انت عمران چیا بے گناہ ء
درہگ بہ بیت۔ عمران ء گوں کس ء چج بدی نہ کرتگ۔

نوروز ء اے رنگیں نیک واہی ء نارضا نہیں کہول ء دپ بست، موکل ء
گوازینگ ء رند نوروز شہر ء برگشت عمران ء راہم گوں وت ہمراہ ءے کرت، چنت روج
ء نگ و تاج و شوباز ء نیٹ آئی پہ عمران ء نوکری در گہت، عمران ء روج ء وتی نوکری
کرتت، شپ ء یک کالجے ء وقت۔ چنت سال ء تہا عمران ء بی اے چکاس ء سوب
کرت ہے چنت سالانی تہا آئی نوکری ہم پکا بوت۔ اے کلیں مد ء نوروز ء لوگ ء ہر
مردم ء عمران ہر ہمیں خدمت کرت۔ سہب بیگانان و تام، جرائی شودگ گندگ اور اہی
نادراہی ء چست ایر ء آئی لوگ ء مردم پادانی سراوشتوک اتنت۔

بی اے ء رند عمران ء پہ ایم اے کنگ ء او ماں کرت او ہمیشی جبگیگ ء پہ قانود ء
وانگ ء ہم جہد بوت، دو سال ء اندر ء عمران ء ایم اے ء ایل ایل بی ء چکاس ء سوب

بوت، نون آئی علمی لائقی ء سبب ء نوکری ء ہم منصب و درجہ برز بوت۔ جہل ء بالاعرمان ء
نام پرشت آمزینیں حا کے ٹہت۔

تنے ہد ء رسگ ء کے ہم عمران ء سیادنیست ات نون چاریں کنڈاں آئی سیادو
عازیزال جبہ جت۔ پت ء ماں ہندوستان ء بیچ ء نام تو ار اشکت کہ دانندگ و حاکم بوت آچہ
ہندوستان ء اشت آتک پت ء جوانیں گسے پھولت بیچ ء سانگ کرت۔ ڈھل دامہ
بوت سیر و عاروس بوت بکند بخت ء کہ عمران ء سانگ بندی ہما لوگ ء بوت کہ آپہ نوروز ء
او آئی ٹک ء ہوناں تنیگ اتنت عمران ء جن کہ لوگ ء آتک ہر روج ء سچک کورک ء
عمران ء چماں پیگ بادینت۔

نوروز مزں ڈڈریں مردے ات۔ آئی چشین گوات شلواری ء کمار نہ کرت ہنچہ
کہ پیش گیش ء گوں عالم ء نند و نیاد ات بیچ پرکھ نیاحت پدا مرد کماش ات چنت و ہد ء رند
پنسن بوت لوگ ء آتک نشت۔ نوروز ء چہ ورنائی ء جیل ات کہ ہم بیگاہ پہ گرد، چر و سواد ء
در کپت۔

یک بیگاہ ہے نوروز چہ سواد ء برگشتہ گت کہ راہ سر ء یک برز بالاد جان ء پھریں
اسپیت کو چین و پھلیں مردے ڈک لگت نوروز ء بیچہ آورت نوروز ء دل ء خیال کرت مرد
انوں نہ انوں سلام و درونت بلے آ بے تو اء چہ نوروز ء کز ء گوست پدا یک روچے
دوستانی یک دیوانے ء یکے ء گپ جت کہ عمران ء باز دل ء کرتہ من راہ ء گو زگ ء
پیگاہ نوروز ء من دیرتہ بلے سلام ہم نکرتے نوروز ء سرچست کرت آ زمان ء میدگا

چارت وگوشے۔

”دریکتیں من و چشمیں و سے ہوتیں کہ گوستکیں بارگیک یک رندے پدا بر
 بکشتیں، عمرانی وتی دور باری و او من وتی نیکیں نیت و پھر بنداں۔“

ملایا کسے

بخاری

گلگ و پانگ

شاہ کھمبایت و بادشاہی و سری چنت سال و زمانگ سک پر آشوب گوشت،
 ہر نیم گاڑا و شور و پل و لٹ و بے راہندی و چہ اُلس سک بے تاہیر و خوارات، بادشاہ
 و تہم بادشاہی و سچ نیست ات کہ شپ و روجے ماں شراب و کباب و گوشت۔
 ملک و چست ایر گیشتر و نائب و وزیرانی دست و بوئیگ و حالت کہ باز نلیگ بوتنت
 بادشاہ و ہم سار کرت بازیر نائب و وزیر کرتنت او کتری مستری کل و تی یک نابے و
 دست و دانتت او جندے پدا و تی شراب و کباب و ملا و کپت نائب و نام ات رصا
 آنہی پیش و کڑدے گہودی کار ہم کرتنت بلے مردم و دل و جوفہ و کہ راہ کرت گڈاں خیر
 انت۔ نائب ہم جوفہ و کپت۔ او ہنجیں دکنڈے کرتنت کہ جند و کیسگ پر بہ بیت مرد
 یک جارے پر بیت ملک و بے راہندی و بے تاہیری و، خواری و نیز گاری و سبب ایش
 انت کہ بادشاہ سلامت چہ رعیت و ناوش انت۔ شاہوکار و دہقان با ندگی و سوغات پیش
 کش بکت کہ بادشاہ اچ اُلس و ش بہ بیت۔

دومی سہب و کہ اُلس و میر و کلریاں بازیر ٹیگی و سوغات پہ بادشاہ و دیگ و
 آورت، نائب و نیوں کرت "بادشاہ سلامت اے دماں و اب انت، واثرہ و ٹوپنگ

بے ادبی یے بیت چومبیت بد بارت اوکلانی سرء گار کنت۔ من وت شاہ ء تب ء چاراں او
شمے تھہاں پیش داراں۔ شمارا موکل انت۔“

چنت و ہد چوش گو ست نائب ء شاہوکار و ہستمدیں مردمانی نام ء لڑے جوڑ
کرت او پہ ناچی میں سبب و نیون ء دست ءے پہ لٹ و پل ء شہارت، بہرے بہ بیت
میت شہ ء لس ء مزنیں ملام بندگ و پلگ بناکت انت بلے دومی دیم ء گوں دُزو ڈنگاں
ہم شور بوت آہاں مہلوک ء لوگ جت پہ دُزی و ٹھگی خزانگ مچ کرت، نائب ء ہم پتی
ات۔ نول تہ چوش ہم بوت کہ سرکار ء چند ء خزانگ چہ ڈنگانی دست ء حوندی نہ ات۔

روچے جار چین ء ڈاہ آورت کہ ہمسائیگیں ملک ء ارداں مے ملک ء سیم سراں
پہ جنگ ء مچی کتہ، بادشاہ ء واب پٹت شراب ء ملار ہرم ء ایرما د کرت، ملک ء ارداں پہ
دیم پانی ء رومان دیمگ بوت۔ ملک ء اُردے بوتیں کہ سلاہے بورتیں۔ نوکیں اُرد ء جار
ہدیمگ بوت بلے سرکار ء خزانگ ء دانکے نیست، اُلس ء گردن ء نوکیں گرانیں سنگانی
لڑی گجگ بوت عالم پہ نان ء مستجانت زر کئے دات کرت، بادشاہ ء دماں پہ ساعت حال
رستت آنہی چماں سیاہی کرت۔

دشمن کسی تیاری ء و دار ء نہ کنت ہمسائیگیں ملک ء ارداں ارش الگار کرت۔
یک دور وچ ء ملک ء نیم پلت ووتی دست ء کرت بادشاہ ء ژندیں اُرد ء دشمن ء دیم ہج
ہندے ء داشت نہ کرت بے لیکھیں چک و زالبول بیگناہیں اُلس دشمن ء ارداں ووتی
ہرجان ء کنت او شہر و کلگ آس داتنت پہ دیم ء سال ء آیمگ ء ڈاہش اشت پدا

برگشتت۔ بادشاہ کھمبایت وتی ملک ء اے بیرانی ء سک ملوروشکی ات آنہی وتی ملک
تحت وزیر ء دست ء دات وت جنگل ء دیم ء کرت، روچے جنگل ء گردان ء یک
دہقانے ء کڈک ء سرے کپت، گندیت دروازگ ء دپ ء دومر تگلیں بینگ لونجان
انت چہ دہقان ء سوچے کرت۔

”ایسی سبب؟“

دہقان ء پسہ ترینت ”اے بینگ منی گلگ ء پانگ اتنت بلے پشیں روچ
عستت کہ یک دوسہدار گارنہ بوتیں۔ من یک روچے دریا ء گو رء و ترا ٹھپت چاری بوتن،
مال کاہ چرگا اتنت او بینگ گوں یکد گر ء لیب ء دلگوش اتنت۔ ناگت ء چہ ڈنگرانی پشت ء
گرک ء دور کرت یک گتاچے بد کرت او شہ چماں اندیم بوت۔ پینگاں گرک چم وت
دیت بلے قمارش نکرت اے ہمہ دروہ بازی ء بدیں آسرا انت کہ گوں در چک ء درہتہ
گنت۔“

بادشاہ گرتی ء کپت۔ دمانے رند آہسر دے کشت ء اودیم پہ وتی شہر ء رائی
بوت۔ راہ ء ہر جا گہے کہ آنہی اڈ کرت۔ اُس ء داد پریات زاروزنگ او بادشاہ ء
ڈوبارگ ہشکتت، وتی ماڑی ء رسگ ء زوت گڈ بادشاہی ء کلیں واک و اختیار وتی دست
ء کپتت۔ سرکاری خزانگ ء لیکھ چارت، چے ناء گو بزاں وار تگتت ہو رگیں پات کپتہ
گنت۔ بادشاہ ء دوئیں پنج وزیر ء سراجنتت دومی روچ ء چار راہ ء سرازیر ء راہا ہودات
او چارے پرینت کہ ملک ء سیت ء تاوان دمیگ غداری انت او غدار ء عاقبت پھا ہو،

بادشاہ ملک و کاراں دگلوش بوت ملک ویران پیتہ گت اُردو نوری و حال و
 دُزو و شیکانی راہ چچ کر تکت۔ بیچ راہ و مسافر و جان ایمن نہ ات نہ کس و مال جوندی نہ عزت
 و ناموس ناشر او لچاں شہ لوگاں مہلوک و زال کار دست و گیت برتنت۔ اُس و سر کر دیں
 مردمانی یک ڈتے بادشاہ و گور و پریات و آ تک کہ اُس و ساہ و مال و عزت و ننگ و لہجی
 و بدے۔

جمعہ و سہب و جار چین و جار جت بادشاہ و جمعہ نماز و پاس و مسیت و
 کیت، حاکم و کارندہ، میر و وزیر اُس کل مسیت و چتنت۔ بادشاہ و حکم دات کہ سے روج
 و رند و پنج کہ روج برکت بیت ہر مردم و تی لوگ و در و در ملکیت۔ ہر کسے بازار و دمک و
 چار راہ و گندگ بیت آ نہی ہون مباہ انت او اگہ حکومت و دست و کپیت بادشاہ آ نہی
 گردن و جنت۔

ہر کس و اے حال اشکت۔ دُزانی سردار و بادشاہ و حکم نمرینت۔ و ترا شپانکے
 کرت او چنت پس سردیان و شہر و نر یک و یک در چکے و چیر او پت۔ بادشاہ شپ و گوں
 و تی کارندہ و سپاہیاں شہر و تر و گرد و در آ تک۔ دمک در راہ کل سن اتنت بلے گندیت
 در چک و چیر اشپانکے گوں لہتیں سپاں و اب انت شپانک و را کارندہاں ٹوہنت۔ مرد
 ہماں تاراں چست بوت۔

”تئی لوگ کجا انت۔ ایداں پر چہ و پتکئے، ترازانکہ بادشاہ و حکم و حال نہ رستہ؟“
 ”نہ و لہجہ من سئی نہ اوں۔ شہ دیریں الکہے کایاں پہ مال و بہا کنگا۔“ بادشاہ و حکم و

روئے مرد و گردنش جت۔ او جون و چار چار راہ و سرادر ہتیش۔ دُزاں کہ دتی سردار و اسے آس
 دیت دستش گوش و بُرت۔ برو کہ نہ روئے دُزی شہ ملک و گار بوت لہتیں روج و رند
 بادشاہ و دو ار شہر و تر و گرد کرت شب و چار پنج صد مردم بے موہ و موکل و شہر و تر کا دیکھ
 کرتنت کلانی گردن ہما ساعت و گڈنت۔ اینکہ مردم و کوش و مہلوک و دلاں ہر دم
 بیہارے پکت۔ نوں قانو د و خیال دارگ و مہلوک راہ و آتکت۔ شب و ویلیں تر کشیل
 دات۔ لُج و بد کرداں ہم پہ وت شریں روج ندیت آنہاں ہم و تر ار راہ بند و راست
 کرت۔ ملک و تہا ہر کند و آسرات و ایمین و ماں شاننت۔

یک جمعہ یے و نماز و بادشاہ و ماں میست و سر کردگیں سرکاری کارند ہانی دیوان
 و نند و نیاد کرت او جار چین و را پر مات منی اے حکم و جار و گردیں کہ اُس شب و دتی
 لوگانی در گہ و مہ بندنت او پہ دلجمی بے و سپنت، اگہ کسی مالے گار بہ بیت شہر و پیوال و حال
 بدنت۔ حاکم آئی مال و شوہاز کنت۔ اے جار و دو ماہے گوئست بلے نہ دُزی یے بوت نہ
 کس و زنگ آورت۔ مہلوک و عالم دلجم اتنت۔ انا گاہ و روچے مزین شہر و سوداگرے
 بادشاہ و گور و آتک او ڈاہ و آورت کہ دوشی اچ منی دکان و دُزے و چار صد تامل
 (زر) دُزی کتہ۔ بادشاہ و دتی صندوق دار و پر ماں کرت، ”سوداگر و چہ سرکاری خزانگ و
 چار صد کلدار دیگ او آنہی تاوان سر پہ سر کنگ بہ بیت اے منی گناہ انت کہ من ملک و تہا
 ایمنی انگت سر پیلونی و برجہ کرت نلگ۔“ رند و بادشاہ و سوداگر و را سوگہ کرت کہ اے
 دُزی و حال و گوں کس و عدنت۔

دگہ جمعہ ۽ روج ۽ چار چھین ۽ چار جت، ”بادشاہ ۽ حکم انت، شہر ۽ درسیں باگیں
 مردم جمعہ ۽ نماز ۽ یہ مسیت ۽ مچ بہ بنت۔ نماز ۽ رند بادشاہ ۽ مسیت ۽ کلین درگہ بند
 کنائنت او حکم ۽ دات۔ دو سے روج ساری یک سوداگرے ۽ چار صد تامل دُزگ
 بوتہ۔ روبرکت ۽ ساری ہے دُز ۽ گر نیگ بادشاہ ۽ دست ۽ دنیگ بہ بیت نہ کہ کلانی گردن
 جنگ بیت۔“ عالم شہ مسیت ۽ در کپت ہر کس ۽ ہوش پرت شہر ۽ سر کردگ مچ بوتنت۔ پٹ
 پول بوت اور روبرکت ۽ ساری دُز بادشاہ ۽ دست ۽ سینگ بوت۔ بادشاہ ۽ دُز ۽ گردن
 جنائنت۔ چہ اے حال ۽ دزان ۽ ہنچو بیہار ۽ گپت کہ یک یک ۽ شہ اے ملک ۽
 درشتنت۔

روچے پد بادشاہ ۽ وزیر و کار مستراں شہ پول گھول کرت۔ دُزی و پل لٹ ملک
 ۽ کجام بہر ۽ زیاست بیت۔ ”کار بینی ۽ کوچک ۽“ اے پیو اشنگ ۽ بادشاہ ۽ پرماں کرت
 ہے کوچک ۽ زرو سہراہانی سراجمپ بکنے اوسر کاری کارندگ شہ دیر ۽ چاری بہ بنت۔
 اے سہر و زرت چکلہ روج راہانی سرا ایر بوتنت بلے کسے ۽ اے دل نیست ات کہ
 چماں پہ اے مالاں چست بکنت و پچاریت ماہے ۽ رند ہے زرت سہر بزرگ و نیستگارانہ
 نیام کہ بہر و بانگ بوتنت ہر کس ۽ وتی حق رست انت۔ برو کہ بروے دُزی، ہدی و ہیرانی
 شہ کھبایت ۽ گار بوت نوں اُردہم اینکہ تیارات کہ دُنی دشمن ۽ ڈکے بخت بادشاہ ۽ ارش
 کرت اوچہ زوراکیں ہمایگیں ملک ۽ وتی شہر و کلات پچ گپت انت او ایمنی ۽ سوب ۽
 کنگ ۽ اللہ پاک ۽ شکرے گپت۔

چرنوئے ملکیں ڈگار سُن کپتہ گت بگوشے اے ڈگار ء پتھری روچاں کشار سے نہ
 بوتہ۔ چو دست ء دل ء پھونوئے جوڑ پتہ گت امبراں تیرمہ ء گرم سک زورات کشار
 چے کئے دھرب و چھاب ء ہم چہ زراب ء جل کتہ گت، در چکانی تاک و پن شپتہ گت و
 لگڑ پتہ گت جو و کور جو ہشتکنت۔ ڈگار چو تا پگ ء تپسوک ات امبراں تیرمہ ء روکی
 بنگال ء ہر ہند ء گرم چہ پیش ء دوسری گیش ات اُس تہ بنی آدم انت چہ قہریں گرم ء
 دستاں سہدار و بالی نیں مرگ مس بال ء مرتنت۔ عالم ء دست پاکیں پروردگار ء دینا پہ
 دُعا ء تالاں اتنت کہ گوں وتی مہراں رحمت ء ہورے بیاریت۔

چرنوئے کل ہے ڈگار ء یک سُرد گے ء ات۔ دیوالانی لپو دیر انت کہ کرو جگ
 بوتگ چہ راہ ء دپ ء مردم ء چم شاک بہ داتیں کل تہا پیدا اور بوت۔ کل ء دپ ء گوں
 منک ء آنہی ایکیں مڈی یک بُزے بندوک ات کہ درسیں روچ ء اچ شُن ء پلینت ء
 - گس ء ہر مردم شنی و شدھیک ات۔ چرنو مروچی چہ صباہ ء تاں دیگر ء پہ ماہیگ ولو جری
 دانگے ء دام کور ء دور دات و کونات بلے شکارے ہم نہ بوت گس ء چہ ذی ء چنکے دان ہم
 نیست ات۔

دام کو پگ ء چہ کور ء بیرہ کنگ ء وہد ء آپہ سوزمانیں دلے وتی ڈگار ء نیام ء

اوشتا تک ات۔ ڈگار چہ بے آپی ء تر کنتہ راژ راژ بیتہ گت وتی ڈگار ء اے بدیں حال ء
گندگ ء چرنو ء چہماں ارساں شیوگ کرت۔ آزونڈانی سرانشت پہ دل ء مہر و ملوریں
واہگے دست ء ڈگار ء سرانشت۔ آنہی دست تنگ۔ ڈگار لہڑ کنگا ات۔ آنہی وتی
چنک حاک ء پڑ کرتنت اوگول وت ء تران ء کپت۔

”ڈگار دہقان ء مات انت۔ مات! من ء بگوتی گورانی شیر پہ وتی چکاں پرچہ
شک بوتہ۔ نوں ما بزگاں کئے رو دینیت؟“

بازیں گریوگ ء چرنو ء پیسگ دل ء پڑشت ارسانی آر ڈگار ء حاک ء
چوشمت۔ بلے ڈگار ء جل کرتگیں دوزح ء آس ء ارس کدی تو سینت کنت۔ آہدا گول
وت ء جھیر وگا ات۔

”مات! ذی کلگ ء شاہوکار پدا آتکنت۔ کہ وتی ڈگار ء سودا بکن۔ بلے تو بگو
کے وتی مات ء ہم بہا کنت۔“

آنہی مشت ڈڈ بوتنت، دل ء قہریں زہرا نچکہ جہل کپت ہے دمان ء آنہی لوگی
ء چہ پشت ء تو ار پرکت۔ ”توار ء نہ اشکلنے؟“
”چے یے زاناں؟“

”پادا بروآں شام کناں بھٹ سرد بوتنت۔ بازو نکر تگئے کور ء؟“
”بلے۔ من گوشت دانگے ماہیگ دست کپیت بلے دام چیزے ء اثرت و

درت“ آہر دو ہمراہ بوتنت۔

”رگھو چون انت؟“ آ نہی مستریں چوروءِ جست کت۔

”جوان انت گر نپک ءِ دانگاں دیم پدا کرتگ بے مرچی شانوتی انت دراہیں

روح دستانی دل ءِ بوتہ بڑ ءِ شیر ہم شک کرتگ شانوءِ چے بدیاں؟“

”بڑ بے کاہ ءِ چوں شیر دنت“ چرنوءِ گین سارتے ءِ گول پسودات۔“

”چہ گل ءِ پلن ءِ کمیں پلار برو سین نہ کہ بیوس شد ءِ مریت۔“

”ماہے گیش انت کہ ہو رو آ رے نیست اے حال ءِ ماچوں زندگ باں؟“

آ نہی لوگی ءِ وتی شار ءِ پلوءِ گول ارس گپنت و جست کرت۔

”ہرچی کہ مئے طالع! جمر ہر وچ بندنت و کائنت بے آپ ءِ ہو رگ انت کہ

نگوارنت۔ ہرچوں کہ خد ءِ رضا“

”خد ءِ قربانوں۔ شدھ و نادراہی ءِ مئے لوگ درگہتہ۔“

”ہیل پشیں اندوہاں۔“ چرنو وتی کلن ءِ دپ ءِ رستکت آ نہی ءِ چہ گلن ءِ پلن ءِ

کمیں پلار ہرجت رو سینت او بڑ ءِ دیما دوردات۔

”ہاں۔ ہاں۔“ چے کنگائے“ آ نہی لوگی ءِ پے بے صبری توار کرت ہو رہے گے

بیت کلن چہ آپ ءِ پھر بیت مردم ءِ چکاں پہ نوانے ہم نہ بیت۔“

”ہورے بیت گڈاں گنداں مروچی ءِ یات کن۔“ آ کلن ءِ یک کٹھے ءِ ڈگار ءِ

سراچار زانوشت۔

دوسے روج ءِ رند چرنو وتی کلن ءِ دپ ءِ غمبا دندوک ات، دوئیں چک نادراہ

انت، پتینکاں سیاہیں پیسہ نہ لیت، نادراہیء پیشء یک چکے پلت، سے سا لگیں جوڑ
 جکیں چک یک دمانے تپء آنہانی چمانی کلنء مرث شت ہمینکسیں درمانے نیست
 ات نوں دوکس زہگ نادراہ انت۔ لوگء ہیچ مڈی پشت نہ کپتہ لنگار دہقان ء دست بازو
 انت نیٹ بہابوت۔ گوک ڈکال ء وتی ہر جان کرت انت۔

مروچی شاہوکار پدا ڈگار ء بہازورگ ء آتگت۔ چرنوءء دست سر انتت چہ باز
 دیرء آنہی چم وتی ڈگار ء سک انتت۔ شاہوکار ء لیس ماں لیس کرتگت کہ ڈگار ء بدنت
 بلے چرنوچہ آنہی ہبراں باز دیر گرتی ء زرء اوژنات۔

”چرناں! من ترا پہ چوشیں اندوہ ء دیت نہ کناں چشیں ڈگارتی چہ کارء
 کیت، اے ڈگار چہ وس واک ء کپتہ، چیاچار پیسہ نہ زورے“
 ”ڈگار کہہ چہ وتی وس ء کپتہ گڈاں تو پر چہ مرک کتہ؟“ چرنوءء پسودات۔

”نیک بخت تر اے دمان ء زردر کارنت او من زاناں کہ تئی دست ء یک جا
 اینکہ زرنہ ایت من چہ شہر ء کدھ کاراں، ولانٹی کدھ۔ ڈگار ء شر کناں۔ چہ کور ء جو دور
 کناں۔ من اے ڈگار ء کز و گور ء کلیس ڈگار زرتگت ترا چار پیسہ دیاں تو دگہ جو انیس
 پوریا تے یکن۔ شاہوکار ء پہ دو قتل دو پوستی صلاح دات۔

”پوریا تے! چرنوءء وتی گردن چنڈت۔ دگہ چے پوریا تے بکناں؟ چہ پت
 پیرک ء ماچہ عہد جماراں دہقانوں۔ دگہ کارے ء کہ من دستا بوتیوں منی حال شر بوت۔“
 ”گڈاں جا گے نو کرمی یکن۔“

”تو گوشے براں من تی کچل کشی ء بکناں، است ناں؟“ چرنو ۲۰ پہ تون

گوشت۔

”ناں۔ ناں، نیک باتے چونہ انت۔ من تی لوگ ء پشیں گون وشدہ

دیت نلکناں۔ من تراصلاح دیاں ترا خداہر کدیس زرے دنت تو پداہیا چہ من ڈگار ء پہ بہا

بلوٹ۔“ شاہوکار ء پہ دل سوزی گوشت او اچ وتی لانک ء صد صد کلدار ء بیچ نوٹ در

کرت انت۔

چرنو ء نوٹ زرتنت۔ نوٹانی زورگ ء آ نہی چم ارس ء پھھر بوتنت، زوت آ نہی

نوٹ پداشاہوکار ء نیمگا چکل دانتنت۔

”نہ۔ من ء زر درکار نہ انت۔ بزوتی زراں۔“

”زر کم انت؟“ شاہوکار ء وتی تو اترتند کرت، شر انت“ اے صد کلدار دگ

بزور بس“

”نہ۔ من ڈگار ء سودانہ کنناں“ چرنو ء پہک جواب دات۔

”گنو کے تے تی اے سنگلیں ڈگار ء چے است، گل زمین ء جان ء تال کہ

نوکیں ہون مہیت بودنکنت۔“

شاہوکار! من ء مہ جھیر۔ برو! من وتی ڈگار ء ندیاں۔“

ہے دمان ء چرنو ء لوگی چہ کل ء زار جناں ء درکت ”چے بوت“ چرنو ء بہکالی

سوج کت

”منی دست دیم سید بوتنت، رگھوئستہ بود نہ کنت۔ دست پادے سردانت،
زوت کن برو حکیم طیبے بیار“ آگر یوان ۽ پدا بر گشت۔

”چرن داس! پرچہ دیرو گھکیر کئے۔ زہگ ۽ اگہ چیزے بوت کلیس زند ۽ تنی دل
۽ سوک نہ کپیت بزور اے شش صد کلد ار ۽ زہگ ۽ پپہ زوت در مانے بیار“ شاہوکار ۽ پپہ
شدھیکس ماہیک ۽ وتی من ۽ چنگ پد کرت ۽ وردات۔ اوچنگ ماہیک ۽ گل ۽ اثرت۔

”جوان انت۔“ چرنو ۽ نوٹ چہ شاہوکار ۽ دست ۽ زرتنت پپہ ہلا ہوشی طیب ۽
کند ۽ تچاں بوت شاہوکار ۽ پپہ دیم ۽ پچکندے ۽ شروخ وارت، گرک ۽ گرانڈ
پر دشکت نون ہون چوشگ ۽ جہد ۽ ات

ڈگار ۽ سودا کنگ ۽ رند چرنو درسیں شپ ۽ چوبے تاہیر ات گوشے آئی ارواہٹتہ
ہورگیں کنت انت کپتہ۔ امشی آئی پردردیں ڈکانی سرا آ زمان ۽ دل ہم پھر بوت او
جرماں ذردی گورت۔ لوڑوسیہ گوات ۽ سر کرت۔ مزن مزنیں درچک چہ بن ۽ گوہت
انت۔ ہور ۽ وتی دل ۽ نکو رنگیں پاہار پنچو در شانت۔ گوشے گل زمین ۽ ماں روپ دنت
بارت۔

اے ہورسیت نہ بوت جنجالے بوت تاں چنت ہشتگ ۽ یک کج ۽ ہور ۽ شلگ
۽ کور و کور جو آ ۽ پھر بوتنت کلیس جہاں آپ آپ بوت پماہور ۽ کہ مہلوک ارمانی ات
نوں چہ آئی دست ۽ نوان نہ رسگات۔

آر ۽ چولاں چرنو ۽ گلن ہم ۽ وردات آئی گوں وتی جن وچکاں یک درچکے ۽ سرا

اڈکرت او مہنے بست نشست انت۔ در چک ء سمر آہان ء ہشتکے گوشت بے آرہ آپ
 جہل نہ کپت ایشانی تو شگ ہلاس بوت چہ دور وچ ء چک شدھیک اتنت جن مردنگز اتنت
 ہما در چک ء کہ ایشانی دوارات ہر نیمگا کہ چم ء کار کرت بید چہ آپ ء دگہ چیزے گندگہ
 نیا تک بوجیکے ہم دست نہ کپت کہ آوتی جن وز ہگاں چہ آر ء گٹ ء در بکت۔ آپ دمان
 پہ ساعت گیش بو ان ات۔ چک چہ شدھ ء بے وار اتنت اوزار ونا لگ ء اتنت، بے چہ
 لیس دیگ ء آہاں دگہ چے کرت کت۔ نکلے تہل ء ہم بے شیر ء تہس مارگ بوتکت،
 آئی لوگی ء بے وردنی ء گورانی تہا شیر خشک بوتکت۔ دور وچ ساری آپ ء تہا یک ماہیکے
 پلپت چرنو ء گول جنبیہ ء جت حاگ ء رگھو ء شدھ ء در ماں کرت تہیں کالک جن مرد ء ہم
 حاگ ء لپاشت۔

یک شے جن مرد ء دل ہینگ بوت، ہر دیم ء تہاری ء گدان تالان ات۔
 آپ ء چلپک ء توار ء چرنو آگہ بوت آپ ء چپ چپ ء چرنو ء تاب کچنگیں روتاں ہم
 گوائیت۔ چتکہ بیل انت کہ آہاں چ نوارتہ چک گونگیں لاپ ء گریت گریت داب
 کپنت۔ چرنو ء چہ سرین ء کانار چ کرت آپ ء توار نشان کرت یلہ دات۔ یک
 جیہالے چست بوت۔ چہ چیہال ء توار ء آئی لوگی ء ہم در بیہ کرت۔ کور آسی ء ہم آئی
 وتی بگل ء زہگاں پہ دس موش کرت کستریں جنک گارات بلکن داب ء لیدہ او آپ ء
 کپتہ۔ زوت کرت چراگ روک کت چرنو چہ در دو اندوہ ء خشک حیران بوت آئی کاناروتی جن دے دل بند
 ڈوبر ء سک ات انہی لوگی ء چک ء لاشہ دل ء سمر داشت وزار پریات و موتیک آدرت۔

براہوئی جنگل ۽ بُرزی تک ۽ عیسیٰ ۽ کلن ات۔ کاش ۽ نزوریں کلن کہ گوات ۽
 کمیں تیلانکے ۽ ہم لرزتت۔ دو سے نیم مُردگیں ہر آنہی سجوئیں مڈی ات کہ گوربام ۽
 گول ہے ہراں پہ دارچنگ ۽ دیم پہ جنگل ۽ راہدگ بُت اونما شام ۽ حلك ۽ زالبول گول
 وتی مال دلوتان برکشتت آہم گول ہراں لوگ ۽ کاتک۔ آنہی پوریات ہمیش ات او آں
 وتی ہے پوریات ۽ وش ات نہ چہ بخت ۽ گلگ نہ چہ دگہ کسے ۽۔ سال ۽ دگہ روچاں آں
 ہے پیم گول زندہ ۽ جھیرت بلے آر ۽ روچاں کہ دریا ۽ چول مست بیقت تہ آنہی دل ۽ ہزار
 گرتی ووزت ۽ گپنت۔ آر امرہ اینکہ زوراک نہ بوت۔ البت امبراں جو ۽ آپ مہلائی ۽
 چہ کندیاں سرگوزاں ات نیٹ آنہی ۽ وتی کلن چہ جو ۽ کش ۽ زرت و براہوئی جنگل ۽
 بُرزیں جچے ۽ سرا اڈ کرت آپ کہ زیاست مہوتیں عیسیٰ ۽ تاں ماہے ۽ ہے لدھ ۽ کنک ۽
 جلت بلے امبراں آپ باز ات باریں کدی ایر بیت۔

براہوئی جنگل چہ جو ۽ یک میلے ۽ پند ۽ بوت ہنجوشیں بزیں جنگل کہ گوات ۽ ہم
 تہارہ نیست ات شپ ۽ بل سوچ کہ روچ ۽ ہم مکسک ۽ کچتیں زنتیں پشگانی ژونگ
 ژونگ ۽ مردم بیوارت بلے ناوسی چے نکنت سرشپ ۽ عیسیٰ ۽ بازیں لدھ چ کرت او آہان

ء آس ماں داشت چه لڈھ ء جہلیس دوت ء پشگانی کم و نام گردار بوت۔ شپ ء جنگل چه
 مارزیم ودگہ بدیں لڈکاں پھر بوت درسیں شپ ء کس چه کلن ء در نہ کپت۔ داہم مہلی ء
 خاہوت ء مار ء در ماں گون ات مار وار تگیں مردم ء ڈنگ ء جاگہ گون استرگ ء تل دات
 چہ تگیں سہریں پلپل ٹپ ء سر ابر شانت سر بر اتمباک ء تاک گون تیل ء لوجت و بست
 مار وار تگیں مردم ء یک و ڈہانی ء گوک ء شیر تنگت سہب ء پشیں مردم چاڑ چڑ کا بوت۔

آہاں چه جنگل ء رستر، ماروزیم یا چه پشگاں ہج تھر سے نیستت بلے آر ء دیم
 دارگ مردم ء وی کارے نہ انت۔ پشگانی چونڈگ ورگ ء در مان ایش ات ہر کدیں
 چکے چه گہری تپ ء نادر اہ بوت عیسیٰ جو ء سر اشت گون دام ء سے چار ہیگے گیت پہ حکیم داد
 طبیب ء سر کرتت چه طبیب ء در مان کونین ء زردیں گولی زیت کا ورت شہر چو باز دیر ہم
 نیت۔ بس نیام ء برزیں حاک ء چہیے ات کہ آپ ء دیمپان ات امبر انیں آر ء دیر
 دیراں ڈس ات کہ چه بنی آدمی دست وں ء در انت کما شیں مید کہ وت پہ وت ء نشت
 انت سوگندش چست کرت کہ امبر انیں سکیں آر آہانی زند ء پیش ء نہ بوتہ۔ روج دونہ
 گوست کہ آپ چه جو ء دونیں کشاں در کنت و شہر و جنگل ء نیام ء چار راہ ءے گیت۔
 چه آپ ء نمب ء پشگ ہم چه پیشی گیش ء ودت انت عیسیٰ ء دونیں دہنگ گرم و روکیں تپے
 ء بیسار کتہ گنت۔ عیسیٰ ء سے چار ٹوہ ٹوہیں ماہیگ پشٹی ء کرت حکیم داد طبیب ء دکان ء
 و ترا سر کرت طبیب ہم چه آر ء حالاں تپہ کہ ات سوج ءے کرت۔

”عیسیٰ خان حال بدے باریں آر چون انت، چے گوشے باریں دریا ء

آدست ء منی جا نبھو ء فصل چہ آپ ء گردار بیت؟“

”سائیں۔ خدائے کاراں بندہ زانت نکنت بلے امبراں بگوشے آپ ء مزنیں

ہرے گون انت من نوں چہ آپ ء بندے کا یاں کلیں بابو، حاکم تگ و تاج ء اتنت، اللہ وتی
مہر ء بکت نیٹ ترے است کہ سرکار ء مردم چوٹکا نسرانت۔“

”تئی گنڈ ء تہ آپ زوت لیٹیت کہ سرشیوگ انت، منی صلاح ء گئے وتی

چکاں مہلائی ء درکن بیار پخت روچ منی دوار ء بیا بگوازین“

”سائیں! ہیل و آسر اللہ ء، بلکن آپ ء زور کم بہ بیت نہ بوت گڈاں شمنے

ساگ سارت بات نیٹ دیم گوں شمانت۔“ عیسیٰ ء پسو ترینت۔

”خیر کنت خدا۔ مدام مردم نیکیں امیت بکت اللہ ء رحمت گنج انت۔ جواں،

تو نوں کہ بیرہ کئے روئے ناں رکیں خاں محمد ء منی سلاماں سر بکنے او بگوشے من ء آنہی

میتگ ء سگ خیال انت۔“

”سائیں ہبرے گوشاں، بدنہ برے۔ من چہ رکیں ء میتگ ء مدام پہنادی

کناں گوزاں، دل ء میارے رکیں ہم مردم یے؟ بزرگ و بیوسانی مزنیں دژ من انت۔

لا الہ الا اللہ محمد الرسول اللہ منا پہلکیں کلیمہ بخت اگہ دروگ بنداں آنہی دل ء پ مردم ء

چخ ترس و بزرگ نیست۔ دگر ء ہل منی حال ء بگر پخت روچ پیش ء منا گوں ہراں

بیگارے کرت کہ ڈگار ء کدھ بگجاں من یک شل ء پنچ روچ کار کرت، دل ء گوشتوں رکیں

پد میتگ ء رکیں انت شرین مزدے دنت بلے تو باور بکن کہ پد و داک آنہی منی کلیں مزد

گار کرت چے گوشت ”واہ واہ عیسے تو بے میارے، منی دل ءِ کارت کرت گنت بدوشا
 گلاں پئے“ ما بوتان پوریات گر چہ وتی ناوسی ءِ کار کناں کہ چکائی دپ جل بہ بیت چشم
 بیگار بکناں گڈاں شد مارا نہ کشیت؟ تو بگو اے ناشری یے نہ انت، رئیس ءِ پئے
 نیز گاری انت کہ من بزرگ ءِ پوریات ءِ یو ارت۔ بادشاہ انت چشمیں مردم دل ءِ کساں
 کن، حکیم داد ءِ دلہڈی دات۔ ”ترا چشمیں گپ با کند نہ انت ہر چون انت تی ڈیہ
 سر کر دگیں ریسیے او تو ہمائی با ہوٹ ءِ۔“

”من با ہوٹ اول، منا خدا چشمیں ناشر و حقزور ءِ با ہوٹ مکت، من ہائی
 با ہوٹ آں کہ کرم ءِ سنگ ءِ تل ءِ روز دنت، وتی دوئیں دستانی منت ءِ زوراں سائیں۔
 جواں سائیں نول من سر گراں۔ یا اللہ تی ڈیل ءِ۔“

عیسیٰ چہ وتی ہند ءِ چست بوت، طبیب ءِ موکل کرت ہر ءِ سوار بوت، جی شاہ
 ولایت۔ رئیس ءِ نیمگ ءِ مانترگ ءِ خیال ہم آنہی ءِ چہ دل ءِ در کرت، چہ بد ءِ خدا
 نگہدارات۔

لوگ ءِ سر بوگ ءِ آنہی زال ءِ پہ پیر زگی حال دات کہ آپ یک پیم ءِ گیش
 بوان انت اونوں چہ گزانی ڈمپنگ ءِ ہم نیم میل اے دیم انت اے ہند چہ عیسیٰ ءِ کلن ءِ
 میلے دیر ات۔ عیسیٰ ءِ دل ءِ ہم جت کلن بزرگ ءِ سر انت بلے آپ کہ چو تر ندیں اثر دہا ءِ
 لاپ لیٹ کناں ہر چیزے ءِ لپاشان انت ریک ءِ جمپ تاں چکس ءِ دیمپان بیت، دل
 ءِ گوشت ءِ سہب ءِ چہ کلاں پیش ہے کار ءِ کناں کہ شہر ءِ لوگے شو ہاز کناں چکلاں چہ

اے چم دہستیں مرک و درکناں درسیں شپ پھمانی تہا روج کرت، پشگاں جتا وارت
 کلین جان ترا مبل کرت۔ چک زوریں تپ و درسیں شپ لب جتنت۔ آپ دم پہ
 ساعت نزدیک یوان ات چولانی گورگاپ، در چکانی چہ بن و بگو چک زور دیگ او مرک و
 نیم۔ واب کئے و کثیت، آ ر و ترس وت کم نیست ات کہ سربار آزماں جمران دونت او
 ہور و یلہ وات گوشے نوح و توپان و اے تک پدایات کرتکت۔

روح و رژنائی و مانثانت پہ دمانے ہور و داشت عیسیٰ چہ کلن و در آ تک ڈن و
 گچ گپیں آ ر و ہر چیز پتا تکت چول چہ ہر دیم و سر ان اتنت۔ یکیں شپ و آ ر و درسیں
 ولات چیر ترینکت نوں پہ ہیل نندگ و چارگ نہ بیت عیسیٰ و درک کرت ہر و سوار بوت۔
 دیر نہ کئے ماگار و تہا شتگاں، عیسیٰ و زال و توار پر جت۔ نہ دل و جم کن من ہے دمان و
 ہرہ کنناں۔“

ہرانی پادتاں زان و آپ و تہا گارتنت آپ و چلپینان و پہ کلبے عیسیٰ چہ جنگل و
 درکت، آنہی و ترا نگے آ تک کہ طیب و کمک و دل مانگ و بلے پہ رئیس و کہ آنہی
 سلام گوں کرت آ کار ہم کنگی انت بے دیمی شر نہ انت پدا دیریں پندے نہ انت، دوگام
 و پے بیت۔

زیک و رسگا آنہی دیست کہ بازیں مردے مچ انت ہر کس و برد و کوڈال بڈ
 انت او بند و محکم کنگا اتنت رئیس و کہ دیست توارے کرت۔ ”واہ ورنانا جو انیں ساعتے و
 آ تکئے مردم ہم درکار ات ہر ہم جو انیں کمکے بنت۔ حیلہ کن آ کوڈال و بزور کہ آپ و

رسگ ۽ ساری بند ۽ بز بکناں۔“

عیسیٰ ۽ دپ تہل بوت چمانی دیما سیا گے پر گوست دل ۽ گوشت ۽ ”لوچ
تی میگ ۽ آردیر انت۔ بلے منی چک چلانگ چولانی دپ ۽ نشہ گنت، دپے ہنر کرت
کہ گوشت رئیس پمن بزگ نہ کنئے پہ ناوسیں چکاں بچار بلے رئیس ۽ آ نہی دپ ۽ ہرچ
گیت ”جاں بڈیں کچک! چے انگر آنگر کنئے آرتی پت نہ انت کہ تئی رضا ۽ چاریت و
کیت۔“

عیسیٰ ۽ زانت کہ آئی و ترا بلاہ ۽ دپ ۽ دور داتگ پہ نادکشی کو ڈال دست ۽
کرت اوہر سردانتت کار ۽ گلاش بوت بلے وار دمان ۽ زال و چکانی خیال گوشے آے
من دل ۽ ایر کرتکت رئیس زور انت، سروسنگ میٹریگ نہ بیت۔ دل ۽ گوشت ۽
رئیس زور، خدا زور، مانزور کجا برو آں۔ چاشت ۽ کمیں آ جو بوت، رئیس ۽ دیداد دست بست
اوشتات۔

”سائیں۔ منی چک۔۔۔۔۔۔۔۔“

”جک مجن“ رئیس برانز گیت، مروچی ترا مرک ہم چہ ایداں نہ بارت“
روح بیگاہ بوت، بند ۽ سراسر مردے خاک مچ بوت بلے نوں عیسیٰ ۽ دست و دل
۽ کار نہ کرت آ نہی خیال وارواہ وتی کلن ۽ ات دل ۽ گوشت ۽ اے شوم منا امشی شپ
۽ ہم نیلنت ہرچوں بیت و ترا بکشاں یا اللہ تو منی چکانی وت ذیل ۽۔ ہرانی خیال نہ کرت
یک دورے جت ۽ اوچہ بند ۽ ہماں دیم بوت۔ رئیس ۽ ہکل دات۔ ”اڑے کجا

روئے نامراد۔“

”انوں کایاں۔ آبدستے ءرواں“۔ کمیں کہ دیر کنزت دوپادے چہ دگر ءوام
 ٹرت۔ ”بگرے بگرے“ جاک رست بلے نوں آچہ دست وپادے وں ءدر شکت چو
 اسپ ءدوگانہ کنناں یکیں دمان ءچہ چہماں اندیم بوت۔

تہاری ءچاریں گنڈاں ہر یک چیز چیر داتکت راہ ودگ آپ ءتہا گاراتنت
 عیسیٰ چوکوراں دست موش کنناں یک کنڈے ءروان ات۔ ہور ءپدازور کرت، بلے عیسیٰ
 نہ اوشتا۔ چہ سترانی واوزار ءجنگل ءجا کے رستہ گت۔ ہور و آپ ءنمب ءگوات
 پیناک ونلیگ ات آنہی سر دور بوگات بلے آروان ات وتی عہدے نہ شمو شکت۔
 یک دمان ءرسگ ءعہد۔۔۔

آپ ءعیسیٰ چاریں نیمگا پہ تیلانک ماں بستکت زاناں سرین ءنیٹ گور ءآپ
 جہل بان ات بلے نوں آوتی دوار ءزیک ءسر بوتکت۔ کھیرانی کش ءگور دیم تہ گوشے
 کہ جو ءکنڈی ءات، آف نوں اے کھیرانی ہر پہناد ءنا ترسیں چول لب کنگا اتنت جو ء
 کنڈی گارات۔ آئی چہانی دیما سیا گے آتک، آپ ءچولاں ایکہ کرت تیلانک دات و
 جھوئے جت، ہور ءتر مہاں گیرگانی گت۔ آئی گولیں چم خشک و حیران اتنت۔۔۔۔
 ناگہاں یک اسپتیں شے یے آپ ء آنہی نیمگا ماں بُرت۔ عیسیٰ ءدور کرت گت۔
 ”اللہ“ چہ عیسیٰ ءدپ ءدر آحت، اے آنہی کلن ءچاری یں وفاداریں بیگ ات۔
 واہند ءچم کپگ ءبیگ ءارس شیوگ بوتنت گوشے آہے کلن ءبیرانی ءذاہ ءدیگا ات

گوشتے آج وتی واہندہ بخت پُرس ات کہ تو کجاشکئے؟ تو پر چہ اینکہ دیر گرت، پر چہ دیر
 کائے؟ "نیں عیسیٰ ۽ جم گوں ہور ۽ ہواری ۽ شلتت چو کہ بش ۽ ہور شلتت نہیں ہن
 پُرشکت۔ آر ہمیش ات کہ نوں آتک۔

زرعِ تھاکی!

من گوں وتی کستریں برات ءدیم پہ زرگر ءوکان ءرواں یوتاں پہ نگھے ماراہ
 نیم ءاتاں کہ منی کستریں برات لنگ کنگ وگر یوگ ءکپت، منی کسانیں برات پہک ء
 لگورے، ہبرے بیت نہ بیت ارس ولپ انت۔ لہتیں گام نہشت بور بور ءگر یوگے بنا
 کرت۔ من سوچ کرت چے یے زانکہ:

”منی پادونوں چست نہ بنت“

”پادارہ گرنا گو، من آئی گوش ءگپت۔ گوں مابس ءبھاڑہ نیست، راہ ءو پ ء

مہ مند جاک مکن“

بلے آئی منی ہبر گوش نہداشت راہ ءنیام ءتچک بوت حاک و پکانی تہا تھڑی

کناں گریوان نیٹ من ہکل ہوکل کرت چم سہر پیش داشت

”تو کہہ چشیں بورینا مے گے گداں پہ چیا منی ہمراہ بوتے؟“

من ءنا گو ءسراسک ملال ات ہشت سال دو ماہ ءچور وراہ ءشت مکت، من

ہے عمر ءشش میل دیریں کرمایا ءجنگل ءدار ءبھری بڈکتہ آورت۔ چہ چہلیں چات ءمزن

مزنیں پکال کشت لوگ ءآپ دات۔ من گوشاں کہ آچشیں گرانیں کارے بکت بلے پنج

سکل راہ ءپند ءآرا چہ بیت، لگور۔ ہشت سال دو ماہ ءچور و پے پنج ءمات ندر کولیک

انت کہ آروچی چہ مئے ہمسایگ اڈی سوما آرت زتہ او حلوہ گراستہ حیرات کہتہ۔ مردوچ
میل ۽ پند ۽ جت نکنت چونکاں گریوگ و تلو سگا انت۔

من وتی برات ۽ کہ خیال کناں دل پدرد ہم بیت او منا پرے بڑگ ہم بیت،
مات راست گوشت کہ ناگو ۽ جان ۽ ساہ نیست ناگولا پ ۽ ات کہ مات نادراہوت۔ تپ
و گلگ گوں کپنت نون ہشت سالی انت بلے انگت تپ و گلگ مات ۽ سر ۽ نہ کپنت
نادراہی ۽ مات جنگ و جھورینگ، نون و گوں گلگ ۽ ہون ہم کنیت۔

مات ناگو ۽ باز گور کنت۔ وہدے اگہ چہ کندے ۽ شیر و بستگ ۽ ریت آئی
پنتی ۽ گیشتر کنت من ۽ پھر پرائی زہر نیاحتہ من وت لوٹاں کہ ناگو جان بردریت۔ ہو یک
ہیرے ایش انت کہ من شریں و راک ۽ سرا بازی ۽ نہ کہیں۔ ناگولا پ ۽ گلام انت۔
جوانیں ورد ۽ سرا پونز ۽ بندیت۔ من کور کیس بھٹ ۽ سرا واد و پلپل چٹ دیاں بس پن
جوانیں و راک ہمیش انت۔ جان ۽ ہم من بھڑاں۔ خیال کناں کہ ناگو کہ چومنی ۽ چہارہ
۽ سن ۽ ریت عقل ۽ او جان ۽ منی نیم ہم نہ بیت۔

بلے ہماروچ ۽ ناگو ۽ سرا من سک زہراتوں پہ ہر کارے کہ مادر آختماں آہرو
برو آڑا ہتل دارگ ۽ ات چومور ۽ سرگ من ۽ ووش نیت، شد یکیں لاپ ۽ من دہ منٹ ۽
میلے راہ رواں آگس ۽ بہ نشیں چوں جوان ات بلے چنکہ روچ انت کہ مات ۽ دل ۽
چونڈگ ۽ انت کہ من گوں لالہ ۽ روکیں۔ اوداں بہ نشیں بڑگیں مات ۽ دل ۽ ٹیک پیت،
نرور و غنچیں وتی مات ۽۔

من پہ زہرینی آرا چہ زنجک ء گپت کش کرت آئی نیمسوئیں پشک چہ گورادر
 آنت بلے ایشی تہا منی گناہ چچی انت۔ منی دومی دست ء کاش ء جوڑ کر تگلیں زربا گو پتگلیں
 ہا کہنیں سپت انت کہ منی مات ء دست وت جوڑ کتہ چہ بمبئی ء وہدے کہ مئے پت ء زر
 رواں داتت ہے سپت ء لاپ ء مالوگ ء سودا اوٹ گپت کارت نوں سپت ء تہا کا گد ء
 چچگلیں زر ء ہا تھا لکی ات کہ مارا پہ زر گر ء برگی ات۔

مات گو شیت زر ء ہے تھا لکی منی پیرک ء منی اولی سال روج ء داتکت کہ چہ
 چنت سال زمانگ ء اے تھا لکی ہا سوزیں پیتی ء چیر ات کہ مئے پت ء راہ داتگلیں کا گدو
 کراچ سوگہ ایر انت اے کا گد پہ مات ء پت ء چہ بمبئی ء رواں داتکتت ہے پیٹی ء تہا نا گو
 ء ہا آبریشی ٹوپ ہم ایر انت کہ مات ء وتی دست ء ”دوچ“ کرتگ ایشاں ابید پہلکیں
 ء ء ایک گونڈیں کتابے او مات ء عاروس ء پوشاک بانوری پھلانی لڑی مان انت چنت
 سال وزمانگ ء رند مروچی اے پیٹی ء تہا روج ء روشنائی کپتہ۔

”مشہو!“ مات ء کا گد ء تہا چچگلیں زر ء تھا لکی من ء دات سر پد کرت۔ ”شہر ء
 مزین بازار ء پڑی ء دیم پدیم ء زر گر ء دکان انت ایشی ہا دکان ء بہ بر۔ زر گر تر ایشی ہا
 ء زراں دنت۔ مئے لوگ ء بہائی ہے یکیں چیز پشت کپتہ۔“

”تو دلم بکن ماتی من دکان ء درگیجاں“ من پسودات تھا لکی سپت ء تہا دور
 دات

مامروچی چہ سہب ء ہنا وارتاں۔ من چنت دانگ کچا ئیں اسب جوش

دات۔۔۔۔۔ اے کچائیں امب ء برمن گوں سنگ ء جت مچ کرتنت۔ امب ء
 آپشک ترشپ اتنت، من پنچ شش پیالہ تنگتت من ء امب ء آپشک دوست بیت۔
 مات ء کمیں چشمت بلے نوارتے کہ دنتان ء کورکتت امب ء ترشپی ء جنگا مے لوگ ء وار
 ہم مرچی گواہت۔

مات ء من ء ہما سودا و سٹ یک برے پدایات داتنت کہ شہ تھا لکی ء بہا ء
 زڑاں آرگی اتنت۔ کمیں برنجی دان، سوزی، واد، پھلانی یک گوری یے۔۔۔ پھلانی
 گوری پہ مے خاہوت ء دیوتا "نارا سیمما" ء کہ آئی ترسنا کیں عکس تو شہ خانہ ء درگے ء
 ایرانت۔

چہ لوگ ء راہ گرنیگ ء رند من دل ء خیال کرت اے تھا لکی ء بہا چکس بیت
 باریں۔ تھا لکی ء چہر تو بگوش کہ ہشت انچ انت بلے سنگ ء بازگران ات۔

شہر ء نزیگ ء ماسریوتاں روج چہ کوہ ء جوانیہ چست بوتکت۔ چہ روج ء زراب
 ء مے سگر تپت۔ شاہدگ چنگ ات ڈامر ء گرمی ء مے شپادیں پادستک بریاں بوتنت۔
 ماچہ پہل ء آدم بوتان پہل ء گور ء زال کاراں من گون مندوک اتنت بستگ و نیمگ بہا
 کنگا اتنت دیم ء یک دکے ء۔ کہ مے سرکت بازیں زال کارے ء چم کپت سرش
 گو پتکت مہراں پھل سچگتت گس دپ ء اشتوک پہ راہگداریاں دس بازی ء اتنت ما
 زدوت چہ اے دمک ء درشتاں۔

من گوں یک دستے ء وتی نابودیں برات ء گز کناں رواں اتاں آریگ

ریگ ”کنناں منی پشت ء گون ات نیں آئی دل سیاہی چہ سگ ء در ات، دگ ء
 ہر دوکشاں وشی ء دکاناں چم کپگ ء رندیک رپکے منی دل ء سجت۔ من ناگو ء گز کنناں
 دکانانی گنڈ ء برت او یک دکان ء دیما اوشتا تاں وشی ء پھرین تھاں ریزگ ء سارنگتت
 من یک تھا لے ء نیمگا دست ٹال کرت چہ دکان ء واہند ء پھول گپت۔

”لڈو ء بہا چون انت؟“

”تو چنکھ لوٹے“ مرد ء پھ ملنڈ جست کرت

”شتریں بہ بنت تہ مات ء سیرے لوٹتہ“

”منی دکان ء مال کلیں شہر ء نام کپتہ تام ء بہ چش، بگڑ۔ دکان دار ء ڈتے وشی

پہن تچک کرت۔

من وشی دپ ء برت پدا تف کرت، چونیں سرنگیں تائمے کنت من وت ء چہ

مات ء دست ء چنیل نہ واریناں“ پدا من ناگو ء رادست ء گپت ہنچوشیں دو سے دکان ء

رواں وشی ء چشاں او دست ء تہا کمیں کمیں چیر دیاں یک دکتے اندیمیں ہندے ء رستاں

نوں من ہے وشی ناگو ء رادانت۔

”مہ گرے لگور بزور وشی بور“

ناگو ء وشی زرتنت گل بوت یکیں دمان ء آئی پلکنتت، من آئی نیمگا چارت زرد

کھنکیں انارکانی سراسر ء شپ او الماسکیں چمانی گندگ ء من ء بڑگ بوت دل ء

شو ماں بوتن ناحق بیوس ء راہکل ہوکل کرتگ پدا من آرا تسلا دات۔

”ناگو ہم گل بوت آنوں بیتواری ء منی ہمراہی ء جزاں ات زرگر ء دکان
رسگاری من اونا گوئل ء سراگون، وشد ء سوک ء اینکہ آپ وارت کہ مئے لاپ چہ
مشک ء بوت۔

کاگد ء چچکلیں تھاکی من چہ کاگد ء درکرت زرگر ء دکان ء پترتوں، زرگر
چوشک و برپیش ء مئے نیمگا چارگات۔ پدازرگر ء وتی دپ منی گوش ء سکرت
ہلوت سوج کت

”شہ کجاؤزیتہ تو؟“

منی دپ دیم چہ زہر ء سُہر کشتت ”منی مات ء پہ بہاکنگ ء داتہ مئے لوگ ء
نیمت کہ ماشام بکنان“ من زرگر ء رادلبڈی دات

”اگہ دُزی“ نہ انت گڈاں من پریشی دہ کلد اردیاں بلے ساری ء من و تراو
کناں، اے خاطر ء کہ ذی چہ یک لوگے ء زر ء تھاکی یے دُزگ یوتہ، پولیس منی دکان
آتک منا حال دات ء کہ من شیوار بہ باں زرگر ء اے گپ جنتت او وتی کارندگے
پولیس ء حال سرکنگا پہ رواں دات، دیرنہ گوست زرگر ء کارندہ او یک سپاہی یے آحتت
اچ من ء چنتے سر و سوجش کرت پدامنا گوں ناگو ء دیم پہ تھانہ ء سردیاں گرتش۔ من کہیں
انگرا نگر کرت بلے آہاں من ء نیشت، سپاہی ء در آکینت۔

”تو کہ دُزنے گڈاں پچے تڑے؟“

ما تھانہ ء سر بوتوں، یک کسانیں بانے ء زفڈیں تگار لاپیں مردے تندوک

آت، رندہ زرگر و کارندہ و حال دات کہ ہے مرد پیوال انت۔ زندگی مرد من و سوج کرت۔

”تو کئے؟ کجا ندئے، پت و نام کئے انت؟ من چہ اینکہ جست پُرس و بیزار بوتن منی ہبر ہے یک ات کہ اے تھا لکی من پہ بہا کنگا آورت، مارا لوگ و شام نیست، ما خدیکاں، بلے پیوال و دل رحم نہ شت۔ چہ ترس و ناگو چوکن تاک و لرزگا ات۔ او حیران و ہبکائی و ہما سپاہی و چارگا ات کہ تنگے کوپگ و ات۔ رندہ ہے زندگی مرد و سپاہی و گوش و ہلوت کرت سپاہی و پیوال و راسیلوٹ کرت درکپت، مارا حکم بوت کہ درگہ و پ و ہندال۔

مادوئیں برات پہ ترس لرز و در و نندوک اتاں۔ واردمان ہے خیال آتک باریں اے گوں ماچوں کعت۔ بزگیں ناگو چہ ترس و گنگ ات منی دل و خیال آحت باریں مات چے گرتی دل و کاریت ما پر چہ دیر گرت۔

دمانے و رندہ ما سپاہی گوں یک دگہ و اجکارے و آحت من حیران بوتن، اے مرد و من چہ کاراں، ایسی نام لالہ گوپال داس انت۔ مزنیں شاہوکار و ہستمدے، ہے خیراتی ہند و کہ مئے یودن انت۔ ہمیشی انت اے خیراتی ہند آئی و تپت و ارواہ و بستہ بلے بھاڑہ گپت او بھاڑہ و زراں سہریں پیسے نیلیت۔ باز رنداں من آرازیبا ئیں گھوڑا گاڑی و تہا سواری و دیستہ۔ چنت روج پیشی و پہ خیراتی ہند بھاڑہ و لوٹگ و مئے دوار و ہم آتکک منی مات و راماں بست او پمنی پت و ارواہ و دشماں بخشانت۔

پیٹوال چہوتی بانء درآحت اوپہ گل و شاتے گوپال داس ء را حال دات۔

شمئے لوگ ء دُزی ء تیکس تھالکی گریگ بوتہ، اے نامرادیں چورواں تہکت

ایشاں چندرمل ء دکان ء پہ شوشلگ ء بُرتہ کشٹکس دُزگندگ بنت، چے گوشنت، تھالکی مارا
مات ء پہ بہا کنگا داتنگ۔

گوپال داس ء تھالکی رُزت چارنت پداپہ پیٹوال ء تچک کرت منی نہ انت

آ نہی پہ بے تہی درآینت چیا کہ آراناق ء تاں تھانہ ء آرگ بوتکت۔

”شما چے گوشت اے تھالکی ہے نامرادانی انت۔“ پیٹوال ء پھول گپت۔

”چوسئی نیاں کہ اے دُزنت نہ انت بلے منی خیراتی آشرم ء دوارنت۔“

پیٹوال ء مارا چم سہر پیش دات و درآینت۔

”شیطانیں چوریاں، تھالکی ء بزورت بلے من اگہ سئی بوتن کہ اے دُزی ہکت

پہ شماروچ نیست من شمارا پا ہودیاں۔ نوں من شمئے لوگ ء زاناں۔“

ماچہ تھانہ ء در کپتاں، مئے دل کمیں چست بوت۔ گوپال داس مئے رند ء رندہ

گون ات۔

”اورام چاری ء بیچ کمیں اڈ بکن“ آئی توار ء ہما ہرگیں ہکل ات کہ چہ مہلوک

ء بھاڑہ ء لوٹگ ء بوتت۔ ماوشتاں ”اے حرام خوریں چندرمل ء بیچ ء تھالکی ء بہاچے

گوشنت؟“

منی ورندی ء پیش آئی سپت چہ منی دست ء چچ گپت تھالکی دست ء دل ء

کرت او آرا تور کرت۔

”دہ کلدار“ من جواب گردینت

”من پانزدہ کلدار دیاں“

”چہ لالہ گوپال داس ۽ ہیرا من ۽ پرام ۽ بوبوت بے آچہ زرگر ۽ زیاست بہا

دیگات، من پہ بے باوری در آئینت۔ ”شماے بزورت۔“

لالہ گوپال داس ۽ وتی دست کوٹ ۽ کسگ ۽ ماں شپت منی تچکیں دست ۽ سرا

پنچی نوٹے ایر کرت ”پنچ کلدار بس“۔ من پہ ہرکائی سوج کرت۔

”بے ایمان ۽ چک، دہ کلدار من چار ماہ ۽ بھاڑہ گردینتہ کہ تھی ڈوڈیس پت ۽

انگت نڈانگت۔

پنچ کلدار منی مٹھ ۽ اتنت من پہ شد یکیں، متگیں جان ۽ چارنتت، من زانت کہ

بازجمیرگ ۽ بے چہ دشان ۽ پنچ دست نہ کپیت۔

مات ۽ گوشتن ۽ پد ۽ من دان، سوزی، واد، او پھلانی گوری گپت، پڑی ۽ نزیک

۽ ناگو ۽ رامن چا، نیمگ چرپ کرتگیں بند او چنت دانگ بسکوٹ گپت وارینت پدابس ۽

سوار بوتال۔ چارنج ۽ بس ۽ ملان ۽ مارا ریننت، مات گوں وتی زرد ولاگریں دستاں

دریگ ۽ کڑی ۽ درنج پماراہ چارآت۔ من گوں رسگ ۽ نان ونام ۽ سیونج ۽ آتکوں بریگاہ

۽ ماہر سخیال سیر ۽ ورد وارت۔ مارا باندا ۽ گرتی نیست آت۔ سیریں لاپ ۽ واب

سک وشن انت چہ سر شپ ۽ تاں صباہ ۽ ماچومر دگ ۽ واب کپتاں۔ چنتہ سال ۽ رندا ولی

شپہ مات و یک برے لُحمت دریگ و گور و تہاڑ کی و خون تہ کرت پر
چمک بوت۔

مردے مریت پہ نامء!

آہاڑے جوش ات روج ۽ شینک چوتیر ۽ جان ۽ تہا مانپتر ان اتنت بلے لیب
 دارینو کیس استاد ۽ گرم و جل ۽ را کمار نہ کرت آوتی کار ۽ دلگوش ات۔ چکاں لیب دارگ و
 پرائیس دیگ ۽ آ پگار زوریت ہے آس گواریں روج ۽ ہم آ لیب دارگ ۽ ات ہو آوت
 اہت ساہگ ۽ اوشتوک ات۔

چکان ۽ رُمب ۽ حکم دات، یک، دو سے گشتان آیاں دیرسریں پٹ، میدان
 کت سی تگ انگت پورانہ بوت کہ رمیش شل بوت کپت استاد ۽ زور ۽ اڈ کنگ ۽ توار
 پرجت، چک اوشتانت ہید چر آن اتنت او آیانی دپ دیم چہ روج ۽ برانز ۽ سہر گشتہ
 گنت رمیش ڈگار ۽ سرا بیسار کپتہ گت استاد ۽ گوں دو بچکاں دست ماں دست کرت
 ساہگ ۽ آورت چہ ہید ۽ آ نہی جر مچگنت چم نزانت یک بچکے ۽ پہ تگ شت آپ
 آورت دو سے دگر ۽ گوں وتی کتاباں گوات گرت استاد ۽ رمیش ۽ دپ دیم ۽ آپ
 درزت حال اسکول ۽ سر بوت، مزنیں استاد ہما دمان ۽ آ تک ساعتہ نگو ست رمیش ۽ بود
 کرت مزنیں استاد ۽ سر ۽ دست مُشت برپ ۽ سارتیں آپ دات اسکول ۽ اردلی ۽ ہما
 دمان ۽ گھوڑا گاڑی آورت یک استادے او دو بچکانی ہمراہی ۽ آڑا لوگ ۽ سر کرت۔
 ہے ناگتیں کپگ و بیسار بوئیگ ۽ چہ رمیش ۽ نام ۽ اسکول ۽ یک یک زہگ ۽ را پچہ آروک

کرت بہاری ہم ہے ریدگ ء چہ رمیش ء دو بچک ء پشت اُت پہ رمیش ء چشمیں سہل و تاز
 ء گندگ ء وتی دل ء ارمانی بوت دریکتیں آرمیش ء جاگہ ء بوتین۔ مزن استاد ء آراہنج
 گلاش کتیں سہدینتیں یک یک بچک آئی نام ء ہنجو ہجہ آروک بوتیں بلے بخت ء چوں
 کئے کہ اے شان و شرف آرا نہ رست رمیش ء رست۔ آہے ہیر ء سک ارمانی اُت پہ
 رمیش ء آئی دل ء کتے پادا آ تک۔

اے کت نوکیں ہیرے نہ ایت وانگ ء پاس ء کہ استاد ء حساب ء سوال
 دات چودگہ بچکاں بہاری ہم سک دگوش ء وتی کار ء مان آتکت آئی واہگ ہمیش اُت
 کہ چہ درسیں بچکاں پیش آوتی کاپی ء استاد ء پیش بداریت بلے ہنجو کہ آدمی پہ استاد ء راہ
 گیت کامتیا ونود یادگہ چور وے ء چہ بہاری ء گوہ برتت۔ ہے دمان ء ڈگار گوشے چہرہ
 مان آ تک آئی چہمانی دیما تہاری ء مان شانت سوب زورگ ء ارمان پشت ء کنزراں جہلیں
 تہترین ء کپت۔ اُستاد ء کامتیا ونود ء شاباسی دات شکر اوکالی چرن ء پنجے جت۔ ایشانی
 جواب دائم ء دیر ء رستت او مدام ردات۔ بہاری ء درجہ ء چار نام ہر کس ء زانتت او ہجہ
 آروک اتنت، کامتا، ونود پہ وتی ہشیاری ء شکر وکالی چرن پہ نابودی ء بلے بہاری نہ
 جوانیں چکانی ریگ ء کات نہ نابود و مٹھائیں چکانی رد ء لیکھگ بوت۔ ایوک ء حساب
 ء پاس ء نہ ہر پاسے آہنجو گاریں بورے اُت۔ تاریخ۔ جغرافیہ۔ سائنس۔ ہندی بزاں
 ہر پاس ء یک نہ یک چکے ء شاباس کتت او یک نہ یک چور وے ء پنج لگنتت بلے بہاری
 گون نہ ایت۔

بہاری و خیال ات کہ تاریخ و سر حال و آ باز بلد انت آرا شیر شاہ و بست و بند،
 اکبر و بھا گیا میں باری حلجی و بلبن و ارش آرگ، شیواجی و یاغی بویگ او پانی پت۔ و
 جنگانی ہبریات اتنت۔ ٹیپو سلطان و زندو کاراں کے شمشیت؟ و ہدے تہ بہاری و ہنچو
 مارت گوشے آوت ٹیپو سلطان انت بور و سوار انت، سگار دست و انت او بدال چو پلار و
 رنگ و انت آنہی اردزندگ بات سلطان و منبرہ جنان انت، ہے گلن جوان بلے تاریخ و
 دپ زبانی یات و ہم آرا جنگانی سال و سن دل و پھیر نہ نشت انت۔ بہاری و نزعہ اصلیں
 حقیقت ہما دور باری و کہہ انت۔ سن و سال و ہنچ مزنیں قدرے نیست بلے تاریخ و
 استاد و نزعہ مزنیں ارزش سن و سالانی ات او آئی چہاں بہاری و اے زانت و ہنچ قدر نہ
 ایت استاد و ہنچ و ہدے و ہم بہاری و نام و اے بابت و شرف نہ دات سر زیاست استاد و
 گوشتن ات۔

”چوننا اے جہان و لکھاں مردم پیدا بنت و مرنت شریں زندہما انت کہ مردم و
 نام مرگ و رند بمانیت او چہ جو انیس کارانی سبب و مردم و نام زندگ و نمیراں بہ بیت۔“
 بہاری و دل و پنت دات آ ہم ہنچوشیں کارے بکنت کہ آنہی نام ابدماں بہ بیت
 بلے چون؟ انگت اسکول و کلیں بچک ہم آرا ہنچہ نیارنت استادانی دیما آرا پوتی کمال و
 ہنچ شرف نیست چہ اے خیال و آنہی دل سک ملور و غمناک بیت ہے بے نامیں داہگ
 دل و بن تل و گت گیر بوت ادا حیا لانی زر و در بویگ و وتی ناحن گرت انت۔ دنناں
 درشت انت۔

بہاری مات پت ء یکیں دانگ ات آچہ سے گہاراں کسرات پیر پنڈے ات
 پہ لاڑکی رودینگ بوتکت آنہی پت ریلوائی ء دپتراں کاردارے ات پت و مات
 نڈے تگیں مرادانی دوار او دادانی آسرات پت ء مدام پیر بست او گوشت، منی بچ روپے
 من ء زندگ کنت، پت ء ہے دانگ ء اشکنگاہ بہاری ء مارت گوشے آمز نیں مردے
 چنگ۔ مزنیں مردم بہاری نز ء وانگ ء کارگل ء کارمسترات کہ پدی روچاں آنہی اسکول
 ء چارگ ء اتلکت آئی راہ چہ رنگ رنگیں بیرکاں سنہینگ پتہ گت او جند ء راچہ پھلانی
 گوری ء عالم ء بارواتکت۔ بہاری وتی سیم و حیا لاں وتر او وانگ جاہانی کارمستر چارٹ او
 زرد ء گل ووشی ء آئی دپ دیم چو بہار گاہ ء پھل ء وشنما کرتنت، پت ء پے جنتی بچکند ء
 وتی بچ ء گلاش کرت۔

بلے بہاری ہر دیں تہنا بیت آئی دل ء خیالاں نلکیں سر وہیزے چست بوت،
 مزنیں نامداریں مردم بویگ ء واہگ ء چجگ ء دگہ بے نا میں ساہگے ہمراہ بوت برے
 برے آنہی مارت کہ آگنجیں انبار ء در شگیں اکیں ہما دانگ انت کہ کس آرا تمارنہ
 کنت، بیوسیں یک کنڑو! بلے اے کمسیالی ء تہا ہم دگیں حیا لے سر پتکت۔ ہے یکیں
 کنڑو ہم ہنچوشیں مزن واکی ء واہند بیت کہ راہ دپ ء مہلوک ء مچی ء گول بکت۔ دگ ء
 دپ ء ویل کپتگیں ہے یک دانہ ء ہون گوں وتی چولاں راہ گوزی مردمانی راہ ء بست
 کنت او آہانی چماں گلگیں ارس بخشات کنت۔ سہب ء حالتاک ء زند زندیں آب
 آنہی بیگو اہیں نام ء نمیراں و ہر کس ء پچہ اروک کرت کنت۔ رندا بہاری ہمارو چی یں

ترانگ ء کپت کہ رئیس بنواری داس کہ آنہانی میگ ء زندگی شاہوکارانت وتی میراث ء
 پیک نوکیں زمینیں اسکو لے ء دیگ لوٹ دومی سبب شاہوکار ء نام ہر یک حالتا کے ء
 نوشتہ ات بلکن چنتے حالتا کے ء آنہی نیکیں کار سہو آتکت بنواری لال رئیس ء عکس ء
 گندگ ء گوشے کسے ء آنہی دل ء تیرے جت۔ بکند زر ء زور ء اے مرد ء رانا نام
 دارکتہ۔ بلے پدا بہاری ء خیال آتک من ہم داند ہوں چیزے نوشتہ کنناں، منی نام ہم
 حالتا کے ء چھاپ بیت ساند ہیں سے روج ء بہاری ء ہزار وں کرت بلے جوانیں
 سیاہے نہ بوت۔ نوں آدل اکیم بوت۔ آپہر نامداریں مردے بیت نہ کنت۔

ہے روجاں شہر ء تہا بدیں ہوپ کپت، بہاری ء وانگ اشته گت نوں آوتی پت
 ء دپتر ء کارندہ ات اولی روج ء جمن ء پہ ہوپ اجل بوت، جمن کوچوان ات دومی روج ء
 ہے حال ء رد ء جمن ء نام گوں عکس ء شہر ء حالتا کے ء چھاپ بوت، مروچی دو آنہ بہاری
 ء ہم پہ حالتا کے ء خرچ کرت۔ وتی دل ء گوشت ءے۔ کئے ء باور بوت کہ جمن ء نام
 ودے حالتا کے ء کیت بلے بخت ء ولجہ انت وت مُرت نام زندگ۔ دریکتیں جمن ء
 بدل ء ہے نادراہی ء منابہ کپتیں۔ مرک راجت انت۔ ہر کس ء روچے مرگی انت بلے نوں
 چے بیت نوں اگہ من ء ہوپ بکشیت تہ ہما قدر منی نام ء ریت؟ بہاری ہے جیالاں
 رواں ات کہ آرازو ریں گور گندے ء دیم شکون دور دات۔ سر ء کمیں درد کرت۔ سار کنگا
 رند آہپتال ء یک کئے ء سر ایر کش ات۔ سر، دست، پادکل پیچتگنتت، آنہی کٹ ء
 سرون ء کمائیں مردے مندوک ات۔ چم چست کنگ ء کمائیں مردے در آینت۔

ورنامنا پہل بکن منی موئل ۽ دیم ۽ آتکے۔ خدا زانت کہ منی ڈرائیور ۽ چیچ گناہ نہ
 انت آ نہی ۽ باز ہارن دات نزانناں شما چے خیالے ۽ گار بیگے بلے خیر بیت، ٹپ باز من نہ
 انت۔ زوت دراہ بے۔ منی نام انت کشور شرما، من وکیل اول۔ پر تو من ہر آسرات
 رماں داتگ۔ شماوتی ڈس و نشان ۽ بگو شے کہ من شمسے لوگ ۽ سنی بکناں بہاری ۽ پہلے
 وکیل ۽ راوتی لوگ ۽ ڈس و نشان دات پداچم نز کرتنت۔ دومی سہب ۽ آئی گس ۽ کیس
 مردم ساڑی اتنت بیگاہ دیم ۽ وکیل چہوتی دپتر ۽ تچک ۽ اسپتال ۽ آتک بازی ۽ دلارا
 داتنت او گوشت ۽۔

”بہاری۔ تووت زانے کہ منی ڈرائیور ۽ چیچ گناہ نہ انت اگہ عدالت آرا ہے
 جرم ۽ کیز بکت ہم تر ایا دگہ کسے ۽ چے ریت۔ من لوٹاں کہ تو عدالت ۽ منی گو شکیں بیان
 ۽ بدے بلے بہاری وکیل ۽ ہبر ۽ دلگوش بوئیگ ۽ بدل ۽ آ نہی دست ۽ چچکیں نوکیں
 حالتاک ۽ روک، روک چارگا ات وکیل ۽ جست کرت،

”بہاری زانکہ چے ہبرے؟“

”حالتاک مروچی ایں انت؟ بہاری ۽ پول گپت

”ہو! چیا زاناں“ وکیل ۽ جست کرت

”خاصیں حالے؟“ بہاری ۽ پہ بے تاہیری گوشت آرا میت ات کہ ذکیں

ویل واقعہ ۽ حال حالتاک ۽ مان انت او آئی نام ہم بلکن نوشتہ انت بلے وکیل ۽

دلسردیں پسوے دات۔

”پشمیں حالے مان نیست۔ من حالتاک ء پر تو ایر کنناں ہماں۔“

”نہ۔ نہ۔ من چے کنناں، من ء درکار نہ انت۔ من ہنچو جست کرت بلکن ذی
ہے ویل ء حال نوشتہ انت او منی ہم ایشی تہا نام چھاپ پیتہ۔ بہاری ء در آئینت
وکیل اے ہبر ء اشکنگ ء ہچکندت او چہ بہاری ء سوج کرت۔“ تو لوٹے کہ
ہے حال حالتاک ء چھاپ بہ بیت بہاری ء کمیں اڈ کرت پدا گوشت ءے۔ ”پشمیں
ویل گندگ ء رند باید انت کہ حال بہوتیں او منی نام ہم“ وکیل ء چہ وتی کیسگ ء کا گدے
در کرت وتی قلم دات او بہاری ء رار مان کرت وتی نام او ڈس و نشان ء نوشتہ بلکن او چوش
ہم نوشتہ بلکن کہ تئی دل لوٹیت کہ تئی نام ستم حالتاک ء بییت۔ بہاری ء وکیل ء سوج ء پدا
کلیں ہبر نوشتہ کرتنت۔ پانزدہمی روج ء بہاری مل ء وکیلے ء موثر ء چیر ترینت وکیل ء چند
موثر ء ہلانگ ء بوتہ۔ عدالت ء دیم اوکیل ء جست کرت۔

”بہاری اے راستے کہ تئی واہگ بوتہ کہ تئی نام حالتاک ء چھاپ بہ بیت۔“

بہاری ء پہ ہان ء وتی سرسُرینت۔ وکیل ء دومی جست کرت۔

تئی نز ء ہما مردم کہ موٹل ء چیر ء کائینت یادگہ ہنچوشیں ویل ء مرنت آہانی نام

حالتاک ء چھاپ بوہیگ المی انت ناں“

”جی ہو واجہ من مدام ہنچو دیستہ۔ بلے عجب انت کہ منی نام انگت ہم حالتاک ء

چھاپ نہ بوت۔“

بہاری ء اے سر و سوج ء رند عدالت ء فیصلہ کرت کہ وکیل ء گناہ نہ انت آرا

بری کرت۔ دومی سہب ءء حالتاک ءء اے حال چوش چھاپ بوتکت۔

”وکیل بری کنگ بوت“

”کشور شرما وکیل موٹل ءء پے بے پروائی ہلانگ ءء ہبر ءء بری کنگ بوتکت۔ اے

مقدمہ ءء عجیبیں ہبر ایش انت کہ 22 سالی بہاری نامی ورنائے ءء وتراپہ زانت وہاں کاری

موٹل ءء دیما دوردات کہ آنہی نام حالتاک ءء چھاپ بہ بیت۔ پے نام ءء مروکیں اے مردہ

عدالت ءء دیما وتی گناہ منتہ۔“

بہاری ءء حالتاک ءء ہے حال وانگ ءء رندوتی دیم گوں حالتاک ءء چیردات او

دل ءء گوشت نوں من جہان ءء چے چم پیش بداراں۔

صادق ہدایت

حاجی مراد

حاجی مراد ایک دورے جت چہ دکان و درکپت۔ وتی پوشاک و کرچ کشت
 انت جتی و سہریں وتی ریش و دست و مشت کچیت او وتی دزد متیں چورہ حسن و را
 تو اہر جت دویناں و ر و کپتگیں از باب نز آ ورتنت دکان بند کرت۔ حاجی شہ کیسگ و
 چار تومان در کرت حسن و دست و دانتت و ت مردیں آدم و زالبولانی مچی و گار بوت آ نہی
 گور و پوشک کہ پیش و بگل و ات چہ لکچ و در کرت کو پگ و پرینت اووش گام جناں دیم پہ
 لوگ و رائی بیت ہر گام و آ نہی نوکیں پازوارانی چیسگگ و توار ات، را گوزی پیچہ
 آروک، شہر و دکاندار کہ راہ و دچار کپتنت حاجی مراد و دست دروت بوان اتنت دراہ و
 جوڑی کناں حاجی مراد روان ات کے چہ ویر و دست اینشگ و برت توار کرت۔ حاجی
 صاحب سلام علیکم! کجائے مروچاں اصل گندگ نہ بنے۔“ دگرے و چہ دگہ کنڈے
 جست و پول کرت ”و لہجہ حاجی صاحب ماترا پھری روچاں گلنداں، ذرا ہی انت ناں؟“
 حاجی مراد و رسائی پسو و چہ کند و کیں دپے دیاں دیماروان ات، ”حاجی و دانک
 پہ حاجی مراد و مزنیں شرفے ات حاجی آ نہی لقب ات ناہیں آ نہی وت ہم زانت کہ
 انگت و نہ شتہ، آ نہی مات و بلیکہ پت و مرک و رند وتی جو و وصیت و لوگ و کلیں مڈی
 شو شکت و و ترا کر بلا و سر کرت بلے کر بلا و رسگ و رند آں خرچ و کم کشاد و بے توشہ
 بوتنت مراد جناں پروشاں پر گدارے وتی نا کو و گور و ہمدان و سر بیت نا کو چنت روج

پیش و پیراں پتہ گت۔ ناکو و دگہ پشیدے نیست ات مراد آنہی گند و واہند بیت ناکو و
 اے شہر و حاجی، حاجی و نام و توار پر کت حاجی و ہے پدر مراد و رست ناکو و گند و دست
 گریگ و سیر بوہیگ و حاجی مراد و وتی مات و گہار و ماں کر بلا و سرو پد کت بلے سوب
 وے نہ بوت۔

او دو سال انت کہ نوں آنہی عاروس کتہ بلے جن و بخت وے نیست انت،
 جن وجود و نیام و ہمروچ دپ جنگی و کوش کوٹ انت، حاجی مراد و ہر سکی و سوری سرو چمان
 نخت بلے جن و دپ جنگی و بے زہرگی چہ و س و درات۔ و ہدے کہ جن و چو چکت و دپ
 جت حاجی مراد و اس پیش بیت او گوں شکلیں ہیز رانک و چو پڑم و کر پاس و آراہن
 ات، اے دیم و دیم لیٹیت بلے آہرگ سر و ہما کت وتی دل، نیٹ زہر ایر آہیگ و رند
 حاجی مراد و پشومان بوت او جن و و شآں کرت، آپدا چو شیر و شکل بوتنت گوش وے چ نہ
 بوتہ۔ تنے دمان و جنین چک و چلانگی نہ بوتنت، حاجی مراد و دوست و پچہ آروکاں مدام
 صلاح دات کہ دگہ سیرے بکت بلے حاجی مراد و سار نہ ات، دگہ سیرے متبل ایش
 ات کہ متکلیں آسرات ہم گار بہ بیت زانکہ ہے سبب و آنہی و اے بار و اچ بیچار کرتنت
 پدا جن و رنا و شر رنگ ات راستے کہ آنہانی چپت چوپ و نہ برت بلے پہ جتا بوہیگ و ہجر
 پیرز و کترش۔

چنت سالانی ہمراہی و ہر دو لاما بوتنت سکی و سوری چم کور آپ سور گوزال
 اتنت حاجی و چند انگت چو پیر نہ بوتنت کہ الواد و امیت و دل و در بکت خدا و در مزن انت

الوادے مرادے گندگے حاجی مرادے نہ لوٹت کہ آتی جن سہن بدنت۔ بلے جنینے لٹ و
چماک کنگے عے عادتے شموشگ ہم چہ آنہی وسن آ درآت ہے ڈول آ جن و دپ جنگی و
پاشنی لولارگ ہم بند نہ بوت ہر دو چہ وتی عادتے بیوس، پیشیگاں گوشتہ بروٹیل مروت
عادت۔“ دوشی ہم دوینانی نیام آ کٹ پٹ و دپ جنگی یے پتہ گت حاجی مرادے دل آ پک
و جزم کرتکت کہ اے دمان آ آگہ جن آ زگ کرت اناری شپانک بیت و آنہی جان،
ہے خیال آ حاجی عے دل کمیں سبک بوت بلے جن آ اسرار چو جن آ حاجی عے گردن آ
سوارت دوشی جن آ جنگیں تھن آ تیر کو آ رادواریات آ تکت۔“ دروگ برے حاجی! تو
و ترا حاجی گوشے، ناروا و تاتی مات و گہار تو خد لاپ آ کر بلا آ دور دانت، منی بخت پچی
بوت کہ من ترا گپت۔ شہر آ بھاگیہ و سیریں زر گر آ من آ لوٹ، من کور بوتن کہ سیریں لوگ
اشت ترا زرتن۔ تئی ہمیں شوم آ گر یگ آ منامارے بوارتیں مہلوک آ رپنگ آ تو و ترا حاجی
یے جوڑ کرتگ!“

حاجی آ دوشی نہیں جنگ آ ترا نگ آ پداز ہر آ بے تاہیر کرت جن آگہ اے دمان آ
دیما بوتیں بلکن حاجی آ آرابہ کشنیں، ہے زہر آ تاب ریس و ران آ کھور آ گور آ چار
کشک آ سر بوت چنال آ در چک و باگ آ ندرہ آ آرابہ ادارو کے وٹھاں کرت وتی دل آ
گوشت آے باندات گوں نیل و ہماہاں کمیں تو شگ زوراں کایاں او در سیں روج آ ہما
گوزیناں اے ندرہ کوڑی آ غماں او جنین آ دل تنگی و دپ جنگی آ ملال آ بلکن بسنگر نییت۔
حاجی آ نوکی پہ لوگ آ روگ آ دیم گردینت و سر شیوگ بوت ناگت آ آئی چم

پکت گوش آئی جند و جن چہ کز عہ پر گو ست او حاجی مراد و راقمارے نکرت، ہر
ہمانہی جند انت۔ برقع و دیے چیر انت بلے ہمانی رواج انت۔ وتی جن و رواج و کت
درست نکنت۔

یک نشانے تہ ہنچوشیں کہ حاجی وتی جن و لکھ و میڑھ و پھجہ کاریت، آئی جنین
برقع و لمب اسپتیں گدھ انت او برقع و جند سیاہ انت، نہ۔ نہ چونین رد، منی جنین انت
مناریپ دیگ و خاطر آ پتگ روگا انت کہ اچ من پیش لوگ و ترا سر بکنت۔ حاجی زہر
و پھر بوت۔ کئی بخت او کئی موکل و اے ہرگ سرچہ لوگ و در کپتہ۔ بکند چہ دکان و دیم
راہ و ہم نہ گو ست کہ من پھجہ کاران و نیٹ کجا او کئی و شتہ؟ کمال انت لوگ و پلو و ہم
روگانہ انت۔ ”خدائی خوار“۔ وتی دل و گوشت وے ہے چار کشک و بگراں ردے
بدیان وے حاجی و سک زہر و توار پر کت۔ ”شہر بانو او شہر بانو“ نیازی و چک ترینت او
چہ ترس و پادے تیز کرتنت۔ حاجی بترز ہر گپت یکے تہ بے سوج و موکل و در و در کپتہ پدا
منی بخت پرس و گپ ہم نہ کنت۔

حاجی و زہرگ و لہڑ کرت آئی زور و توار پر کرت ”او من ترا گوشاں، کرے
چی؟ تو کئی موکل و لوگ و در کپتگ، کمیں اڈ کن من ترا سوجاں کناں۔“ نیٹ نیازی
اوشتات تو چہ کسے وے؟ گوں کسے ترانائے۔ لُج و بے کرد۔ ترامات و گہار نیست زانگہ۔
بوشت من تئی جواں در مان و کناں شہر نا پر سان انت زانگہ ترا کسے و ترس نیست؟ من ترا
نوں پولیس و دست و دیاں ”نیازی و جاک و کوکار و دمک و بازار جہ سرتنت دیر نکنت

مزینیں مچیء حاجی مراد چاگرد کرت مہلوک دم دمء گیش بو آں بوت۔ مچیء بازیء حاجی
 مراد وار خطا بوت آئی دیم سہر گشت چہ زہرء آنہی گٹ و رگ تاب کپنت، بازارء ہر مردم
 آراہجہ کاریت، جنینء منء چم پیش دارگی نہ کرت۔ وتی اے بے شرفیء حاجیء پچماں
 تہاریء مانثانت۔ زہرء پڑ دیمابوت برقعء تہا چیریں نیازیء رازورء شہماتے
 مکت۔ ب ادب، وتی تو ارء بدل مکن من ترا درست کرتگ۔ من مروچیء مروچی تی
 سہناں دیاں۔ بے لچیں لچر تو بازارء نیامء منی سالانی نیکیں نام وعزتء پادمال کنگائے۔
 ترا سیر کنگء من گوں وت مزینیں ناحقی یے کتہ۔ براتاں شمشاہد ات کہ من ہے دمانء
 وتی جنینء سہنء اتکنت۔ "حاجی مرادء کہ اڈ کرت نیازیء باہند کرت۔ او مچیء مرداں
 شاپرچہ چو بے غیرت بیتکت، شمنے غیرت و آب کپتہ۔ شامائے ناہودگء بیچ نہ گوش
 ات۔ پڑیں بازارء تہا زالبولےء بدرود دژماں دیگا انت۔ ارمان انت اگہ حسین اے
 دمانء ساڑی بوتیں ایشر اشتر کرتت۔ شاکل ہنچو مچ ات گوشے اے ندارگے۔ اے شمنے
 ہت انت زانکہ۔۔۔"

نیٹ دوسے شکس چہ مچیء در کپنت، حاجی مرادء راگیشینت یک کرت ابرت
 ہے دمانء پولیس ہم آتک رست دوسے سپاہیء حاجی مراد، اور برقع پوشکیں نیازی
 گوں لہنیں شاہدء ہمراہ کرت تھانہء آورتنت۔ مہلوکء مچی پے وتی ندارگء خاطرء رندا
 گوں ات۔ حاجی مراد شکلی شکلی سپاہیانی دیم جزان ات۔ نوں آہم پشومان ات چیا کہ
 ہورت چارگء آنہی مارت کہ نیازیء بازار موزگ گوں آئی جنء کوشاں ہمرنگ

نہیست اتنت، پد انیاڑی ء سپاہی ء راوتی ڈس نشان کہ دات حاجی ء پشومانی گیش بیت۔
 نوں آنہی ء پچہ آورت کہ نیاڑی مشہدی حسین زرگر ء لوگی انت۔ چکسیں گندگیں رس
 وارنگ ایسی آسر چے بیت۔ بلے نوں تیر چہ کمان ء در آتگ۔

سپاہی آل حاجی مراد ء نیاڑی گوں شاہداں تھانہ ء آورتنت، مچی در ء اوشتاں،
 یک میزے ء دیم ء دو پیوال مندوک اتنت سپاہی ء درسیں حال داتنت پیوال ء دیم
 چرینت حاجی ء راسوج کت تی نام؟“

”ولجہ من ء بڑگ ء نام حاجی مراد انت۔ کلیں شہر منا پچہ کاریت۔“
 ”چے کار کرت کنئے؟“

”رنگ ریزاوں۔ بازار ء منی دکان انت۔ کار خدمت بہ بیت بگوش ات۔“
 ”اے راستے کہ تو اے نیاڑی ء راجا رکشک ء سرا بے شرف کرتگ اوختگ؟“
 ”چے بگوشاں ولجہ! من رد وارنگ، من گوشت زانکہ منی جن انت۔“

”تو چوں زانت کہ تی جن انت؟“

”منی لوگی ء برقع ء لمب ہم اسپیت انت“

”بجہیں سرے۔ تو چہ توار ء ہم درست نہ کرت؟“

حاجی مراد ء گیس سار تے کشت و در آینت۔

”چے بگوشاں ولجہ۔ منی لوگی چونیں ہرگ سرے، آہر سہدار ء، ہر مردم ء بولی

ء زانت۔ آچو ہر جنیں ء گپ جت کنت، آچو ہر جنیں ء ملیت، من گوشتہ بلکن پمنی رد

دیگ ء تواریے بدل کرنگ

اے ہبر ء اشکنگ ء نیاڑی دوار برانز گپت، واہ! تو کورے؟ مناجہ نیارے؟
تو پہ ناشری من ء نہ جت تو پے ڈول ء و ترا چڈ آہئے؟ اگہ حسین مشہدی سئی بہ بیت کہ تو
آئی لوگی ء پہ دست شہارتہ آ ترا شتر کنت۔“

نوں پیوال ء نیاڑی ء رادلہڈی دات، ”جوان انت عزتمند گہار۔ تو وت بگو
حاجی ء چے قصاص بگراں حاجی ء پریات کرت۔ نہ وازدار، خدازانت کہ من ردوارنگ،
من ولجہ ء سد کی دیاں کہ من شہر ء اسپیت پوشیں مردے آں۔“

پیوال ء کا گد ء سراجیزے نوشنگ کرت سپاہی ء دست ء دات، حاجی ء رادگہ
کوئی ء برتش، اوپہ لپرزگی حاجی ء ملام ء ز لیکھت داتنت۔ نوں سپاہی ء حاجی مراد تھانہ ء
دیما اوشتارینت۔ مردمانی مچی چہ پیش ء ہم زیاست پیتہ گت بازیناں حاجی مراد ء نیمگا
لنگک چک کرت اوگوں یکدگر ء حلوت کت یک مردے ء شت آورت حاجی ء زردیں
پشک دیر کرت۔ مراد ء سراج شکی گری ء جہل ات مہلوک ء چمانی کلن ء آرا شپانک
جش۔ بلے مراد ء اف ہم نکرت۔ لٹھ ورگ ء رند آ پاد آ تک گوں آ بریشمی دستمال ء وتی
دپ دیم پہک کرتنت وتی زردیں پشک کوپگ ء دوردات جالتیں رواج ء رائی بیت، چہ
نرمیں گام زورگ ء ہے جہد ء ات کہ چہ نوکیں پا زواراں چسنگ ء توارد درمیت۔ آنہی
گوشاں کوشانی ہے تواریہم پر آئی چرک کنگا ات۔

اودومی سہب ء آنہی وتی جن ء سہن داتنت۔

ترکی آزمائک

اسخ بوگا محمد

پدریس زہگ

شرچہ منی دست ءدگہ چے بیت گرتت۔ منی گس ولجہ پریشی رضانہ ات کہ گس
من ہجگ ء زہگ ء ہم بزوریت زہگ چہ آئی نہ ات۔ پیشی مرد ء گت کہ مناسن دانکت
ئے۔ ناروا ء وتی زہگ ء دست گریگ ہم شات نہ بوت۔ منی ہند ء دومی کے جنیں
باریں آئی چے کرت؟ شر،۔ منازند ء روج تیلانک دیگی اتنت، اگہ اے مرد ء ہم ہن
داتیں من کئی درگہ ء بکپتینوں۔ من ء کئے پہ وت زرت؟ من چہ ناوشی ء اے حد ء رستوں
کہ اے بے بخشیں زہگ ء دور بدیاں چاہے یلہ بدیاں بیہاں، شاموت، پچارت منی جنیں
ہیکس وکامیں نیاڑی ء دست ءدگہ چے بوت؟ من چچ ہندے ء بلد نہ اتاں، چچ رکے من
ء نہ بخت۔ انا، یک وارے من دل ء گوشت زہگ ء چوریانی دوار ء سرکناں بلے نیٹ
اوداں اے جست پُرس بیت، کئی زہگ انت۔ پت ء نام ئے کئے انت، مات ء نام؟
من وتی ہے خیال وت رد کرت۔ من زانت کہ چوریانی دوار ء سونج رُونج اے زہگ ء
پنن پونگے کنت۔ اے ہبر من پہ وت ء پیر زونکرت۔ من ہماروج ء بیگاہ ء دیم ء آڑا
باگے ء بُرت یلہ دات برگشت گس ء آتکوں۔ پداچہ کلیں حال ء وتی مات سنی کرت۔

زبک ہمایگ ہم سئی بوتنت۔ نول وہد چہ دست ء چوکمان ء تیر ء درشتہ گت ناگت ء منا
 وتی زہگ ء وش دشین رنگ سکہ ء چچیں ہبرانی یات آحت۔ آئی پہکیں بچکند گانی
 زانگ ء کپگا منی دل ء پاہار کرت جیرت وسگت ء گھنڈ وارسانی شل ء بُرت من ہمود ء
 مات و ہمایگانی دیم ء پھوہاڑے جت من دل ء سیر ء گریت۔ بلے اے گریوگ، ارسانی
 اے شل منی گناہ ء کم نہ کنت، من وتی گوشاں اشکت ہمایگیں زیفگے ء پھتوون گوشت،
 ”بلج نہ کنت ء اگت گونڈ لیس ارس دور دنت“ مات ء اے دمان ء منا دل بڈی دات
 راست ء گوشت، ورنائیں وہی ء پھیک زہگے ء مونجائی جوان نہ انت، تریں
 ہاپک و تریں روٹگ ناچ نہ بیت“ من وت ہم دل ء جھیرت مرد کہ زہگ ء رودینگ ء
 رضانہ انت، زورے نہ انت۔ بلے آمنی اولی بچ انت، آزار ہسر ء زمینگ جوان نہ
 ات۔ بلے نول ہرچی بوت بوت رند ء پشومانی ء چے بیت؟ من سر ء ناسار نہ اول گنوک
 دہتا نہ اول مرد ء ہر روج ء کٹ کٹ ء منارنج داتگت، واردمان ء ہے یکیں ہبر آئی
 یات کرت کہ من کسی زہگ ء رودینت نکناں، ہر جا خدائی خوارے منی گردن ء لوپ
 انت۔ من بازسکت بلے کئے بدریں زہگ ء وتی زہگ زانت، صد ء تہا یکے۔ مرد ء
 ہر روج ء کپگ ء مناسو کی کرت، منی دل ریش بیت نیٹ من یک روچے جت کرت۔
 آخرتئی دل چے گوشت چے بکناں؟“ آئی پھدمانے ہچ گوشت در ء روگ ء ساعت ء منا
 سوگے ء کرت، ”من در ء رواں بلے چاشت ء کہ من آتکوں تئی زہگ ء اے لوگ ء
 مگنداں۔“ من ہم ہے روج ء گوں دل ء جت گیت، من شارے وتر اما پوشت، زہگ

دست ء گپت پہ جو دے وشی ء چہ لوگ ء در آحتن، دگہ راہ نیست ات۔ زہگ بزرگ سے
 سا لگ ات۔ آراہچ گناہ نیست ات۔ آئی گناہ ہمیش ات کہ من آئی ماس اتوں، نہہ ماہ
 نہہ ساعت لاپ ء کرت شپانی شپ پاسی کشت نوں کہ آشپاں و شپیں و اب روچاں لیب
 سیر ات من ء ناکام ء گپتہ گت پہ آئی ڈگار کلتہ گت، بلے من چے بکرتیں من پہ و ت کس
 ندیست، من ء ہچ وس نیست ات۔ بزگیں زہگ تاں موٹلانی دو ار ء وتی پاداں آحت،
 من آراہچو انیا پوشا پختک گڈی وار ء مات ء دستاں آراہچو گونڈ گونڈیں کوش، زیبا میں ہر
 اودل ء تلوسگاں گوں سینگار تکت۔ آسک زیبا و جلوہ ناک ات من زہگ ء دست ء گپتہ
 ات زند ء گڈسری وار ء من گوں آئی ء ہمراہ آشن۔ یک دو جاگہ آ اوشتات لیب ء چیزانی
 گندگ ء وتی کسا نکلیں دست ءے تچک کتت۔ ایٹی گراں، نہ آئی گراں، من رہیپناں
 کرت۔ ”اڈکن موٹل ء سوار باں گڈاں پر تو بڈے شے گراں، بھاڑہ ء موٹلانی دو ار
 نزیک ات آگوں منی پاداں تروراں آحت بلے چہ رنگ ء گول و بے تاہیرات من ہم
 دم بُرت، زہگ ء واردمان ء بے پتیں سر و سوج کرت من پہ ہوں ہان پسہ دانتت۔ منی
 ارواہ ء ندیستگیں جنگ و جھیرہ کھڑ و پیتہ گت۔ ناگت ء آئی جست کرت، ”ماتی،
 ما کجا رواں؟“ موٹل ء پیچے دیر کرت؟ ”من پچلرتن“ ”منی ساہ موٹل بزائے کہ آحت“
 دیر نہ بوت نمبر 7 ء بس سہرا بیت، مابس ء سوار بیتاں من ء آئی یکیں سوج پھیر نہ شمشیت،
 اماں، نوں ما کجا رواں؟“ ”زاناں چہ پیمنی دپ ء در آحت، تی بابا ء چارگ ء“ ”کجام بابا
 ء؟“ ”مس گوں دل ء جھیرہ ء دچار کپتکوں اے جست ء مناوار خطا کرت منی جیرت ء

بھگیں کوچیں کلات ہر یا بوت۔ من ہکتے دات۔ ”چپ ہند نہ کہ لیب ء شے نہ گراں
 پر تو“ اف منی دل ء مارے بورات۔ من ماسوم ء دل پدر د کرت من چہ لوگ ء راہ گریگ ء
 و ہد ء دل ء عہد کرتکت کہ مروچی زہگ ء ہکل ہوکل نہ کنناں۔ بلے نوں دل چنکہ پشومان
 انت کہ من پر چہ آ بڑگ و بے مات ء سراز ہر گپتوں۔ چہ منی زہر ء ٹرس ء آ در ہیں راہ ء
 بے توار ء نندوک ات۔ حاجیانی پڑ ء من بس دارا نینت و ماچہ بس ء ایر آحتاں۔ آ باریں
 چے خیالے ء گل ء کندگات۔ حاجیانی پڑ ء اے دمان ء مہلوک ء مچی و مشکولی ء و ہدات
 بازیں بس ریگ ء اشتو کنت۔ من وتی کار ء سرجم کنگا چم جت۔ آنوکی دپ زبان ء
 کہتہ گت، اماں، بابا۔ ماتی۔ جی جی۔ اے و ہد ء چوں گول و ہر کائی ء منا گندگات۔

منی دل یک وارے گیمرت، من گوشت دل نوں زانکہ بود نہ کنت، یک
 برے دل ء پنت دات۔ ”برتر جن ءے!“ آ انگت پہ بیوسی ہورت ہورت منا گندگا
 ات۔ باریں اُچ مناچے سوچ ء باڑا نیت۔ من و ترا ماں دل ء ڈڈ کرت دیم پدیم ء
 مردے وش بہا کنگا ات، من ہمائی نیمگا دست تچک کرت۔ ”اے زڑاں آ مردک ء بدے
 بو مناوشی بدے۔ برو۔ تچان ء بلے زہگ شک و حیران ات، ماسوم چے زانت سودا
 گریگ چے ء گوشت۔ کمیں راہ گپت پدا بیرہ ءے کرت، ”ماتی تو ہم بیا گوں“۔ من
 گوشت ”تو برو من پر تو ہدا اشتو کن“ بلے کئے زانت پر چہ منی دل ء لرزگ و دھر لگے
 زرت گندے زہگ ء ہے ساعت ء کمیں بگریتیں من وتی نیت ء نہ اوشتا توں۔ بڑگ ء
 زگ نکشت نہ اڑی نہ انگل۔ من پدا سکیں دات ”زوت برو، شاباش منی لال“ من آ رچہ

گوئد کس پہلے ء بزرگ ء بالا کرت راه ء نیام ء اشت راه ہو رک ات۔ نہ بے نزدیک
 گندگ بوت نہ موٹلے۔ ہچ شے ء ڈک ورگ ء ترس نیست ات۔ بے آنکھت راه ء نیام
 ء نہ رستگت کہ موٹلے ء تواریوت منی دل ء دھر لگے جت۔ من دور کرت راه ء سر او تر اسر
 گرت او آ تراچت بگل کرت راه ء کش ء مچی ء تہا ہوار بوتن۔ منی انیشگ او جان ء آزاہ
 سردیں ہیدے ء تر بوتنت۔ بے آچہ منی کش ء ایر آحت، ”ماتی منوتی پاداں زوت زوت
 کائیں۔“ آئی اے ٹھوکاں منی دل پدا ڈ بوت نہ کہ من نیت کرت کہ لوگ ء بر گرد کماں۔
 پدا من ء وتی جو د ء رٹ گٹ، گپ نرنڈیات آحت انت من آ ترا سے چاروار انہازت
 چکت، دل ء بنداں داشت پدا ایر کرت۔ ”تچاں بروشکوں راه ء ہچ نیست۔ برو
 ندروں۔“ اے دک ء آپہ تگ چہ راه ء نیام ء گو ست۔ آندیم یوگا اوشتات دیم ء
 چرینت و منا چارنت منی پادشک بوتنت او پادانی دل ء ہید کرت من چم زوت پرت وچ
 کرتنت پدا کہ من چم تچ کرت گنداں زہگ روگا انت نوں وشی ء دکان ء نر یک ء رستہ۔
 من وتی کار ء ہلاسی ء دل جتم بوتن زہگ بڑگ ڈراہ سلامت ء چہ راه ء آندیم ہیتہ گت من
 مات ء مہر زمانگ ء بے مہری ء سرا قربان گرت زہگ ندے ستگیں تاڑو تیلانکانی تہا دور
 دات۔

گڈ سراں من آ ترا ہنچو چارنت چو کہ کسے بدر و بیگانگیں چکے ء چاریت بدریں
 زہگ ء چارگ مردم ء چنکہ دوست بیت بس چو بگو کہ دل یک برے ترہ کنت پدا
 سہڑیت۔ من پدی پادانی برگشتن او مچکائی ء تہا و ترا گار کرت۔ مات ء مہر ء پدا پچول بخت

دل کو شے نلکے جو ان ات۔

”چومبیت کے منی دُر دانگ ء ہکل و تیلانکے بدنکے“ دل ء دروگیں دلاسا
 دیاں ء من پخت گام زرت یک دَمکے ء سُر وگ ء رستن، شاہدگ ء نیام ء یک موٹلے
 تچان تچان یکبارگی اوشتات، بریکاں چیمال کرت۔ من دل ء مارت نوادے پولیس ء
 کے ء زہگ ء یلہ دمیگ ء مناد بستگ او موٹلے ء منی دُمب ء تاچان انت من ء دسکیر کنگ
 لویت۔ نوں آ منی دست ء گپت اف منی جان ء ساہ بست۔ یک بھاڑ ہی موٹلے ء
 لہتیں مردم ایر آحتت، من چاریں کنڈاں چم شانک دات او دور کرت ہے موٹلے ء
 پشتوں۔ رند ء نزانان چے بوت۔ تچ نزانان۔ لوگ ء رسگار ندتاں یک وختے ء من دل
 ء پدروگ دلاسادات وسہڑینت۔

ہماشپ ء من گوں وتی جو دے یک گپے ہم نہ کرت۔

روچے ء ٹوٹوک ء سنگتے ء اچ من پول گپت:

”چے گوشے بختاوری و جوانیں طالع مردم ء چہ بن ازل ء گون انت یاہر کے

پہ وتی جہد و نہمت ء کثیت؟“

”منی چن ء بختاوری چہ مات ء لاپ ء مردم ء گون انت پہ جہد و شوہاز نہ

رسیت۔“ من در آئینت منی ہبر ء اشکنز گارند آئی گیس سار تے کثنت و روک روک ء پن

ئے چارنت

”بزاں تو ہم چہ ہما مردانے کہ دست پاد نہ سرینت و خیال کثت بخت

نوشگمیں و ہد و کس اس ء سراوت رسیت۔ چے تگ و جہدے لوئیت؟“

”بلے“ من پسہ دات، ”من وتی خیال حق ء گوں تو شرہ کنناں“

”براہندگ، منی خیال تی ہے ہبر ء پچبر نہ نیت۔ منی اے ہبر ء سرامزن پسہ

انت کہ بخت ء یک جوانیں کچ و کسا سے چہ ازل ء ہر مردم ء بہر بیت۔ ہو کچ و کساں کم و

گیش بوت کنت بلے پہک ء کسے چہ بخت ء ز بہر نہ ایت بنی آدم ء چم دیست ء گوں

بخت ء کار نیست، بخت بزاں یک درمانے درمان ء صندوق ء بند کنے بلے تہ نادراہ ء

چہرہ ڈراہ نہ کنت۔ پے ڈراہ بوئیگ ء درمان ناجوڑ ء و ہدو کچ ء سرادئیگ ء آڑا دراہ کنت۔ تو بہن کہ بخت خدا ء دادے او اے داد ء کارگریگ ء کمال کڑدے مردم ء جان ء کم لہتے ء گیش انت۔

”واجہ تئی خیال ء منی سر پر نہ بیت، درد ء دورے کہ مردم ء بخت ء نوشتہ انت

مردم چہ پیم آڑا شاد ہی ء مٹ کرت کنت؟“ من نہ مینت۔

منی سنگت ء وتی سر سُرینت۔ من زانت منی خیالے مان نیاتک۔ آئی وتی

تراں بر جاہ داشت۔

”من ترا یک سیہ شوم ء حال ء دیاں، مازانت کنناں کہ بخت چے یے؟ رند ء

اگہ ماگوشاں کہ آڑادی ہے کساس بخت بہر پیتہ گت کہ مارا، ترا یاد گہ کسے ء رستہ گڈاں

انج ایٹی زیاست گنوکی شالہ مبات۔“

”ہو آ ایک ہنچیں مردے ات کہ مدام دل ء بجر بخت، مدام زہر و گلگ دار

ات۔ دائما صد ء جتہ صد ء پروشنگ ات وانگ ء وہی ء مدام آڑا ہے وہم ات کہ استاد پے

زانت گوں آئی ء ناحقی کنت، چہ آئی آیاں بدکیت۔ چہ وتی درجہ ء چکاں یک دیم و یک

رنگ ات کہ آوتی سنگتانی مکر و بدی ء سدک ات۔ ہر کارے دست ء بکرتیں آئی دپ ء

ناشری، بدی و ناحقی ء تران ات۔ آئی نز ء چہ آئی جند ء ندر کہ بے ہیل و ادست خدا ء نہ

سازتہ، بلے اصل ء چوش نہ ات۔ آسک شیوار سر پدیں اور کمال ء واجہیں مردے

ات۔ کسے ء چیزے دست بکپتیں چہ کست ء تنگ ”پر چہ اے شے ء بخت منانہ یوت“

بزاں ہر چیزے کہ آئی دیت، مارت، دات۔ گپت ہر یک ہبرء آرا تورت۔ درو
اندوہ، زہر و گلہء کسء آئی دپ دل پہک ندیت۔ روچے چہ آئی دپ ء اللہ ء شکر
منت۔ کسی گلا تو صیف یا کہ دلجمی ء دانکے کسی گوشاں نہ اشکت۔ مردء جتیں زند زہر،
بدر، گلہ و پچار۔ با پشت گوشی ء گو ست۔“

”روچکانے ء مردء سیر کرت، ہر کس کہ چہ آئی تب ء سئی ات آہاں یہ مردو
زال ء چہ مرک ء پیش موتک پر بست انت۔ منی نزء چوش کنگا آ حق انت۔“
”سیر ء رند جن ء گوں وتی جو دء ہر ہمیں سکی و سوری ء زند ء تا ژ و تیلانک سکت
انت آئی وتی دل ء زانت کہ گوں جو دء کو پگ نہ دیگ دین ء راہ بند و راج ء دو دء رو
انت آجزم ات کہ روچے مرد ء ہے تب ء پہ وتی خدمت ء آ کارکت او دش و شاتیں
زندے ء بہشت ء وتی کلن ء تھا کاریت بلے جن ء زوت مارت کہ آئی وس ء کارے نہ
انت۔ گس ء پر اندوہیں چا گرد ء آئی دل ایرشت۔ دل ء تلو سگ ء سہوینگ ء چہ وتی
نا کام ء آپہ دز گہارانی لوگاں ساعت تیری ء شت کاتک۔“

”جن ء ہر روج ء سرو چادر بوینگ ء مرد ء دل ء شک دوردات، آوت نیون ء
مندگ ات کہ وتی پر کست و کینگلیں ارواہ ء ڈولے ء شک و بدی ء دان ء بواری نیت و
برو دینیت۔ جن ء چاری بوت۔ نون دل ء ہر دماں ہے وسوس ات کہ جن مورمانے، نیل
ء چلنڈے او منی لچ ء دشمن انت۔“

”آئی دل ء مراد ایش ات کہ جن ء چم وت بکندیت، میاریگ بکنت پدااے

زنگ ء ہر جاگہ بخت کہ آپچکس بزرگ بیوس او جہان ء دست ء سزا انت، آڑا چونیں
چونیں ڈکھ و دوراں ماں پتا تہ چتور ء آڑا ویل ء گپتہ۔ بلے جن ء ہج پیادست ندات و و ترا
ڈو ہد ار نکرت کہ آئی ہے مراد پیلو بو تیں کئے زانت یا بزرگیں نیاڑی لچ ء بانک ات یا
سک شیوارت۔

”وتی واہگ ء بے مرادی ء مرد ء پدروی چہ پیش ء چنت سری گیش کرت، آئی
دل ء پنت دات و تی چنگلاں جن ء آسکیں گردن ء سک بکنت تما ساعته کہ آ دست پاد
بخت جاگہ ء سراسر د بہ بیت یا و پتکیں واب ء آئی دل ء کار چے بخت بلے چتور ء؟ جن
شیوار و پتہیں زالے ات۔“

مرد ء مور کھ ء گر نک، چمانی سہری او ساعت و کترہ ء بے تاہیری ء نون جن ء
بزرکاتک آسک ات کہ مرد منی گشگ ء رند ء انت۔

مرد ء وتی دل ء پک گیشیت کہ آئی لوگی ء وتی لچ باہیتہ نون ہنچوشیں ڈولے
بکنت کہ جن ء بکشیت و گار ہم بکنت او کسے ء آئی سراسک ہم مہیت مہلوک ء زرد بیگ بہ
بیت کہ جن وتی مرک ء مرنگ۔ و ہد گو زان ات مرد وتی دل ء سازان ات بلے ہج رپکے
آڑاوش نیا تک، شپ ء ہر گڑتی یے کت سہب ء وتی ہے گڑتی ء یک نہ یک زوری یے
مارت۔

”یک شپے جن مرد بائیسکوپ ء سیل ء شنت۔ فلم ء کسے یک کوشے ء باروا
ات، یک بانورے وتی جو دے چہ ماڑی ء تیلانک دنت و کشیت ہے جن مرد یک تیاب

گورے ء ماڑی ء تہا دوار بنت جن زیبا و کساں سال، مرد پیرینے بلے بھا گیا ہے بیت
 جن وتی پیرد ہستند میں مرد ء کشگ و میراث ء برگ لوٹیت بلے ساری ء جن گوں طپے ہا
 ہمایگاں باز و ہد ہے پچار ء کنت کہ مرد ء عجیبیں نا جوڑی یے کہ شپ ء واب ء تہا یاد کنت
 وراہدگ بیت من ترساں ہے نا جوڑی ویلے میاریت رند ء جن وتی مرد ء قبوہ ء تہا زہر ہور
 کنت و چارینیت۔ مرد کہ چہ سار ء روت جن آرا گز کنت چہ ماڑی ء سر ء جہل ء تہا کنگ
 دنت۔ سہب ء جاک و کورکار ردیت کہ مرد شپ ء واب ء تہا راہ گپتہ اوچہ ماڑی ء کپتہ
 مرتہ۔“

شو میں مرد ء کہ فلم ء ہے کسہ دیست گل بوت او وتی دل ء ہے رہند ء
 دوست کرت پہ زال ء کشگ ء۔ نوں آئی کارا ایش ات کہ ہمروچ وتی اے لوگ ء بدل
 کنگ ء رند ء ات۔ ہمروچ اے لوگ ء تہا آئی یک نہ یک عیے کشمت۔ نیٹ اے لوگ
 آئی اشت او زر ء تیاب ء گور ء دو طبقیں باد گیرے بھاڑہ ء سر ازرت۔

”ماڑی ء بالا خانہ ء سر اوشتات و جہل ء شانک ء دات مرد ء جان ء شکی ہر
 پھرے کپت، زنڈ زنڈیں سنگانی بازی ء وتی گرتی ء تہا سوب گندگا ات۔ زرگوات
 یک وشیں چر کے آرا ملارے ء پرتینت۔ بخت ء آراپہ وتی دل ء مراد ء چونیں ہندے
 ء آورتکت۔ دومی روج ء مرد ء یک شیشگے واب ء گولی بہا زرت او جن ء رادانت
 گوشت ءے من سدکاں کہ تراشپ ء بے وابی ء نا جوڑی ء گپتہ پہ واب ء باز شری
 درمان انت۔ رند ء مرد ہر جاہ و ہر کجا گشت گوں مہلوک ء گوشت، تیاب کز ء منی لوگ

گر بگے، متبل ایش انت کہ منی لوگی ۽ نا آ سراتی ۽ اسرار و نادرا ہی یے گوں کپتہ اوزر ۽
دیش کوش پہ آئی ہر سجدہ ۽ لمحی انت۔

پخت روج ۽ گڈ مہلوک ۽ دیست مردسکت مونجا و دلگیر انت۔ سوج پد ۽ آئی
حال دات کہ منی لوگی ۽ نا جوڑی روج پہ روج زور کاران انت۔ دوشی شپ ۽ پاسے ۽ من
دریہ کرت منی لوگی و اب ۽ تہاوت سر ۽ روان ات۔ مہلوک ۽ دلہڈی دات، چشیں بدیں
ہجوڑی یے نہ انت۔ دل ۽ ڈڈ بکن ہوڈا کٹر و طیبے ۽ البت صلاح بگر۔

ہے نیک ۽ طیبے ۽ دکان ات مرد طیب ۽ گور ۽ شت و در آہینتے۔

”من یک ہنچوشیں مردے ۽ بار و اسوج و صلحے لوٹاں کہ آ و اب ۽ تہا شپ ۽

دت دیم ۽ راہدگ بیت۔“

”طیب ۽ پول گپت۔ تو باز ژندتہ نہ بے چہ ہر و چچی کاراں؟“

”من؟“ مرد ۽ یہ ہرنگائی ولدی دات

”ہوتو۔“

”واجہ تو چوں زانے کہ من ۽ شپ ۽ بے و ابی ۽ نادرا ہی انت“ مرد ۽ تکانسر گیش

بیت۔

”منی کس! کمیں اڈکن، تئی عزتمندیں لوگی ۽ خدا آئی پردہ ۽ بسا تیت مناسوگہ

کرت من کس ۽ حال مہ دیاں بلے من خیال کناں کہ ترا ڈاہ بدیاں۔ تئی لوگی دمانے

ہاری ہے صلاح ۽ گرگا احمکت۔“

”چے صلاح؟ و اب ءتہا پادا آئیگ دررؤگ ءوتی نادراہی ء؟ بلے چون آچے

وتی اے ناجوڑی ءوت سئی انت۔“

”دل جم بکن۔ کلیں ہبر ء من جواں سر پد بوتکن۔ تنی لوگی ء حال دات کہ

رنداں آئی ترا و اب ءتہا پادا آئیگ و گردگ ء دیستہ۔ ترا وتی حال ءز انکہ سمانیست۔

مرد ء ہبر بند بوتنت گوشے آئی لیک بلن بوت۔ طیب ء در آینت۔

”پہل کنے ولجہ منی تجربت ایش انت کہ اے نادراہی ء چنتے نادراہ وتی

ناجوڑی ءدگہ سیاد و عازیزانی نام ء کنت۔ من تنی لوگی ء اے ناجوڑی ء گرد و درمان ء

سر پد کتہ او ہے ناجوڑی ء یک سر پدیں طیبے ء نام ء کا گدے ہم داتہ۔ خدا ہماروچ ء

میاریت اگہ ناجوڑی زور بکنت گڈاں ہما طیب ء ڈسگ ء بروات۔

مرد ء دل ء بیم و بیہارے کپت آئی زانت کہ جن گوں آئی جند ء تیز کرتگیں سلاہ

ء آئی گاری ء رند ء انت آسک ات کہ آئی گڑتی در ابوتگ باریں انشی میں شپ ء کئے

ہونی بیت کئی ہون ء کنت؟ لوگ ء آتک میز ء سرا شپ ء شام ایر ات جن ء دیم آنگر

ات گڈگا ات میز ء سرا ایریں کارچ آئی وتی دست ء کرت، دستے برزا برت کہ جن ء

بڈوک ء ماں بیریت ءے پدا پشت ء کنزت اے راہ بند شر نہ انت، نرم نرم ء کنز اں بالا

خانہ ءتہا شت اوشتات زر ء گوات ء آئی غم تالاں کرت انت۔

کمیں دیر ء مرد لوگ ء آحت، لوگی ءے ٹوہنت، شام ءے کرت او ہما کلیں

احوال دانت کہ آئی چہ طیب ء اشکتکت پداحت ءے کرت

”تو گوں طیبہ پر چہ چشمیں گپے کتہ؟“

جنہ پدہ آسرات پسہ دات۔

”من چتور طیبہ ء حال مداتیں، من تہ چہ اے ہبر ء سک وار خطا بوتن، من
زبانہ کہ تو چہ وتی حال ء سئی ء ہما انت کہ ما اے لوگ ء آتنگاں چندی گشاں من ترا
واب ء تہا پاد آئیگ وراہ گرنیگ ء دیستگ بلے دوشی کہ من ترا واب ء تہا دیست کہ تو بالا
خانہ ء ابینگ اوشتوک بیگئے تہ من ترستوں کہ خدا منکت ترا چیزے مہیت۔“

مرد ء وتی لوگی ء ہبر اشکت آئی سکیں بندے داتکت، حقیں ہبر ہمیشہ انت کہ
چاروچ ء کہ آ اے لوگ ء آتنگت آئی بالا خانہ ء تہا اوشتگ اوواب ء تہا گردگ ء
نیون ء درچ ء دلگوش نکرنگ چوہیت کہ آشپ ء بالا خانہ ء شتہ اوشتاتہ اووتی خیال ء سوب
گوں وتی چماں خیال ء آورتہ ہے سروہیز ء آئی سر ء درد کرت، آئی قدحے آپ تہکت
وکرسی ء سرادراج کش ءے کرت۔

”قہوہ ورے؟ جن ء سوج کرت

مرد ء کرسی ء سرادورے جت ونشت گوشے آزار ء وارت، پھر ہتریں تواری ء
در آئنت ءے۔

”نہ من پھیر قہوہ نہ لوٹاں“

”شکلوں، قہوہ ء لہتیں گٹ بورتی تب ء ملوری وجان ء ژندی ء بارت پداواب
ء ہم گردار کنت۔“ جن ء پدہ مہر صلاح دات۔

”من تی خیالء انگت نہ مناں اگہ ما آئی کارو کروء بیچارے بکناں تہ اے ہبر
ہریت کہ ہیں کلیں ویل و جنجال آئی پہ وت وت سازتنت۔ بختاوری آزا ہر بوتکت
یہ تہی چہ بختء کارگپت نہ کرت۔“

1815ء ۽ بارگ انت۔ فرانس ۽ شہر ڈی ۽ پادری میریل گوں وئی جنوزا میں گہار ۽ دوار ات، ہر دو نیکیں سخی و خدا دوستیں مردم اتنت۔ چہ حکومت ۽ میریل پانزدہ ہزار کلدار ہر سال رستت، پہ وئی لوگ ۽ کمیں توشہ ۽ کیشنگ ۽ رند کلیں زر گذر مند دست گشت و بزگانی تہا بہر و بانگ کرتت، پہ چوری جنوزا ماں آئی لوگ ۽ درگہ مدام ات۔

ہے سال ات۔ اکتوبر ۽ ماہ ۽ یک مسافرے شہر آتک آئی وہی پنجاہ سال ۽ بوت بلے جان ۽ پہلوان او ورنہانی پیامتگ ات۔ پوشاک کہن اتنت دست ۽ یک زندیس لٹھے جان و دست دھنزگ او آئی پچ ہید ۽ مین اتنت گوشے چہ دیریں ڈیپے ۽ کاتک۔ شپ دست دپ ۽ ات۔ آیک سرائے ۽ عفت، دوارے او آپ تام ۽ لوٹت۔ چم گند ۽ آئی درو شم ۽ سرائے ۽ واہند ۽ دل ۽ شک کرت نہ دوارے دات نہ وراک، آئی بازی ۽ منت سدت کرتنت بلے سرائے ۽ واہند ۽ آئی منت گوش نہ داشتت۔ پہنا کامے مرد چہ او داں راہ گپت شد یکیں لاپ ۽ یک بانڈے ۽ دیم ۽ ایر کش کتے۔ ہے راہ ۽ یک نیازی ۽ گوست آئی مسافر ۽ راپادری میریل ۽ لوگ ۽ ڈس دات، مسافر پادری

لوگ، سر بوت و پادری، راکوشت ۛ۔

”منی نام بلجھین انت۔ نوزده سال کیز بوتگون۔ آجونی ۛ اے چند سراکت، چه
 لخد ۛ مرکی اوں بلے سر ۛ ۛ واہند نہ منانان و تامة دنت نہ جا کہ و نپاد زروں ہم گون
 انت۔ منی تی مہانوں۔“

پادری ۛ ۛ بلجھین ۛ زوت ہندے جوڑ کنا نینت، وان ۛ لونا نینت، آئی سیر ۛ
 وارت او تی ہند ۛ شت تچک بوت چه پست سالان آدار ۛ زبر و ڈڈیس تحت ۛ و پنگ ۛ
 ہیلی ات نرم و لہیس ہند ۛ آرا و اب نیاحت، شپ ۛ دونج ۛ آئی چم چک بوت کر ۛ کوٹھی ۛ
 پادری و اب ات، شپ ۛ شام کنگ و ہد ۛ آئی ہے کوٹھی ۛ اندر ۛ زر ۛ گراں بہائیں ہیراں
 ویتکت نوں کہ لوگ ۛ در میں مردم انسرت انت آچہ وتی ہند ۛ پادا حت بے تو ار ۛ طاچہ
 ۛ گوراشت، طاچہ گبل نہ ات آئی کلیں رزاں پشٹی ۛ کرتنت و چه در یک ۛ دور ۛ
 کرت۔

دومی سہب ۛ کہ پادری باگ ۛ چر گرد ۛ ات مولد ۛ شپ ۛ ہیرا نانی دزی ۛ
 حال دات او در آ نینت ہما مسافر ۛ کہ دوشی ایداں و تاک بوتہ ہیراں برتکت و بے گواہ
 انت۔ پادری ۛ قمار نہ کرت گوشت ۛ ”مرد پہ زر ۛ گٹ ات بلکن ہے ہیراں ۛ
 ززاں آئی کارے شتر بہ بیت۔“

ہے دمان ۛ سے سپاہیاں بلجھین گون ات تیلانک دیان ۛ باگ ۛ تہا پترنت،
 پادری حال ۛ سئی ات آئی سپاہیاں ہکل کرت۔

”من اے ہیراں وت ہے مردء راد اکتت، شما ایشرا ایلہ بکت۔“

سپاہیاں بیچ نگوشت وتی راہء شتت، پادریء شکی و حجاتیں بلجینء مودات۔

”برات، تو ہر دیےء روئے ترا موکل انت اے لوگ ء درگہ پر تو مودات۔“

انت۔ تو خدا ء نیکیں بند ہے ء من چہ شیطان ء ترا پہ بہا زرتگ، دل ء مکن۔“

بلجین تھتر ان ء درء در کت گو سگیں ء ہد آئی چمانی دیما پد ریسگ گوزان ات

چہ شد ء بے وی ء کلاں سر آئی نانا ء دزت، قانود ء آرا ہے ناچی میں گناہ ء کنگاہت

سال کیزدات، مروچی اے کس ء آئی زند ء دیم گردینت۔ تاں دیر ء آہنچا شہر ء گشت ہا

یک دیےء شت، رند ء آرا کس ء ندیست۔

فرانس ء ہنجا ہی شہر پیرس ء چہ باز مانگ اژ اندمان ات، ہما بار یگ ء کہ ما پیر

ء کناں، اوداں ہے روچاں چارواندگ فلیکس، کاسٹور، کافومویل اوبلیک مل چہ چار

جتائیں کلگاں پہ وانگ ء آتکنتت ہر چیاریں سنکتانی گوں چار کاڑاں دوستداری ات۔

فیورٹ، ڈالیا، زلفیس و فیفا سن، اچ ایشاں فیفا سن کسان سال وزیبا میں دتکتے ات کچکیں،

درا جیں ملگور و کشک ء سچیں دنان کہ مر وارد ء ڈول ء گرو شکش داتت آئی زیب

وڈینگ یک روچے فلیکس ء وتی بیل و براہندگان ء تہ نے جت کہ ماوتی وانگ ء سیت

پائیدگ ہے کاڑانی گل ء شمو شگ۔ باند ما ایشاں بلاں پہ وتی لوگاں دیم بکناں۔ آہاں ہر

چہاریں جنک سیل سواد ء نیون ء چہ شہر ء گسہ برنتت۔ آہان ء رپیمنتت کہ شما ایدال

بدارت مازوت و اتر کناں ایر کنزت ویشن ء رستنت، آہان تیزیں گھوڑا گاڑی یے بھاڑ

کرت۔ چیاریں کاڑاں تاو ہدے ء چم داشتنت۔ نیٹ یک مردے ء کا گدے ایشان ء
آدوت سر کرت، اے کا گدے ہر چیاریں ورنہاں نوشتہ کنگ

”ماشمے دام ء کپتاں، وتی مات و پت شموشتنت، نون ماشتاں شمالہ شماراڑوت
وکیں دوستدار دست کپنت“

سین کاڑاں کندت، بلے فیفنائن ء ارساں شیوگ کرت۔ پرچہ کہ فلیکس آئی
وئی جوہ کرتنت اوچہ آئی یک سا لگیں جنکے کا زیٹ آئی گوران ات۔

چہ پیرس ء کمیں گستہ شاہدگ ء سرامونٹ فارمل ء کسانیں گوٹے انت، ہے
ہیک ء تھینارڈ نامی مردے ء سرائے چچ کرتنت۔ فیفنائن گوٹھ ء بوت تہ سک منتکت۔

آئی کا زیٹ، ہمو داں ایر کرت اوزہگ گول تھینارڈ ء چکاں لیب گوازی ء مشکول بوت۔
فتان چہ بازوچاں کارو پوریات ء شوہاز ء ات بلے گورانی زہگ ء سبب ء کس ء آرا

کارو خدمت زندات کہ کارکت یا چک ء سہوینیت۔ ایداں سر یوگا فننائن ء دل ء آحت
کہ چک ء تھینارڈ ء لوگی ء بدنت وت پہ پوریات ء آ جو بہ بیت۔ آئی گول تھینارڈ ء لوگی ء

ملاں کرت بلے زال ء چچ نگوشت۔ بلے تھینارڈ ء جنڈ ء چہ لوگ ء اندر ء گوانک دات۔
”دکک ء خرچ ہر ماہ ہپت فرانک ترا دیگی بیت، شش ماہ ء خرچ ء ساری ء

لوان“

ہیرس ء فننائن ء وتی لوگ ء مڈی بہا کرت، ہشتاد فرانک بوتنت، چہل دو
فرانک آئی سرائے ء واہند تھینارڈ ء دات، تھینارڈ ء انگت پانزدہ فرانک سر زیاست لوٹت

بیوس مات آہم دانتت چک آئے ہمدان گوں تھینارڈو لوگی آشت، وت گوں اریکیں
چماں پہ دگہ میٹگے آ پوریات آ شوہاز آ دیم کرت۔

ایم سرایم آ گوٹھ باز دیر نہ ات، ایداں عاج آ باہیکاں کار باز ات، اے کلیں
کار یک شاہوکارے ماؤلن آ دست آ ات۔ مرداے ہندی مردے نہ ات بلے چہوتی
شری جوانیہ زوت ایداں آئی باپارتالان بوت، سیریں مردے ات بلے سادگیں زندے
گوازینت مدام تپنگ دست آ بلے ہج و ہد آ ٹو پک آ آس نبرت۔ باز سخی وڈا تارے
ات۔ مدام بزرگ و جنوزامانی سرامہرباں ات۔

1821 آ آ کہ پادری میریل آ حال آحت آئی باز سیک کرت، مہلوک آ
جست کرت، پادری تنی سیادے ات؟“ ماؤلن آ نہ منت، چہ ماؤلن آ ہے جوانیہ آئی نام
توار پُشت تہ فرانس آ شہنشاہ آ آرا ہے ہند آ میسر آ منصب دات۔ انسپکٹر جابرٹ آ ہر
پہ در، دگہ کلیں گوٹھ چہ ماؤلن آ وش ات۔ جابرٹ کہ ماؤلن اولی رند آ دیت آرا شک
بوت بلے آئی ہے شک آ حال کس آ نہ دات۔ بلے زوت ہنچوشیں گے دیما آحت کہ آئی
شک ماں راستی آ بدل بوت۔

ہے میٹگ آ راہ سر آ پیریں فکلونٹ آ گاڑی کلٹی بوت او آ گاڑی آ چیر آ چر
ترت۔ واؤزار پاد آحت ماؤلن ہے و ہد آ ساڑی ات آئی تواریہرت ”ہر کس کہ ہر مرد
آ چہ گاڑی آ چیر آ در بکنت من آرا پست لوئی دیاں“ بلے کس دیہ نہ کنزت۔ ہر کس تنی
ات کہ اے کار آ تیوگیں فرانس آ یک مردے کرت کنٹ کہ ٹولو آ بندی جاہ آ کیزانت۔

نوں جیڑ مردہ کندن ۽ انت۔ نیٹ ماؤلن ۽ وتی کوٹ در کرت او گوں وتی کو پگ ۽ گاڑی
 نیٹ، جیڑ مرد در مان جاہ ۽ برا نیٹ۔ وارو در مان ۽ رند کہ ذراہ بوت ہیراں ۽ یک در گا ہے
 کہ بوداں جنیں چکاں و نت، با گپان کنا نیٹ۔

فناں بزرگ اے گوٹھ ۽ آ تک ماؤلن ۽ کار جاہ ۽ نو کر بوت۔ چک ۽ زہیراں
 کہ ہیر بوت تہ تھینارڈ ۽ پہ کا گد و کرانج کنا نیٹ، بلے ہیر کجا چیر بیت کار جاہ ۽ دگہ زاکار
 تی بوت۔ بہرتاں جنیں آدمانی کار مستر ۽ شت آئی چنت روج رند فیناں لوٹ پنجاہ
 فراک دست ۽ دات و در آ نیٹ۔

”ولجہ میسر چہ تی کار ۽ وش نہ انت۔ ترا چہ نو کرمی ۽ در کر تگ۔“

بلے تھیں ہیراں انت کہ میسر ماؤلن چہ ہے حال ۽ پہک ناسی ات، آپچر
 زاکارانی بہر ۽ نیات۔ فیناں ۽ باز تگ تاج کرت بلے متگ ۽ آرا دگہ کار نہ رست،
 کنگ ۽ بھاڑہ گیش بو آن ات، پدا چہ آدیم ۽ تھینارڈ ۽ کا گداں رچک کر تگ کہ
 کازیت ۽ پوشاک نیست دہ فراک رواں دیے چومبیت کہ تیخ ۽ جنگا نادراہ بہ بیت دہ
 فراک ۽ گوں فیناں ۽ چے لوٹ آپہ دانکے ۽ حیران ات۔ جوئیں روج ہے سرد ہیز ۽
 گوت نیٹ مات ۽ مہر ۽ بے وار کرت یک دکانے ۽ شت وتی زیبائیں ملگورے تیچ
 کت

”اے میداں بہاڑورے؟“

دکاندار ۽ دہ فراک ۽ بہا بست، فیناں ۽ وتی مو در اشت دکان ۽ دانت، دو

گر میں پشک گپت پہ تھینارڈ ۽ راہ دات۔ تھنارڈ سک برانز گپت، پشک ۽ بہر نہ ہونے
ات، آپہ زرز ۽ دل مانگ ات چنت روج رند کا گدا آحت۔

”کازیٹ ۽ گر میں تپ ۽ گپتہ۔ گراں بہائیں درمان گریگ ۽ من ۽ وں
نیت چہل فرانک دیم بدے کہ چہ مرک ۽ بہ چٹیت۔“

فینفائٹن پہ دوہیل ۽ نان ۽ حیران ات اے حال ۽ آرا انگت ملور کرت، بازار
گردان ات کہ جاگے چٹی یے دیت مردے دنناں کشگ و سک کنگا ات۔ مرد
مرواردیں دنناں ۽ لری دیت سوج کٹنے۔

”زیبائیں جنک! دیم ۽ دوہیں دنناں بہا کٹنے، دوسہر ۽ گینی ترا دیاں۔“
فینفائٹن پچ لرزت مرد ۽ در آئینت۔

”یک ودارے پدا دل ۽ صلاح کن۔ دوسہر ۽ گینی اگر رضائت است ارجٹ
ہوٹل ۽ بیائے۔“

فینفائٹن گس ۽ برگشت۔ تاں بیگاہ ۽ شکوندیم کپت و گریٹ ۽۔ پدا اچ وئی
ہمساگی ۽ جھت ۽ کرت۔ ”گر میں تپ ہم زہگاں؟“ ہمساگی ۽ سر سرینت۔ نوں
فینفائٹن ۽ ماتی مہر ۽ آرا اتر بے وار کرت ارجٹ ہوٹل ۽ دیم ۽ کرت۔ دوئی سہب ۽
ہمساگی ۽ دیت فنفائٹن ۽ دیم گوں لیگاریں دستمالے یوک انت۔ دستمال ۽ جاگ
جاگے ہون ۽ تر مپ انت آہر ۽ بن ۽ رست بلے فنفائٹن ۽ چہل فرانک ہے روپے
رست انت۔

فنائن عزیزبائی گار بوت آئی تجلیں سیہ ماریں ملکور بہا بوتنت، دیکی دوئیں
 دتانی درکنگ ء رنگے چو جاتیگ ء بوت کہ آدینک ء دیما کنکاوت چدوت ء گروت۔
 نوں آ آدینک ء دیما نیا تک۔

وام داراں فینائیں سک پہری کتکت نیٹ پہ آئی ہج پشت نہ کپت ہر شے بہا
 بوت انگت ہم تھینارڈ ء کاگد آ تک ”کازیٹ ء ماہ ء خرچ ء راہ بدے، صد فرا نک ء کم
 بہت۔ نہ کہ من آراچہ گس ء درکناں۔“ صد فرا نک فینائیں اچ کجا بیاریت آئی بازنگ
 تاج کرت دست بندی کرت، پوریات شوہازنت بلے بدیں طالع ء یاری نکر۔ وت
 غدے سکت کرتت وتی خواری ء باکے نہ ات بلے کازیٹ ء چوں بکنت؟ ہے ہبر ء
 آراوتی نچ ء بہا کنگاناوس کرت۔ نوں آلاپ ء دوزہ ء ہم دیماں ات اوزنگ ء خرچ ہم
 درکا تک۔

یک شے آ ہوئل ء نزیک ء تہارمہ ء اوشتوک ات کہ یک لچریں مردے ء
 آرا سزاوار کرت، فنائیں ء بازنگ کرت کہ مردم بروت بلے آئی ایشر انگت کرت نیٹ
 فنائیں ء جاک وکوار کرت مہلوک مچ بوتنت انسپکٹر جابرٹ ہم آ تک رست فینائیں دسکیر
 کنگ حوالات ء برگ بوت آئی بازمنت کرت کہ پن مچارت پمنی چک ء پچارت کہ
 بگ انت بلے جابرٹ ء ترس نیا تک۔ سپاہیاں انگت فینائیں حوالات ء نہ برنگت کہ
 میز ماوین چہ ہداں پر گوست۔ آچہ ہے کلیں حال ء سنی بوت و انسپکٹر جابرٹ ء رمان
 سے کرت کہ اے جنک بے گناہ انت آ جو بکنے ہنچو کہ فینائیں ء میسر ء نام اشکت وچہ

آورت آدمیا کنزت میسرء دپ دیم ء شف گرت ءے۔ میسر ماؤلن ء قچ بدنہ بیت چا
 دوار چہ جابرث ء ہے دسبندی کتے کہ ایشرا آ جو یکن۔ جابرث سک حیراں بوت
 ”واجہ ایشی ء شمسے بے شرفی کتہ نیں من اصل نیلاں“ اے منی جند ء ہبرسا
 من بدنہ برتہ۔

توزان ءے کہ قانود ء پرمان انت کہ اے جنک میسرء دیم ء پیش بہ بیت۔ من
 میسر ترا حکم دیاں کہ یلہ بدے ”جابرث بیوس بوت اودر کپت شت، ماؤلن ء درآ کینت“ من
 بی تو جابرث ء وتی حال ء دینگا اتے من دپتر ء دپ ء اوشتوک تی کلیم ہبراشکت۔ من
 نہ زانتہ کہ ترا چہ کار جاہ ء منی نام گریگ ء درکنگ بوتہ۔ تی ویل و خواری ء سبب منی سرا
 انت۔ چہ مروچی ء تو منی جنک ءے پیرس ء مندے تی رضا۔ ایداں بے تی وشی۔ تی کلیم
 خرچ ء من دیاں۔ مہلوک ء چماں تو گناہ ء بارے بلے اللہ ء نز ء تو بزرگ و بے گناہ
 ءے۔“

فینا ن گوں میسر ء ہے دانک ء گل ء بال بوت درسیں زند ء تاز و تیلانک ء روم
 آرا یک خدا دوستے رست ہے وشی ء آرا بے سار کرت۔ ماؤلن ء آرا درماں جاہ ء
 برت اوچنت روج سکیم تپے ء پیڑات ماؤلن چہ آئی احوال ء سنی ات کہ چکے ء مات انت
 آئی یکصد بیت فرانک پہ تھینارڈ ء راہ دات کہ کا زیٹ ء دیم دے بلے تھینارڈ جوڈ
 خوریں مردے ات آئی نزانت شریں مردے دیما آتکہ پنچصد فرانک ءے لوٹت او
 چک ء پدی دینگا بازیں نیوں کرتنت انگت ایشانی نیام ء کا گد و کراچ ء نہر تکت کہ نوکیں

بجائے دیما آحت۔ میسر ماؤلن وتی دپترء تندوک ات کہ انپکڑ جابرٹ تھا پترت او
 بجھیں دپے ء تران کرت۔

”واجہ میسر من ء پہل بکنے تال مروچی من مدام شمارا پہ شک ء چم ء چارے۔
 اصل ء واجہ ء رنگ دروشم گوں یک جستہ پادیں بندگیے ء باز ہوار بیت او مردم ء درونت۔
 شمعے جان ء زور مندی او شریں نشانگ ء درورایوک ء بلجین بوتہ بے اصلیں بلجین ذمی پدا
 دسکر بوت چہ باندا ت آئی سرا مقدمہ بنا بیت۔ من سک حجات اول کہ شمعے باروانی دل
 ء پیشیں ردیں گمانے آتکہ۔“ ماؤلن ء در آکینت

”واجہ شامیک پولیس ء کارمسترے ات وتی فرض پہچہ آورنگ ایشی خاطر ء
 شومانی بے نہ لویت۔“

جابرٹ ء روگ ء رندا ماؤلن ء دوئیں دست سرا کرتت او چھلیں گڑتی ء کپت۔
 ہے بیگاہ ء آفینائن ء چارگ ء شت آزا باز دلاسا و دلہڈی دات پدا چہ شہر ء اسپ جاہ ء
 جوانیں اسپ لونا کینت او دریں شپ ہے سروہیز ء بوت کہ وت ء درابکنت یا نہ؟ پولیس ء
 کہ ہر مردے کپتہ آبیگناہ انت۔ بلجین من وت اول۔ پدا گوں دل ء جھیروت کہ منی کیز ء
 روگ ء کلین کارویران بنت، کار جاہ بند بیت۔ صداں مردم ء پوریات جنگ بیت۔
 فینائن جتائیں غمے ات، فینائن ء گڈ چمن چہ حال بیت۔ آئی چک ء آرگ ء من قول و
 زبان داتہ۔ بے حقیں گوانک ء دیما آئی ہر یک نیوں دروگ بوت۔ نیٹ مرد اسپ ء
 سوار بوت دیم پمعدالت ء رائی بوت کہ بلجین ء شک ء یک پیر مردے بے گناہ ء گیر

آرگ بوتکت۔

آراس ۽ عدالت ۽ بد کردیں ڈنگ بلجین ۽ مقدمہ بنا بوتکت، ماؤلن تہا
پڑت۔ عدالت ۽ پرائی کرسی دات بلے آنہ نشت۔ آئی گوشت ”پیر مردہ مت بلے کتہ
انت، بلجین من اول۔“ عدالت ۽ پہ دمانے ۽ بلے دانکی ۽ مانشت۔ بلے ماؤلن ۽ کھیں
نشانی یک پہ یک ۽ دانت او گوشت ۽

”مئے بندی خانہ بدی ۽ گردار ۽ نہ کشت بلکن بدیں مردم زیاست پیداک
کشت۔ من پہ یک نانے ۽ دزی ۽ پست سال ۽ کیز سکت ۽۔ کیز ۽ روگا کیز گرس
اتوں۔ کیز ۽ آجوی ۽ سکس ڈنگے بوتن۔ شامل من ۽ پوجہ کارت، ہر وہدے بلوت پیا
بگرت۔“

چہ آراس ۽ ماؤلن پداوتی گس ۽ برگشت فینائن سہ کندن چنگ ۽ ات ماؤلن
۽ دلہڈی دات ہے نیام ۽ جابرٹ گوں عدالت ۽ حکم ۽ آحت سر بوت ماؤلن ۽ سے رونام
موہ لوٹت کہ فینائن ۽ چک ۽ بیاریت او قول ۽ بموکیت بلے جابرٹ ۽ آرا چہ زچنگ
گپت ”بد کرد۔ ڈنگ، نوں من ۽ دو ار پین ۽۔ فینائن چہ کٹ ۽ چست بوتگی بوت۔
”ولجہ میسنی جنک؟؟“

جابرٹ ۽ آرا تیلانکے دات، ”بس بد کردیں کسی، اے میسنہ انت چہ
پادیں بندی بلجین انت“ فینائن پیش ۽ مردگے ات زوریں تیلانک و دل پداوت
دانک ۽ آاے داب پر اداب بوت بلجین ۽ آئی سر ادست مشت او گوں جابرٹ ۽

ماؤلن ءِ دسکیری ءِ رند میتگ ءِ مہلوک ہبکہ و حیراں منت انت۔ بلے کس ءِ دل
 دور نہ بیت چیا آہاں زانت کہ بلجین مزین دُزو ڈنگے پیتہ۔ بلجین ءِ گس ءِ پیر زالیں مولد
 بہت ملور و مونجا نندوک ات کہ دریک ءِ تو ار کرت بلجین ءِ دُور کرت او گس ءِ آ تک۔
 آ بند پخانہ ءِ آ سنی ڈکت ءِ پروشگ ءِ رند جستگت او سپاہی آئی دُمب ءِ اتنت۔ بلجین ءِ
 زوت کرت۔ یک کا گدے پادری ءِ نام ءِ نوشته کرت کہ آ ساریگیں ماؤلن اونونین بلجین ءِ
 میراث ءِ وتی دست ءِ بکت فیفا سُن ءِ ثواب کنگ وجہ جا گہ کنگ ءِ خرچ ءِ رند سر آ تلگیں
 مال ءِ خوار و غریباں خدائی لیکھ ءِ بہر بکت بدنت۔ ہے نیام ءِ پولیس ہم لوگ ءِ دپ ءِ
 آ تک دسر بوت۔ بلجین ءِ یک پتینکے ءِ لہتیں مال بست او اچ ڈکوکیں راہے ءِ در کپت او
 کیں دیر ءِ آپرس ءِ راہ ءِ تچان روان ات۔ بزگیں فیفا سُن ہے بیگہ ءِ پہ سادگیں دودے
 وجہ جا گہ کنگ بوت۔

بلجین ءِ لپیس مٹ کرت او چنتے ماہ گار کرتنت پولیس ہم تگ تاج ءِ رند دل ا یکیم
 بوت، نوں آئی جبہ جت کہ گوں فیفا سُن ءِ کرتگیں عہد ءِ بموکیت۔ آمونٹ نارمل ءِ آ تک
 قدرت انت کہ کا زیٹ۔ تلاوگ ءِ نزیک ءِ گوں بلجین ءِ دپ کپت چہ وت ءِ مزین
 ڈولے آپ ءِ پھر کرتکت او ٹر دوران ات۔ بلجین ءِ بزگ بوت، آئی ڈول وت زرت و
 جست ءِ کرت۔

”پچی تو کئے تئی لوگ کجا انت؟“

”من ء مات نیست۔ من سرائے ء تہا کچنگوں، کل منی سرا زہر انت۔ منی نام

کازیٹ انت۔“

بلجین ء آپ سرائے آورت سر کرتنت شپ ء ہے سرائے ء بوت ”دومی روج
ء گوں تھینارڈ ء سودائے کرت، یک ونیم ہزار فرانک دات او کازیٹ وتی ہمراہ کرت شہر
آورت شریں جروج، لب و گوازی ء چیز وڈ تک گپت دات پدا پیرس ء نزیک ء یک
لوگے بھاڑہ ء زرت او کازیٹ ء اوداں یک وانگ جا ہے ء نیاست۔

باز روج نگوستکت یک بیگا ہے بلجین و کازیٹ چہ سواد ء برگشت انت، درگہ
دپ ء لگڑائیں پکیرے اش دیست بلجین ء دنیا دے سنگیں چماں پہچہ آورت کہ پکیرے نہ
انت۔ بلجین ء وتی دل ء گیشینت کہ باندا ت اے لوگ ء یلہ دنت بلے نیم شپ ء پولیس
درگہ چار نیمگ ء بست۔ بلجین ء اشتاپی یک پتینکے ء لہتیں مال بست، پشت ء دریگ
کرت، ریزے لونجاں کرت، پتک کازیٹ ء بگل ء دات او آرا بڈ کرت چہ دریگ
تہاری ء ایرکت وگار بوت۔

شپ گور بام بوت بلجین گوں کازیٹ ء یک باگے ء سر بوتوں اے ہما باگ ات
کہ بلجین ء وتی میسری ء باریگ ء فکلونٹ نامی پیر مرد باگیاں کنائینگ، فکلونٹ ء کہ
دیست مرد ء پاداں کپت دوئیں وتی گس ء برتنت دگہ روج ء فکلونٹ ء جنیں زہگانی
وانگ وکیل جاہ ء کماش ء دز بندی کرت کہ منی برات و براز تک ء گوں من اڈ کنگ ء موکل
برسیت نوں کازیٹ و بلجین ایداں چہ پولیس ء پتنگ ء ایمن بوتنت سال و زمانگ

گوشت کا زیت ہبہ سال و شررتکلیں کاڑے بوت بلجین و میریس نامی ورنائے و قی
 زانات کت او تاشپ و کہ کا زیت و مرئیس چہ گر جا و گوں عاروسی دریش و پیریں تا کو
 بلجین و نیک دعائی و لونگ و آتک انت بلجین و کٹ و سر ابرکش کر تکت او حصین و اہند و
 در در تکت - دنیا و پیریں و زو و ڈنگ و دیما گوشے آسمانی نورے شنگ و آت -

چارلس لیور

انگریزی آزمانک

وصیت

مروچاں منی لوگ میتھ اوکنگ نام ء دو تحصیلانی نیام سند ء انت، منی لوگ یک
گوئڈس میٹگے ء یک کنکے ء انت، ہر پنج ودہ سال ء رند مئے میٹگے ء گندو چار بیت بلے
حاکم و کار مستراے ہبر ء گیشینت نہ کتت کہ ہما ڈگار ء ٹکتر ء کہ منی لوگ انت آکجام تحصیل
ء ہبر ء کثیت۔ کڑدے مردمانی خیال انت کہ منی پت ء پز انت اے جاگہ ء لوگ بستہ کہ
جیر وہی ہند ء سبب ء آدر میں تحصیلانی سنگ و اندگہ جنجالان پختیت اے خیال رد ہم نہ
انت امرہ کہ ہندی کونسلانی گچیں کاری بنت تہ مئے ووٹ دو میں تحصیلانی نوشتہ بنت او
ماہر دو ہنداں ووٹ دیاں۔ منی پت ء ڈگار ء ٹکتر چوں دست ء آورت اے ہبر ء کہ بیچار
بکنے ہم آئی پھلکوی و شیواری ء پدرا کنت۔

مئے میٹگے ء کس رئیس نہ انت بلے یک سیریں بھا گیا میں زمیندارے ولجہ
ہنری ملکب گوں وتی کہول ء جہہ نندا ت، ہنری وت سر پدوسر حالیں مردے ات بلے آئی
دو میں پنج پیٹر او میٹ گوں یک دگر ء مدام نہ سہر دنتت امرہ ء پت ء ملک و میراث ء سرا

جنگ و جھیرہ ء نہ بُرت ۔ پت ء بڑگ باز پنت و سکیں کتقت کہ ہرات بہ بنت و بگواز پنت
 و گار و میراث ء من دو میناں نیم کناں دیاں بلے بچانی جنگ و نہ ٹھندی زیاست بوآں
 ات چہ ہے ہر و چہ جھیرہ و کش چیل ء میٹ پھری بوت یک و ہدے لوگے اشت و جت
 فٹ ۔ پنت و ہدے گڈ آئی کا گدے آتک کہ من پہ ہندوستان ء سر گپنگوں او جہاز پنت
 روج ء من ء منزل ء سر کنت ، بیوس ہنری ء چہ اے پردر دیں حال ء نادرا ہی ء گپت ۔
 نیٹ ہے ناجوڑی ء آرا کشت ۔ نادرا ہی ء پیلہیں مد ء پیٹیر ء ہر و چ و تی پت جھیرہ ت کہ
 آوتی زند ء وصیت بکنت او ملک میراث ء پیٹیر ء نام ء بکت میٹ لگورے او آرا چہ پت ء
 میراث ء چ مریت بلے ہنری ناشرے نہ ات کہ یک چے ء سُرگ و دگرے ء پھر ماں
 بکنت ۔

ہمسا یگ چہ ہنری و بچانی جھیرہ ء شری ء سئی اتنت تاں شپ ء پاسے ء پیٹیر ء
 گول پت ء ہے تاں پچارات بلے یک شپے ء ۔ یک شنبہ ء شپ ات ایشانی لوگ ء توار
 دجو کہ نیست ات ہمسایگاں زانت کہ پیر مرد ء و تی کار خیر کنگ یا گڈاں ساہ ء جن گرے
 انت ۔

نیم شپ ء گڈ مے کہنیں لوگ ء درگہ کسے ء جت من گوش ٹاپر بنت انت درگہ
 ہنریک ء آس ء گور ء منی جا کہ چچ اتنت ، من کمیں ہرم زرت ، بلے پدا درگہ ء جنگ
 زور بوت نولں یکے ء گٹ ء پھر ء توار ہم کرت ۔

”کوئن کریگین ، درگہ ء کمیں بوج ڈرے بیا۔“

چہ تو اء من پہچہ آورت، ڈن ۽ پیٹر مکیب اوشتوک ات بے من جاپ دات،
نیٹ پس پا داحت در گہے بہت شپ ۽ بے دانگی ۽ آئی تو ار منی گوشاں کپت۔

”ولجہ پیٹر، حیرانت؟ تئی پت ۽ جاں وش انت“

”پت ہد ۽ وتی مال گرت۔“ پیٹر ۽ در آ ینت۔

”اف اہد ابہ بخشیت“ پیٹر ۽ گلو تگی پسہ دات“

کون، پت ۽ پہ دجی اے جہاں اشته بے دگہ جنجالے کپت کہ وصیت نامہ نوشتہ

ندانت“

ہو بلی۔ ہبر پنجوش انت کہ تو گوشے، منی پت ۽ ولدی گردینت۔

”ہے خاطر ۽ من اے نیم شپ ۽ تئی ۽ آتکن، وصیت نامہ بوتیں من ۽ پنج غم

نیست ات۔ نوں تو یک کارے بکن۔ اے پنج گینی انت ایشاں بزور، گول من بڑھائی ہ

قول ۽ بکن تو زائے کہ منی پت ۽ تو دروشم ۽ جئے۔ تئی رنگ سکہ و بالاد ۽ گند گا امرہ مہلوک

ردورنت کہ ہنری انت

”گڈاں؟“ منی پت ہبکہ یوت۔

”تو منی ہبر ۽ گوش تہ بدار۔ من لوٹاں کہ تو مئے گس ۽ بیاپت ۽ گٹ ۽ سراجک

یو۔“

”لاشہ ۽ بگل ۽ منی پت چہ ترس ۽ در ہگا ات۔

”نہ۔ نہ۔ دگہ بانے ۽ تو کٹ ۽ سراجونا در اہاں چک یو، من ہسایگاں

سناں، اسکول و استاد لوناں کہ منی پت وصیت کنت، اسکول و استاد بلی سکا لنن وصیت
 نامہ و نوشتہ کنت، تو وصیت و و ہدے کلین ملک میراث و منی نام و بکن۔ کسے و شک ہم نہ
 بیت کہ دروہ و کارے۔ چون انت تئی صلاح!“
 ”ہو بلے بان باند کہ تامور بہ بیت۔“

”تو ایشی گرتی و مکن۔ بان تامور انت۔ پدا کسے ہم تئی نزیک و نیلاں۔ تئی
 کار بس ایش انت کہ تو منی پت و نام و چیرا کشکے برند، بس۔“
 ”گوں۔۔ پادری و چوں کسے؟“

”پادری و ایسٹروچاں گوں منی پت و دپ جنگی یے کرتگ آہاں مرک و زند
 کہ او منی بخت و آپت و مرک و نہایت۔ برو آں کوئن، مارا چہ روج و ٹک و پیش کلین
 کار گیشینگلی انت۔“ منی پت لوگ و آحت و تی دراجین بڈ و دور دات او گوں پیٹرو
 ہمراہ بوت کمین رند و من ہم دور کرت چہ لیپ و در آھٹن رنگ راہے و مانتران و
 زمیندار ہنری ملیب و لوگ و پٹت و چہ دریاں گرتح کشاں جاتی جناں ہا بان در کہت
 کہ آہاں پہ وصیت نامہ و نوشتہ و جوڑ کرتکت۔ منی پت و و تی کار ہنا کرتکتت من چہ
 دریگ و تہا چارست۔ بان باز پراہ و مزنا ات، گوں یک دیوالے و بچت کٹ و سرالیپ
 تالان انتت منی پت و چونادر اہاں کٹ و سرا ایر کش کرتکت، کٹ و نزیک و یک میزے
 ہرادرمان و شیشگ او پیالہ، چا و رزاں ایر انتت۔ آنکشر دگہ میزے و سرا کا گد قلم و
 نوشتہ و چیز سار تکتت او کرسی و سرا ہمیشی پٹت و میگ و اسکول و استاد بلی سکا لنن

ندہک ات۔ بلی سکا لنن ء چپ چاگرد ء کز و گور ء ہمسایگ منج اتنت کہ وصیت نامہ
 نوشتہ بکنج بیت۔ پیٹریک کنڈے ء مونجائی ء اوشتوک دمان پہ ساعت و سکی ء گلاس و ہنر
 کناں مہلوک ء چٹان ات و سکی ء دنگ ہو رگ بو اں اتنت بلے آئی دیم مروچی منج
 بخت اے دمان ء آ بازخی یو تکت۔

من سئی اتوں کہ اے گلن دروہ و پر اے ات بلے زاناں کجام سبب ء ہے
 ناموریں بان ء تھا پہ بکیز گی بے ء مان شائکت۔ اوشتا تگلیں مردمانی چم اریک اتنت، بے
 تک و توار ء اوشتو کیں ہے مہلوک ء زان کہ یک روچے وتی مرگ ء خیال کا تک، چہ ہے
 ندرہ و ایسی ملوری ء خیال ء منی جان ء ہرم زرت و بو ژرنت۔

چہ نادرہ ء کٹ ء نیم گازی ء گلگے ء توارے پاد آحت ساڑی نیں دیوان گوں
 ادب ء ہانگرد لگوش بوت پدا ہے بے وانکی منی پت ء توار ء پور وشت۔

”بلی سکا لنن ء بلوٹ۔ من وصیت کناں۔“ منی پت جہد ات کہ توار چو ہنری

ء بہ بیت۔

”آ ہد انت ابا۔ پیٹر ء بلی سکا لنن ء دست ء گپت کٹ ء نیم گابت۔“

”بلی، من گوشاں کناں تو نوشتہ کنان ء برو کہ منی روج نوں کٹتہ گنت، من

چنت ساعت ء مہمانوں۔ بلی، منی وصیت انت کہ پادری رافرئی بیشک ایداں منیت۔

بلے شاکل شاہد ات کہ من یک ایمانداریں رومن کیمھو لکے ء پیا اے جہان ء بلے

دیگاؤں۔“ اے ٹھونکانی اشکنگ ء چہ دیوان ء ”ہے ہے گوڑو ء بے وفائی“ ء توار چست

بہت کس نزانت مہلوک زمیندار ہنری ۽ مرک ۽ پردر کرتنت یا پادری ۽ ساڑی نہ بومیک

۶۔ ”من ۽ گوں وتی سیادو ہمسایگاں۔ اُف، بزاں چہ سیاد ہمسایگاں ہیج گلہ
بیت آہم اچ من وش بوتکت۔“ ایداں دیوان ۽ ”شبابش“ بے میار ۽ توارے چست
پت۔ ”من وتی ہیج پیئر ۽ اوچوش ہم نوشته بکن کہ اے منی شریا لخصیں ہیج انت وتی
ڈگاراں۔ کلنو ۽ دوئیں سیہ آپ ۽ بنداں ایشانی نزکیں کچراں، ڈوراں بوگ ۽ بندہ، لانی
دلاری لگ ۽ نکراں۔ وتی تب ورضاء دیاں۔ اُف، منی گٹ خشک بوت۔۔۔ کہیں گٹ
۽ زبکناں“ پدانی پت ۽ وکی ۽ پھریں گلاس زرت تکت۔

کہیں دم بالا آحت، منی پت ۽ کہیں برزیں توارے گپ رپ پنا کرت۔
”من وتی ہیج پیئر ۽ ارہٹ ۽ پہناد ۽ آبادیں ڈگار ہم داتگ، اے ڈگار ۽ پٹا ۽
کشار باز جوان بیت۔۔۔“

”ابا تو منی خیال ۽ دم برتگ“ پیئر ۽ منی پت ۽ ہیر چد پ ۽ زرت چیا کہ آکی
مارت کہ منی پت چوڈ ڈوسلا متیں مردماں مجلس ۽ انت۔

”ہو، لبا۔ ہو، من دم تو س یوتن۔ ہمیں گلاس ۽ کہیں نزیک بکن۔ تو ایشی تہا
آپ تہ ہوار نہ کرتگ۔“

”نہ ابا۔ تی دپ بے تام انت، اے بلا ہیں نادراہی ۽“ مہلوک ۽ دیوان ۽
بلوت ۽ رند ۽ پردوی ۽ وانکے دو گوشاں کپت۔

”نوں منی وصیت نامہ آسربیت، پیٹر، منی پنچ من لوٹاں پنچو کہ من پن ایمان سلامتتی وتی زندگوزینت تو ہم پہ ایمان وتی روچاں تیر بکن او پہ دلجی بمر۔ بانڈ کہ تو منی گڈی ہیراں پہ دلگوشی بشکن۔ گوشدار گائے ناں۔ بلی اودیوان ۽ مرداں شامگل دلگوشی ات ناں؟“

”ہو دلجی مئے کلانی گوش گوں تو انت۔“

”جوان۔ اے منی وصیت نامہ ۽ گڈی بہر انت۔ اُف، ہے گلاس ۽ انگوٹھ بکن۔ گوں ہے یکیں ہیر ۽ منی پت ۽ وکی ۽ پھریں گلاس تیکت۔ ”نٹما کل جوانیہ بشکت من وتی وصیت نامہ ہر یک بہر ۽ اچ شاپورا کنگا دل مانگ اوں۔ من وتی ہما ڈکار ۽ نکر ۽ کہ چوک ۽ سند ۽ انت کوئن کریگن ۽ دیاں۔ آبیوس باز شریں نیکیں مردے پہ عزت و شان ۽ زند ۽ گوازیگ ۽ انت۔ خوار باز تہمت سکیت۔ ابا پیٹر تو مدام گوں آئی ۽ شری بکن نیکی گار نہ بیت۔ تنگی، سکی وسوری مردم ۽ سرا کائینت و ہدے پہ پنچ دہ پنجاہ ۽ گٹ بیت بیوس ۽ نامیت مکن۔ من سداں کہ تو منی گڈی پنت ۽ نہ شمو شے بلی۔ کالمن تو ہے بہر نوشتہ کرت کہ من چوک ۽ سند ۽ دو ایکڑ ڈگار کوئین کریگن ۽ بخشاگ؟۔۔۔ اُف نوں بگوشے چہ منی سر ۽ بارے سبک بوت۔۔۔“

کس نزانن منی پت ۽ دگہ چے گوشگ لوٹت، پیٹر ۽ دیست کہ مرک و سکر اتیں مردنوں ہوفہ ۽ کپتہ آئی گوں دیوان ۽ وسبندی کرت ”شما آندی می بان ۽ ہندت کہ منی پت ساہ ۽ تلورگا انت چچی باز شرنہ انت۔“ بان ہو رگ بوت۔ پیٹر ۽ درگہ بست وپہنگ منی

ہت ۽ گورا تک، پت وتی پوشا کاں مٹ کنگا ات۔

”بے میارے کونن تو وتی کار پچوانیہ گرت، بلے چوک ۽ سند ۽ ہسے ڈگار بزاں
ہتی میں بھوگے ات۔“

”بھوگ!“ چو بگو شے تہ کلیس وصیت چر کے ات، من باندا ت ہدیہ ۽ چچی ۽ دیما
ہے چرک ۽ بھوگ ۽ پدرا کناں۔“

”من نہ زانت کہ تو چوشیں کمذاتی کنئے۔ بکندئے کس ۽ حال نہ دئے۔“

”من ہم نہ زانت کہ ترا جوفہ چوش کور کنت کہ تو وتی پت ۽ گڈی وصیت ۽
نرف ۽ شمشے“ منی پت ۽ زوریں ٹہکو یے جت۔

”شرانت۔ شرانت کونن“۔ پیٹر ۽ منی پت ۽ دست ۽ گپت و دلہدی دات

”مہد قول نیٹ قول انت۔ بلے اے ہبر ۽ تو بمن کہ تو کمیں لگوری کرت۔“

چوش ایشانی صلاح گیشیت منی پت چہ زمیندار ۽ لوگ ۽ پدی تک ۽ در پت

ہتی لوگ ۽ آ تک او اے ڈگار ۽ ٹکر کہ نوں مئے لوگ انت ما آئی واہند بوتان۔

لُچیں آزماں

شہر بے تیک و تواریت درو کا پیش تیرانی ہیروگ، بمبانی ترنگ او مرگ
 پُر ہولیں چہانٹ ء شہر ء شہر در ہگات بلے نوں گوشے ہے کلیں تو اردم توں بوتنت یا گنڈ
 من کر آں۔ لنجیں تہاری ء دست سچک کرت وتی گور ء کپنگیں مردم ء پہ دست موٹ
 چارنت۔ دست چہ ذگریں ہون ء شدا ہیگ بوت۔ ہون ء رامن مارنت۔ رنگ ء زاگ
 نہ بیت کہ تہارنت، بلکن لچ و مین یے۔۔۔ ہون و لچ ء خیال من چہ دل ء در کرت بے
 ساہ و مرنگیں مردم ء کیسگ ء دست شپنت۔ نوادے ورگی چیزے درایت من چہ باز
 روچاں شد یکاں۔ یک لنگہ یے نان۔۔

”ماریا“۔۔۔ ”ماریا“۔۔۔ من گوکارے کرت۔ ”ماریا۔۔۔ من ء چنڈے نان

ء دست کپنگ۔ ارماں تو دگہ یک دو ساعت مہ مرتینے۔“

گوں منی چہمال ء یک برے پدا بمب، تیر و تپنگانی تواریت ہیروگ گوں

چہہائیں ہور ہوار بوتنت۔ منی دپ دیم پدا چہ حاک و دھنز ء پھر بوتنت چہ ساہ ء ہول ء

من تہاری ء پدات، کپان، مان اڑان چہ ہے بانڈم ء در ء در کپتن، نان ء ہما چنڈ کہ من

چہ لاشہ ء کیسگ ء در گہنگت ہے تگ و تاج ء باریں کجا کپت و گار بوت۔۔۔

من ہے لہجیں تہارو کی ء گو شاں کز کنوکیں ٹہک دینگ ء گوں دل ء صلاح

کت، زند شرا نت یا مرک پکن جو انتر پہ زند ء مز نہیں جہدے در کار نت، اے شپ ماں

برلن ء ملکوت ء دروشم ء آ تکہ۔ شہر ء ہر یک سُروگ ء بمبانی ترگک ء تو ارا نت۔

حکومت ء بجا ہی شہر کہ روچے ء جہان ء بجا ہنگی ات نوں پُھرائی چہے گندگا کاتک۔ چہ

بان و با جکیر ال دوت ء دہودلہ ء جمر چست اتنت برے برے چہ کوٹھواں آس ء لبواں چو

جاتیک واسرا راں سرچست کت گوشے جتیں شہر ء امچی ہر جان کنت۔

شہر مرگ۔۔۔ شہر زندگ بو ان انت دژ من برلن ء سرا باج برتگ، بام ء

تا موریں روشنائی ء بیرانی و پروش ء نشان و دی بو ان انت ”ہٹکراے و ہد ء باریں چے ء

دست گٹ انت؟“ منی دل ء خیالے آ تک۔ ہو باریں جرمنی ء واز دار و کماش ء چہ حال

انت؟

من چو گنو کاں ٹہکہ جت و کنت۔۔۔ ٹہکو ء تو ارا ء منی شد یکیں روتانی گورگ

ء تو ارا ہور تران ات ”ماریا۔۔۔ ماریا۔۔۔“ من یک کرو جتگیں در گہے ء بن ء نشتوں،

چاریں کنڈاں دو نہو چست بو ان انت۔ آس لانٹ کناں انت۔ بنی آدمی لاشہ تالان

انت۔ منی چم پُھر بوتنت، لیگاریں ارساں شیوگ کرت، من ء ماریا یات کیت

”ماریا۔۔۔ ماریا!“

ما یک پر اسرا تیں میتگے ء دوار گیت، من او ماریا۔ منی لوگی۔۔۔ مانہ سکیں

ہستند اتاں نہ سک نیست گارد و بیل ء شریں ورد و پوشاک ء گٹ نہ اتاں۔ ماہے یک

گشتاں تھیںرے سبیل ء ہم شتاں، وتی دفتر ء من ء بے تو اور و شرکاریں مردے زانگ بوت۔
 ہر دیں دفتر ء ہنلرے سوب ء تو اور پچار بوت سنکناں پہر بست بلے من وتی کار ء و گلوش بوت
 من ء گوں ہنلرے نہ ہدوکی و ہمدلی ات نہ چچ ڈولیں کست و کینگے۔ من چہ الس ء کیے اتاں
 کہ مزنیں مردمانی ٹوہیں کاریا گیش گوار ء پہمگ ء و س اش نیست۔ سہب ء ہمروچ چہ
 گس ء راہگ بوگا من ء ہے خیال ات کہ بیگاہ ء پیرہ کنگاماریا منی راہ ء چاریت۔ من ء
 گوں مچی و مراگا ہاں نکلچنگ ات۔ منی دوستی گوں وتی نوک سیریں جن ء ات کہ چنت وہد
 ء رند چکے ء مات بوئیگی ات آئی گل سہریں اتار کانی زیب ووشیں بچکند پھن مزنیں گئے
 ات۔

من ہما درگت ء چہ غماں آجو یا ہو رگ اتوں کہ منامنی دپتر ء کماش و مستر ء
 لوٹت۔ سال ء یک درگشتاں ردے ء یا پہ جست و سوبے ء برے برے مارالونگ بوت،
 من پہ دلچمی ملاں ء کماش دوار ء رستوں بلے مروچی کماش ء دیم کر نیچ نہ ات۔ من گوں
 ادب ء یک دیے اوشتا توں۔

”مارا دیمتر اتی کار در کار نہ انت، تو اچ خزانہ دار ء وتی پگار ء بگر، دپتر ء کار دار ء
 وتی چارج ء بدے۔“ مزنیں کماش ء پہ بے دیمی حکم دات۔ من خشک حیران آئی دیم ء
 اوشتوک اتوں۔

”بلے۔۔۔۔۔ ولجہ، منی گناہ۔۔۔۔۔؟“

”گناہ۔۔۔۔۔“ کماش ء تو نہیں بچکندے ء در آینت۔ من چچ سئی نیاں، منی چند

اچھی کارۂ ووش انت بلے سرکاری حکم۔۔۔۔۔“ آئی وتی لٹ گٹ چت انت۔۔۔۔۔“ ترا
 موکل انت۔۔۔۔۔“

من ذرۂ در کپتوں، دپترۂ کاردار پمن ودار یگ ات۔ دیرنگوست منی پکارش من
 عدات او من چہ ہما دپترۂ کہ اوداں ہشت سال پھریں من کار کر تکت گوں پردیسیں دلے
 ورواں بوتن۔ منی گناہ چھی انت؟ کسۂ ہم ہیج حال ندات، پرچہ؟ بلے پرچہ؟

من تاں بیگاہۂ شہرۂ دمک و میتگاں ٹھا پرت ہے ”پرچہ“ و شوہازۂ گشتوں۔
 من وتی کار مدام پہ جوانیہ کنگ پھیر جاں بڈی نہ کت، گڈاں منی گناہ دگہ چھی انت،
 دمان و ساعت منی گوشاں کماشۂ ہمے ناتوا میں دانک کاتت ”بلے سرکاری حکم۔۔۔۔۔“

کسۂ ودرگہۂ مانپترگۂ پیش من وتی اندوہ پہ دمانے ہاسکاری شموشتنت کہ کس
 دلۂ حالۂ مزانت، گلو بوتک لوگۂ آحتن، لوگۂ سن انت۔۔۔۔۔ ماریاۂ ڈس
 نیست۔۔۔۔۔ ”بلکن پہ کارےۂ ڈنۂ شتہ؟“ من وتی دلۂ تسلۂ دات۔ بلے دلۂ پہ
 گوئگے جنگ بنا کرت۔ تہاریۂ سرجھیۂ مانشات، شپۂ پاسے گوست، من بے تواریۂ
 سگریٹۂ دمۂ سرام جنناں کرت۔ بے تیک و تواریۂ، ماریاشت کجا؟“

شپ نیم بوت۔۔۔۔۔ ماریاۂ گسۂ آحت۔ آئی پوشاک پٹنڈ پٹنڈ ات، دپ
 دیم لٹکانی رند، لٹ تل گروک منگور پاشانک چم سہر سہر و الماسکتنت۔ من چہ جاگہۂ
 دور کرت۔ ”ماریا۔۔۔۔۔ تراچے بوتہ؟ تو کجا شکت کئے؟“ اے دمانۂ من وتی آ اندوہ
 شموشت کہ بے گناہۂ مرد چھی مناچہ نوکریۂ ودر کنگ بوتکت۔ ماریا چوٹک کر تگیں لاشۂ

پیا پمن روک روک ء چارنت۔ چه آئی چہماں ہول ہرم، ترس و بیہار جاہ کاتت۔ من آرا
 باسک ء گپت چندینت۔ ”ماریا تو پر چه گپ نہ جئے۔ ترا کئے چوشی خوار زارکت۔ من چه
 آئی سکی ء بیر ء گراں۔“

آئی کندت۔۔۔ پراسراریں ٹہکوئے ”بیر۔۔۔۔۔ بمینا کیس بدل؟ نہ تو آہاں
 کرت نہ کئے، ہج ہم نہ۔۔۔“ آچو گنوکاں ٹہکو جتاں کنڈان ات۔ من آرا دست ء گپت
 کٹ ء سرانیاست، آئی ٹپ ششتت پدا آرا واپینست، آئی چم گول بان ء درنگ
 اتنت۔ من در آحت دگہ بانے ء شتوں ہما ساعت ء کہ دپتر ء کماش من ء چه نوکری ء
 در کزگات ہٹلر ء جاسوسی پولوس ماریا ء پہ جست پرس ء گول وت برگا اتنت، اے سرو سوجی
 بجاہ ء آرا لٹ چماک کنگ بوتنت، آئی بے شرفی کتتش، ہٹلر ء پولوس ء منی ”سیاسی
 کارانی“ سرا شک ات۔ آنہانی نز ء من ہٹلر و جرمنی ء حیرواہ نہ اتوں کہ من ماں پچی و
 میڑہاں ”ہٹلر سبز بات“ ء کوکار پچہر نہ کرتکت، منی دپتر ء یک سنگتے ء منی ہے نزوری ء
 حال جاسوسی کارندہان ء سر کرتکت، ماریا ء جنگ و چوگپ ء رندا آرا ہم ہے حکم دیگ
 بوت کہ آوتی جو دء یلہ بدنت اونازی ڈل ء زال کاراں ہمراہ بہ بیت، ماریا ء اے حال ہم
 دیگ بوتکت کہ من ء چه نوکری ء در کنگ بوتہ اولہتیں روچانی تھا چه من سکیں جُست پرس
 بنت۔

بام ء تاموریں روشنائی ء ماریا منی مزیک ء آحت نشت و کلیں حال ء مناسی
 کت۔ آئی چم اریگ اتنت لٹ چماک ء رنداں آئی جان الماسکت، خماریں چم ہوں

گواران انت۔ مادونیناں پہ بے دسکی آپتی ء چارنت ماہر دوٹوہیں مشینے ء پور تیں پیچ
کہ چہ مشین ء تہہ ء درشگ ء آ جوئی سک گران ات۔ من وتی ارس گلچتت ماریا ء سارتیں
دست دست ء کرت۔ ماریا درہگا ات آئی وفاء چکاس ء دمان آتککت۔ منی چہماں
درشکیں حال ء آسر پد بوتکت۔ یک دیے ء آئی جو دات، آئی لاپ ء چک ء پت۔۔۔
حکومت ء دیما ملاتیں مردم۔ دومی نیمگاوت ات۔ بے دس ونا کام، نزوریں نیاڑی کہ چہ
جو ء پہ زور زنگ بوگا ات منی دست ء پیچ ء ماریا ء چنگ سک بوان بوت۔ سارتیں
دست ء جز میں اومیت ء گرمی گیش بوان ات۔ چہمانی شروخ زیاست بوان
ات۔۔۔۔۔

من یک لوگے ء درگہ ء اوشتو کوں، ماریا منی نزیک ء اوشتو ک انت۔ آسک
درہگا انت، اے درہگ تیخ ء نہ انت چہ ترس ء انت۔ بے من پہ مزن اومیتے چہ برتن ء
وتی کسانیں میتگ اشہ صد میل دُور اے گونڈیں کلگ ء چیر کائی سر بوتکن۔ من چہ فرز ء
پچہر دل ایکیم نہ اوں۔۔۔ دروازگ ء بوجگ ء فرز ء کہ من ء دیست گلاش کتے ماریا ء
دست ء چککت انت۔ مئے گندگ ء آئی صورت ء شادہ ء زیے آتک۔ زوت پما
کافی ءے گراست، پیالہ ءے مئے دیما دانت۔ گوں مادیوان بوت۔۔۔

فرز ء گل وشات کم کم ء ایر مادیوان ات، گوشے منی دپ ء در آ یوکیں ہریک
نہر سیاہی ء پونگے ات کہ آئی دیم ء سیاہ تر کنان ات۔ من وتی گپ جنت، فرز پہ دمانے
ء اٹکل بے تو ار بوت پد اشہ کارنت و دراکینت ءے۔ ”مارک! ہبر سک خراب انت۔“

منی دل ۽ در بگلی جت۔ ”ہو بہر سک بے وج انت۔“ من آئی دپ ۽ ہہر زت ”بلے
درستی، سنگتی۔۔۔۔ من وتی ہہر ناتمام اشت۔

”من زاناں۔“ فرز ۽ پہ زوتی گوشت ”بلے وترا جنجالے ۽ ہم دور دیگ نہ
ہیت“ ماریا ۽ گوں ار سکیں چہماں منا چارنت من وتی دیم دگہ پلو ۽ گردینت۔

”خیر بیت، شما پہ آسرات بہ نندت من راہے در گیجاں۔ تاں سہب ۽ موکل

انت“

منا فرز ۽ سرا باز پہر ات بلے آئی مارا گوں دل ۽ جھیر گ ۽ یلہ دات۔ اے شپ
من گوں ماریا ۽ چہمانی تہار وچ کرت، ہر دمان ۽ منی دل ۽ ہے خیال ات کہ فرز دو وتی ۽
دروہیت، آچہ کسانی وورنائی ۽ منی سنگت بوتہ ماباز شریں روچ گوازینتہ۔

روچ ۽ ٹک دات بلے فرز نیاحت من پہ بے تاہیری آئی راہ چار اتوں،
جوانیں وہدے ۽ رند نو کر ۽ سبارگ آورت۔ پٹوس ۽ تہا یک لفافہ یے ایر ات۔ من
زوت چچ کرت۔ کا گد ۽ گوں پنسل ۽ یک سطرے نوشتہ ات ”مارک من بے وسوں، ہمیکہ
کک کرت کنیں“۔۔۔۔

گوں کا گد ۽ یک ہزار کلدار ۽ نوٹے ہم پیچوک ات من ہم پنا کائے کا گد ماریا
۽ دست ۽ دات اودو میں دستاں وتی چیم ۽ ارس ڈھکت انت فرز ۽ نز ۽ منی دوستی، مہر و برائی
۽ بہا یک ہزار کلدار بوت من اے بہادیم ۽ نہ جت، من ایشرا بیرہ دات نہ کرت اینک دس
واک نیست ات۔ یک یک رپئی پھا گنجے ات چہ وتی لوگ ۽ ماہنچو شیں گچر زوائی ۽ سر

گپتاں کہ بیچ چیزے بہا کرت نہ گت۔

صداں ہزاراں میٹگ سُن و ویران اتنت بازیں مکھیں ماتانی بیچ جنگ ءوتی ہر
جاں کر تگت۔ گس و بان وانگ کپوک اتنت بلے اتنکسیں پراہیں ڈیہے ء پھ مادوکس ء
ہند نیست ات ہنچوشیں ہندے کہ آچہ ترس و تا ء ایمن بہ بیت کہ منی لوگی چک مات بہ
بیت کہ مز نہیں تگ و تاچ ء آرا بڈ انت۔۔۔ مئے اولی چک۔۔۔

پست میل دیمتر۔۔۔ یک دگہ میٹگے۔۔۔ بلے کس درستی راستی نہ انت۔ ہونلاں
چہ آرگی کا گد پھ سکے ء پول گھول بنت ہر مردم آدگر ء پھ شک انت، پھ شپ ء کنگ ء ہم
جاہے نیست۔ ریلوائی ٹیسن ء پو لوس ہر مردم ء روک روک چارنت چکھ شپ ماپٹ و ڈن
ء ہر ایا کشارانی تہا و تراچیر دات گوازینت انت۔ ماریا چہ گردوچر ء کپتہ، ہمروچ نوکیں
دوارے چاراں چہ ہے درد ء من گنوکی در آ ورتکت دل ء گوشت و ترا بکش بلے مرک
ہم۔۔۔

حسکیں ڈور ء ما ایر آحتاں، باکس ء ڈیل روک کرت دست نواں کرت وتی
سگریٹ روک کرت، آسمان لیگاریں جہراں دو تگ ہورے بہ بیت تہ اے نزدیک ء
نوانے ہم نیست، ماریا چہ درد ء نارگ ء ات وار دمان ء چہ درد ء سوک ء وتی لنٹے گت
چنت من آئی گور ء نشتوں آئی سرمئی زان ء سر ء ایر ات من آئی سر ء دست موشی کرت۔
زیبا ئیں ملگورانی رنگ گشتگ ات۔ نرم ولہمیں آبریشمیں ملگور چہ کھر ء بشکاں زیر
ہونگت من دل ء گوشت ”چہ اے زند ء مرک شرانت“ تہا روکی ء ہم ماریا ء منی دل ء ہہر

زانت انت او جنیں آدم ء گم زوریں ڈڈر ء چہ وت میار ڈور کرت۔ مارک امر دم ء ہرینا
دل مزن کنگ لوئیت۔“

بنی آدم۔۔۔ مزن جگری۔ منی جان ء گوشے آ سے کپت۔ ”ماریا۔ بزرگ
اوداں کہ جنگل ء دود بہ بنت، بنی آدمی نیت ہر نیمگ ء گرگ در ستر بہ بنت ایوک ء پھ مزن
جگری مردم گوازینت نہ کنت۔“

ماریا ء منی گپ ء پسو نہ دات، بے تواری ء مانشات من نرمی ء تواری
پر جنت۔۔۔ ”ماریا، داب کہتے؟“

”اٹا“۔ آئی ہم نرمی ء پسو دات۔ ”مارک، من حیا لے ء کپتوں اے جہان ء
مردم ء پھ ایمن و آسرات زندگوازیگ چیا گراں انت۔ من دل ء جھیراں کہ منی لاپ ء
تھے بنی آدم کجام جہان ء چماں پانچ کنت، ہے جہان ء کہ مردم ء دست چہ مردم ء ہوناں
سہر انت؟“

پہ ساعتے چہ من صبر و جیرت ء سادیلہ بوت۔ اے جُست ء تو چہ ہٹلر ء بکن کہ کھیں
جہان ء جنگ ء آ سے ماں داشتہ۔ شہر وومی ویران کنا نیتکنت۔ بازیں شہہ جن جنوزام و
بازیں مات ء لاڑکیں بچ زتکنت۔ منی چک ہم ہے جہان ء چماں پانچ کنت او ہے
پیلاو شکیں جہان ء یک بہرے بیت کہ اداں مڑوکیں قومے ء ایمن دوستیں باسکے ء جا کہ
نیت۔ ”ماریا ء منی باہر سکی ء پرہت، منی جا کہ ء تواردور روان ات، من چہ زہر ء گج
گپ بوتکٹن۔ دیر ء من چہ زہر ء سار کرت۔ ”مارک۔۔۔ مئے چک اے جہان ء پیدا کہ

نہ بیت۔ تو نہ اشکنے کہ جرمنی ء جنگ ء ہر کند ء پر وش وارنگ ہماروچ ء کہ مئے چک و دی
 بیت جہان ء جنگ ء جہراں ایمنی ء شمال روپیت و بارت۔۔۔۔۔“ ماریا پد ادر سر میں
 شینانی زر ء اوژنا کنناں ات، تاں دیر ء کس ء ہبر نہ کرت۔“ مارک۔۔۔ و اب کہتے؟“ من
 چ نہ گوشت، پد اماریا گوں و ت ء تران کرت۔ ارمان من اے باریگ ء مہوتینوں۔“
 منی دل ء پسودات“ ارمان ما ہٹلر ء باریگ ء مہوتیناں۔۔۔۔۔“

ساہ دوست انت۔ اے ہبر من ہمہ و ہد ء زانت کہ چہ مرک ء ترس ء من پہ
 پریاتے ء ہم جاگے در نہ کہتوں مئے موڑی کٹان ات، و ردن ء شینانی بہا چہ دست و س ء
 گیش یو آن ات مردم اچ شد ء مران اتنت کلیم دان و وراک پہ ہما ارداں راہ دیگ
 بت کہ چہ اتحادی اردانی ارش ء ہر پٹ ء پد کنزان اتنت و ہد و ہدے منا آہانی خیال
 بانک کہ یک بے دودے ء حکم ء ساہ ء ندر کزگا اتنت، گوں ہے خیال ء گوشے منی درد
 چنگہ سبک بوت، مردم چنگہ و ت مطلب انت چہ و ت زیاست پدردیں مردم ء گندگا ہم
 آٹنگ بیت۔

ماریا چہ درد و عذاب ء شہتکت، دان ء جو فہ ء ماروچ و شپ ء یک برے نان ء
 شینے زنب و ارتت یک یک زنبے پماچو بینگ ء وش ات۔ سلگیں لیگار و سر تگیں نان ء
 شورے کہ ڈگار ء یکچہیں ماچکت چہمانی سراداشت و لاپ ء دوزہ ء دیمپاں کرت، من
 مدام و دام شد یک اتوں گوشے من ہر کشتہ گت ہماروچانی ترانگ ء کہیں جان ء پٹ پاد
 کاوت، پدردیں زند دراج کش کنان ات۔

لہتیں روج و رند مئے کیسگاں دانکے ہم پشت نہ کپت، ماریا و پادشل اتنت،
 آئی ماہ روج نر یک ات ماچو پہوالاں شپ جاہ و روج جاہ گشتاں، گشون و دومی روج
 دل گوشت۔ من و اینکہ واک نیست ات کہ ماریا و نیمگ و چماں چست بکنیں، آئی چمانی
 روک گار بو آن ات۔ گوشے نیل بوئیں زر و منٹ و پھریں آرے ہور ہوار بوت۔ آئی
 چمانی تہانوں ہم دلاپیں جُستے گشت کہ آئی پسوگوں من نیست ات۔

ماچہ برلن و دہ میل دُور یک پہلو شگلیں کشارے و تہا چیر اتاں۔ کہیں کاہ و خشکیں
 بوج مچ کرت و پہ ماریا و ہندے تالان کرت آرا ہے کاشانی سرا و اپنت، مہر و دست سرا
 ایرمشت و من گوشت۔ ”ماری۔۔ من پہ کارے و کندے و رواں۔ زوت گرداں کایاں،
 دُور نہ انت۔۔۔ نر یک۔“ آئی منی دست داشت، من وتی دست چڈا اینت او دیم پہ
 شہر و راہدگ بوتن

اے چونیں شپے ات۔۔ ہما برلن کہ چہ چراگاں چو بانور و گندگا کاتک، نون
 تہاری و سیاہیں پشتی یے مانپوشتہ ہر نیمگ و در ہلگ و نکاہ و توار گوش و کپتاں۔ بازار سن،
 دمک و سڑک پینگھ اتنت۔ پولیس و مردم چو ہڑی کیں بینگ و پہ وتی شکار و بوج چرا آں
 گردان اتنت

من یک لوگے و در گہ و اوشتاتوں، لوگ تہار بے گوانک ات من زانت لوگ و
 کس نیست در گہ و تیلانکے دات زوت توشہ خانہ و دیم کرت، یک یک رزان، یک یک
 ہیران پست ات بلے و رگی ہچ چیزے دست نکپت، نون منی پاد ہم در کپکاشلن بوتنت، پہ

چیزگ، من کہیں تہار کی اڈ کرت پو لوں جو دو مردم چہ منی کز ا گو سست "اڑس ا ارواں
 شہز یک کہتہ۔۔۔۔۔" یکے ا گوشت دومی ا پنت دات۔ "چپ۔۔۔۔۔ کے مرا شکنت"
 منی گوشاں ماریا ا ہما تو ا ر ا برگشت کت۔ "مئے چک۔۔۔۔۔ مئے چک ا ودی
 ہوا اے جہاں بدل بو تہ بیت" منی دمبرگ ایر آحت گوں ہے تو ا ر ا یات کز گ من چا ر
 کز کا بوتوں چو شیواریں وقاب ا من دورے کرت یک دگہ لوگے ا در گہ ا مان دات۔
 ہا موریں روشنائی ا یک پیر زالے گوں دو چکاں نندوک ات دوئیں چک آئی گور ا
 زردک جتہ شکنت۔ منی پا د برمش ا اشکنگا پیر زال ا پہ ٹرس ولرز سو ج کرت "تو
 کہے؟"

پہ خنتے دمان ا منی تو ا ر گٹ گیر بوت "کہے تو، چوینے اے؟ چے لوئے؟ آئی
 تو ا ہم زور کپت زانک ا ج منی رنگ و ڈول ا ترست یا پمن بزگ اے بوت "من
 شکلیوں۔۔۔۔۔ منی زال نادراہ انت شد یک انت۔۔۔۔۔" منی تو ا ر گٹ گیر بوت، نکو چہ
 دنی جاہ ا چست بوت یک طاقچہ یے بوہت اے او خنتے نوٹ پمن تچک کرتنت۔
 بکر۔۔۔۔۔ بروناں بہا بزور۔

منی چہمانی دیم ا سن و ویر انیں بازار ا ندراہ آتکنت نان اے و ہد چہ کجا بہ بہا
 ریت۔۔۔۔۔؟

"مناز زور کار نہ انت۔۔۔۔۔ نان لوئاں، پہ خدا چنڈے نان۔۔۔۔۔"
 نکو ا من ا ہیڑت چارنت او پدا ہما طاقچہ ا کند ا شت، نان ا یک گھیلے در

کرت و پمن تجک کرت ” اے چکاں بچار۔ منی نماسگ انت، ایشانی پت جنگ و کھٹک
 بوتکنت۔۔۔ نون آدوارگ بیرہ نکشت، گس ء گھیردے توشگ و نان نیست باریک باندا
 چونیس روچے بیت من وتی بچانی اے نشانیاں زندگ دارگ لوٹیں کہ ہٹلر ء گنوکی ء آما
 بوتکنت۔۔۔ برو۔۔۔۔۔ بروں۔۔۔“

من ماریا ء ترانگ ء کپتوں۔ آرا من پہک شمو شتکت، ہما چک ء خیال ء منی
 ارواہ ء لرزگے ء پرینت کہ ماریا چک مات بوئیگی ات۔ من تگان ء زرت
 ”بوشت!“ یکے ء من ء۔۔۔۔۔ باسک ء گپت داشت۔ چنی انت تئی دست ء
 کجائش برے؟“ پولوس ء سپاہی ء نان چہ منی دست ء پچ گپت مناتیلانک دات، من
 زوت چست بوتن سپاہی اول گلاش کت۔ ”خدا ء بچار چشیں بے دودی مکن دور و ج ء زند
 چندے نان من دیستہ۔ منی زال چہ شدہ ء مرکی انت۔ خدا ء نام ء۔۔۔۔۔ نان ء منا
 دیئے۔“

”کجام نان؟“ آئی پمن توازہ کرت ”کجام نان؟“
 ”لُج۔ کمذات۔ کرمساک۔ ہٹلر ء دلار“ من درآ کینت ”ہمانان کہ تو چہ منی
 دست ء پکت، دگہ کجام“ سپاہی ء منادو سے شہمات کش دات، منی دپ ماں دکاں سک
 بوت، منادوتی چند ء سراز ہر آ تک۔ شوم، ناروا، کورتونان پر چہ چیر نہ دات۔ گوژد ء برے
 پوشی ء انا مت کنئے۔ شوم۔۔۔۔۔“

کیان پُر شان ٹھاپران من بر گشتوں بم وتو پکانی ٹہک و ٹیک تیرانی ہیروگ ء بے

ہا، تہاں کپان۔۔۔ منا ماریا ۽ گورارسگ ۽ اشتاپ ات، من ہما سیہ سوچیں کشار ۽ کہ
 سر بوتن شپ سہور بوتگت، گور بام ۽ تاموری پزان ات من ژندو بے زنداتوں، ہمود ۽ بے
 سدھ کپتوں۔ کتر ہے ۽ رند ساروں کت و ترا ہیٹ کناں تگلوں ژرتاں۔ تہار ات گوں
 چیزے مان اژت کپتوں۔۔۔۔۔

منی دست تریں چیزے ۽ مین بوتنت۔۔۔۔۔ چہ ہون ۽ بو ۽ دل ۽ ہکل
 گرت۔۔۔۔۔ کمین ۽ بے ٹساں۔ اے شپ ۽ سکی و سورییاں منا چہ مردی ۽ برتگت۔ من پہ ماریا
 ۽ دست موش کرت، منی دست گوں سارت و سلکٹیں جو نے ۽ مان آتگت۔ بے ساہیں
 جون۔۔۔۔۔ آئی پاؤوم ۽ ہما چک کپتگت کہ نوکیں و جلونا کیں جہان ۽ سواد ۽ آتگت۔
 گوئیں تیل۔۔۔۔۔ چنت ساعت ۽ مردگ،۔۔۔۔۔ سرودن، گوژد ۽ یک پچلے۔۔۔۔۔ گوژد
 ۽ ہے پچل من دستانی سرا کرت، منی دوئیں دست چہ ہون ۽ ینگ بوتنت، سارت،
 بستگیں ہون۔۔۔۔۔ منی جند ۽ ہون۔ ماریا ۽ ہون۔۔۔۔۔

ماریا ۽ گوشت ”مے چک کہ ودی بیت اے جہاں بدل بوتہ بیت۔“ چک
 راست گوشتنے، راست۔۔۔۔۔ اے جہاں بدل بوت، پہ چنڈے نان ۽ دلاپ بوت
 مرت۔ اے چک ۽ ڈر تگیں بانے ۽ ساہگ ۽ بخت ہم نہ بوت۔ لوچیں آ زمان ۽ چیرا اے
 چک ۽ پہ دمانے چم پاچ کرتگت چہ کلاں پیش مات ۽ مہر و پت ۽ دوستی ۽ بدل ۽ ہم و پتنگ
 ۽ ٹہک و ٹیک گوشاں کچگ بلکن چہ ہے بیمناکیں تو ارانی ٹرس و ہرم ۽ مرتگ۔ اے
 گوئیں تیل ۽ چشمیں جہان ۽ زند پیر زونہ کرت کہ مات ۽ لولی ۽ بدل ہلر ۽ جنگی تو پانی

گورگ۔ آڑا بیا پخیر بکنت اے منی بیج انت منی بیج۔۔۔۔ منی وتی بیج گوں دل جو بنداں
داشت او آئی مُردگیں مات ۽ گور ۽ بے سُدھ بوت نشتوں

بمانی توار، تیرانی شل۔ تپنگانی درہلگ ۽ من ۽ ٹوپینت پادکرت، من وتی بیج
چہ دل ۽ سرائیر گہت و آئی مات ۽ نزیک ۽ واپینت وت دیم پہ برلن ۽ رائی بوتن۔۔۔ شہر
کڈنگ بوتکت جنگ اچ ہے ہند ۽ بنا بوت ہما آ تک کٹھت۔ اونان ۽ چنڈ پدا اچ من
پلگ بوت۔

من کنداں بوتن۔۔۔۔ کنڈگاؤں، تیرانی شل ۽ بان و باجکیرانی کپگ ۽
تواراں۔۔۔۔ ٹہک۔۔۔۔ دراہک۔۔۔۔ نکاہ ہاہاہا۔۔۔۔ من کنڈانوں۔۔۔۔ کنڈان کنڈان
منی چم ارس ۽ پھر بوتنت۔

یکے ۽ منی باسک زور ۽ چنڈینت۔ من آئی دیم ۽ نہ گنداں۔ بلے اشکناں، مرد
گوشگا انت، چے گوشگا انت آئی ہیر چوسہر کرتگیں تیر کو ۽ منی دل ۽ ایر روان انت
”من پہ سوگند گوشاں، من وتی بان ۽ یک یک حشت گوں وتی دستاں
ایر کنگ، من دوازده سالانی خواری ونہمت ۽ اے لوگ اڈکرت۔ ہمروچ چہ کار جاہ ۽ کار
ہلاس کنگارند من وتی لوگ ۽ جوڑ کنگا کارکتہ۔ عالم ۽ پتمن توازہ و چرک کرت کہ من ایوک ۽
چوں اے بان ۽ جوڑ کناں۔۔۔۔ لالہ! من دوازده سال ۽ نہمت ۽ لوگ اڈکرت تیوگیں
دوازده سال۔۔۔۔ بلے منی لوگ یک دمانے ۽ گوں بم ۽ ترگگ ۽ گوں خاک ۽
ہوارنت۔۔۔۔ دوازده سال۔۔۔۔ یک دمانے۔ تووت بکند۔۔۔۔ یک۔۔۔۔“

گنوک۔۔۔۔۔ بے عقل۔۔۔۔۔ پوتی بان ء زنگ ء انت ہا ہا ہا۔۔۔۔۔ چوئیں چوئیں

عقل ء خدا بند انت اے جہان ء

ماریا۔۔۔۔۔ اے مرد پوتی بان ء دلاپ انت۔۔۔۔۔ او۔۔۔۔۔ من پہ نان ء ہما چنڈ

۔۔۔۔۔ کہ نوں پدا اچ من زنگ بوت۔

ماریا۔۔۔۔۔ من ہم شد یکیں لاپ ء مراں۔۔۔۔۔ ترا اگہ نان نہ رست من ہم

شد یکوں پہ ہے شد ء مراں۔۔۔۔۔ ہا ہا ہا ہا نان۔۔۔۔۔ مرک۔۔۔۔۔ مئے چک نوکیں جہان۔۔۔۔۔

۔۔۔۔۔ ہا ہا۔

ارواہ عِطپ

دیم پہ سلمانا ۽ روڈگ ۽ روم ۽ مسافران ۽ فیر آنو ۽ ریلوائی ٹیسن ۽ تال صباہ ۽
 سری ریل ۽ اڈکنگی ات ریل کہ آتک سیکنڈ کلاس بزاں دومی درجہ ۽ تہا پنج مردم ۽ پیش ۽
 ہند کپتہ او ایر کش کرتک پونشان و کتان ۽ زندیں نیازی یے ہے ڈبہ ۽ پُترت آئی لوگ
 واپہ آئی رند ۽ ہر سکان ۽ تہا آتک۔ درستانی دلگوش ہے جن و مرد ۽ نیمگا بوت۔ ایشان
 خوار زاریں حال ۽ یکے ۽ بزرگ بوت آچہ وتی ہند ۽ چست بوت دگہ سُر و گے ۽ شت نش
 وتی ہندے ایشان ۽ دات۔ نیازی ہے ہند ۽ جمپ بوت کپت۔ مرد ۽ مسافر ۽ منت
 گپت او وتی زال ۽ گور ۽ نش۔

”جاگہ تہ تک نہ انت؟“ مرد چہ زال ۽ جُست کرت۔

زال ۽ پمہ دیمگ ۽ بدل ۽ وتی کوٹ ۽ کالر بزرگرت او وتی دیم چیر دات او زور
 زور ۽ نہار دگ ۽ بنا کرت

”جہان ۽ پہ کس ۽ بزرگ نہ بیت۔“ مرد ۽ پہ بونے زال ۽ نیمگا چارنت و
 گوشت۔

ریل ۽ تہا شکس دُر ہیں مردم جن و مرد ۽ نیمگ ۽ دلگوش بوتنت۔ مرد ۽ آہانی
 تک ۽ چارنت و تراں کرت۔

”یک داتلیس بیچ و درداں ژند کتہ۔“ آئی وتی لوگی و باروادر آئینت۔ ”پہ مہر
 بیچے رودینت، پہ آئی وانگ و وتی گس و ہنگلیں یلہ داتنت تاں روم و آئی ہمراہ بوتان
 یوں کہ وانگ و زانگ و رند مئے مرادانی سالونک مئے پیری و آسا بوت۔ اُرد و حاکماں
 بوت۔ اُرد و گوں ماقول و عہد ایش ات کہ دو سال انگت آرا لام و راہ ندنت بلے نوں
 ہانماں حالے آتکہ کہ آرا جنگ و پٹ و راہ دیگ بیت۔ اُج ہے حال و اندوہ و
 گرانیں کو ہے مئے سر و پُرشنگ۔ ماوتی لال و موکل کنگا سر گپتگاں۔

”تو خدا و شکر و بگر کہ نوں جنگ و آس تو سگ بوتہ منی بیچ جنگ و سری و گل و
 نام و شہ دو وار پٹی بوتہ دُراہ بو نیگ و رند دو ارشتہ۔“ یک مسافرے و در آئینت ”منی
 بارو اچے گوشے؟ دو بیچ سے براز تک جنگ و پڑ و انت۔“ یک دگہ مردے و پہ گلو تگی
 گوشت۔ ”راست انت۔ بلے منی بیچ و ہبرے دگہ۔ آ مئے یکیں دانگ انت، زال و
 جنگ آ تلگیں مرد و پہ اندوہ و تلو گئے در آئینت۔

”چک یکے بہ بیت یا لشکرے یک پیادوست انت۔ مہر و دوستی نانے نہ انت
 کہ بہر و چنڈ یا کپ و کوٹنگ بہ بیت پت و مہر پہ دہ چک و ہمینکس انت کہ پہ یک بیچے و
 کناج تو دوسری زیاست اندوہ سلگنت۔“ نزیک نشگیں کماش و ولدی گردینت۔

”تو راست گوشے“ نوک آ تلگیں مرد و ترینزت و گوشت ”بلے مانا بہر و اگہ
 یک پت و دو بیچ انت یکے جنگ و ہر جاں بہ بیت ہم آ دگر و آئی دل ٹیک انت“
 ”تئی ہبر و منٹ نیست و لجر، دو بیچ و یکے اگہ زندگ انت پیری پت و پیری و

آسا بیت یک دانگ ء مرک تہ مات و پت ء اجل ہم بیت۔ دگر ء بیل، منا پچار بیج جنگ ء
ٹپی انت بلے چہ من ء دورانت۔ من آئی ٹپاں ہم درماں کرت نکناں۔ “دگہ یک مردے
ء کہ یک سُر و گے ء نندوک ات وتی زنگ درشاتنت۔

”درو گے، پہک ء جھکے ہر کس کہ گوشت“ دیر نھنکس یک شادورنگس مردے ء
زور زور ء وتی سگر چندینت و گور تگے جت۔ “زہگاں ماپہ وتی جند ء بڈئیر ء نرودیناں درنا
نکناں۔“

دریس مسافرانی دگوش ہے مرد ء نیمگ ء بوت آہاں یکپارگی چارنت۔ بیج و
برازتکائی واہند ء سر سُرینت ”بے میاریں۔ بے میار۔ بیج مئے نہ انت قوم ء میراث
انت“

”رد انت“ زنڈیں مرد ء ہکلے دات۔ “قوم و ملک ء گوں چکاں چہ کار انت؟ ما
زہگ کاراں کہ اے قدرت ء یک دودے۔ کسان انت مئے مڈی انت، ورنابنت
ما آہانی میراٹاں۔ ماراہر یکے وتی زہگ دوست انت کئے اے ہبر ء پیرز و کنت کہ بیج ء
برودینیت پداتپنگ ء دپ ء بدنت ء۔“ زنڈیں مرد ء ہکل ء پہ دمانے ء بے وانگی یے
مانشات۔ کل یک دومی کنڈ ء میل کنگا اتنت۔

”ما کہ ایشانی بدل ء ساہ ندر کرت نکناں، گڈاں اے زار پھو ہاڑ ء پر چہ کناں؟
نان مئے یک المی پکارے پہ نان ء ماوشماگ تاج کناں، ملک و قوم دی چونان ء بلکن چہ
نان ء زیاست دیما تر انت۔ ملک ء خدمت ہم فرض انت۔ پہ ملک ء دیمپانی ء جان ء

مرد سگ مزین شانی منی بیچ آساہ ندرکزگا ساری وتی کا گدہ نوشتہ کرتکت۔ بابا منی پہ
 قوم و ملک آساہ آ نہ پلاں۔ من شاشن منی دل آ جہان آ بیچ جو فہ یے نیست۔ منی واہگ
 ملک آ گہتری انت شامہ بگو شے من پر چہ سیک بکناں موڈگ بیاراں و ترا بجاناں پُروشان؟“
 زنڈیں مرد آ بڈزیں شہکے دات چہ دیوان آ سوچ کرت۔ دو ماہ انت کہ نیازمی آ عازیر و
 سیادہ دروہما سینگ آرا دل اسادیان اتنت بلے آئی دل جم نہ ات مات آ مہر آ یو کیں بیہارہ
 ٹریں کہ بیچ باریں زندگ و سلامت آ آرا نصیب بیت تلو سگ آ گیش کنان ات زندیں
 مرد آ ہے بہرانی اشکنگا آئی تکا نسری گار بوت اولی گشتان آ آرا اے پنت رست کہ آئی
 بیچ یک مزین جو کے آ، روح نہ روچے لحم آ کیت۔ پہ مزن جگری مرگ مردم آ شان آ
 بڈزکت او آئی سیاداں ناموس آ واہند کنت۔

نیازمی آ زندیں مرد آ یکیں بیچ آ گواچی آ دل آ قدر و شرف گیش کرت آئی وتی
 دل آ گرانی آ بدل آ زردہ سکی و شادہی یے مارت او پاد آحت نشت ہنچو کہ مرد آ وتی بہر
 ہلاں کرت مائی آ جست کرت۔

”ادا! تئی یکیں بیچ جنگ آ کشگ پیتہ؟“

کلاں نیازمی آ نیمگا چارنت

زنڈیں مرد آ وتی دیم کوٹ آ کالرہ آ تھا چیر دات زور زورہ ہڑسلگے بنا کرت۔

مَن تہناؤں

من ءوتی کسانى ءروچانى باز کم ہبریات أنت، منى مات و منى پت ء پمن و ش
 و شیں چینک، نیوگ و دانگ ماں وتی سُنٹ ء زُرت کارت انت او منى گونڈ کیں لاپ پیر
 کرت، یک ٹالے ء پے دگہ ٹال ء او یک در چکے ء پے دگہ در چکے درک دُور کنناں، بانزلی
 جناں، انگل و گل کنناں یک روچکانے من پے شہلے و ش کوشیں جنگلے ء رستن ہماروچ ء من
 چوں گل و شات اتوں، روچ ء و ش گر میں شینک ء جان ء تاپان، نیلیں آزماں چنکیاس
 نر یک ات آزماں پچمر چونز یک ندریتگ۔

من چولس کپوتان یک ورنائیں کپوتے بیتاں۔ پت و مات ء من ء اشت۔
 دیریں دلالتے ء شنتت من وتی گذران ء باروت زرت، چیزے جنگل ء پھلوانی کر مگ،
 کاہ دریم ء لہتیں تاک یاچنت دانگ دان پمنی ہمروچی وراک ء بازات، گیدی بازچک و
 پراہ ات، دیر و پراہ پھناد۔ بلے پمن ہے گونڈیں جنگل محکمیں کلاتے ات ایٹی ہر یک
 درچک منى درستى و پھجہ آروک ات۔

یک روچے من مادگیں کپوتے دیست مارت کہ جہان ء زیبا تریں شے انت
 چیا کہ من پیش ء مادگیں کپوت زند ء پچمر ندریتکت۔ ماگوں یک دگر ء ہمراہ ء و ش اتاں،
 دوینناں دیم و ت بُرزیں آسمان ء نیمگا بال لیب و گوازی ء و ہد گوازینت روچ ء و ش

گر میں چٹاپ ۽ در چکانی ہزیر نوان ۽ ماوتی بانزل گوں یکد گر ۽ اڑینت و مدام ہما چیزانی
 زوں کت کہ ہما ہیں بال ۽ مئے چماں دیسکتنت۔ باز روج گکوست کہ ماشکس کاہ و
 بوج ۽ نزا آرگ ہنا کرت۔ پوت کلن ولو گے اذ کرت، منی سنگت ۽ ہماروچ ۽ کہوتی اوٹی
 اسپدگ دات یک پر ہولیس ویلے ۽ مارا گپت۔

دونا درتیل کس کوچک ۽ راہ ۽ جنگل ۽ رستت چہ آہان یکے ۽ دست ۽
 درپشوکس آساوڑیں دراجیں چیزے ات "آ کپوتے"۔ یکے ۽ دست ٹال کرت، دووی
 دہا از باب درچک ۽ نیمگا تچک کرت۔

چہ ہول ۽ منی دل ۽ جنگے زرت چائی پیش کہ من چیزے بہ پہماں، گروکے
 بانثانت و زوریں ٹہکوائے یوت منی زند ۽ ہماہ ۽ ہنچوشیں گیس سارتے کشت گوشے موبکل
 ۽ گندی پاس ۽ حال ۽ دیگا بہ بیت گوں ہے پسنگ ۽ چہ درچک ۽ ٹال ۽ سر جہلا دہوت
 ڈگار ۽ یک دووار بانزلی ۽ جت پداسر دہوت

چہ ترس و ہرم ۽ من انچو بز ۽ بال کرت کہ ڈگار ۽ ہج چیز درست کنگ و ہہجہ
 آرگ نبوت، تمہاری ۽ مانثانت پہ ہے اومیت ۽ آحتن کہ بلکن درچک ۽ سراوتی دوست
 ہانگندیں، من گوں دوست ۽ نیم تمائیں کدو ۽ مروچیکیں حال وویل ۽ بابت ۽ گپ و
 حالے کنگ لوٹت۔

کدو ہورگ ووانگ ات۔

"باز و ہدو ز مانگ ۽ رند کہ من زند ۽ بار و بازیں ہبرے ۽ سر پد یوتن، اے ہبر

منی مہم آحت کہ منی دوست بنی آدم ء گوں وتی شکاری رینفل ء جنگ و کشمک۔ من
 پھائی باز ہیل بوتن بازی ء واؤ واہوکت کہ بلکن ڈولے ء پدا بیرہ بکنت بخت بلے کل بے
 سیت۔ انوں من و ترا تہنا و بے کس زانت۔

یک روچے مہلا کہ روچ ء شینکاں شگرب انگت زر شاں نکر تکت، من وتی
 زیبائیں جنگل یلہ دیگ و روگ ء واہگ گوں دل صلاح کرت اورند ء اے پراہ و دراجیں
 بے پاندیں جہان ء سرا بال کرت۔

میگ و کلگاں گھولان، شہر و بازارانی سرا بال کنناں من، بنجاہ ء شہر ء سر بوتن،
 صوفیہ، اداں بالی مرگانی کمی نہ انت بلے کپوت و گنجش باز انت۔ من رسٹو بوٹیف، قومی
 شاعر ء بت ء نیک ء یک ملگزارے ء پتہ وت دوار گیت منی ورنائی ات جان ء پورے
 گوڑ دستت بازیں مادہ کپوت پمن زرت انت بلے منی دل آج اندوہ ء سارت و پدرو
 ات ڈگار ء من چہ بال ء ہمہ و ہد ء جہل بوتن کہ کسانیں چک، پیر مرد یا کہ چکاں
 سہڑینوکیں مات و گہاراں دان و چینک و دردیگا وتی دست پما شہارت، ناہے کیشتر ء پ
 بال و بانزلی جنگ پچیں دریگاں گرتح کشگ و مہلوک ء زند و ژ ء چارگ ء روچ بیگا
 کرت۔

من نوک سیریں جن و جودانی لوگ ء دریگ ء کیشتر ء اڈ کرت، اے پمن نیلے
 بوت، ہر سہب جن و مرد ء پتہ وت سبارگ پکت رند ء ہر کس پتہ وتی کار و پوریات
 یگورے شت، نیاڑی باز پڑ مہریں ماسی بے ات دریگ ء گور ء دان و چینک ء ایرنگ

عمر نہ شہوشت منائے سک دوست داشت من ہم پرانی زرتن۔ تاں جوانیں پاسے
 من ہے دریگ و تہا پیتاپ و نشتن، من و تراوتی نوکیں دوستانی نیام و بے گم زانت،
 ایسانی مہر و ہدوی و من جنگل و گوازیٹگیں زند و ترانگ و پرینت کہ منی دوستیں سنگت و پے
 مہر و دستداری منی سر و وار دمان و چونب جنت۔

یک سہے و مرد پوتی پوریات و شت بلے زوت گوں دگہ ماسی یے و ہیرہ و
 کرت لوگ و آحت، اے ہبر و ہتنگے و کچ و گوست کہ مرد و لوگی چہ کلیں حال و حقیقت و
 سنی بوت۔ آئی سجوئیں روج و تی لوگ و دریگ و گور و نشت و گریت، وارے گوں من
 زان و کت ”کیوت تو نہ زانے اے چونیں پدر دیں دل بریں ویلے، نوں کلیں ہبر
 پن سسکت من نوں و تی مات و لوگ و پدا گرداں۔“

لہجیں روج و گڈ من آزا دوار نہ دیست، من بازی و دریگ و نزیک و
 داریگ بوتن کہ نوں دریگ بیچ بیت آسہب و شیں سمین و واساں گپت او پدا گوں من
 تراں کنت۔

”منی لاڈیں کیوت! تو مروچی باز مہلانیاتگئے؟ ریشدت تی چنک بور۔ تو
 آپ ہم لوٹے؟“

بلے چوش نہ بوت یک سہے آئی جو د و دریگ بیچ کرت او سک زہر ابوت۔
 ”مرگانی احمق! برو بھوم بارے“ بال کن چہ اے دوار و۔۔ تو زانے من نوکیں زندے
 رانی سنگ۔“

من شہریلہ دات، بال کنان ء بے آسریں لدے ء سروں کپت۔ زند چو نہیں
 ناشری یے۔ اے ناشریں زند ہم کسی کار ء کیت؟ من بازیں ہیر دیستگنت نوں ہچ چیزے
 گندگ ء داہگ نہ منتہ۔

پدا من ہمارو چانی ترا نگ ء کپتوں کہ گوں وتی دوست ء بُرزو بے حدیں بُرز
 گوات ء پہ بال گشتوں، بال ء تہا بانز لاں نز آرگ و ڈگار ء نیمگا شیموش کنگ ء گوشے
 ڈگار ء چومات ء پراہ و پر گنجیں دامن ء مارا انبازت ماورنائی ووس واک ء نشہ ء مست و بے
 سار جنگل ء سبز گانی سرالیب و گوازی ء اتاں نوں یک چشمیں دوستے ننگنداں کہ من آئی
 چبگ ء ہما بے ساریں بال ء و ترا بچکاساں۔ من چوش ہم نزا ناں کہ آورنا و ڈکھیا نہیں
 نیاڑی کجاں دیم ء شت، ارماں! مایکد گر بدیستیں او پہ یک دگر ء ٹپاں درمانے بکرتیں۔ غم
 تالاں کرتیں و بہر بکرتیں اُنت۔

من بال کرت، بُرز، باز بُرزا۔ اینکہ بُرز کہ ڈگارانی تہا لنگار ء کمک کنوکیں
 اسپ کسا سے ریک ء دانگ ء گندگا کائینت پدا من وتی بانزل نز چت انت و ترا ڈگار ء
 نیمگایلہ دات، گوات ء منی گوشانی تہا ہیرواٹ انت، ڈگار چچ رچان انت۔ نوں من وتی
 دمی ء کار نہ بنداں۔ بس ہمے یکیں خیال دل ء کیت کہ چہ منی کپگ ء ڈگار ء سرا سبکیں
 زمین چندے نہ بیت؟“

جزمین واہگ و چکنند

بیائے کہ پہ شمارا ستیں کہے کناں، اے کسبہ ءے سے کس ءے نام انت۔ کولائی،
 مین ءے بالی اُردو ءے باسکے کہ آئی خیال عاقبت ءے زیبائیں و ابانی سنبھتگیں جنت انت۔
 ہویں شادہی روچانی سیم و خیال ءے آئی لُنغانی سراناز ہمیں چکنند گے ءے مانشا نگ ہر دین
 اس وتی خیالاں گل سُہر ءے لڈتگیں سبزیں ولاں چچتگیں وتی کسانگیں گس ءے درگہ ءے پر
 کدگیں دپ ءے ٹہل و نازیں کو یا ءے چم چند یتگیں شادہ ءے یات ءے خمار بنت کو یا کولائی ءے
 شمار انت، یک ماہے ءے رندا ایشانی سیر بیت۔ کولائی کہ آئی ترانگ ءے کپیت آئی چم اُج
 بُر ءے سار بنت آچوش ماریت گوشے گوں کو یا ءے ہجگ ءے بے پاندیں نیلو بوسیں آ زمان
 ہزر ءے اوشا کنان انت چو کہ آ رنگ رنگ ءے پڑک انت کہ شبنم ءے سیر رتچیں گل سُہر ءے قدح
 ہچا گرد ءے بال انت یادو بالی مین مرگ انت یار و ایرشت ءے نارنجی جمرانی تہت روان ءے
 ہار دیر پاندیں ڈیہہ ءے مسافرت انت کہ چند یتگیں آ زمانی مز لے ءے روان انت۔ اے
 امان ءے کہ کولائی بالی اُردو ءے بجاہ ءے یک پُراسر اتیں کرسی یے ءے تچک انت آئی خیال گوں
 بنے کردار ءے انت۔ کو یا چہ آئی صداں میل ءے دیر وتی کلگ ءے ڈولداریں لوگ ءے حبلی ءے بختہ
 وتی لاسو کر تگیں کا گئی ءے چینک دیرگا انت۔ آئی دپ دیم چہ گل ءے چوانگر ءے روک انت، آئی
 انت وارد مان چہ گوشاں ایر کنز و کیس بیکان راست کمت و آنہاں وتی جاگہ ءے تیلانک

دنت۔ زیبا نازک و بے عیبیں دست و موردانگ آئی زیب و گیش کنناں۔

”ماتی نزا ناں من کہ اے میتگ و کلاں شہر و رواں من و چوں و ش بیت ہمنی

دل و نگوشیت کہ مس برد آں“

”گنوک“ مات پہ مہرے پسو و دنت۔ ”دنتک ہنچو گوشاں بلے وتی لوگ و روگا

رند آہاں پشت و خیال نہایت۔“

”نہ ماتی! من و بے تو و بے وتی کا نگی و پھر و ش نہ بیت من رواں اگر شہمنی

ہمراہ بیائے نہ کہ من آئی و“ نغدیں جو ابے دیاں کہ من چچ کندے و نیایاں“

مات کندیت۔ وتی دتک و گوں مہر و چاریت ہما کہ چنت روچاں رند در آمدیں

لوگ و وروگی انت۔ کو یا سادگ و ناسر پدیں کاڑ لنگانی چیر و پچکندیت، نوکیں لوگ و ورم

کنگ و خیال و آئی گوش بن چہ لچ و سہر گردنت او چم ڈگار و سک انت۔ چو ایشیائی

کاڑاں کہ چہ لچ و۔۔

اے کہہ و سبھی کس۔۔ کولائی و مات انت کہ شہر و یک ایوک و ہننا میں لوگے

و ہننا مانیت۔ آئی مید چو شیر و بگی انت۔ او ایشگ و بازیں کر نچ تالان انت آئی پچکند و

مہر و دوستی و شیر کنی مان انت۔ آ آس و گور و نشہ وتی خیالانی سر و ہیز و گار انت، برے

گوستگیں عمر و انبار و کروندیت او گوں وتی ہدا مرزی میں لوگ و اجہ و گواز پینگیں یا تاں

گوانجت و ہد و آئی ایشگ و کر نچ زیاست پیدا و رنت رنج و اندوہ و تا موریں

رگامے آئی روشنائیں در و شم و انبازیت برے وتی نوک و رنائیں بچ وے یات کیت کہ

پت پوتی پت ء شہ، جان ء چپان و شگس ورنائے مدام آئی پت ء سرائنت تہ آئی
نت چہ مرادیکیں بچکندے ء وشی ء وتی دامن ء داشت نکت۔

اے کہہ ء بنگی چہ ہما و شگوش وزیرائیں بیگاہ ء بیت کہ جاپان ء اُرداں چین ء
ہے گوئیں میگ ء آسگوارت اے میگ ء چپ راست ء مزنیں شہر نوہ نوہیں اُردی، بجاہ
وکار جاہ اتنت بزاں اچ اے سبب ء دشمن ء بالی گراباں انگت اے میرگا دیم نکر نکت۔
ایداں نہ گراب پروشیں توپ و غمبارنت نہ دشمن ء بالی اُرد ء ارش ء نوان و دیپانی ء دہ
راہے۔ بالی پت ء یک کسانیں گرابے اوشتوک ات دہ پنج مزنیں بالی جہاز دشمن ء دیم
دارگ ء کز و گور ء اند کہ ہندانی دیم پانی ء بال گپت ء و شگت۔ کولائی بالی پت ء کننیں ء
چایے ورگ ء ات۔ دمانے ساری آراوتی بالی گراب بال دیمگ ویک خاصیں بالی پے
ء رنگ ء زماں رستکت۔

چارنج ء پورا بویگ ء ہیہ اے بوت دشمن ء سے آسگواریں گراب میگ ء سہرا
گرداں اتنت، کولائی ء چوگروک ء جہد و اشتاپی دور کرت و بالی گراب بال دات کتر ہے
رند گوئیں گراب آسمان ء بے گوانزیں زر ء اوشنا کناں بوت جاپانی تنے دمان ء میگ ء
ہر کند ء زانت کار بوتنت او انگت آرش آرگ ء چن ولانج اتنت کہ کولائی ء چووقاب ء
شیشوش کرت، آسمان ء دیم ء برز گوات ء بے گنجیں جا کے رست گراب ء مشینانی
گورگاب ء مہلوک جہسرت و چہ گساں در آحتت و پہ حیرانی جم اش گوں آسمان ء درنگ
بوتنت۔ دیرنگوست کہ دشمن ء یک گرابے ء دمب بن گپت، آس کپتکیں گراب ء پدات

ویک دمان ء چہ چہماں اندیم بوت بُر ز گوات ء نون دشمن ء دو گراب ہال اتنت و کولائی
 ایوک و جہنا گوں آیاں جنگ دیان ات چوشدھیکیں گرکاں دوئیں گراب کولائی ء رند ء
 اتنت او کولائی پہ چپانی اچ آہانی زد ء وت ء درکنان ات شدھیکیں کرگس و وقاب ء اسے
 جنگ ء تاں دو منٹ ء داشت نیٹ یک کرگسے پلپٹان ء ڈگار ء کپت نون پشت کچکیں
 دشمن ء یک گرابے چینی گراب ء گوں بیڑاں بستکت۔ چم گوں چم ء ماں نیاحت کہ چینی
 گراب آس گپت، کولائی ء یک گشتانے وتی گراب ء نیمگا چارت پدا آئی نگہ دیریز یک
 تالانیں گونڈ گونڈیں لوگ و میتگ ء کپت کہ صدان ہزاراں مردزاہبول، کسان و مزن
 مرک ء پہ پر ملائیں چتے ء گندگا اتنت۔ وتی دیمپانیں گراب ء آس گرگا آہانی چم ء چہ دل
 اکیچی ء تہارے مانشات آہانی دل ایرمران و مرک ء گرانیں ہول ء بارگراں اتنت،
 کولائی ء زوت ہے حالت پہچہ آورت آئی راستیں دست ء گوات ء پھر بیوکیں چھتر ایر
 ات یک برے دل ء آحت کہ چھتر ء بزوریت و دور بکنت، دور کنگاچ اڑے نیستت، کویا
 ء دروشم آئی دیما کاتت قدھیں چم چہ شہد و شراب ء چکار لغانی سرا شیر کینیں بچکندے کہ
 پرائی کولائی ہر شے ندر کرت کت۔ آئی رند ء خیال ء چہماں وتی مات ء دروشم دیت۔
 آصیلی ء تہا دوئیں دستانی انباز پچ کتہ اوشتاتہ، چوکہ کسانی ء مدام آئی مہر ء انباز پہ کولائی ء
 پچ پیت او کولائی تچان ء کاتت و ترامات ء انباز ء چیر داتت مات ء انباز۔۔۔ جہان ء
 ایمن تریں ہند۔۔ کہ آراچہ آس و ہون ء وت ء رکھینت۔ آئی چمانی دیما آئی پیلوں
 زند ء شہم وارت، مات ء مہر، کویا ء واہگ، سلکتانی نیاد، گر میں آپ ء جان شود، باگانی تہا

دہلیس پہل سبز، نیلیں شینکانی شہر کہ آئی وتی کسانى گوازینت وورنائى ہوسندوسیم سرء
 رست ورسیدگ بوت، ہے کلیں ہبر آئی چمانی دیما گوزاں بوت پدا آئی چمانی دیم ہما
 مکیں مات وپیریں جنوزام آحتت کہ آہانی موو چو برف ء اسپیت انت ہنچیں موو کہ
 آہانی گندگا آوتی مات ء ترانگ ء کپت، ایشانی لرزو کیں رکانی سراوتی بچانی سلامتی ء دعا
 لرزگا اتنت۔ ہما نچ کہ اے جلگہ ء دیر گوراں تالان اتنت، دہقانیں نچ، پوریات گریں
 ہگ، نوکر چا کرو با پار کنو کیں نچ و براتانی دل پدردیں مات و گہارانی لفاں آئی چم کپت
 انت آئی چمانی دیم ء صداں ہزاراں کو یاریسگ ء اشتوک وتی وتی کولائیانی رہ چارتنت
 ہا کولائی کہ آہاں ء مرک ء بیمناکیں تر سے ء چپ چاگرد کرنگ ہے کلیں دروشم آئی
 چمانی دیم ء زوت وتکائی ء پرگوستت چشیں تکائی ء کہ استارے پراہ و پر گنجیں آسمان ء
 دیم ء ہریت اووتی پیش پد ء روشنائی ء دراجیں کشکے رنداں بیت دیریں اُلکبے ء روت گار
 بت۔ آئی جان ء شیبی ہر پرے کپت آئی چم چست کتت پہ دشمن ء بالی جہاز ء شانک
 اتنت آئی چہر وارت وشہر ء سرادووار ارش آرگ ء وترار است گرت کولائی ء گراب چہ نیم
 ء کیش سلکت او آس دیم پہ انجن ء زور جنان ات نچ دہ سیکند ء رندا آس بزاں انجن ء
 ہریت او بالی گراب چند چند بیت۔ آئی یک برے پدا دشمن ء گراب ء نیمگا چارت او پدا
 انجن ء نیمگا دلگوش بوت دیرنگوست کہ مہلوک ء آس کپتگیں چینی گراب گول جاپانی گراب
 دہلک و رگادیت۔ یک بیمناکیں تو ارے بوت۔ آس ء لمب کرت رندا سیاہیں دوت
 ء آسمان دوت۔ کولائی ء مرک ء ساعت ء دشمن ء بالی غمبار جت و دور دات۔

ہالی پٹ، مہلوک، مز نہیں مچی بے نزا آحتک گوشے کسی بیاد رشات، ہجوئیں
 شہر و میگ، مچ بوت، مردیں زبگ جنیں آدم، چک و پیریں ہروڑیں مردم آتگتت کہ لنگ و
 منڈتت میگ، ورنہاں آہان، بڈ کر تکت آ ورتکت ایشانی چم و سرچہ شرف، بار، سر سراج
 اتنت اوچمش روٹک، سک اتنت ناگمان، ایک کسے، اوشتا تگئیں ارد، بگل بلجہ، قومی
 زمیلے چست کرت، روج ایر روان ات چاریں نیمگاں قبلہ، ہونیں رنگ، روج وتی
 انباز، آ ورتکت پراہ و مزن پہنادیں پٹ چہ گروک، چراغاں روشنا ات مہلوک چہ شہر،
 پاداں بائیسکھانی سرا بس و موثرانی سرا چران و آیان ات پٹ گوشے مردمی سرانی چول
 جنوکیں زرے ات بلے ہنچوشیں بے تک و تواری بے ماں شاتکت کہ ہر مردم وتی دل،
 دھرگ، بشکت۔ اولی ریسگ، اوشتا تگئیں مردانی دست، پھلانی لڑی اتنت بگل قومی
 زمیل، شنکیناں ات۔ شپ، آستگئیں مان شان گوں بگل، تواری، ہم دل بو ان ات۔
 گوشے چہ دیریں پلوے، کاتت، اول زمستاں، نر میں دل آ را میں گوات و بے تواری
 چو، پر محبتیں دلاں چیر اندری انباز گا اتنت، سیزدہ، ماہ، ہم وتی چادر، بوک، کنزینت و
 نیلیں آسمان، دیم گوں نرم، روشنا ووش روشنائی، ششت، کلیں چاگرد، ماہ، روشنائی
 تالان بوت بے تواری چوگیش بوت کہ در چکانی سر پھر، تواری یک، پہ یک اشکنگ، کاتت
 تاکہ چماں کارکت مردمانی مچی ات ہالی پٹ، جاگہ، پھر بوگا رندونوں میگ، نیمگا
 روکیں راہ، دوئیں پہناداں االس جاگہ گراں اتنت۔ کس، آہان، نہ لوئتہ گت نہ
 پرمانے نہ جارے ترینگ بوتہ گت۔ یک جہزہ و یک خیالے یک واہگ و مہر، دکشا بے

آہاں انگر آرگا کش کرت، شش پنج پانزدہ منٹ ء اُردو بگل ء پھ کترے اڈ کرت بلے پدا
 زوت نوکین زمیلے چست کرت اے ہم یک مستیں قومی زمیلے ات ہما سر بچار و پر مڑائیں
 بچانی نازیک کہ پہ ملکیں ڈیہہ ء پہ شرفداریں وطن ء وتی ساہش ندر کر تگنت اوگون وتی
 سہر و چوریں ہون ء وطن ء بانور ء ناموس سینگارت و برز کر تگ، کلیں مچی بے تک و توار
 ات کہ چہر و در آہت ء پلو ء پوڑ ء لاہریانی ریگے ء درا کرت، ہریک لاہری ء پوڑ ء
 باسک سوار اتنت آہانی سر پہ ادب جہل اتنت کلیں لاہری پدورینگ آیان و پڑ ء اوشتان
 بہت گل ء رندیک سر بچیں لاہری یے شیموش کنان ولذان ء آحت۔ ہمیشی اندر ء شہید
 ہمزایرت کہ آئی وتی وشی و شاد ہی نزا ورت وطن ء دامن پد کرت۔ وتی ہون رتک
 ہزاراں بنی آدم چہ مرک ء بچک ء آ جو کرتنت شہید ء میت گل سہر ء نازگیں پھلانی تہا ایر
 ات۔ لاہری نرم نرم ء اُلس ء نزیک ء آحت و اوشتات ناگماں کلیں چاگرد چہ توپ و
 لمبارانی توار ء لرزت اُردو وتی دلیریں باسک ء موکل ء سلامی دیگا ات نوپانی گورگ ء رند
 زور و لاگریں نیازی یے دیما بوت بگی کیں پٹانی ترگز گردکیں پیر زال، آئی چم مہر ء
 اڑساں پھر اتنت چونہ کما تگیں مہرگاں چو دستونکی سستکیں لڑاں مہرگ کپان و چو تر و نگل ء
 مات ء دیم ء لیٹ گران اتنت۔ ماتی مہر ء ارس کہ جہان ء گرانہائیں دولت اتنت۔
 بنانی بندیں گلو ء در کپان گیمرتگیں کلکاں شوداں ریک و پکاں سیر آپ کنگا اتنت۔ مات ء
 اتنت پر تلگنت شہید ء لاشہ ء نزیک ء رسگارند آئی پھلانی ہمراہ پھلیں دروشے دیست۔
 آہود ء نرمیہ ڈگار ء سرانشت۔ گوں دوکین دستاں مات ء پھل کنزینت انت او وتی پھل

و دیمے چارگے ات گوشے شہید لنگانی بچکندے کلوے دات

ماتی! من ترا حجات نہ کرت۔ یہ دائم تئی شرف و بُد زکونگا ہم چہ ہمسراں پدنت

اوں۔ ماتی!

تو شہید ماتے مگرے گل بکن کہ تئی بیچ و پھوٹن و عزت و سادہ ندر کریمت

مات و دل ڈڈ کرت۔ آئی زیمیکیں رکاں بچکندے و شہم کرت، نادراہیں بچکندے و
لرزوکیں رک سر دو بچیں ایشگ و چکگا گلانش بوتنت۔ مات و گڈسری دروت۔

”خدا و میارے منی بیچ! تو تئی حق ایر گہنگ۔ بلے دلجم بکن من ہم وتی سر و حق

و ایر گیجاں اچ منی مہر و جوش و لہڑ و پھرتی جم جہل نہ بنت۔ من ترا ہمودارہ دیاں کہ تو

دیگی ماہ و روگی بوتگئے۔ زیب داریں کوہ و دامان و کہ گل سہر و پھل بیچ شانہ گنت ہمودک

آسی و پھلانی تہار وچ و شینک انگل و دز بازی کنت تو ہم ہمود و روگ و واہگ دارات

نئے ناں؟“ مات و چہ وتی گٹ و تھنگویں یک ایر کرت و شہید و گردن و دور دات

”اچ منی نیمگ و پھنشا و ٹیکلی۔“

مات و ہنچو گوں برہیں دل و بیرہ کرت و لاہری و سوار بیت پدا چارمہ کڈ

مہلوک دیما بوتنت، کسے آیاں گردار کونگا نہ ات ہر کس وتی وں و واک و کس اس لاہری و

نزیک آیاں، وتی ٹیکلی و دیاں و بر گردان ات زال کار و وتی سہت و مردیناں وتی دست و

گھڑی، مند ریگ اوچکاں گل سہر و پھل سر شاں کرتنت پھ شہید و اے آبانی شرف و واہگ

و ہلت ات، نوں گاڑی دیم پھر و راہگ بوت، شہر و میگ و بازار و دمکاں شہید و سرا پھل

شب و ہشت بچ و سے میل دراجہیں ہے مچی دریا و کنڈی و رست، مہلوک و
 موم و چراگ روک کرتنت او دریا و کنڈی و روشنیں شہرے جوڑ بوت، چراگانی ہے
 روشنائی دریا و آپ و عکس دیاں او یک ندرگے بوت ارد و بگل و پداقومی آہے زرت سر
 پ عزت و شرف و پ ادب جہل کرتنت اسپتیں دراجہیں بوجیگے و پھلانی تحت و سراشہید ایر
 کنگ بوت، بوجیگے و تہا یک ماتے وتی بچ و سرزان و کرت نشت ناحداہاں گورشی شور
 دانت، سالونک و جن بے تواریں سردیں آپ و سینگ و راہدگ بوت، بانور و پیش و
 حال دیگ بوتکت، آپ و سینگ و تیلانک گران و ہژدہ میل و دیر بوجیگے پ بانور و
 آرگ و روان ات۔

بوجیگے و وتی ہند بڑت، مات گوں داغیں دل و ایر آحت او مہر و انباز چچ
 کنت ”منی بچ!“ مات و دپ و آہستگیں تواریں آتک۔

باریں چکس و رنا گوں ہے تواریں دیمابوت انت۔ مات و چم چست کنت
 ہکک کولائی دیمادست بستگی و اوشتوک انت آہانی چم و دیم و ادب و سادگی و نیکی و پہیزگی
 انت۔ آہانی جان ہم چوکولائی و جان و بچی مہر و گرمی و ورنائی و زراب و سرریچ انت۔
 آہانی چماں مہر و محبت گوانزیں زرے چول جناں انت۔

”ماتی! ماکل تنی بچاں“ آیاں یک تواریں در آئینت مات و چماں ارس شیوگ

بوتنت۔ جہزہ و زوراک و گوشے کولائی و جویں ہون آئی رگاں دات اے کولائی و برات

انت اے کولائی انت۔ کل کولائی انت۔ یک پُر نوریں بچکندے عَماتِ لِنفانی سر اہم
 وارت۔ او آئی اچ و ت عز یک ترین ورناء سر ادست ایر کرت۔

ہونانی بادگیر

موکل ۽ وہد بونگی ات لہتیں دمان ۽ گڈ سلمٹ جوڑ کنوکیں کار جاہ ۽ گرو وکیں
 شین بند بونگی اتنت آئی سلمٹ ۽ دھنز ۽ پھرین چم چست کرتنت یک وارے انگہ گد ۽
 جوڑ کرتیں ہما گونڈیں پیلک ۽ نیمگ ۽ چارنت کہ آئی پادانی دیما کپتہ گت سلمٹ ۽
 دھزاں پیلک ہم انچولیگا ر کرتنت کہ گد ۽ رنگ زانگ و پچہ آرگ ۽ نیاحت۔

چاشت ۽ سبارگ کنگارند کہ آہورکیں گونیاں چہ سلمٹ ۽ پھر کنگا کار ۽ گائش
 بوت، چہ سلمٹ ۽ برزیں جمپ ۽ گد ۽ ہے پیلک ڈیل گپت آئی دیما کپت، ہما انت کہ
 آئی دل ۽ یک کچ ۽ تلوسگ ۽ برتہ۔ تنے دمان ۽ پیلک ۽ باروا آئی دل ۽ ہزارگماں
 آہگنت۔ باریں کسے ۽ پہ بدی پیلک ۽ تہا چیزے ماں کرتنگ دور داگ کہ دیترا پہ آئی
 جنجالے جوڑ مہیت عزت ہر کس ۽ دوست انت۔ ہے سب ۽ آئی پیلک چچ نہ کرت۔ باز
 گشاں آئی دل ۽ خیال آحت و دل ۽ دھرگک فلگک بو آں بوتنت۔ پیلک ۽ تہا گراں
 بہائیں مڈی یے یا کہ نغدیں زرو سہر انت او ہے خیال ۽ آمگک ۽ آشا تیں روچانی
 خیالاں انبا زگ و شاد ہانی بال ۽ کپت۔

پہ موکل ۽ شوکار ۽ آسک و دارگک و تلوسوک ات بلے بگوشے وہد ۽ پاداں کسے ۽
 تیل و سنکل گہت گت کہ ہچ دیما نہ کنزت۔ نیٹ پہ جزائے موکل ۽ شوکار آئی گوشاں

کیت آئی جان در ہگا ات زوت آئی نان ۽ ہیراں زرتنت گد ۽ ہے پیلک دراجیں کوٹ
 ۽ تل ۽ وتی بگل ۽ چیردات اودر ۽ راہ گپت پہ شیواری کہ پانگ و ماسلانی چم مہ کپیت چہ کار
 جاہ ۽ ٹوہیں درگہ ۽ کہ درشت نوں آئی دل جم بوت۔

درو کا پد کار جاہ ۽ چا گرد ۽ مہلوک تنک بوتنت آوتی کش و گور ۽ چاران کار جاہ ۽
 پشتی نیمگ ۽ یک اندیے ۽ نشت گد ۽ پیلک در کرت، گد ۽ ہے پیلک گوں دسک ۽
 دھتکت دسک ۽ ڈک آئی تچ شانتت شکی بوت بلے ایر ہتگیں ہے سلمانی تہا یک
 گوئیں کا گدے ۽ سر کشت آئی زوت ہے کا گد ۽ چجل در کرت دهنز پہک کرتنت پدا
 ونت ۽، اولی رند ۽ آزانکہ اشتاپی ات کا گد ۽ نوشته ۽ سرے پر نہ بوت۔ دومی گشتاں
 پہ دل جمی یک یک ہیر گیشینت ہر ہر گوشے تیرے ات کہ دل ۽ سنبان ۽ شت نوشت
 ات۔

”من نہ زاناں اے پیلک کئی دست ۽ کپیت اونہ من اے و ہد ۽ اینکہ سارو
 سر حالوں کہ چشیں ہیراں گیشینت بکناں اے کا گد من اے خاطر ۽ نوشته کتہ کہ من
 بزاناں اے سلمٹ کجام بان ۽ جوڑ بو یگا کار مرز بنت۔ آ منی جودات، سہی ماچہ لوگ ۽
 وش و شات ۽ کار جاہ ۽ آحتاں، کار جاہ ۽ پترگ ۽ رند ماچاشت ۽ نان ہبگیگ ۽ ورگ ۽ یک
 دگر ۽ گوں عہد کرت رند ۽ ہر کس وتی کار ۽ مشینانی کار بند گا گلانش بوت۔ بلے چاشت ۽
 نان ۽ ما یک ہند نہ بوتان کہ چاشت ۽ پیش یک مشینے خراب بوت منی جود مشین ۽ شتر کگا
 مشین ۽ بٹن ۽ شت بلے پدا در نیاحت، مشین ناگت ۽ سر گپت آئی ہڈ چو سرگ ۽ ڈر شک و

گوں سلمٹ ء ہور بوتنت۔ من دور کرت چہ مشین ء نوک در کچنگیں سلمٹ وتی گت ء
گت انت۔ ہما سلمٹ کہ منی جو دے ہڈاں بھگتنت۔ آ ہمیش انت کہ اے پیلک ء مان
انت۔

نوں مایکد گر ء پچھر نگنداں، آرا ہدیہ ء ہم بخت نہ بوت کہ من چرا گے روک
بکرتین ات۔ یا وہدے منی چھاں نودی شلے بگورتین و ہدیہ ء دھنز بہ سشستین ات۔ منا
وتی جو دے لاشہ ء یک نہ یک نشانی ء گذر انت کہ من آرا بکنداں او جو دے مہرانی یات ء
نوک بکناں نوں آہے دھنزے سلمٹ ء تہا انت۔ من چہ اے کا گد ء وانوک ء دسبندی
کناں کہ ہے سلمٹ ہر بانے باد گیرے یا گنبدے ء بندگا کہ کار مرز بیت آئی حال ء اے
جنوزام ء بدنت۔“

آئی کا گد چار تل کرت کیسگ ء پترینت، سلمٹ ء گونڈیں جمپ ء گوں ارمان
ء یک وارے چارنت ترندیں گام زوران ء وتی لوگ ء راہدگ بوت۔ لوگ ء دپ ء
رنگ ء آئی گوشاں چکانی داؤزار او لوگی ء زہریں توار کپت چک زور زور ء گریوگ ء
انت ماسیک آہاں پٹرگا ات پت ء گندگ ء چک گوں دور ء آحتت او پت ء لچتت لوگی
بوزہر کیش بواں ات آئی وتی دست ماں گوات ء شہارت و گوشت۔

”آ انت آتکہ شمشے لکھ ڈاتاریں بابو، بگوشت ء شمارا سیر دنت من تہ شمارا

مان ء پیر کچ وکیل ء دیاں۔ پہ حساب“

یک چکے ء پت ء دست گپت ”ابا مارا جھیں روج ء یک نانے مات پہ ورگ ء

دنت۔ ماچاشت ء ہم بیچ نہ وارنگ مات گوشت ماہ آخرانت چاشت ء سبارگ نیست۔
 ابا بگوش ءے ناں مارا نان بدنت۔۔ بدے نان۔۔ ماسک شد ریکاں۔۔ آئی لوگی ء
 کوار گے جت۔

”ہو۔۔ ہو چہ وتی بابو ء بلوٹ۔۔ ماہ ء ہزار پگار کاریت ناں۔۔“

آئی زہر ء شہماتے پہ چک ء شانت۔ پدا ہر چیزے کہ دیما آحت پیش پاد
 جناں و پروشاں کرت لوگی ء زہر ایر ماد بوت، آبدرد کنناں، ہیران ورزاناں پروشاں او
 چکاں پہ ناترسی شان ات۔ جن دیما بوت چکان ء چہ آئی دست ء چڈا ینت۔ آئی ء نان
 ء ہما ہیران زور ء چگل دانت جن ء زوت آئی دست داشتت گوشت ءے۔

”ترامروچی چون انت۔ من ترا کدی ہم چوز ہر ء ہنر نہ دیستگ کجا ماتر گائے

انوں و تو آج کار ء کائے پدا کجاروے؟“

آئی ء مدان ء وتی لوگی ء دست ء وتی دست لگوشت و درآ ینت۔

”من ہما جنوز ام ء حال دنیگ ء رواں۔ مئے ہدیرہ جوڑ بہ بہت یا کہ مہیت بلے

ہر ماڑی و باد گیر کہ ٹہیت آئی تہا مئے ہڈو مئے ہون الم ء ہوار انت۔“

پوریات میارے نہ انت

پہ پیل و سوادء من گوں وتی چُک و چلا نگاں یک کو ہستانی ہندے ء کڑدے روج
 گوازینت، آہڑے ماہ ات روج ء برانز ء مردم ء ہے گوشیں ہندے ہم ہید کرت سرائے ء
 جاہمند اں مدام سبارگ ء رند برزیں ٹیڑاں دیم کرت بلے ماچہ وتی ناکام ء شت نہ کرت
 کہ دانیلا سے ۳ ساگی ات او کو ہانی سراسر کپگ و ایر آئیگ نبوت چنت گام ء رند آمنت و
 بڈے لوشت۔ گداں مے مشکولی ایش ات کہ مانز یکیں باگ ء مم ء چارگاشتاں۔

باگ ء تہا پہ زیب جوڑ کر تگیں چاتے ء گور ء مم ء نندگ ء جاگہ ات۔ مم سہب
 ء بگرتاں بریگاہ ء تہاری ء ہے ہند ء نندوک ات مم پہ دانیلا ء مشکولی ء جو انیس چیزے ات
 وہے چوش ہم بوت کہ دانیلا سہب ء روج ء نک ء پہ مم ء چارگ ء راہ پنت۔ او مم انگت
 مرنہ بوت آئی سوج کرت۔

”ببا! مم کجا انت؟“

”مم وتی لوگ ء انت۔ آئی لوگ جنگل ء انت۔“ بلے شامے ہبر ء اُشکنگا
 تیراں مانمت کہ مم ہم روج موٹر سائیکل ء سراسواری ء کاتک۔ آئی جو دے عمر چہل سال ء
 ہم گیش ات ہم روج سل ء جوڑ کر تگیں نوکیں کوٹ گورا۔ دپ دیم زہر ء پھر موٹر سائیکل
 دویا نندوک کاتک۔ مم آئی پشت ء نندوک ات۔

دانیلا ء کہ امرہ آرا سواری ء بدستیں چہال ء کرت و گول من پخت۔ ہم
 چہ موٹر سائیکل ء ایر آ تک و کاہ ء سرانشتت۔ مرد ء چہ کوٹ ء کیسگ ء کیمرہ در کرت ابو
 باگ ء سواد ء آ تلکس مہلوک ء تو ار کرتت۔ ”کئے گول مم ء موٹر سائیکل ء نندیت و فوٹو
 کشگ ء واہلدار انت بیائے گول مم ء وتی فوٹو ء بگرت اے ہم یک یاتے۔ بیائے“
 نوں کہ کے پہ فوٹو گریگ ء رضا بوتیں، مرد ء پرمان ء مم پادا آحت موٹر سائیکل
 ء ڈمب ء نشت گول چوشیں سواد گر ء وتی فوٹو کشا نینت۔ فوٹو گروک ء چہ سواد گر ء زر
 کہنت او آرا کا گدے ہنچگ ء دات۔ ”باندا ت ولجہ ہمیداں بیائے من تی فوٹو ء
 کاراں“ او مم وتی کار ء ہلاسی ء چہ موٹر سائیکل ء ایر آ تک وتی ہند ء جمپ یوت۔
 اول سر ء دانیلا چہ مم ء سک ترست۔ فوٹو گروک ء بازی ء گوشت بلے دانیلا

دیمانہ کنزت چہ ٹرس ء پشت ء چیر یوت۔

”با! مم گونڈیں چکا وارت؟“

”یگا ریں چکاں وارت“ من در آ نینت۔

”بلے من شیریں جیکے اول ناں؟“

”ہو بی بی تو شیریں چکے ئے مم ترا کار نہ داریت“

دومی سہب ء دانیلا ء دل انچکھ ڈڈ بوت آ مم ء نیمگا کنزت، مم ء دانیلا و نام

یات کرتکت آئی گول دانیلا ء گپ جت۔

”دانیلا، تو شر و کیس جیکے ئے“

دانیلا چہ ترس ء زرد گشت۔ اوزوت پہبے دات

”جی“

”تو ہر شے ورے“

”ہر شے“

”تومات و پت ء زمان ء زیرے“

”جی“

”تو گوں من فوٹو کشتے“

”جی“

دانیلا ء پتہ دیگ ء رند منی نیمگ ء چارنت۔ آ انگت ترس لرزعات، من موہ
دات، آمدال مدان ء معم ء نزیگ ء شت اوشتات، معم موٹر سائیکل ء دمب ء نشت، دانیلا
دنی گت ء داشتے فوٹو گروک ء دوینانی فوٹو گیت۔ پدا دانیلا گوں معم ء گاہ ء سرانشت
دوئیں لب ء مشکول بوتنت۔ من کمیں گستہ پہ چک ء دل ء خاطر ء نشتوں۔

معم ء سل کرم ء وارنگ ات او جاگہ جاگہ سہر چک ات۔ چہ ڈڈر ء سل ء
لکڑے چست ات ہے جاگہ ء سیاہیں میس ء سل ء پینگ جنوک ات بلے چہ ویر ء اے
پینگ جاہ نیاتک۔ دوئیں پادانی ناخن ہم لڑتگت ایشانی سرا اینکہ مید ہم نیستت کہ بادامی
رنگ ء جنیس آدمی کوش ء سرک ودی اتنت کمیں رند ء دگہ ہم بازیں عیباں سر کشت۔ یک
کوشے نیستت گردن ء کڑے، چگ ء نزیگ ء سل درتگت او چہ معم ء بشکاں زرد چکیں بلے

کمیں استہیں جان ذرات۔ چہ سکیں گرمی ۽ سبب ۽ برے برے مم ۽ چہ ذورم جاگہ
 کراک ۽ وتی ہید خشک کرتنت بلے آراوتی سل ۽ ایر گجگ ۽ موہ نیست ات یک برس
 مم ۽ وتی سر کمیں دراکرت فوٹو گروک ۽ چہ ہمود ۽ ماں بست۔

”سل ۽ مہ رُوسین بے عقل“

رند ۽ زوت آسواد گرانی نیمگا دلگوش بوت۔ من زاناں شام گوں مم ۽ یک یا تمہیں
 عکسے ۽ وش کن ات پہ زہگاں جوانیں مشکولی یے اوشریں یات۔

باگ ۽ سواد ۽ آتکلیں مردم پہ دمانے ۽ مم ۽ نزیک ۽ آتکنت پدادیم ۽ رواں
 بوتنت مم گوں دانیلا ۽ لیب ۽ مشکول ات۔ دانیلا ۽ چہ در چکانی چیر اتاک مچ کرت او مم ۽ پہ
 ورگ ۽ دات مم ۽ دروگ راست وارتننت او دانیلا گل ات۔ سواد گرانی روگارند آ منی گورہ
 نشت من جست کرت

”اے سل تو چہ کجا در گہت؟“

آ منی نیمگ ۽ شکی شکی چارگا ات پدا گوشت ۽

”من ایشرا چہ شکاری ۽ زتہ“

”ایشی تہا کئے انت“ من جست کرت

”منی لوگی انت“

”درسیں روج ہے سل ۽ تہا انت آرا گرم نہ کنت“ من پدا جست کرت

”تو چہ گوشے من ایشی تہا برف ۽ مکرے ہم ایر بکناں“ آئی خونیں ہے

دات۔ من کندت، آئی وتی اینشگ ۽ ہید خشک کرتنت سگریٹے روک کرت، چم ظاہر ۽ مرد

ہئی گدے اوچہ وتی پوریات ۽ ہم و ش و د لجم انت من خیال کرت
”چنکہ سال ۽ اے سل تئی گورانت“ من پول گپت
”سے سال انت“

”تئی جن ۽ ہم سے سال انت اے سل گورانت“
”ہو“

”زمستان گرماگ نکشیت؟“

”ہو، ما سجویں سال کارکناں“

”ہم روج ہے سل آئی پوشاک انت“ من جیرت

”پرچہ گورامبیت۔ من آرازانکہ مزدندہ دیاں“

”بلے اے پوریاتے تہ نہ انت“

”اگہ اے پوریات ۽ نہ کنت چہ منی نیمگا آرا موکل انت تئی خیال ۽ من جن

کہتہ کہ آرا پلے جوڑکنیں لوگ ۽ ساریں اے کارکنگی بیت۔“ چہ منی جست پرس ۽ مردسک
دیکھ روز ہر گپت۔

دیرنگو سنگ ات کہ دوزھگ پہ فوٹو کشگ ۽ آتکت یکے جواں ڈلگ ات،

دو میناں ضد کرت ما یک جاہ ننداں مم ۽ پشت ۽ نندگ ۽ ساعت ۽ آگول یکد گر ۽ مڑنت
ہے گروڑوس ۽ رندنیٹ فوٹو کشگ بوت۔ مم وتی جاگہ ۽ شت بلے گوشے چنگ چنگ

ات۔ فوٹو گروک منی دیم ء نشت کیسگ ء ززے کشتت و لیکشتت۔ ہے ساعت

وانیلاتچان ء آتک۔

”آبا۔ آبا! مم گر یوگا انت۔“

وائین زیر!

لندن میں زیادہ دولتداریں بازار آچھوتی چپ چاگردے بے ترانگ روان ات،
 آچھورنا ات کہ سن ۽ کسان زانگ بوتیں اے وہی ۽ مردم ۽ پٹ تاک کہنت و سرین
 چنگ بیت بلے آنگت جان ۽ سبھ و تیار گرد چر ۽ ڈڈ ات آئی رواج ۽ انگت ورنائی
 بڑگ مان ات چہ دیم ۽ جز میں تب ۽ رٹن جھرکت۔ رگز گور ۽ مہلوک ۽ چم کہ آئی سرا
 کہنت تہ پہ کتر ہے ہما جنک ۽ چارگ ۽ ترہتہ تننت کہ گوں آئی ہمراہی ۽ پہ کمارے گام
 جنان ات۔ چہ کاڑ ۽ سن ۽ انگت چکی و کسانی پیدا اور ات بلے کاڑ پہوتی زیبائی ۽ چو آس ۽
 روک ات۔

آہاں یک جاگے اڈکرت، بزاں ایش ات آہانی پنہ ۽ مزل، نوں آہے لوگ
 ۽ واہند ۽ وار ۽ اتنت، کاڑ ۽ دمانے ۽ رند سر چست کرت پیر مرد ۽ چارنت او سوچے
 کرت۔

”پیرک، گوں تنی چجیگ ۽ من ۽ ہم تھا آئیگی بیت؟“

”پرچہ۔ تو چیانیاے؟“ ہے دمان ۽ لارڈ میزل برگ ۽ خدمت گار ۽ رند ۽ ہردو

پہیا نکال دور کنان برز ۽ سر کہنت۔

لارڈ میزل برگ لندن ۽ سیاسی ڈالانی یک نامداریں سروک و پچہ آرتلیں

مردے ات۔ سن ءسی سال ءگیش نہ ات بلے پیہم ءزانت ء، میانی تب و شیواری ء شہر
 ءگیشین سروکاں زانگ بیت۔ ہر کس ء دوست ات کس چہ آئی پدرو نیست ات۔
 ہورگیں و ہدء آگون لندن ء نامداریں سیا سی سروک و شاہوکار و لوجہ ہار لینڈ ء بیچ وینیٹ
 ہیرس ء یلب و گوازی، سیل و سواد ء مشکول بوت۔ اے دمان ء ہم دوئیں پہ ٹینس ء یلب ء
 سرگپتہ گفت کہ نڈیتگیں مہمانانی حال رست۔ وینیٹ ہیرس چہ جاگہ ء پا داحت دریگ
 ء دیماشت اوشتات و در ء چم ءے شانک دانت۔

لارڈ برگ ء سرکتی آتگیں مہمانانی نیمگا پہ جست پڑ سے ء خیال ء چارٹ،
 پیر مرد دیما بوت، یک کاگدے آئی دیما ایر گرت۔

”جارج بھتیون“ آئی وتی پیجہ آر کنا ینت و جنک ء نیمگا دیم ءے پڑ ینت۔

”منی نواسگ۔۔۔ ماثری“

لارڈ برگ سر پد بوت کہ پیر مرد سکاٹ لینڈ ء مردے اوسکاٹ لینڈ ء وطن ء مہر
 چہ آئی ہر یک دانک ء پیدا ورنٹ۔ آئی تران ء سکاٹ لینڈ ء ہر یک چیز ء نام پہ شرف چہ
 آئی دپ ء در کا تک اے آئی وطن دوستی ء ہجارت آئی ہبراں اے ہم پیدا ورات کہ آ
 سکاٹ لینڈ ء جہ مندانی رد ء پہ ہما مہلوک ء ہم ہمینکہ ہدوک دارت کہ در آں ڈیہ انت۔
 نوں آ دراں ڈیہ بوتگیں ہے استمان ء جہزہ و واہگانی نز آ ء یک ہنچوشیں کتابے ء
 نوشتگ ء دل مانگ ات کہ آئی وطن ء عہدی لوزانت و پر بندانی گنج بہ بیت او آ یوکیں الواد
 ء پہ گراں بہائیں تاریخی مڈی یے بہ ٹہنیت۔ پہ اے کار ء آراز ردر کارت لارڈ بوت چہ

بنی و سکاٹ لینڈء مردے ات آئی پیر مرد و ہیر پہ عزت و ہمدلی گوشداشتت و پہ عاجزی
بجا و پونڈ و چیک نوشتہ کرت دست و دات و گوشت۔

”اے ناچی میں موڑی اگہ ڈکے بکیت من شات ہاں“

مہلوک ء یک گشتانے پدا ہے زیبا و پُر گہوریں کاڑ ء گوں پیر مرد ء لندن ء
دک و راہاں دیست بلے۔۔۔ نون آدوئیں پاداں نہ اتنت، بگھی ء زوارنت۔

وینیٹ ہیرس چم گند ء چہ دوئیں مہماناں کمارو بے خیال و تراویرداشت، بلے چہ
آئی خیال ء ماثری، درنیاحت، ماثری ء آرا پر کیفیں خیالی ملگد ارے ء بُرت ماثری
ہسک ء مانگ دوم برگ ء دھنز ء تہا چیریں ہما اندوہ ء گردشک شہمگا ات کہ تھا بووارتگلیں
ورنالی ء گراں بہا میں متانت۔ ون ایوک ء یک ہستمندے ء بچ نہ ات آرا لارڈ برگ
بویاد ء بنی آدم دوستی ء بازیں درونت ہم داتکت۔ ماثری ء ڈکھ چی انت؟ آئی ہے ہیر
ہور گجک ء سریں بست۔

پیریں جارج بیختیون چہ لارڈ ء موکل ء گڈ تچک ء شراب خانہ ء آحت،
سکاٹ لینڈ ء جوڑ کر تگلیں شراب ء دنگے گپت و برگشت۔ ماثری دریں دگ ء چو دست
بگلیں مولد ء بے توارات گس ء سر بویگ ء نواسگ ء بدل بوت۔

”پیرک۔۔۔ اے زڑ تو پہ کتاب ء چھاپ و شنگ ء نز آورنت او۔۔۔ اے

رکال ء اگہ آدگہ مردم ء کتاب پیش ء چھاپ بوت ماچے کناں؟“

”ماثری۔۔۔ تو چشیں خیال ء دل ء میار۔۔۔ انگت تی چشیں ہیراں پوہ نہ

بیت۔۔ چراگ ء روک کن۔ مروچی نہیں ڈولداریں بیگاہ ء گول وتی زیر اوش و شات
ہکن تو شریں چکے ءے۔ وانکن ء سازکن۔

اونی ڈیہہ

تنی لہکو کیں کشاراں، ندر کنناں ساہ ء

تنی چو کیں استالانی شروع ء دل ء داراں

منی دل پہ تنی رہ سر ء دھنز ء صد بر ء شنک بات

بیا ہنچو شیں و شیں زیرے چست کن کہ اندوہ ء ساعت بدل بہ بیت۔“

ماثری ء رماں زوریں چک ء پیا چراگ بالت۔ نازر کیں موردانگ لڑاں

بو تنت او وانکن ء تاراں ارواہ ء چہا لے ء چا گردے گم چو آ ر ء ر پت گار کرتنت۔

ون چہ لار ڈ برگ ء چٹنگ ء رند پہ کاڑ ء پد رند ء در کپت۔ آ کسفور ڈ ء میگ ء

رسگا گڈ آنہی چم چیاریں کنڈاں دریاں پھولان اتنت۔ دل انیکھی ء پیش وانکن ء زیر

ء آ ر اڈس و ہند ء راہ سوج دات۔ آ کسفور ڈ میگ ء یک سنیں کنڈے آئی اڈ کرت

اوشات۔ سکاٹ لینڈ ء صوتی زیرے ارواہ ء تل و توکاں ایر دیان کرت۔ چراگ ء

لر زو کیں روشنائی ء یک تر ہنگیں ساہے ودی بوت۔ ون ء زانگ ء دیرنگوست کہ آئی

مرادانی مزل ہمیش انت

وازر ڈ رنگ ووتی ماڑی ء آ میگ ء شپ ء یک پاسے گو ستہ گت۔ آئی پت

شام کنگ ء رندا گت ہماہند ء گول شہر ء نامی نہیں سیاسی سروکاں اشترا کیت ء بارواتات

پچھارے آتے، آئی گورنہ و ن تھروہم نندوک ات۔

”وش آھتے۔ کدی آھتے؟ آوتی تھروہم گورنہ نشت و پول گپت ہے۔“

بانک ایلیمن و ش دروشم و ش اندام و ورنائیں جنوزامے ات و لجه ہارلینڈ و سکی و
نوری و ایوکیں ہمراہ زالا کہ ہے سبب و ن و دگوش و گورنگ و درسمیں کار و لجه ہارلینڈ و
ہائی سرادور داتلمنت۔ بانک ایلیمن و ن و بھست شموشت و گوشت ہے۔

”گوں وانگ و چون ہے؟“

”ماسی، تو دل و جم کن، من پہ وانگ و یک گور بوگ و شریں گند و چارے و

اوں، اے ہند و جاک بیت من کمیں دُور یک گستانی ہندے کہتے۔“

”تو گڈ یکبارگی ہمود و ہے؟“ بانک و گوشے در یہہ کرت و پول گپت

”ہو“

”شپ روج؟“

”نہ روج و پاس و“

”تو چوتی پت (ولجه ہارلینڈ) و رضا کہتے؟“

”انان“

سبب و تہار گور بام و ن آ کسفورڈ و میتگ و پہ وت لوگے و شوہاز و در کپت،

بنت ہے جوان ات ماثری و لوگ و دیم پدیم و گسے دست کپت، آئی پانزدہ روج و

بھارہ دات اووتی کتاب و از باب و آ رگ و شت۔ دوکلاک و اندر و آوتی وانگی و تاک و

نقشہ کتاب و وانگ و دلگوش اُت۔ وانگ و رند آں وتی چا گرد و چار تپاس و اُت اسے
 خیال و بلکن غم جتیں زیبائی و یک شمالے بکندیت۔ آئی مراد نہ بھجت انت بلے آدل
 ایکیم نہ بوت۔

بیگاہ و سورگیں شار تالاں بو آن اُت، دیم پدیم و لوگ و پاد برمشے و توار بوت۔
 وں وتی خیالاں گار اُت کہ وائلکن و تاراں لرز و کیس زیر آئی گوشاں کپت آوت سر
 و بہجت۔

”مجلس و تران و زیبائیں نیونے؟“

نوں آ ایو کیس بیگاہ و ودار و تلورسگا اُت۔ و ہد و پاس و آ کسفورڈ میتگ و آئی
 و تاک و دمک و شیں زیر اں انبازمت۔ سکاٹ لینڈ و صوتی زیر و کہ برت وں و دور
 کرت۔ پیانو و دیمانشت اولہر ہے شنکت، آ جوانیں ساز گرے نہ اُت بلے مور و انگانی
 چست ایر و جاہ کاتک کہ پہلیر کیس بلے و واہندانٹ۔ پیانو و توار و پیریں بھکتی وں و گوش
 نال کرتنت و ماثری و حال و دات۔

”گوشاں بدار، مئے ہمسائیگ ہم مئے پیماوش بلے است۔“

پیانو و لہرہ کہ گوات و ایر ماد بوت پیر مرد و پر ماں کرت ”نوں و ارتئی انت“
 ”نہ بابا جان، بے دُستی و راستی، بے گندگ و پیچہ آرگ و ساز و گوں ساز و
 دوستی نہ برازیت۔“

و ن شپ روچ وتی کلمہ و پسہہ و راہ چار اُت بلے دیم پدیم و بان و گھٹیں

تہاری عمارت پتا تک ہے شب و دن واکن و تارانی سوزمان ہے تہار کی روشنائی کرت۔ ون
 لکیرات۔ دل و گوشت ہے۔ من چہ وتی بچکی و وتی ہمسایگ زہر کرتنت۔ بلے آ
 نائیت نہ بوت۔ دومی بیگاہ و پیر مرد و ماثری ماں بست۔ ”مے ہمسایگ اچ مادوستی و
 داہگ دارنت بلے تو بے سچتیں خیالاں گوں کپت و آرا اچ وت و رنجیا کرت۔ چست یو
 برو ساز و بیار۔“

ماثری و پنا دکشی واکن زرت، سنیں تہاریں ہے دمک و پیا نو گوں واکن و
 تاں یک پاسے و دل و زنگ رہت انت آخر و ہر دو منت انت و واب و وتی انہازگ و
 چیر دانت۔

دومی سہب و ناگت و چہ آ کسفور ڈے ہے دمک و زیرانی و ش لسانی پلگ بوت،
 ماثری چہ لوگ و درادر کپتہ کہ ون وتی گلو و اوشتوک ات دوینانی چم پہ دمانے و گوں یک
 آتی و ہور بیت انت۔ ناگتیں ہے ڈک و رگ اینکہ سک ات کہ ماثری و سر جہل کرت،
 دن انگت نیلو میں چمانی سحر و در نیا حکمت، ماثری راہ گپت۔

پیریں نیھتیون و چہ سیل و سواد و برگردگ و رند باز گشاں ماثری و واکن و ساز
 کوگاراں کرت بلے آئی مروچی گوشے ساز دست و نہ کنگ و سوگند چست کرتگت، دومی
 کند و پیا نو یک و گوانک و ات، پیر مرداے پہنات آ پہنات نیٹ پہ ناکامے و اب
 شت۔

سیکی بیگاہ و نیھتیون گوں وتی نو اسگ و بیگاہ و ہائیڈ پارک و سواد و ہمراہ اتنت۔

ون ہم کمیں گسٹہ آہانی پدء ات۔ موسم وش وناوشیں ات۔ کدی روج کدی حمر، وہدے
نمسی و برے شنزگ، پہ ون ء اے جوانیں نیمونے موت۔ آئی پیر مرد ء نر یک ء رست و
در آئینت۔

”اے چھتر ء بزور، بلکن مے ہساگی سیادی ء کار ء بہیت۔“

پیر مرد ء آراہورت سیل کرت، گوں وشیں لسانے ء پسہ دات، ”اے نہ شمنے

پکار ء ہم کنیت۔“

”جی ہو بلے گوں شما زالبولے ہمراہ انت۔“ ون ء پہ سادگی ماثری ء تک ء

چارنت و درائینت ماثری آئی چہماں و تراپہ گدارے پیرک ء نوال ء ڈھلگا ات پیر مرد ء

دوینانی چہمانی کش و چیل مارنت و چھتر چہ ورن ء دست ء گپت او آراوتی نر یک ء ننگ

ء رضادات۔ جارج بیہمتیون جہاں گھولیں مردے ات آئی جہان ء کنڈ کنڈ ء مردم پہچہ

کا ورتنت، چہ ورن ء بخت ء کرت۔

”ورنا وانکن ء زیرال چہ وانگ ء تئی دلگوش تہ نہ نکلت؟“

”دریکتیں بٹکلتیں“ ورن ء گوں بچکنڈے ء پسہ ترینت۔ ماثری چہ ورن ء

ساڑی بوئیگ ء کمارات۔ ون ء دل ء گوشت سری نیاد ء پوتاری وش نہ انت، موکل

کرت وراہ گپت۔

دومی روج ء کہ آئی درگہ بخت چہ تھا یک شرفناکیں توارے آحت۔ ”تہا بیا

ون گس ۽ پترنت، پير مرد ۽ ڪتاب مڃ ڪرت و مجلس ۽ مشڪول بوت۔ پير مرد
 ٻيٽيون سڪاٽ لينڊ ۽ تاريخ نيلز انت و شاڪهول ۽ بار و اباز سر حال انت و ن ۽ آئي مجلس و ش
 آحت او آ اے هبر ۽ آرامتا گے دات که ماثری ۽ ٻڙ گوں شاہی کھول ۽ ہوار بیت۔ دل
 ۽ گوشت ۽ بے میارنت پیریں نیھتیون ۽ کہ ملک و میراث مڈی ۽ دست ۽ دررؤگ ۽ غم
 آئی روش روزینی مشڪولی ۽ تهاگار ڪرتگ گوشتی اصل ٿچ نہ بوت۔ جارج نیھتیون ۽ نندو
 نیاد، ٹوک و توار ۽ سہرات کہ آئی ۽ باز جوانیں آسرات ۽ زندے گوازیٽہ۔ کلیں گپ
 تران ورناء گوں ہیل و جیرت ۽ اشکنت اوگل ۽ بال ات کہ ماثری ہم ناساڑی نہ ات
 موکل ۽ وھد ۽ آئی گوں پير مرد ۽ دسبندی ڪرت بانداٽ مئی نگیں ۽ بیائے۔ پير مرد ۽ ورناء
 نیمگا ناہی ۽ چارنت ماثری ۽ زوت در آینت ”جوان انت“ بے منا پہل بکن“ ون
 پذیرت و گوشت ۽۔

”من پھر ۽ چشمیں خیا لے دل ۽ نیا ورتگ۔“

دومی شپ ۽ پیرک ۽ بازی ۽ جیردگا ماثری ون ۽ دووار ۽ نیھتیون ۽ جیگ ۽ گوں
 ات۔

آہر سے یک میزے ۽ چاگرد ۽ نشہ شام کنگا اتنت اے درگت ۽ ماثری ۽ ہر
 وھدے کہ چم چست ڪرتنت ون ۽ چمانی دوچار بوہیگ ۽ آئی سروت ۽ وت جھل بوت۔
 ون گل ۽ بال ات۔

بانک ایلین پہ اے ہبر ۽ سک تکا نرات کہ ون مرد وچاں مدام بے گواہ انت

گپڑے روج رند کہ ون وتی تھر ودیما کپت آئی مورکھ جھنگت۔ بانک ایلیین ۽ مارکت کہ
 ون پہ شواری آئی بھست پُرس ۽ گلو شگ ۽ نہ انت ماثری ۽ بارو بانک ایلیین ۽ پچوڑیں
 حالے نہ رست۔

لارڈ برگ ۽ یکے تہ گوں اے کہول ۽ دیریگیں سیادی ۽ استت پداور نامیں
 جنوزام ایلیین ۽ چند ہم پہ آئی ہمدلی ۽ سبب جوڑ پیتہ گت، ہماروچ ۽ کہ لارڈ میسرل برگ ۽
 آرا جہلیں گرتی ۽ دیست بیواربوت بھست ۽ کرت۔ بانک ایلیین ۽ لارڈ برگ ۽
 سکاٹ لینڈ ۽ پیر مردو آئی نواسگ ۽ حال یک پہ یک ۽ دانت۔

پیریں نیھتیون جہاں گھولیں مردے ات او ابانی مانا کنگ ۽ ہم نابلد نہ ات
 آاے ہبر ۽ بے دلگوش نہ ات کہ ون ۽ ہمروچی نان ونکان، زیاستیں بیوکیں نندو نیادایوک
 ۽ پیر مرد ۽ شاعری وش گئی ۽ منت وار نہ انت آئی کیشتری سبب دگہ ڈا ہے کہ ون ۽ آئی
 ورنائیں نواسگ چم ۽ چیرا کتہ آسر ۽ پیر مرد ۽ چہ وتی لوگ ۽ واہند ہالین ۽ ون ۽ ہڈو کہول ۽
 سرو پد کرت اودل جم بوت کہ ماثری ۽ عاقبت ون ۽ ہمراہی ۽ تہار نہ انت۔

مروچی چہ سیل دسواد ۽ برگرد ۽ ماثری باز منگت چہ پیرک ۽ آئی دسبندی کرت
 کہ مروچی آ آرا ساز ۽ جنگ مہ پر مائیت۔ پیر مرد ہم اے وہد ۽ وانکن ۽ تارانی بدل ۽
 ماثری ۽ عاقبت ۽ گر نچیں دام ۽ گیشنگ ۽ گٹ ات ماثری زیبائیں و ابانی زر ۽ ایرنشت او
 پیر مردتاں شپ ۽ وہدے ۽ ہے سروہیز ۽ بوت۔ پیر مرد ۽ دگہ روچے ہفتگی حالتا کے ۽
 شون کارے ۽ دسبندی کرت کہ ون ۽ کئے، ذات ونسب ۽ چوینے اے سر حال ۽ آرا

سنگ بدنت، شوں کار عہدہ آ آرا کمیں غمباد کرت۔ آئی گوشت و پد و ن و پت مز نہیں
 ہستندے اوکھیں مڈی آئی چیر چتہ بے اُلس و دلاں آئی قدر کتر انت پیر مرد و دل و
 گوشت و ن و عاقبت پت و منت وارند انت اوسید سر و آ و اجہ ہار لینڈ و دریگانہ انت آئی
 جو و ن انت۔“

ماثری و روچے و تی پیرک و عیات دات۔“ پیرک ما پیل سواد، پے و ش و را کی و
 نیاں گاں سکاٹ لینڈ و قومی صوت و کتاب۔۔۔“

بلے جارج بھکتیون و آئی و پ و ہبرزت۔“ سادگیں بی بی۔۔۔ اے گڑتی
 و ت منی دل و انت تو چلے تے ترا گوں چشمیں بہراں کار نیست۔“

لندن و موسم سک زیبا ت اوسیل سواد و شوکی نزیک و یک مز نہیں گورمے و
 نچ بان انتت ایداں مہلوک پے ہشتک و سواد و آ تکنت شریں نیونے و ن و دل و سازت
 او پیر مرد و صلا حے جت کہ سواد و برواں پیریں بھکتیون و زوت رضادات ہر سکیں ہمراہ
 بوتنت گورم و سرالوگ و کسامیں بو جیگ ریگ انتت کہ و ن و چم ناگماں یک بو جیگے و
 ذک لگت آئی تھر و بانک ایلیں و ہم و ن گوں ہمراہاں دیت آ برگشت و ن و ہم پیر مرد
 گوں ماثری و اشت و و تی راہ تاب دات بلے بانک چک و و ن و بو جی و آ تک و ن
 ہم پے ناکام برگشت۔ بانک ایلیں و گوں رسگ و جارج بھکتیون و آئی نواسگ و پے زہرہ
 چارت و لہتیں ہنچیں دانک دور دات کہ ماثری آ سیک بوت بلے و ن و چمانی تہا دست
 بندی و منت و گندگ و آئی ہچ گلوشت، درادر کپگ و بانک و ن تہل و ترندی و مان

بت۔

”باندائیں باریگ ء تئی کوپگاں قوم ء عاقبت و ملک ء سیاست ء بار ابر بیت،
گوں چشیں کاڑے ء کہ تئی ہڈ ء ہمسر نہ انت تئی تندو نیا دسک ردو پچگی کارے گوں
پنڈو کاں تئی چہ دوستی یے؟“ بانک ایلین ء یکیں دم ء کلیس گپ کرتنت۔ ون ہم براز
گپت

”ماسی“۔۔۔ نیز گاری چشیں گنا ہے نہ انت کہ تو مارنگ، ”ہنچو شیں دست پا دو
آزائے گنت آہاں ہم بر انت، مے دل ء پیہیں دے آہانی سینگ ء دھر کیت، ماؤ
توچے ء زیاست باں پمیشی کہ آہاں وتی نوبت گوازینت۔“

”ون“۔۔۔ بانک ء زہر ء تو ار کرت۔ من چشیں کمشر فی سکت نکناں“

”من ہم کس ء اے ہبر ء موہ دات نکناں کہ گوں منی دوستدار ء ٹرنڈی بکت۔“
ہبر ہمدارست کہ لارڈ چہ یک پہناتے ء ودی بوت آئی بانک ء زہر ابر ماد
کرت، دومی روج ء لارڈ ء پدا بانک ون ء بوجیگ ء آورت بانک ایلین ء چہ ماثری ء
واکسن ء سراسکاٹ لینڈ ء کڑدے و شیں زیر کہ اشکتت گوشے کمیں پشو ماں بوت۔
رڈگ ء ساعت ء ہے یکیں ہبرے کرت جنک باز بدنہ انت۔

ہے در نیام ء چہ ماثری ء پنت ء ون ء پھول گھول ء رند حال دات کہ سکاٹ
لینڈ ء قومی صوتانی دپتر چھاپ شنگی بویگی انت کہ دگہ کسے ء نز آورتگ چہ اے حال ء ون
وت ہم چہ پیر مرد ء دلجم نہ بوت آراشک بوت بلے پدا دل ء دلہڈی دات ءے۔ یک

مردم ہمیشہ ہم ایک سرگال و چھاپ شنگ کت کفت بلے جارح نھتھتیون و پے اے حال
دل کھتی نہ ات آئی در آئینت

”من چہ اے حال و ش باں کہ سکاٹ لینڈ و قومی صوت و دپتر، چہ یکے نہ
کے و جہد و پے اے لس و دستاں سر بہ بیت۔“

چہ اے حال و رند جارح نھتھتیون یک دورند و برائٹس اولندن و دگہ میگ و
کہاں تر و تاب و شت۔ ون چہ اے ہبر و سک پردات کہ ماثری و گوں آئی دوستی و
نول دانگ بلے آ انگت گوں آئی و ش نیاد نہ بیت و ترا دور داریت ہے سروہیز و ون
نک و آ تک، کا گدے ایر و ن ہبکہ یوت، زوت کا گدے و پانچ کرت۔ نوشتہ ات

”دل و دوست! آ دمان و کہ اے کا گد ترا دست کپیت نراناں من اچ تو
پکیاس دیر باں، دل دیر مہنت نوکیں سال و مباہ باید من وت بداتیں بلے بخت کسی دل و
بندی نہ انت۔ چشمیں چندی ہزار سال بکند اتے، نوشگی ہمیدادی و من و ترا ہم شموشتہ تی
ہر و ہدوک و منت و مدام باراں، ہما و شرتگیں بیگاہ کہ آ ہانی ترا نگ و ارواہ و کیف و ملارے
انہازیت۔“

شریں ون! منی گڈی دست بندی و ہیل ہمیشہ انت کہ منی واہگ و شرف و گار
نہ کھنے و تی سیاد و مہلوک و واہگاں و شاں بکنے۔ تی دیماء زند و برشائیں عاقبت و شاتک و
کیت۔ و شاحت بکن وے

من ہے ساعت و ہم ترا دست دروت کنگاؤں۔۔ شاداں باتے تی ہدوک

دار۔۔۔۔۔ ماٹری“

ویسیٹ ہیرس ء جارج بھکتیون و ماٹری ء باز رند پد کرتنت بلے۔۔۔۔۔ کس
 آہانی ڈس ندات۔ ون ء حالتا کانی تہا ایشانی ڈس نشان ء دیوک ء بخشیش ء ہم جارج
 پرینت بلے آراچ سوب نہ بوت، ون پہ پارلیمنٹ ء ہور کیس ہند ء گھن ء سوب دار
 بوت، اے سوب ہم ماٹری ء واہگ ء دیما سر جہل کنگ ات آراچونائی ء چچ چیزے نہ
 وڑت۔ بانک ایلین ء گوں لارڈ برگ ء سیر بوت سیر ء تہا مہمانانی گور جیٹ ء ون پہ
 نادلکشی دل ء بہر زرت، ون ء پت ہار لینڈ، بانک برگ او لارڈ برگ کل دلجم اتنت کہ
 ماٹری چہ ون بھندی ء دیرشتہ

یک روچے بانک برگ بیگاہ دیے ء گوں ون ء ناگت ء دچار کپت۔

”ون، بکند تو ترا پہ چہ حال ء آورتہ، تئی کوپگاں گراں متائیں کار دا گدہ انت او
 تو۔۔۔ تو لوڑے ء رند ء کھکئے۔ من ترا ہما کا گد ء پیش بداراں کہ ماٹری ء تئی محبت و دوستی
 بدل ء پیچیزار پونڈ کپتہ۔“

”کئے اے سودا ٹھہیتہ؟“ ون ٹرند بوت۔

”من“

”آبان ء ساہگ ء کہ منی چشیں بدوا ہی بنت او داں نندگ پمن حیفا انت۔“
 بانک برگ ء زبان بازی ء تاب دات بلے تیر چہ کمان ء در کپتہ گپت، ون ء
 پت ء ماٹری یلہ دات ساری آ جارج و ماٹری ء پٹ پول ء سکاٹ لینڈ ء شت، چہ او داں

جارج و ت دپ نہ کپت بلے آئی دیریکس دوستے ولجہ تھا مپسن ء
تو ولجہ اینکہ دیریں پندے پہ جارج و گونڈیں مسکی ء پھولگ ء بُرتہ؟ تھا مپسن ء

ہوج کرت مسکی ء نام ون ء پہ نوک ات آئی درآ یئنت ولجہ جنک ء نام مسکی نہ انت

”سنی اوں، سنی اوں، منی دین ء جنک انت۔ نہ مسکی انت نہ ماثری، آئی
ہمین نام مارگریٹ انت تو بلکن سنی نہ نے“ ولجہ تھا مپسن ء و سکی ء مز نہیں گئے پھر کرت و
پوشت ماثری، اسکاٹ لینڈ ء یک قومی زیرے ء نام انت۔ نیہتیون ء وطن ء مہرانی
بت دارگ ء اے نام پرکتہ۔ من جارج نیہتیون ء چہ سے پشت ء زاناں۔ ولجہ ایشانی
بزرگ بادشاہی کہول ء ہوار بیت۔ مہلوک منی دزبرات ء ٹھگ و دروہ بازے خیال
کت۔۔۔

”من زاناں چونہ انت۔ ون ء ہیر چہ آئی دپ ء زت۔

”جارج نیہتیون ایوک ء پہ وتی نام ء زندگ انت آرا انگت اے ہیر ء پک
کل انت کہ ویل و خدا گندیں کارے مارگریٹ ء بادشاہی ء وارث بکت۔ بلے اے کار
وطن۔۔۔ تراوگہ باز کار است من اے کار ء وت کناں، تو و لجم بلکن مارگریٹ ہماروچ ء
کئی بانور بیت آہور کیں دستاں پھیر نہ ایت۔

وتی دپتر ء ون چہ درماکاں آ تلگیں کا گداں چمٹا نکلے دیرگا کہ زری میل ء

کا گدے ء آئی چم کپت آئی اشتاپی کا گدچ کرت نوشتہ ات۔

”دوستیں ون۔۔ پیرک پہ ند۔ یستیں مز لے ء رواں ات بے پورٹ سعید ء
 بدن ء۔۔ آئی تب ناگماں ء بے چاڑ بوت نیٹ ماوتی پت پیرکی ڈیہہ سکاٹ لینڈ ء
 برگشاں پیرک ء گڈی مہر ووتی ڈیہہ ء حاک ء تل ء جاہ گریگ انت، من پیرک ء گوشک
 ء پدے کا گد پر تو سیاہ کرت۔ دست ہون ء انت مہ شووش، برس لے۔۔۔ تنی گند گا بدوک
 ماثری۔

ون ء شپ روج نکرت وتر اسر کرت، ماثری پہ دور اتک۔ آئی پھلیں
 انارک گیمر تلکت چمانی شروخ تامور گشتہ گت جتائی ء اندوہ ء ورنائی ء گوہر ء آب پلے
 گت۔ دوینانی چم ء پہ ساعتے دچا روارت ماثری ء کیف ء قدح پر وشت
 ”اے ساعت باز سک انت زوت پیرک ء سر ون ء وتر اسر بکن“

دوئیں جارچ بختیون ء سرون ء آحتت۔ نادر ای کوہ ء مہ گرات۔ دیکیں
 بختیون چو پلار ء زرد گشتہ گت پہ کلے آئی سرچست کرت لفظانی سرا ہوا دیگیں بشکندے
 ات۔

”بیا بیا۔۔ من تنی راہ چاراں۔۔۔ سکاٹ لینڈ ء قومی صوتانی دپتر میگ نیم
 سہت پشت کپت، ناجوڑی ء من ء موہ نہ دات۔۔۔ اے کارنوں تنی گردن ء انت۔ منی
 ذر براتے، ولجہ تھا مپسن، چہ منی کند ء آرا کا گدے نوشتہ بکن۔۔۔ کہ۔۔۔ کہ تنی پت ء
 چہزار پونڈ بدنت۔ من وتی عہد زبان ء اوشتات نہ کرت“

جارج ۽ انگت وٽي هبر توام نڪرنگ ڪه ڏاڪڙ ۽ ون ۽ گوش ۽ چيز ۽ گوشت،
دوئي در کپنت ڏاڪڙ ۽ در ۽ حال دات گول نادره ۽ بازگپ جنگ شرنه انت۔

دوئي روج ۽ جارج نيھتيون چه پيش ۽ گوش ۽ شرترا ت، ڪليس روج آئي جوانيه
گوازينت، بيگاه ۽ ون په سواد ۽ در کپت باز دير نه شته گت ڪه دهنز ۽ پا داحت، آئي
زيڪ ۽ گاڙي ۽ آتڪ اوشتات لارڙ برگ و بانڪ برگ اير کپنت۔

”ون، مني پنج۔۔ مني پيشي ڪرنگيس ڪاراں پشو مانون، بڪد من وٽ وٽي دست ۽
مارگريٽ ۽ بانور ڪنگ ۽ آتنگون“ بانڪ برگ ۽ گوشت۔

دمان ۽ رندڪل جارج ۽ ڪٺ ۽ گور ۽ اشتوڪ اتنت۔ جارج ۽ ون ۽ سياداني
صلاح اشڪته گت آئي نزورين توار ۽ تراں ڪرت۔

”سڪاٽ لينڊ ۽ گلزمين ۽ دوداں اچ مٿي ڪهول ۽ ڏگار، ملڪ، مڌي هر چيز
پلت، بله وطن ۽ گلزمين ۽ مھر پلت نه ڪرت، من جزم ۽ گوشاں ماڙري تي رگاں شهابي
هون مان انت۔ پيشڪ تو وٽي زند ۽ سري وار ۽ اے گلزمين ديسته بله من وانگن ۽ هما
زيراں چندي گشتاں تي همراهي ڪه اے درتھي ۽ آتنگون ماڙري مني گڏي واڳ بهميش
انت ڪه شادوئس هج دور مڪند اتنت۔۔۔ شادوئس۔۔۔“ په دمان ۽ آبه توار بوت پدا
گوشت ۽۔

”ماڙري تو شاھد ۽ ڪه من هج وهد ۽ دل اڪيم نه نشنگون بخت ۽ گول من همراهي
ڪرت، من دراں ڏيهه و به بندري ۽ هم وطن، نه شموشت۔

تو۔۔۔ تو ہم۔۔۔ و تراڈ ڈبدارے۔۔۔ وطن۔۔۔ "جارج پنکھتیون ہنگری دم
ات وطن چدوتی مہر کنوکیں بیچ عزیز بہر بوت۔

اومیت و پادبرمش

منی دل گوشت نوں ماوتی وردن و شوہاز و بیچار کنناں، ”عبد و در آئینت“
 ”رمی و جان کشت بگوشتے آ عبد و ہم خیال و گواشینی گند و چار کنگارنت،
 دمانے و پے بے تواری و ماں شانت۔

”من روج و نکت و چنت ساعت پیش و وردن و بار و اپکر کنناں، ہمے پکر و منا
 ایداں نیاتگ“ عبد و وتی ہیر دو ارمانتر کرت۔

رمی و وتی پادتچک کرتنت اوپہ آ سرات گوں در چک و تکتہ دات، یک زوریں
 گیں سار تے کشت و تی دیماد گار و سراس موش کرت و تی آ سازرت و گٹ و امیر کرت،
 آسا و سرازانکہ عبد و مان آ تک عبد و ”اونہوں“ کرت۔

”چے گوشتے؟“ رمی و پول گیت

”من گوشاں آسا و چیا چوش گردین وے کسی چم و کشنے دگہ جنجالے گٹ و
 کپیت“

”اُخ، آ سازانکہ تراگت؟“ رمی و گوشت

پدا جوائیں دمانے بے تک تواری بوتنت

”منی گوشگ انگت ہم ہمیش انت کہ مارا وردن و پٹ و شوہازے لوٹیت،

چاشت گوستہ نین قضا پشیم انت۔ توچہ گوشے؟“ عبدو ۽ مکلیں تکرار کرت۔

”ہو۔۔ منی ہم ہے خیال انت۔ راستیں دست ۽ روج ۽ برانز گیش بوان

انت، زان کہ ساہگ مے چمیں کش ۽ ایر کنزان انت“ رمی ۽ عبدو ۽ ہبر من ات۔

آدوئیں چار کشک ۽ یک امب ۽ در چکے ۽ چیر اندوک اتنت۔ چہ سالانی سال

۽ آنہانی کار ہمیش ات نون اے در چک ”پنڈوکانی در چک“ ۽ نام ۽ پچہ آرگ بوت،

راہوزی ۽ را کہ کسے ۽ راہ سوج بداتیں گوشت ۽۔

”ہے راہ ۽ تچک ۽ رواں کن، پنڈوکانی در چک ۽ سر بے گڈاں چمیں کش ۽

بروئے“ عبدو اور می ہم جو ہے در چک ۽ نام کپتہ گنتت۔ ہے نام وتوار پہ ایشاں سیتے

بوت، پیش سراں آہاں چہ راہوزی آل پہ زاری ۽ پریات پنڈگ گیت او ہر کس ۽ وتی

جوازہ ۽ کچ ۽ آہان ۽ پنڈگ دات بلے نون آہاں زاری کنگ اشته گت، چوش کس ۽ ہم

نزانٹ کہ اے ہر دو اچ تاں پلو ۽ آ تلگنت او ایشانی شنوریں ہے پوریات چہ کدی ۽ بنا

پتہ گت۔

ایشانی شنور ایش ات کہ روچے عبدو ۽ در چک ۽ چیر ۽ وتی پشتی چیر گجت و

نشنت، رمی کمیں آنکشر پشت ۽ بے توار ۽ نشنت دومی روج ۽ رمی دیما کاتت و عبدو پشت

۽ کنزنت بریگاہ ۽ پنڈ ۽ زردوئیناں نیم کرتنت۔

ایشانی ورنائی ۽ دیر انت کہ وتی زور جتہ گو ستکت او دوئیں تاک کپتہ گنتت،

عمر وجمار ۽ پنڈ و گدا ۽ نیٹ ایشان ۽ ہے دو دو دست بوت، آہانی خیال ات کہ نخی کمیں یک

راہگوزی لیے یک وارے دو پنڈوک ء خیر نہ دنت او ہے رپک ء ایشانی زندگوشے سیر لاپ
 ات۔ ہر کس ء پچھ آرتنت ہے خاطر انوں آہاں ہم دست چک گنگ اشته گت، چہ کس ء
 پہ زاری و منت آہاں نہ پنڈت ہر کس ء پہ وتی خدء ہر چکھ دات پہ شکر ایشاں ڈرت
 ات۔

چنتے راہگوزیانی پاد برمش یادپ ء توارے آہاں پچھ کارت کہ راہ ء کئے گوزگا
 انت، پادانی درہر پگ ء درست ات کہ ہما جنیں آدم انت کہ دگ ء سر دگ ء ہم روج پونگی
 ہسودائی ء نشت یک دگہ راہگوزی لیے ء پاد برمش ہم پیدا اور اتنت، مدام چسپاں گام جنان
 شکاران چہ ہے راہ ء گوستت۔

وہد گوزان ات، گوں وھد ء گا ماں ایشاں مارت کہ نام دار بویگ دود پیں زحم
 انت کہ نوں مہلوک ء چماں ایشانی قدر چو ہے ایوکیں در چک ء بوتہ کہ کس ء پہ وت دگوش
 دات نہ کنت۔ دگ ء گوزوکیں عالم ء وت دل ء زانت کہ چو در چک ء جائدی بویگ ء
 مبد ورتی ہم دائمی ساہگ انت۔ نوں دلانی تھا آنہانی گنگ ء ترس و بزرگ ء سر نہ
 ڈرت ہر ہر پہ مہلوک ء دائمی بوت۔

”منی خیال ء گوں ما اینکہ زر بیت کہ ما چیزے بگراں بوراں مبد ورتی دیم ء
 ”چہ ہے پینگی کنوکیں مائی ء پر چہ چیزے مہ گراں۔“
 رمی ء دل جنگ ء عادت ات، آئی مبد ورتی ہرے پسوندات، کمیں بیچارے رندی
 اور آئینت۔ ”مروچاں مارا بازی ء پنڈگ نہ رسگا انت۔ پیش ء تہ چونستت“

”ہبلکن۔۔ مروچاں بے پوریاتی ہم زیاست انت۔۔ بے ہرچنگہ ززمے کہتوہ

است پمآے دمان ء دانے تہ بنت۔“ عبدو ء گوشت۔

یک رندے پدا بے تواری ء مانشات

”منی گوشاں پاد ء تواری بوت، مارا کمیں انگت صبر کنگ لوئیت۔“ زمی ء پاد

برمش ء اشکنگ ء وتی گوش نال کرتنت و گوشت

”اے راہوزسک اشتاپی انت۔“ عبدو ء رمی ء ہبر مارت و درآ کینت۔

”ہان۔۔ نہ اوشتات، پر گوست۔ مروچاں مہلوک ہج جاہ اڈ نہ کت“ زمی ء

ملوریں پیجے ء گوشت و تراگوں درچک ء بند ء جو کہ دات۔

”ہبلکن اچ اے دگ ء مہلوک و عالم بازی ء روآ نہ کنت“ عبدو ء منت۔

”نہ۔۔ روج ء ہے پاس ء چوناروآ کم بیت رمی ء چوچہل زانتیں فیلسونے ء

درآ کینت۔

”پمیشاتہ من گوشاں بانکد ہے و ہد ء ما بروآں چہ امائی ء پہ ورگ ء چیزے گہراں

بیاراں“

”نہ۔۔ بانکد نہ انت کہ ماوتی جاگہ ء ہلاں۔۔ کئے زانت کئے چہ راہ ء

گوزگی انت، پرچہ چوش مہ کنناں کہ چاشت ء او شپ ء ورگ ء یک بکناں۔ ززو ڈکال

انت تہ ورگ ء ہم کمی بہ بیت۔ چشمیں و ہد ء مردم ء صبر و سگ کنگ لوئیت۔“

رمی ء عبدو ء را پنت و سکیں کرت پدا دست ء کیسگ ء برت داگے ہوزوہ

کرت، بول دنساں ء جوز پروشت، جوز ء کپ مٹھ ء کرت اووتی دست عبدو ء کو پگ ء ایر
کرت، عبدو ء جوز ء کپ زرت ہردو مشکول بوتنت۔

تاں دیر ء آرا گوزانی راہ چار بوتنت۔ چم پرداری سک گران انت۔ دگ ء
آسردگ ء پنگی بہا کنوکیں جنیں آدم پہ ہنچوشیں سگ ء سودا زور وکانی راہ چار ات۔
ہر وچ دہ کلدار ء مال آرتت، بریگاہ ء تہاری ء پیش دودو نیم ء کثنت۔ پنگی کنوکیں مائی و
پنڈوکان پہ راہ چارگ یک پیم ء گراں گوستت

ہے چار کشک ء سر ایک لڑتہ پچیں چوروے مدان ء پنڈوکانی نزیک ء آحت او
زوت برگشت نوں آئی مٹھ ء چیزے مان ات۔

”گوشتے چہ مئے نزیک ء کسے گوست، تو پاد برمش اشکنت؟“ عبدو ء جت

کت

”انآ۔ من نہ مارت“ رمی ء در آینت

”بلکن پنگے ات“

”زانکہ پنگے بوتہ“ عبدو ء گوشت

پدا آدوئیں تاں دیر ء چپ بوتنت گوشتے چہ راہ سر ء چست بیوکیں برانز ء دگوش

انت۔

”ماراے جاگہ نوں یلہ دیگی بیت“

”پرچہ“

”مارا روج ۽ گپت“

”ہو، نون در چڪ ۽ دومی ڪنڊوش انت“ رمی ۽ گوشت او پادا آسڪ

”بچارے پادا آسڪ ۽ وڊ ۽ زراں گار نه ڪنن“ رمی ۽ عبدو ۽ راشیوار ڪرت او

آئی چست بو سڪ ۽ وڊ ۽ بوت۔

تو چیا پاد نیائے؟“ رمی دل سیاہ بوت او زهر ۽ گوشت ۽، بل ۽ عبدو سڪ

پرزگی وتی پشتی ۽ پٺ پول ۽ آت۔ زر ۽ چو عبدو ۽ دپ ۽، همینکه در آحت

”زر۔۔؟ ۽ بوت زراں ۽؟“

”زر۔۔ زراں بو سڪت“ عبدو گلوتگی بوت۔

”بل چرک و توازه مکن۔۔ توازه وش نه انت اے دمان ۽“ رمی ۽ وتی کو پگ

شانت انت

”خدائی سر انت توازه نه کنناں پہ دل گوشاں زراں گار انت۔“

عبدو ۽ ترندیس پسوے دات رمی شڪ و حیران بوت۔ ”پہ دل گوشے؟“

”باور بکن“ باریں چوں ڈیل کپتکنت“

رمی زوت عبدو ۽ گو رانت او آئی پوشا کانی چند و لتار ۽ کپت۔

”من نه گوشاں که زراں اداں نیست انت۔“ عبدو ۽ بد برت

”بل ۽ زراں باید هدا به بنت“ رمی هم ترند بوت ”کمیں پیش ۽ هدا انت، تو وت

نگوشت

”راستے من کمیں پیش ء گوشت اونوں ہم من گوشگاؤں کہ زرگارانے“ عبدو
 گرم سرد بوت۔

”باید تو بزائے کہ ززان ء چے بوت“ رمی ہم زہر ء گپت
 ”من ء سوگند بدئے من سوگند زوراں کہ من زاناں۔“

ززاں چے بوت۔ عبدو ء گوشت

”من نہ مناں۔“ رمی سیرت

”تئی نزء من دروگ بُراں؟“ عبدو ء سوج کرت

”توپکا ئیں دُزے ئے۔“

”ہردومان آتکت یک دگرے ء گر رُوس اش کرت۔ نیٹ چنتے رگوزی آں

نام کپت و صلاح کرت۔ دوینانی نہ ٹہگ ء سبب سوج کرت۔ کرز و گوراں زر پٹنت
 بلے کس ء ہیج ندیست۔“

دمانے ء رندوئیں پکیرانی زہر جہل کپت دویناں صلاح کرت اودر چک ء

ماہگ ء چہ یک دگر ء کمیں گستہ بوت نشت انت۔

”زرزانی گاری ء منی دل ء سچگ نہ کپیت“ اے ہبر عبدو ء کم وگیش تنے و ہدء

ہست رندء کرتکت۔

”ہنچوشیں ہبرے۔ کوری ء تہ یک تاوانے ایش انت کہ ہر کار پہ دست موش

انت“

”بلے مروچی پنج پیسہ ہو دگہ زرے مارا چہ کجاریت“ عبدو ۽ پھارمان گوشت۔

”خدا ۽ گنج ۽ نامیت مہو“ رمی ۽ امیت کرت۔

پدادوئیں بے تواری بوتنت۔

”منی گوشاں پاد ۽ تواری است۔“ عبدو کمیں شیوار بوت

دوئیں ہے تواری دگوش اتنت۔ تواری کم کم ۽ دیریوان بوت۔ اے پاد برمش ہا

چوروی گت کہ کمیں ساری چہ پنڈوکانی گوراگوست۔ نوں آئی وائر کرتکت اوچنا جائیگ ۽

ات۔

”اے کسانیں چکے ۽ پادانی تواری نہ ات؟ عبدو ۽ سوچ کرت

”بلکن زھگے ات۔ بلے من جزمان کہ ہے راہ ۽ اللہ ۽ نیکیں نخی ہم الم ۽

گوزیت۔“

رمی ۽ نرم ۽ پسودات

دوئیں پداپہ صبر و ستیانشت انت

مات ۽ مہر

رام دیائے گوکے دوشک ۽ ات آئی ہشت سا لگیں ڈنک جیکن ۽ گوک ۽
 گوک دوشک، گوک ۽ ماہگ چہ شیر ۽ پھر اتنت شیر ۽ ہار گوں میہ میہ ۽ ویش تو ۽ ماں
 مزنیں ڈوبانی ۽ رچان اتنت شیر دوشک ۽ میہگ ۽ زیمیل ماں جیکن ۽ گوشاں ویش
 زمرے اوگر انزاں دل بودیں بوئے ۽ ڈول ۽ ملارے پاد کناں اتنت۔

رام دیائے ۽ گوک ۽ دو گور پیش ۽ دوشکنت سیسی گودان ۽ دوشک ۽ ات آئی
 مارت کہ گوک شیر ڈنگ ۽ انت پھر یں ماگ یک دمان ۽ چلن بوت آئی زہر ۽ شیر
 دوشک اشت و جیکن ۽ پر ماں کتنے۔

”گو سک ۽ یلہ بدئے“

جیکن ۽ گوک ۽ گو سک یلہ دات، گو سک بزرگ چوسر گنوکاں وتی مات ۽ ماہگ ۽
 پت بلے ماہگ آنا روا پیش ۽ پر بہتکنت آیاں چے مان ات بلے گو سک ۽ چکڑگ ۽
 گو سک ۽ نکت کمیں تر بوت۔ جیکن ۽ تو ار کرت۔

”لبا۔۔ لبا گوک ۽ گوداں پدا شیر ۽ پھر بوتکنت“

باز بد ذاتیں گوکے بے مراد۔ رام دیائے ۽ گوک ۽ راتینچے دات او جیکن ۽
 پر ماں گرت ۽ ”بگر یک دارے پدا گو سک ۽ اے نامراد شیر ذریت“۔ جیکن ۽ دور

کرت گو سک ءے گپت داشت۔ گو سک کمیں سٹھت کمیں زور ءے جت بلے جیکن
 ءے سو گہی ءے داشت رام دیائے ءے پداماگ لتارت بازیں رپک کرت انت نیٹ بازیں
 پر نچگ ءے آئی مور دانگاں دردے کپت نون چہ گو راں شیر تار ءے بدل ءے تر مپ تر مپ ءے
 پٹان انتت ہماز میر کہ چہ آئی توار ءے جیکن بیسار ات گار بوت البت بو انگت چہ ڈوہانی ءے پاو
 آیان ات ڈوہانی ءے دپ ءے شیر گج ہنچو چست بوتگتت گوشے کوہ ءے بھٹ ءے بر پ ءے چمے ایر
 انت۔ تازگ اوگر میں شیر ءے پھر ملاریں بوئے انگت چست بو ان ات۔ گوک چہ بازیں
 دست پھنڈ ءے سو کی بوت ودرک دور ءے بنا کرت۔

”یلہ بدے گو سک ءے جیکن نون شیر ءے ماں نیست“ رام دیائے ءے وتی دل جم
 کرت۔

شدیکیں گو سک ءے پہ مات ءے ہنچو دور کرت چش کہ ڈھونڈ وار جو نے ءے سر اور
 کنت، گو ءے دپ کرتنت زور زور ءے چکر دیت بلے گو رنوں اصل حسکتت یک تر پے شیر در
 نیاحت۔ گوک پیش ءے بر ات زوریں دو سے لگت شانت بلے شدیکیں گو سک ءے تاں دیر
 ءے مچان کرت۔

سال زمانگ گو سنتت۔۔۔۔۔۔۔

یک پر کیفیں سبے ءے روج ءے ٹک داتکت حبلی ءے تہاوشکیں پیتا پے ءے دیمارام
 دیائے ڈوکانی سرانندوک ات او آئی دست ءے مور دانگ تکانی ءے گوک ءے دو شگ ءے انتت
 رام دیائے ءے کستریں نچ ءے گوک ءے گو سک داشتہ گت۔

گس دپ ء یک نیازی یے پیتاپ ء وتی چک ء میچونگا ات روج ء دیم
 ندگ ء آئی دیم روشنا گندگ ء کاتک چک مات ء گوراں چوں پراہ دنت۔ چک چک ء
 گورچہ بے خیالی ء چک ء دپ ء در آحت آئی گریوگ بنا کرت۔ مات ء چنک گوداں پرا
 چک ء دپ ء دات۔ سہڑینت بے آئی چم صیلی ء آکر ء سک اتنت اوپہ حیرانی کندگا
 ات۔

”اے نامرادیں گوک چنک ہنر زانت شیر ء چوں ذرایت“ رام دیائے ء چہ
 زہر ء پیچے پہ گوک ء چک کرت۔ بچک ء پر مات ء۔ ”یلہ بدے گو سک ء چورہ کہ گوک
 شیر ء یلہ بدنت۔“

بچک ء گو سک یلہ دات۔

نیازی ء چم صیلی ء ہے کند ء سک اتنت زانکہ ہے بے خیالی ء گور پد ء چہ
 چک ء دپ ء لکشت گپت چک ء زور ء گریہت زال ء زوت کرت گور چک ء دپ ء
 دات گوشے زہگ ء پینگے دپ ء آحت آسہڑت وچک ء دلگوش بوت۔

رام دیائے ء بچک ء راپر مات ”نوں بگر گو سک ء کہ من انگت لکمیں گوک ء

دوشاں۔“

نیازی ء چم انگت ہمانگر سک اتنت چہ آئی روک روک چارگ ء جاہ کاتک کہ
 آہلیس پکرو تکانسرے ء کپتہ۔ اودل ء ہے تکانسر چہ آئی چارگ ء پیدا اور بوت۔ ناگماں
 نیازی ء گوراں مہر ء ایردات و آچہ مہر ء ہے آر ء بے وار بوت بگوشے کسے ء آئی چک ء

دپ ۽ گو ر پ زور چچ گپت۔

بچک ۽ دومی پر ۽ پھ گو سک ۽ گرہگ ۽ دست دیمائرت نیازی ۽ چہ ہمد ۽ ہکل

دات

”نگرے گو سک ۽ ایلہ بدے سہدار ۽، ماوتی بخت دُشتہ گودان ۽ سر آتگلیں

شیر گو سک ۽ حق انت۔ آراہم سا ہے است۔ بلن کہ بہ بچیت۔ شماسہدار ۽ کشگ ۽ رند ۽

ات؟“

ہے نیازی رام دیائے ۽ ہماؤتک جیکن ات کہ نوں چکے عومات پتہ گت۔

پورا بنٹورہ

ہندوستانی اور عکس و گوراں بازیں کسان و مزینیں جزیرہ انت۔ جاواچہ
 ہمیشاں یکے۔ جاوا و رودر آتک و کیمیر و کوہ انت۔ کہ ہے کلیں جزیرہ ہانی مستر و برتریں
 ٹیڑھ و برومونا م و یک آس گواریں غارے اوایشی دوئیں پہناتاں جہل و بے پاندیں
 ہیناکیں ریک و پٹے۔ کہن و دیریگیں زمانہ و اے آس گوار بوتوں سرد کپتہ۔ عہدی
 کہاں گوشگ بوتہ کہ اے ریک ہما جو و کرونگ و رند چ بوتہ کہ دیریگیں و ہد و باریاں
 یک چنے و کرونگت ہمیشی نزیک و کو پڑا و رنگ و یک بھٹے۔ مہلوک و گوشگ انت کہ
 اے ہما ہیران انت کہ سنگ سیاہ بوئیگ و رند ہما جن و شہ زہر و دور دات۔

اے کسہ عہدی دپتراں چوش انت کہ جاوا و جزیرہ و جن و پر یانی زمانگے و
 دور بوتہ او آباریگ و اوداں بنی آدم و ذات نہ پتگ۔ کیمیر و کوہ و ٹیڑھ و (دیوتا) بزرگانی
 خند بوتہ چہ ہمیشاں یکے و جنگ باز زیبا میں کاڑے ات آئی نام ات بنٹورہ۔ بنٹورہ و
 برینال مدام آسمی پھل و چلب و لڑی مان شپوک اتنت آزیبا میں مہتوس کہ شہ و تی لوگ
 اور کاتک در شک دار، جنگل و بریں کپوت و کونتر آ نہی و ندرہ و سار و بیسار اتنت بازیں
 ہما پ بنٹورہ و کوگی لڈگاں ندر و فدا بیتت بلے آچو سمین و پڑ کیفیں ملارے و شہ آہانی ویم و
 کوسٹ و اندیم بیت کیمیر و کوہ و گل اندا میں بنٹورہ، جنگل و گی میں آسمی اور نامیں دلانی

مہر و پاڑ۔ اے سے چیز ہے جزیرہ و زند و سر حال جوڑ بوت انت۔

برومو و آس گواریں غار و کش و گوراں یک چٹے و دو ارات۔ جن و نام پورا
 ات پہ وتی ڈیل و ملگاں پورا شہ کا ماکے کہ حسن و زیبائی و ہد ابند گوشگ بیت او پہ وتی
 توان و شہ باجو کی و گیش سہرات۔ شہ وتی زیب و دروشم و شہ وتی توان و ورنائی و پورا
 مٹ ماں ہے زید و گواہت پوانکہ اے زید و جن و پری ذاتاں آرا پہ کنت و کنت و
 چماں چارت۔ روچے روچکانے و پورا کوپگاں تیر کمان زرتنگ ہے جنگل و ترو تاب و
 مشکول ات کہ شہ یک دیے و مزارے و نہاردت پورا شیوار بوت آئی وتی تیر کمان شہ
 کوپگاں ایرکت تیرے چپت کرت او مزار و چم و دید و کانی تہا گوردات مزار و یک
 نہارد گے جت او کوریں چماں تراپولی کنان و یک کنڈے و گار بوت پورا ہم مزار و رند و
 کپت بلے بزیں جنگل و آئی وتی شکار او وتی راہ ہر دوئیں گار کرتنت تاں دیر و ہدے و ماں
 جنگل و تھا بو و ارتنت دم برت یک در شکے و ساہگ و ایر کش کت و پت۔ کار خدائی ہے
 تو کاں تر و گرد کنان و بنورہ ہم ہے تک و آتک و در کپت کہ آرا پہ خیر و خیرات و نیوگ
 در کار ات۔ واپس پورا و گندگ و مہلنج و رکانی سرا لہمیں بچکند گے آتک یک دلے و
 گوشت ٹوپناں آگہ بکنان و پدا خیال کت کہ من یک نامداریں مزن کر ماتیں
 خاہوتے و دتکوں چومبیت کہ بزرگاں ہے ہبروش مہ ایت دگہ جنجالے چست مہیت ہے
 سروہیز و ات کہ شہ یک گورے مزارے و نہاردگ و پورا وت شہ و اب و جہسرت او
 زوت تیر کمان و زرت کہ تیرے ہتر دیاں بلے چے گندیت کہ دیم پہ دیم و پھل گدیں

کازے اوشٹوک انت ورناء کمان ایرکت بلے نیم جمی دلگوش ئے گوں ہما آہوپرہ
ات ہردو بلے تک تو ارء یک دگرء دیدارء سیر اتنت۔ پورا نرم نرمء بنورہء گورا آتک
اوشٹات پہ ادب بیا بخیر کرت ئے۔ گل اندامء ہم پسودات۔

پورا درآینت ”من چونیں بختاورے اول کہ حسن وزیبا ئیء ہما بانکء دیما
اوشٹوکن کہ آں بزرگ ذات وپری ذاتے۔۔۔۔۔“

بنورہ شہ ورناء ہے نترسیء سک وش بوت او بچکندت۔ پورا شہ مہتوسء
بخت کرت ”تو کئے ئے تئی نام کئے انت؟“

بنورہء پسودات۔ ”من کوہ کیمبروء (دیونتا) بزرگء جنک آں مئے دوار ہمود
انت۔“

”من وتی زندء تئی وڑیں زیبا کیں ڈیل و دروشم نہ دیستے۔“ پورا جنء
گوشت۔

”من ہم و ترا بختاورے زاناں کہ را گوزی ترا دیستن۔“ بنورہء درآینت۔
پورانوں نرم نرمء بنورہء نیک یو آن ات او دست ئے پہ بنورہء دستء

شہارات بلے بنورہ کنزت ورناء پہ نترسی تراں کت گوشت ئے۔ ”ہمامہ گونگء کہ من
شہ سارء برتگ دل مانگ آں کہ منء وتی نامء ڈسیت۔“

”منی نام انت بنورہ۔“ آ نہی گوشت

رندء تاں جوانیں ساعتے ہردو ہمے ساہگء وش نیاد بوتنت او موکلء ساعت

ء دو میناں ہے در شک ء چیرا در آئی بست۔ ہمروچ ہر دو چیرا اندری ہے در شک ء چیرا
 کاتک دل ء زنگش تالان کرتنت روچے ء نیٹ پورا ء صلاح ذات کہ گول من سیر بکن
 بنورہ پیش ء پے ہبر ء رضانہ ات بلے بازیں جھیرگ ء نیٹ آپے شرط ء منت کہ گول
 منی پت ء گند و نند بکن اوپہ سیر ء موہ بگر۔ بلے من ترا پیش ء حال دیاں کہ (دیوتا) وتی
 سانگ سیر و زاماسی ء بارو ابا ز پٹ و پول کناں۔ تو جتنے ء من بزرگ زادگ ہے کار ء
 گمان کمتر انت۔

پورا ء نہ منت۔ آئی خیال ایش ات۔ کہ جن و بزرگ ذات ء سیر کہ بہ بیت
 آئی الواد ایشکیاسی کراماتی بیت کہ آئی مٹ مگواہیت۔

اندگہ روج ء پورا سیر و کوہ ء ٹیڑھ ء بنورہ ء پت ء مہمان ات۔ دمانے سہرگ ء
 رند پورا ء وتی دل ء حال بنورہ ء پت ء دیما ایرکت۔ بنورہ ء پت ء پول گپت
 ”ورنا تو کئے ء۔۔ کئی بیچ ءے؟“

پورا ء وتی پیچہ آر ء پہ گوشت۔۔ ”ولجہ من سیہ جن ء بیچ آں منی نام انت
 پورا۔“

بنورہ ء پت ء در آئینت۔ ”بیشک من تئی پت ء نام اشکگ آزن نام و کراماتی
 مردے۔۔“ پورا پے دانک ء ہم گل بال بیت گوشت ءے۔ ”ولجہ ء منت واروں۔“

”بلے ورناتو اے حال نذات کہ اے زید ء تو چہ کارے آتککے“ بنورہ ء پت ء

جستکت۔

”ولجہ من شمنے دتک ہما کہ دیستگ۔۔۔۔۔ دیم آئی وتی پیرنا تو ام اشت۔“

”بگو۔۔۔ بگو پر چہ بھکئے۔۔“ بنورہ ء پت ء زانت کہ جن چے ء دل مانگ

انت پورا ء دپ ء در آحت من پہ شمنے جنک ء سا نگ ء دل مانگ آں۔“

بنورہ ء پت شہ ورنائیں جن ء اے بے ادبی و سیر لوٹنگ ء نا ہو دگی ء سک پدرد

یوت بلے مردے ات سر پد و سیر یالیں بد برگ ء بدل ء آئی گیش گیوار پہ راہ بندے

کنگ شتر مارت دمانے گرتی ء رند آ نہی پسوے دات۔ ”جوان انت ورنامن دل ء

چاراں صلاح کنناں تر ابا ندادات ہان نہ کنناں“

ہے بیگاہ ء پورا و بنورہ دوئیں ہما در آئی ء ہند ء د چار کپت انت پورا ء وتی حال

دات انت۔ بنورہ ء دل ء زانت کہ آ نہی پت سکیں مردے او اے ہبر ء بہہ نہ نیت بلے

آئی وتی دل ء درانہ کرت گوشت ءے ”من شہ بزرگاں دُعا لوٹاں کہ تو وتی مراد ء

بکندے۔“

بنورہ ء پت ء اے ہبر شات نہ بوت کہ آچشیں زورا کیں چنے ء ناوش بکنت

راستے کہ جن بزرگے نہ ات بلے چشیں ء دژمنی شتر نہ مارت۔ باز گرتی ء رند بنورہ ء

بت ء نیٹ یک راہے در گہت دومی روج ء کہ پورا آ نہی گندگا آ تک بنورہ ء پت ء آرا

کندگی دپے ء بیبا پخیر کت جواں شرف دات او پہ نرمی تراں کت۔ بیاپورا۔ ورنامن تنگی

”دار اتن“

پورا پہ بے صبری جُست کت۔ ”ولجہ شامنی دسہندی ء باروا چے صلاح

تو چومہرہ چٹکیں ورناباں سک بے صبری مکن۔ کمیں چند بزور نیوگ پوز“ بنورہ و پت و درآ کینت پورا نشت بے ننگ و تہنیل نہ بوت و شیں نیوگ ہم آئی دپ و جور اتنت۔ کمیں دیر و رند پداجست نئے کت۔

”ولجہ شاپے صلاح کرت؟“

بنورہ و پت و آئی کند و چارت او گوشت” من بیچار کنگ منی نز و شمنے واگ

بدیں ہبرے نہ انت۔“

پورا گل و بال بوت” ولجہ من شمنے سک منت واروں۔“

”بلے“ پورا و ہبر نیام و کچی کرت بنورہ و پت و گوشت۔” ورنامنی ہبر و پ

تو ام بوئے گابل“

”جی“۔۔ پورا پادب و لگوش بوت۔

”ہبر ایش انت کہ ہر کسے کہ منی ہمیں اصل ذاتیں بزرگ زادہ و جنک و

ساگ و کثیت آرا یک ہنچوشیں مز نہیں کمالے ہم بہ بیت۔“ بنورہ و پت و وتی ہبر تو ام

کت۔

”ولجہ ہر چیزے کہ شمنے دپ بگو شیت من پشت و نکنزاں“۔ پورا و پلہر و جوشے

گوشت۔

”من زاناں کہ تو ورناتا و مزن کرامات نئے او تو ہر چکاس و پد نہ بے بلے من پ

تئی چکاسگ ء اُج تو کسائیں کارے گراں۔“ بنورہ ء پت ء گوشت۔

”عشق ء راہ ء ہج گئے ندریت۔“ پورا ء پسوات۔

پورا ء نیمگ ء دیم چرینت بنورہ ء پت ء گوشت۔ ”پورا تو زانے کہ برومہ
 آسگاری او تہلیں دوت ء اے لگ ء ہر کس و ہر سہدار ء چکلہ جنجال دیماکائنت شب
 روح شہ اے نامرادیں غار ء آس وانگر ء ہور گواریت مے بازیں برات ہمیشی سبب ء
 غذاب ء تہانت من لوٹاں کہ ہے ویل ء پنی گار و گسار بکناں اگہ تو آسگاریں غار ء
 چپ چاگرد ء یک دراجیں کڈھے بکروٹڈے کہ جہلی ء صد گوانزا او پہناد ء یک میلے بہ
 بیت تہے آس وت ئسیت۔“

”من اے کار ء کناں۔“ پورا ء پتہ جزمے گوشت

”تومنی ہبر ء سرجمی ء گوش و ابدار۔ اگہ تومنی جنک ء لوٹے گڈاں ہے کار
 یکیں شب ء تہا تو ام بہ بیت۔“

پورا ء دل چیر پچھاں ایرنشت۔

کماش ء وتی ہبر دیمہ جزینت گوشت ءے، مرگانی اولی بانگ ء سر بانگ کہ کار
 بکثیت نہ کہ تو بنورہ ء سیرکت نکلنے او بزرگ تر اسگ یہ کفت۔ نوں بگو تر امنی شرط ء
 جوازہ است؟“

پورا شہ وتی ہند ء پادا آتک دیم ءے بُزرا گوں آسماں ء کرت دست ءے وتی
 سینگ ء سر ایرکت گوشت ءے اگہ یہ بنورہ ء منی دل ء دوستی پہک انت تہ بزرگ الم

ء منى واہرء كائنت او من سوب كئناں۔“

رندء پورا درائى ء هندء شت گول بننورہ ء دُچار كپت و موكل گپت گوشت
 ء۔“ بننورہ! من پنچوشين چكا سے ء رضادانہ كه ايشى آسرنگ شہ وس ء درانت بلے تى
 مہر ہے گرائين بندء بلكن ارزاں بكنت رندء آئى وتى دوست ء دست چكٹ انت او
 دوست ء آزا سوب ء نشانى يك آسھى پھلے دات۔

نوں پوراء ديم پہ بروموء آسگوارين غارء كت نيام راہ ء آئى يك كو پڑائى
 بست آكو پڑا پنچو مزنا ت كه بگوشے جزيرہ ہے۔ پوراء ايشرا دو كپ كرت او آسگوارء
 ہندء سر بوت وتى كارء گلانش بوت ہر كديں آنہى ہے كپين كو پڑا ڈگارء سكت دات او
 ايشى حاك زرتنت تہ ڈگار يك وارے ء جمبٹ او بننورہ كه وتى لوگ ء نندوك پر آئى دعا
 كت آزا اے پيسہ بوت كه پورا وتى مرادين منزل ء پھجيت تاں نيم شپ ء پوراء كار
 كت كار شہ نيم ء زياست هلت كوه ميسر وء بزرگ كه شہ جن ء چمان انديم اوشتوك آئى
 ندارہ ء ات آزا خيال آتلك كه پورا كارء شہ وھدء سارى توام كنت او آئى جنك ء
 كلتيت۔ آئى دل ء نہ ات كه وتى جنك ء بدنت چوش آزا وتى سيالانى تون وشگان ء
 ترس ات آئى بازى ء گڑتى كت نيٹ يك رپكے آزا جت، پورا وتى كارء پہ ترندى گلانش
 ات بننورہ ء پت ء يك ٹوہين جو گئے آورت شہ دان ء پھر كرت او مزين داں چوپے
 دستاكت زور زور ء داں پچت انت شہ ٹوك ٹوك ء توارء كز وگور ء مرگ آگہ بوتنت
 او شہ وھدء سارى بانگش بنا كرت۔

پورا سکہ منہ گت آئی جان شہ حیدر ال ترأت آئی پہ ہر گائی انگر آنگر چارت
 انگت بام و رنگ دیر انت بلے مرگانی بانگ انت او شرط ہے بوتہ کہ کار شہ مرگانی بانگ
 ساری و بہ ہلایت پورا و دل و مونجائی کپت زانت ئے کہ من شرط بادانگ۔ کو پڑا و چند
 شد دست و کپت او یک مزنیس ریکی بھٹے جوڑ بوت

پورا و یک آہ سردے کشت و گوشت۔ ”بنورہ! من شرط بادانگ من ترا ہم
 بات اونوں زند و ہم من بادیاں۔ پورا و ہر و پ و ات کہ آئی جون سنگ یہ بوت۔
 بزرگ و تی ہر ہر کرت۔ مرگانی بانگ و توار و بنورہ ہم دیم پہ برو مو آسگوار و راہدگ
 بوت اوداں کہ رست گندیت پورا سنگ گشتہ آ نہی ہم پھو ہاڑے جت او ہے سنگ گلانش
 کت او گوشت ئے۔ ”پورا۔۔ منی دوست تو کت و کینگ و وڈالی بیگئے۔ من ہم
 پیشیں بزرگاں شد و دیم ترانہ مناں۔۔ بیا او ملکوت من ہم گوں و ت و ہر کہ منی ارواح پہ
 پورا و انبا و کانسر انت۔“

گوں ہے دانک و بنورہ و ارواح و ہم فانی نہیں گت یلہ دات۔

زندہ محرم

دو سے سال پیش ۽ ہیرے من ۽ جوان گیر کیت کہ شب ۽ دو بجہ چنگ ات من
دپتر ۽ شہ پاد آئیگی اتوں منی کاردار ۽ حال دات کہ یک ورنائے پمینی گند و نند ۽ سک بے
تاہیر انت بلے آوتی نام ۽ ڈسگانہ انت

”چم ظاہر ۽ سریال انت یا لچ ولونڈے“ من پکا کرت

”گند گاشریں مردے“ کاردار ۽ پوترینت

”گذاں بل کہ بیت“

در گہہ گوں زوریں تیلانکے ۽ پانچ بیت ورنائے پہ دست دروت ۽ وتی دست چنگ

کرت۔

”متنگ مہے“

”دراہ بات ۽“ آئی پودات۔ بوسکی ۽ پیشک شیریں واسکوٹ، راستیں ہچکوری ۽

سہر ۽ مندریگ شہ پوشش و پوشاکاں مرد ہستمندے جاہ کاتک دمانے سہرت۔ پہ ادب

آنہی اچ من سگریٹ روک کنگ ۽ موہ گپت شہ کیسگ ۽ تھنک ۽ ساز تگلیں سگریٹ جلن در

کرت سگریٹ روک کت

”من حاجی اسمعیل عبدالرحمان ۽ بیچ اوں، بلکن شامین ۽ ہجہ کارت۔“

”بلے واجہ من اے نام اشکگ“ من در آئینت۔

”گڈاں شامائش ہم زان ات کہ آمز میں ہستمدے کم وگیش سے کروڑ پونڈے

واہند انت۔“

”سے کروڑ؟“ من ہبکہ بوتن۔

اے حیرانی بہرے نہ ات، برے زمانگ ء چنتے مردمانی گور ء چریشی ہم کیش

زرچ بیت۔ بلے ورنہر ڈولے وتی پت ء پچار ء ات آئی گال بھیر ء پدردی وتون ء من

حیرا اتاں۔

”من زاناں کہ شامنی اے دمان ء آتکن ء سوج ء کن ات۔“ ورناء زہیریں

چکند گے ء پریت۔

”جی، من ہے سروہیز ء اسٹن“ من در آئینت مس اے ناوہدیں ساعت ء

ایداں آتکن ء سبب بس ہے نہ انت کہ شامیک نامداریں وکیلے ات بلکن اے ہم سبب

انت کہ گوں شام دوریں دلے است کہ شامشہ نویس ات بلکن منی واہگ ء پہ جوانی

بزانت۔“

”جی شاموتی جنجال ء دراکنے بلکن من شمے مک ء کت بکناں۔“

”من شماروتی وکیل کنگ لوٹان اووتی پت ء سرابدخرچی ء دعویٰ کنگ ء واہگ

داراں“

”بدخرچی ء دعویٰ؟“

”بے“

”منی نزع شمعے پت نامداریں مزن عزتیں اووتی کارو کردع سر پدیں مردے۔“

بدخرچی و دعویٰ گنوک بے عقل یا رسید گین و سرابیت۔“

”بے عقل شما چے و گوشت؟“

”بے عقل ہما کس انت کہ وتی مال و مڈی و اجائیں پیچے و پیراں کنت۔ کارو

با پار و ناسر پد و نابلد انت وتی ملک و میراث و بے پائیدگ و یا ارزاں بہائی و رہن و بہا

بکنت۔“

”منی پت ہم ہنچوش کنت۔ شما دعویٰ و بزورات۔“ ورناء و پگل شادکامی

گوشت۔

یک دمانے من اڈکرت دل و گرتی کت کہ بچے ہم پت و بارو اچشیں روئیں

خیالے و بند و کپیت اووتی ہستمندیں پت و نام و پچشیں تھون و شگانے یات کنت۔

منی جند و نزع مات و پت ہرچوں کہ کپتگیں بہ بنت الواد و باید نہ انت کہ آچشیں بے دی

بلکناں۔

”شمعے دل و وتی پت و بارو اچشیں کست و کینگ و یک نہ یک سہے تہ بیت؟“

”اے جست و پسو و الوک و اچ من پول مہ گر۔ منی پت و ہر کارندہ و پوریات

گر کہ آئی دپتر و کار جاہاں کار کنت ترا دنت کہ آچونیں۔ ناشر و حق نزانتے۔ ہما کس کہ کار

و گریگ و سکیں مردے گوں وتی کارندہ و ہج پیچیم و مہربانی مکت، ویل و واقعہ و ودھ و

کارندہ ء کمک ء مزانت، مرک و میرانے ء آنہانی خاہوت ء پشت بندی ء سچ ء
بیت۔ کئے چشمیں مردم ء حیرواہ بیت۔“

ورنہ ء پے دمانے ء وتی دم بالارت۔ دوارتران ء کت۔

”یک گشتانے پے یک پوریات کاریں مردے ء مات گذران ء کہ آشنہ بُزریں
بادگیرے ء کار ء تہا کپت و مرت من شہ پت ء دولت ء پنجاہ پونڈ دُزی کنگ آ بیچارگیں
زالبول ء رامزد ء دنیگ ء پت ہیج ڈول ء رضانہ بوت تووت بگوش چہ لیشی سک دیس مردم
کئے بیت؟“

من ورنہ ء بیان ء پے دلگوش اشکت او اے ہبرمارت کہ است راست۔ اے
خاطر ء کہ مروچاں ماں عدالتاں ہنچوشیں دعویٰ بازی کاتکت کہ آنہانی تہا کارجاہانی
واہندانی پچاراوا آہانی ناشری ء زنگ جنگ بنت۔ ہستمد و شاہوکارانی زوراکی او پوریات
گروکارندہانی حق جنگ ء دعویٰ اے دور باریگ ء نوکیں او حیراں کنوکیں حالے ہم نہ
انت۔ ہردم کہ آئی دل ء حق ء قدر است آ لوٹیت کہ لٹ و پل ء چشمیں کارگردار بہ بنت
بلے عدالتانی منصف ہم برے برے بیوس بنت کہ ناشریں مردم پے کھی آہانی خیالاں بدل
کناں من ورنہ ء تران ء اشکنگ ء رند در آ کینت۔

”مااگہ بمنّاں کہ تئی پت سک دل واچ حقیں راہ ء پچپ انت او آ نہی کارندہ گل

چوئی وڑ ء اچ آ نہی شزار انت ہم پے قانو د ء رو ء ما آ نہی ٹدی و میراث ء حق ء اچ آ نہی ء
زت نکناں۔“

ورنامنی اے ہبرء اشکنگ ء سیرت گوشت نئے۔

”بکند ولبہ۔۔۔ منی پت ہر شپ کلب ء ہزاراں پونڈ کسی نہیں زال کار ء ناچ و

صحت ء خرچ کنت۔ آنہی یک ناچوئے پگار ء سراد اشنگ او آرا موٹلے ہم کپتہ دانگ کہ

آ منی پت ء سرادام ملنڈ جنت او آرا کلاگ بندیت اے دلیل باز نہ انت۔“

”دگہ ڈولے بہ بیت“ من گوشت۔

”گوں من یک فوٹوئے کہ ہے ناچوگوں منی پت ء یک ہند تندوک انت۔“

”من ء باور نہ بیت کہ پہ قانو د ء لحم کنگ ء اے ہبر کار بدنت۔“ من گوشت

او کمیں ساعتے ء رند جست کت۔ ولبہ شماوتی نام نگوشت۔

”جی منی نام عادل انت۔“ ورناء درآ کینت۔

”براہندگ شد دعویٰ کنگ ء ہیج دست نہ ایت ابید چہ لیشی کہ تئی پت ء پیری

ریشاں پولنگ لکیت۔ اے ڈول ء شمنے نیام ء کست و کینگ بتر و دیت۔ منی دل پر تو سک

سچیت بلے منی صلاح ہمیش انت کہ پہ وتی پت ء عاقبت ء بچار۔۔۔“

”پمن کجام عاقبت پشت کچنگ منی زند ساری ء ویران انت۔“ آئی پہ بوئیں

دلے درآ کینت۔

”من شمنے ہبرء سر پد نہ بوتن۔“ من جست کت۔

”پت فوں تنے حد ء رستگ کہ من ء شہ لوگ ء در کنگ او شہ میراث ء زہر

کنگ ء رند ء انت اگہ من۔۔۔۔۔“

”بلے ایسی سبب ہے انت؟“

”من۔۔۔۔ من یک ہنچو شمس جھکے ء سیر کنگ لوٹاں کہ منی پت ء آ دوست نہ

پت۔“

”چو بگو۔۔ من وتی دل ء گوشت۔“ بزاں بچ ء دگرانی ء سبب ایش انت

ہے خاطر ء نوں آرا وتی کما شمس پت ء بے لیکھیں عیب دیما آ تلگنت۔“

بلے ورناء وت دل ء وتی دوستی ء حال منی دیم ء ایر کرتنت اونیٹ من وتی اے

خیال بدل کرت کہ جنیں ء واہگ ء پشت ء آچہ وتی پت ء رنجیا انت من ء شہ اے گپ

رپ ء ہونیں خیالے آتک کہ پوریات گرانی زنداے باریک ء چون تہل دویران انت۔

ورناء گوشت۔

”ہے جنک ء نام موافظ انت آ منی پت ء دپتر ء ٹاپسٹ انت یک روچے

آ نہی مات ء ناگتیں دروے ء گپت ڈاکسراں گندو چار ء رند صلاح دات کہ ایسی گوٹگانی تہا

سگے اودر و دوچ ء ابید دراہ نہ بیت۔ جنک ء پگار کم ات پے ززاں آئی مات ء درماں

دارونہ بوت آئی دسبندی کرت کہ دپتر آرا چنتے صد پونڈ پیشگی بدنت اوشہ پگار ء پوڑی ء

ڈول ء گرانش بکنت پت ء آئی اے دسبندی رد کرت جنک شہ وتی مات ء درداں وت

منی ہستمد یں پت ء دپتر ء پترت گریت ومنت کرت بلے رند ء کہ آ شہ دپتر ء درکپت

سک زہر ء ات گوشت ء۔

”منی مات مریت باکے نیست بمریت بلے من وتی بچ ء ندر کنناں۔“

جنک اے زارمے کار جاہ ۽ ہر مردم ۽ اشکت من سک حجات بوتن بلے پت ۽
 اے بنامی نہ مارت آئی ہے جنک شہ نوکری ۽ در کرت من چیر اندری آئی مات ۽ در مان و
 علاج کرت آدراہ بوت من پے لیس و تسلا شہ جنک ۽ دل ۽ ہادل رنجی در کرت اووتی وانگ
 ۽ آسرنگ ۽ رند من گوں ہے کاڑ ۽ سیر کرت۔ سیر ۽ حال کہ پت ۽ اشکت آپمن زخم و
 ڈال انت آئی منی مات ہم شہ لوگ ۽ در کرت۔ تووت بگوپت پے راہ بند انت یا من؟“

عادل شت۔ من ہم چنت و ہد ۽ رند آرا شموشت۔ یک روچے من یک کیفی
 یے ۽ آتکن ہے روچ ۽ قومی سروک قوم ۽ نام ۽ ٹیلی ویشن ۽ سراگشتانک دیگی ات کہیں
 دیرنگوست کہ یک پیرز الے گوں وتی نوک رسکیں جنک ۽ کیفی ۽ در گہ ۽ دیما آتکک
 ہوٹل ۽ کارندہ ۽ جست گپت۔ پیرزال ۽ گوشت۔

”منی زامات گشتانک دیگی انت اگہ شمنے رضا بہ بیت مامات وچک ہے تران
 ۽ گوشداراں۔“

”الم ۽ ماتی“، کارندہ ۽ یک میزے ۽ نیمگ ۽ دست مچک کرت دوئیں ہمود ۽
 شت نشت انت۔

”ماتی۔۔ آ انت عادل۔۔“ جنک ۽ ٹیلیویشن ۽ کند ۽ وتی مات ۽ دلگوش ۽
 کت عادل ۽ نام ۽ اشکنگ ۽ من ۽ شمو شکیں خیالے آتک من نزیک شت ہما جنک ۽ چہ
 جست کت۔

”اے عادل ہما اسمعیل عبدالرحمن نامیں ہستمند ۽ بیچ نہ انت کہ اے شہر ۽ بازیں

کار جاہانی واہند انت؟“

جنک ہجکہ بوت۔ من گوشت ”توہبکہ مہ یو۔ باز روج پیش اے ورنامناوتی

پت یرادعوئی کنگ اے پھ وکیل زورگا آ تلکت۔“

”اوہ۔۔ نوں سر پد بوتن۔۔“ جنک وش بوت۔

”اے کمپنی نوں قومی ملک کنگ بوتہ۔ من وعادل اے سیر ہم کرت۔ عادل نوں

دنی پت یر بدل اے کمپنی اے کماش انت۔ منی مات او آئی مات ماکل یکیں لوگ اے آں او یک

دگر یر زند اے سکی سوریانی ہمراہ و محرم جوڑ بوتگاں۔“

دل عرژن

جنگ ء پٹ گرم کچکت کہ ناگماں توپ ء یک بے چہ دیے ء بست آہانی
 نینک ء سرء کپت۔ دو سپاہی ہما جاگہ ء سرانمرت انت انگت چہ ہمے بیرانی ء ہمراہ مان نہ
 گیشکت کہ دگہ بے نینک ء سرء ترکنت آس ء لہو چست بوتنت نینک ء ہلا ہونک ء
 زوت ذور کرت او آس کچکتیں نینک ء یک دگہ ورنایے ء گرچیل کرت ذن ء کرت۔ ورنایا
 ء جراں آس کپتہ گت، وپ دیم دست وپاد او جان ء دگہ از بہ پیلوشکتنت۔ سگت ء آرا
 ڈگار ء سر اولپنت او چنگ کرت ریک ڈحل دات، چہ ریک ء آس ٹست ورنایا چہ جان ء
 سوک ء نہر دگا ات کہ یک دگہ بے ترکنت گوں درحنگ ء تواری نینک ء کچل بال
 گپنت۔

چنت ماہ گوست آنت۔ ورنایا ارد ء درمان جاہ ء بوتنت۔ باریں چکھہ ڈر و دوچ
 بوتنت۔ ٹپ جوڑ بوتنت رند ء ڈاکسراں اصلیں از بہ بڑت ووسا چمیں پونز، گوش اولٹ پر
 کتنت، پئی ء بوجگ ء روج ء نرس ء یک آدینکے ورنایا دست ء دات کہ آوتی دیم ء
 بچاریت ادوت ارسانی چیر دیمگ ء دیم ء گوں دیوال ء کرت۔ ورنایا و ترا چارنت
 بے تک تواری آدیک نرس ء نیرگا ٹال کرت۔

ورنایا ذراہ بوت بے ارد ء ڈاکسراں آراپہ ارد ء دیمتر ادارگ ء صلاحتہ دات،

آچھے ہیرے باز پر دہوت اوچک ءوتی کماندار ءو پتر ءو شت اود سبندی ءے کت کہ
من نون دُراہوں من دواروتی نوکری ء روگ لوٹاں منا موکل بریت۔ کماندار ء
درآئنت

”بلے تراپہ سلاہ بندی اُرد ء زورگ ءو ڈاکسراں صلاح نہ منتہ۔“

”پرچہ؟ منی رنگ بدل بوتہ۔ چریشی چے بیت، منی وس وواک اومنی ازم

مزیت، رنگ تہ نمزیت۔ ہرچیم کہ بہ بیت من پداگوں اُرد ء روگ لوٹاں۔“

ورنا ء تلوگ ء کماندار ء نیٹ منت۔ بلے اُرد ء راہ دیگ ء پیش آرا پخت

روح ء موکل رست کہ آوتی گس ء گردچرے بکنت اودوتی عازیراں بکندیت۔

گاڑی ء ٹیسن ء سر بوت۔ چہ ہوو برف ء یک شلیں گوارگ ء ہج اولاک و

سواری یے دست نکپت ورنپاداں پند کناں دیم پہوتی میگ ء راہگ بوت چہ برف ء

کلیں ڈگار ء اچتہیں کپنے ماں پوشکت۔ تاں کہ مردم ء چم ء کار کرت ہج سہدارے گندگا

نیاتک گوات چوشل سریں تیر ء جان ء مانپتر ان ات۔ شام ء تاموری ء مانشاکت کہ

آوتی میگ ء سر بوت میگ ء چار راہ ء سراہٹ جوڑ کرتک آپ کشگ ء چرخی سک

کرتکت بلکن روح ء ایداں مچی بیت بلے اے وہد ء سن ات پہیک دمانے ء آوشات

دوتی لوگ ء نیمگ ء چم ءے شانک دانت چات ء دیم پہ دیم ء دمک ء رینگ ء ششی

لوگ آئی مات ء گس انت۔ آئی جند ء کسانی ء گس۔ وتی گس ء چم کپگ ء آئی دل ء زور ء

درگے بنا کرت۔ دل ء پنت دات یک دورے ءوتی گس ء سر بہ بیت بلے۔۔۔۔

باریں چے خیالے آئی پادگیت داشتت۔ آئی اینیگک ء چنتے کرنج نزا آتکنت گوں دل
 ء جھیران ء نرم و مدان ء گس ء نیمگ ء رواں بوت۔ نزیک رسگ ء آئی چہ دریگ ء گس
 ء تہا چاربت۔ پلن ء تہا چراگ روک ات آئی مات چراگ ء ہے تاموریں روژنائی ء
 پرزونگ یے تالاں کنگا ات۔ دل ء آتک دور بکنت مات ء پاداں بچکیت۔ بلے آئی وتی
 دل ء سنگے ایر کرت۔

”مات چکے زیاست پیر بوتہ“ وتی دل ء گوشت ءے ”نوں آئی کوپگ ء ہڈ
 ہم یک یک ء لیکھگ بنت۔ انگت ہما کہنکیں شال ماں پوشنگ۔ بزگیں مات!!“
 مات نوں پرزونگ ء سرا و رداں سارگاہ ات نان و شیر پہ وت و پہ وتی جود ء
 دوہنسکو، واد آپ، ششنگیں زران کہ امرہ ہنچو سارگ بوتنت۔ ورنہ چہ دریگ ء ہر چیز ء
 گندگا ات آدیما بوت اور گے نرمی ء نکنت۔

”کنے؟“ چہ گس ء کیے ء سوج کرت۔

”من اول، لفٹنٹ! چہ جنگ ولام ء آتگلوں۔“

”چہ کارے ابا!“ مات ء سوج کرت۔ ورنہ دل ء کارے چگت۔ مات ء ہم

منی تو ارہ بچہ نیورت، بلے آئی دل ڈڈ کرت اور آئینت۔

”من تئی بچ ٹونی ء سنگت اول۔ ٹونی ء مناسوگہ کرتکت کہ من شمنے حال ء

بیاراں۔“

درگہ بچ بوت۔ مات ء آرادست ء گیت گس ء برت

”بند لالہ، اے گس تئی وتی انت۔ اللہ ۽ شکر انت کہ منی بچ ۽ حیریں حال

آنگ۔ دُراہ و جوڑ انت ناں؟“

ورنا ۽ بچ نگوشت اوہما کہنیں دار ۽ کٹ ۽ نشت کہ کسانى ۽ امرہ نشت۔ کسانى

۽ آئی پادچہ ڈگار ۽ چنکے چست انت، مات ۽ آرا ہے کٹ ۽ سر امدام نان دانت۔

”ہو بابا! تو ٹوٹنی ۽ حال نہ دات۔“ مات ۽ نلگیکیں بے تواری پروشت۔

ورنا پدا ٹوٹنی ۽ کہہاں کنناں بوت۔ مات دم پہ سماعت جست کنناں ات۔

”آچے وارت، آئی تب چون انت۔“ و ہد ۽ چون گوا زینیت۔ پماتہ زہیر نہ انت

ورنا ۽ ہر یک جست ۽ شریں ولدی دات، ”آئی بچ“ ۽ نترسی ودلاوری ۽ کہ

کرتنت۔ اود لچمی دات۔

درگہ بچ بوت، آئی پت آتک۔ چہ پیش ۽ زیاست پیر ترات، ریش گی ات،

آئی وتی کوش چوکاٹ ۽ نر یک ۽ در کرت و صفا کرتنت، گردن ۽ لوپیں پاگ ایر گہت،

کوٹ در کرت دراہت گوں ورناء دست و دروت بوت۔ ورناء حیران ات کہ پت ۽ بچ

سروسج نہ کرت۔ زانکہ آئی زانتہ کہ ٹوٹنی ۽ سنگتے۔ ورناء دل پھر بوت دل ۽ گوشت

پت ۽ گلانش بکنت زور زور ۽ پھوہاڑ بخت بگریت کہ تو من ۽ پرچہ بچہ نیارے کہ

در آمدے نہ اوں تئی جنء ہون اوں۔ بلے آئی وتی دل ۽ ہکل دات۔ چم ۽ بستگیں ارس

دل ۽ بادینت انت۔ او وتی جنء گس ۽ مہمان بوت و گوں لوگ ۽ مرد ماں گپ رپ ۽

مشکول بوت۔

پھریں پوت ء وتی دست ء پیلک چچ کرت۔ ہر یک چیزے چہ پیش ء آئی
 دیستگین انت۔ ماہیگ، گروکیں گنڈی وڈور، چاہ واری زران، نان و پیاز ء بو۔ ہر چیز
 پچہ آورنگین۔

آپہ شام کنگ ء پرزونگ ء سرانشست انت، پوت ء شربت ء دنگے ہم
 لوٹائینت، دوگاس پھر کرتنت۔ ورگ ء وہد ء مات ء یک دووار نیم چمنی ورناء دستانی ہرگا
 چارت بلکن ہے خیال ء کہ ورناء ہم چو آئی چچ ء ہنسکو ء داریت۔ آ دنیا داری سروہیزان
 کپت انت۔ ورناء گھمڑے جست کرتنت۔ کشار ء امبراں چہ حال انت۔ پہ رون ء
 بزگردست کپیت یانہ، کاروپوریات ء مہلوک ء گذران وجلن چہ ڈول انت۔ دان ء نیادی
 ء بہاچی انت۔ ہے پیم پت ء چہ ورناء بازیں بہر سوج کرتنت۔ جنگ ء چہ حال انت
 کدی کئیت۔ دشمن زور کپتہ اگہ انگت مڑیت۔ مات ء بس ہے یکیں سوج گت۔

”منی چچ ء کدی موکل رسیت۔ کدی مئے گندگ ء کئیت پیش ء باز زمیں

زبگے ات بلے جنگ ء ورناء بدل بنت دل سک بیت۔ منی چچ ہم بدل تہ نہ پیتہ۔“

ورناء زوت پسہ گردینت

”ہوماتی، نون تو آرا بگندے پچہ آورت ہم نکلنے

آپ تام کنگ ء رند مات ء زوت آئی نپاد چیر گہت انت۔ ورناء وتی چاریں

کش ء چم شانک دانت۔ ہر یک شے آئی درستی و دیستگین ات۔ دریگ درگہ ء تاک

آہانی سراکشگین کشک، کل آئی پیش ء دیستگین انت۔ آوتی کٹ ء سرادیم پھلون

چک بوت بلے و اب ء ہج ڈس نیست ات۔ تاں شپ ء و ہدے ء ہے سر و ہیز ء کہ چوش
 ام بیت، مات و تی چک ء ہجہ میاریت۔ چہ مہر ء نام ء آ ایکیم بوت آئی پیسہ چہ دوستی و مہر او
 انج سیاوی ء ہم ہلاس بو ان ات۔ آئی سرچست کرت مات ء کٹ ء نیمگا سیل کرت،
 ات ء ہم و اب نیا ہگا ات۔ باریں پہ چے سبب ء؟

سُہب ء کہ آئی چم ہج بوتنت گندیت مات آ سے روک کنگا انت۔ کٹ ء سر آئی
 سریں بند ششہ تالان انت۔ کوش پالش کرتگ انت کٹ ء دیما ایرانت۔ زان کہ مات ء
 سُب ء مہلا درسیں کار کرتگنت۔ ورناء و تی ارس گلپت انت او مات ء نیمگا چارنت۔ مات
 ء ہت کرت۔

”وشیں نان ورے بہ پنچاں؟“

ورناء کوش پاد ء کتنت او سرین بند بست و در آئینت

”چوں نہ وراں۔۔۔ وراں“

پدا کمیں رند ء سوج ءے کت۔

”ماتی، اے میتگ ء یک جھنکے کیٹو نام ء نیست ات۔

”بلے۔۔۔ کیٹو ہمید انت۔ نوں آئی و تی وانگ در بُرتہ جھکائی اُستاد انت او

میتگ ء چُکال و اینیت۔ ترا منی ٹونی ء زانکہ کلیس حال داتگنت۔“

”تو شر سر پد بوتے ماتے۔۔۔ باریں کیٹو ء بلوٹے کتیت؟ من ء کیٹو ء پہ ٹونی ء

سلام گوں انت۔“

”چون نہایت، آتہ کیٹو ۽ نام ۽ انت۔“

”مات ۽ کسانیں چکے رواں دات، دیرنگو ست کیٹو پہ دور آتک۔ آنوں چہ پیش ۽ زیاست زیبا گندگا کاتک آئی گڈیں چم چہ وشی ۽ چکا رانتت۔ سرگیگ واردمان ۽ چہ سر ۽ ایر کنزان ات۔ آئی نرم دلہیں سیہ ملگور سرگیگ ۽ بند ۽ نہ اوشتانتت۔ گوں رسگ ۽ بے پچہ آر ۽ چہ ورناء سرو سوج ۽ مان آتک و گوشت ۽“

”من زاناں تو ٹونی ۽ سلام آورتکت۔ بگوشتے من ترابا زیات کنان“

کیٹو آئی گور ۽ نشست کہ چیر اندریں گلہے پہ ٹونی ۽ راہ بدنت کہ ناگماں آئی چم ورناء دیم ۽ کپنت چہ ہرم ۽ آ زوت پدا کنزنت۔ آراہا کلہہ ہم بیچال بوت کہ پہ ٹونی ۽ آئی دل ۽ ات۔

ورناء دل ۽ پارے گو ست۔ انگت موکل ۽ چنت روج استہ تنت بلے آئی دل ۽ گیشیت کہ مروچی برگرد بکنت۔ مات ۽ دشیں ناں پکت آئی دیم ۽ دانتت اوہر حال ۽ مشکول بوت۔ کیٹو انگت چہ ۽ سندوک ات ورناء پہ زانت وتی دیم دگہ تگے ۽ چہ ینت کہ کیٹو آئی گندگا ٹریت۔ کمیں دیر ۽ گڈ کیٹو اشت وشت ورناء ہم پہ روگ ۽ چن لانچ ۽ ات۔ مات ۽ آرا سوگہ کرت منی بیچ ۽ بگوش، زوت وتی کا گد ۽ راہ بدنت۔

پت ۽ صلاح ات کہ اولاک و سواری یے شوہاز بکنت بلے ورناء نہ نیت، آئی گوشت اولاک ۽ چہ کنئے من پاداں رواں۔ آپاداں پنہ کنان ۽ دیم پہ ریلوائی ٹیسن ۽ راہ گپت۔ باز مونجا و دلگیر ات گوشتے آئی دل چہ اندوہ ۽ ٹسان ات۔

وتی رجمنٹ ء کہ سر بوت تیل و براہندگاں گلے کرت۔ ورنہ ہم ہے جہد ء کہ
 مس عیات ء بشموثیت آئی پہ مات ء کا گد ہم نوشتہ نہ کرت۔ چے نوشتہ بکنت۔ پہ پت ء
 وپہ کیٹو ء ہم نوشتہ کنگی جچ ہبرے آزانہ بخت۔ نول تہ ہے جہد ء ات کہ کیٹو ء بخیاں
 بکت۔ آلم ء کیٹو ء شموثیت۔ کیٹو آئی گندگ ء چون ٹرسنت

روح شپ گوزاں بوتنت۔ ورنہ ماں اُرد ء گول وتی کارور کرت ء ہمدلی گیش
 کرت اوتاں حدے ء گس ء خیال چہ دل ء در کرت کہ یک روچے چہ مات ء نیمگ ء آزا
 کا گدے رست۔ نوشتہ ات،

”نچ“ پہ خیر باتے، من پہ بڑنے ء نوشتہ کنگاؤں کہ بے نوشتہ ء دگر راہ نیست۔
 یک مردے تی خیر ء احوال آورتکت باز جوانیں مردے ات۔ بلے آئی شکل و دروشم
 سک ٹرسناک ات پیش ء آئی دل ء ات کہ چنت روح بمانیت بلے زاناں چے بوت کہ
 آدمی روح ء برگشت۔ منی چک، بدنہ برے چہ ہے روح ء منی شپانی داب حرام انت۔
 دم پہ ساعت دل ء کنیت کہ ہا مرد متی جنڈات۔ من ء ہا و ہد ء ہم شک بوت بلے اچ تی
 بت ء ٹرس ء جچ نہ گوشت چہ ساری ء آ منانیم گنوک گوثیت۔ رند ء کہ من ہے پچار
 کرت گوشت ء

”تو گنوک بیگئے، اگہ مئے چک بوتیں آئی رنگ و شکل ء بدلی ء ماچوں درست
 نکرت۔ پدا آزا اے حال ء چیر دیگ ء چے سبب۔ پہ سپاہی ء اے تہ پھرے کہ آوتی
 شکل ء ہم جنگ ء وڈالی بکنت۔۔ سپاہی چشمیں داد ء پھر بندنت۔“

”بلے منی بیچ، منی دل پشیں ہبراں نہ نیت۔ تو بگو من چوں بکناں۔ آمردم کہ
 شپ ءء اب کپت من آئی کوٹ درء زرت آورت اوچہ مہر ءء بو ءء منی دل ءء صبر بے وار
 بوت آا کہ تو نہ آتے گڈاں مات ءء دل چیا بے تاہیر ات۔ من ءء چہ کوٹ ءء کئی بو بوت، منی
 شپ ءء اب پرچہ گار انت۔ منی چک زوت وتی حال ءء راہ دے نہ کہ من زاناں کہ
 گنوکان۔

نان و شیطان

دہقان ء سہب ء مہلا پہ سبارگ ء یک نانے پستی ء قتل ء دات پہ نگار ء ڈگار ء
 سرا آتک، پستی ء تہا بیہ تکمیں نان گوں وتی سواساں گز ء چیرا ڈھکت جگ اسپ ء گردن
 ء دات ووتی کار ء گلانش بوت جوانیں گھیلے ڈگار لنگار دات روج شرمی ء پست بوت،
 اسپ ء دم برتکت دہقان وت ہم منکت وشد یک ات لنگار ءے چچ کرت اسپ پہ
 پزگ ء یلہ دات وتی نان ء زور گادیم پہ گز ء راہ گت۔

چہ گز ء بن ء پستی در کرت چاریت نان گار انت چیاریں پہناداں چم شانک
 دانت کسے ہم نزیک ء نیاحتہ۔ پستی جوانیہ چندت چارنت نان بہ بیت کہ دست بکپیت۔
 دہقان پہ نہ بوت کہ نان کیا برتہ۔ ”جوانیں بھوگے۔ کسے اے تک ء نیاحتہ ہم نان کجا
 شت؟“

کمیں گتہ گز ء بن ء شیطان آئی چارگ وچکندگ ء ات نان ہمائی زرتکت،
 شیطان ء دل ء خیال کت باریں دہقان نان ء نہ گندیت چے کنت؟ الم ء ترزیت،
 برانز گیت۔ بدر دود ژمان دنت بزاں من ء یات کنت۔ بہرے ات ہم ہنچوشیں۔
 بلے دہقان تکا نسر نہ بوت، وتی سبارگ ء گاری ء آسک یون ات تورگی
 بہرے۔ بلے دہقان ء صبر کرت۔ خدائے گوازی نیت۔ دہقان ء وتی دل ء گوشت۔

”یکیں نیل ۽ خد ۽ من نمران، نان هر کس ۽ که برنگ آشد یک بیتہ خدا آئی کار ۽ شر
بکت۔“

دہقان دیم پہ چات ۽ شت سیر ۽ آپ ۽ وارت، کمیں تچک بوت سرین
۽ راست کرت پد اسپ ۽ گردن ۽ جگ ایر کرت وتی کار ۽ مشکول بوت۔
شیطان باز شکی بوت دہقان آئی دام ۽ نیاحت اوچه بدی وگناہ پہک در کپت۔
برگاہ ۽ شیطان وتی سردار ابلیس ۽ گور ۽ شتہ چه دہقان ۽ کلیمس حال ۽ آئی ابلیس
سئی کتہ کہ من دہقان ۽ نان پہ کجام نیت ۽ دزنگ بے دہقان ۽ زاء دژمان ۽ بدل ۽
گوشت۔

”نان هر کس ۽ که برتہ خدا آئی کار ۽ شر بکت۔“

ابلیس اے حال ۽ اشکنگ ۽ سک زہر گپت۔ آئی جان ۽ آس ماں کپتہ،
”دہقان ۽ ترا کتہ، تو و ترا کتہ بکن کل تی جند ۽ گناہ انت۔ ترا کار کنگ ۽ سنج نیست۔
دہقان یا کہ آہانی جنیں کہ ترا بہ پر امننت گڈاں ماچے ڈول ۽ سوب کرت کنناں۔ هر چوں
کہ بیت مارا رہے در گنجگی انت، ہے دمان ۽ برو۔ ترا دگہ سے سال ۽ موہ دیگ بیت۔
پہ خیال داری وتی کار ۽ بکن دہقان ۽ یک نہ یک ہیے وتی ڈب ۽ بیار، سوب ۽ رند ترا
ناہہ کمیں آپ ۽ جان شود دیگ بیت زوت برو۔“

شیطان چه ٹرس ۽ زرد گشت پہ تگ و دور ڈگار ۽ سر بوت حیران ات کہ دہقان ۽
چوں وتی راہ ۽ بیاریت بازی ۽ گرتی ۽ کرت نیٹ یک رکے آرا دوست بوت۔

شیطان ء و ترا بزرگے کرت او ہے دہقان ء گور ء نو کر بوت۔ سری سال ء آئی دہقان ء
 را اصلاح دات کہ امیراں جہلگئیں ڈکار ء لنگار بکن او گندیم بہ کش۔ دہقان ء وتی بزرگے
 ہر زرت۔ جہلگئیں لُج و مین نمیں ڈکارے گلہ کرت، حکم خدا ء اے سال ء ہوراں
 نکورت، حلك ء دگہ زمیندار و بزرگرافی کشار چہ روج ء برانز و تاہ آپی ء ہیلشگ بوتنت
 بلے ہے لُج و مین ء کشار ء جوانمیں بودے دست کپت، گلہ چہ دہقان ء پکار ہم زیاست
 ات۔ دوہمی سال ء شیطان ء کہ بزرگے لیس ء ات صلاح دات کہ امیراں بُزگئیں کوہ
 دگئیں ڈکاراں گلہ ء کشار ء بکنت دہقان ء بزرگے ہبرمنت۔ اے سال ء نو داں بیکاس
 گورت کہ جہلگئیں ڈکاراں آپ ء پروشت و برت گندیم ء اُشتا تمئیں کشار ترندین آپ ء
 دیما بیراں شت بلے اے دہقان ء کشار بُزگ ء ات ایشرا تاواں نہ رست بلکن چہ پیش
 ء ہم مز نمیں جوہانے آئی زرت وتی سال ء گندیم در کرت، وام بدل دانتت بلے انگت
 کھپڑے دان سر آحت، دہقان سر و ہیز ء کہ سر آحتگئیں دان ء چوں سیت بکنت

”چہ گندیم ء شراب جوڑ بکن۔۔“ شیطان ء مرد ء را اصلاح دات او چہ شراب او

کنگ ء رپک ء ہم دہقان ء را بلد کرت۔

دہقان ء چہ ہے گندیم ء ترندیں شراب در کرت۔ وت وارت ءے وتی نیل و

ہنلان ء ہم وارینت ءے شیطان گل بوت آئی وتی سوب ء حال وت پہ ابلیمس ء بُرت

سر کرت۔ ابلیمس ء چند دہقان ء حلك ء آحت او وتی کستر پاد ء کار ءے سیل کرتنت۔

دہقان کہ مروچی لوگ ء آحت چہ گندیت آئی ہمسایگ دوست و ہچہ

آرودک مچ انت شراب و قدح گردان انت، دہقان و جن مہمان و مہلوک و شراب و بہر
کنگ دیگ و انت۔ یک قدحے جن و پھر کرت پہ مہمانے و تچک کرت بلے جن و
دست لرزت شراب ڈگار و مچ بوتنت دہقان و دیم چہ زہر و سہر گشت آئی چماں دوت
کرت آئی زور و ہکلے دات

”چے کئے کرمساق؟ دُر دائلیں شراب و چوبے گور ریچے، کس چو آپ و

نہ ریچیت، کورے؟ تنی دست منڈ انت؟ بکلاہ جلن۔“

ابلیس و شیطان و گتھہ جت، ”بچاراے ہما مرد انت کہ ایسی ناں گار بوت، شد

وئے سکت بلے چہ دژمان و پوچیس دانک و وتی دپ وئے پکت۔“

دہقان و پہ زاء وار کی قدحے پھر کرت و تنکت۔ اود کہ قدحے سر ریچ کرت و

مہمان و دات۔

یک نیز گاریں دہقانے بزرگ چہ دُر رس روج و کار و مانوک ات چہ ہے راہ و

گوست، ایداں مجلس و مشکولی دیست اوشتات شراب و بازی ات ہر کس تنگان ات اے

دہقان ہم دل مانگ بوت کہ گلنے آرا ہم برسیت بلے مرد و آرا گئے شراب نہ دات۔ سر

زیاست آئی سراز ہر گیت و زرنڈت۔

”من پہ ہر بے خیر و شراب چہ کجا بیاریں۔ بروم بار بو“

ابلیس بتر گل بوت، شیطان و راپچے کرت، ”دیتر اچار کہ چے بیت“

دہقان و آئی دوستاں جوانیہ سیر و شراب و ارت رند آتی سپت و بناک و کپت

انت، ابلیس ء شیطان ء سراسر دستِ مُشت، ”تو بے میارے۔ شرابِ مردم ء چہ شیر و مزار ء
رو باھے جوڑ کنت او مردم ہما سپت ء کہ ہو رگ انت بناک ء جنت۔“

”تو سردار دیمتر ابکند“ شیطان ء در آئینت۔ ”یک یک قدح کہ دگہ بوزنت
نوں چور و باہ ء مکر ء انت پدا چو گرگ ء ہون وار بنت۔“

شپ کمیں دیما کنزنت دہقان ء مہمانانی مجلس ء ہم کمیں زہر و ترندی و ذان
بوت نوں بناک ء ہند ء زاوڈ ژمان ء مان آحتنت پدا دیوان ء مردم پہ و تاں مان ازنت
یکدگر ء روسینو کا بوت مشت لغت بگر بدار و صلاح کنگ و کیشنگ ء دہقان ء ہم چپ
چا پویش کرت۔

ابلیس چہ اے ندرہ ء سک وش بوت۔ ”تو وسیل کارے کتہ“ آئی شیطان ء
گلات و توصیف کرت۔

”انگت دیمتر اچار اے بزگ و پہو ابلیس دہقان کہ نوں چو گرگ ء مُست انت
سامتے ء رند یک یک قدحے ء ورگ ء چو خرس ء گنوک بنت۔“ شیطان ء گوشت۔

دہقانال یک یک دو دو قدح دگہ جت پُرت بوت کپنت۔ دمانے ء رند
جاک و لو کار رُست کس ء ہیج نزانت کہ آچے گوشگان، گوں کئے گپ ء انت و پرچہ؟

دیوان پُرشنت، بازینے ایوک ء او چنتے دو دو سے سے ء ٹولیاں بہر بوت راہ
گپت انت، دہقان وتی مہمانانی موکل کنگا مکرے راہ آحت۔ برگردگ ء بوداریں آپ
ء کڈھے ء ہر یا بوت او سراں چہ پاداں چہ پوجگل ء شد امیگ بوت ہما کڈھے گور ء چچک

بوت شانت شانت مچے کرت۔

ابلیس بترگل بوت۔ ”یراں تو چونیں جوانیں شراب اڈ کنا میٹہ“ آئی شیطان ء
 کاران ء نازینت۔ ”من مناں کہ تونان ء دزی ء کسرنوں چہ اے مرد ء جان ء کشتہ بے
 یک حالے بدئے کہ اے شراب تو چہ پیم ء جوڑ کنا میٹگ۔ منی خیال ء ساری ء توروباہ ء
 ہون زرتہ کہ پیسرا دہقان چوروباہ ء یکدگر ء گلا و ستاء اتنت پدا تو گرک ء ہون ہوار
 کرتگ کہ چوگرگاں پہ یک دگر ء نیش پیش دارک ء اتنت آخر ء توالم ء خرس ء ہون کہتہ
 بیت کہ آچو خرس ء خوار خراب اتنت۔“

”نہ۔۔ انا۔ من چریشاں جچ ہوار نہ کرتگ بس یک کارے کتہ کہ دہقان ء چہ
 آئی پکار ء زیاست دان دست بکپیت۔ اے سہدارانی کہ تونام ء گرے بنی آدم ء جان ء
 ایشانی ہون چہ پیش ء استت۔ تاں مردم ء آئی پکار ء کچ ء ورگ رسیت اے ہون لہڑ
 نیاریت، بے کہ چہ پکار ء گیش آئی مراد بخت تہ آئی دپ ء چوگرک ء ہون ء تام
 لکیت۔ من چے کرتگ، بس یک کارے کہ دہقان ء چہ شراب ء تام ء سئی کرت، نون کہ
 آئی ء اللہ پاک ء داتگلیں بخشاتگلیں نیامت گندیم ء شراب اڈ کرت روباہ، گرک و خرس ء
 ہون ء وت جوش ولہڑ چست بوت اگہ مدام شراب ء ہندی بہ بیت تہ ہے رستری ہم آئی
 ابدمانیں ہمرہنت۔“ ابلیس ء شیطان ء پیشی پدی کلن گناہ پہل کرتنت اودیمتر آئی درجہ
 عزت برز کرت۔

ملگزار

ملگزار در آمد میں بھلائی یک گلزارے کہ ایشی ۽ تہا ملگلی
۽ در ملگلی ژبانانی شہ نویسانی آزمانک ہوار گنگ بوتگ
آنت۔ ملگزار ہے جہد ۽ واہگ ۽ شون دنت کہ در آمد میں
ژبانانی شہ نویس وشہنگر دگاں کہ لوزانتی نکش رستگ آنت،
بلوچی ۽ بدل گنگ ۽ چے مارگ بیت؟ اے نکش زیباودی
بیت یا کھوجہ گندگ بیت۔ اے رجانگی نوشتہانی رد ۽ ما اے
خیال داشتہ کہ ہر یک ذری آزمانک ہما ژبان ۽ راج ۽
ہمروچی نند ۽ نیاد ۽ دگ جہل ۽ بزر ۽ شون دار بہ بیت بلے چوش
ہم گوشت کنال کہ ۽ شہر کی ۽ ہم سہرا پد رہ کنت۔

غوث بخش صاحب

1935-2015

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ